Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda
6000 Kecskemét, Mészöly Gy. tér 1-3.
Tel.: 76/ 517-628 (iskola), 76/501-794 (óvoda)
fax: 76/517-717, e-mail: petofi@ kre.hu

Pedagógiai program

KECSKEMÉT

2021

Tartalomjegyzék

1. PREAMBULUM 8
1.1. A katolikus intézmény küldetése 9
1.2. Az intézmény funkciói 10
1.2.1. Köznevelési funkció 10
1.2.2. Felsőoktatási funkció 10
1.3. Intézményünkben megvalósuló pedagógiai specialitások 11
1.4. Intézményi jelképek 11
2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 12
2.1. A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 12
2.1.1. Pedagógiai alapelveink 12
2.1.2. Gyermekképünk, pedagógiai értékeink 14
2.1.3. Olyan intézményt építünk 14
2.1.4. Céljaink 15
2.1.4.1. Gyermekekre, tanulókra vonatkozóan 15
2.1.4.2. Egyetemi hallgatókra vonatkozóan 16
2.1.5. Feladataink 17
2.1.6. Eljárások, eszközeink 19
2.1.6.1. Az alkalmazott módszerek 19
2.2. A célok megvalósításának lehetséges formái, színterei 20
2.2.1. A kötelező tanórák 20
2.2.2. A szabadon tervezhető órák 20
2.2.3. Egyéb foglalkozások 20
2.2.4. Bemutatkozó rendezvények 21
2.2.5. Szülőkkel és egyéb partnerekkel közös rendezvények 21
2.3. Hagyományaink, ünnepeink 21
2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 22
2.4.1. A személyiségfejlesztés színterei 23
2.4.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 24
2.4.3. A teljes körű egészségfejlesztés iskolai feladatai 25
2.4.4. Bűn– és áldozattá válás megelőzése, konfliktuskezelés 26
2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 30
2.5.1. Legfontosabb céljaink, feladataink 30
2.5.2. A közösségfejlesztés színterei 30
2.5.3. A diákképviselők és az intézményvezetés együttműködésének formái és rendje 31
2.6. A pedagógusok kiemelt feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 31
2.6.1. A pedagógusok helyi feladatai 31
2.6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 32

2.6.3. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére 33
2.7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek 35
2.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése 35
2.7.1.1. GyöngyHáz Tehetségpont 36
2.7.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése 39
2.7.2.1. Céljaink 39
2.7.2.2. A tanulók fejlődését befolyásoló tényezők 39
2.7.2.3. Feladataink 39
2.7.2.4. A problémák megoldásában kiemelt szerep jut 40
2.7.2.5. Fejlesztési területek 40
2.7.3. A sajátos nevelési igényű tanulók segítése 40
2.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása, fejlesztő program 41
2.7.4.1. Tanulási kudarccal küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók 41
2.7.4.2. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának folyamata 42
2.7.4.3. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve 43
2.8. Az intézmény döntési folyamatában való tanulói részvételi jogok gyakorlásának rendje 49
2.8.1. A Diákönkormányzat képviseleti jogai 49
2.8.2. A tanulók részvételi jogai 49
2.8.2.1. A Diákönkormányzat működési rendje 49
2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az iskola partnereinek kapcsolata 50
2.9.1. Az iskola és a család kapcsolata 50
2.9.1.1. Az együttműködés formái és továbbfejlesztésének lehetőségei 50
2.9.1.2. A kapcsolattartás formái és továbbfejlesztésének lehetőségei 50
2.9.2. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködése 50
2.9.3. A szülők és az iskola együttműködésének formái 51
2.9.3.1. Szülői értekezletek 51
2.9.3.2. Szülői fogadóórák 51
2.9.3.3. Nyílt napok 51
2.9.3.4. Rendszeres írásbeli tájékoztatás 51
2.9.4. Az iskola és a fenntartó kapcsolata 52
2.9.5. Egyéb kapcsolatok 52
2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 52
2.10.1. Az osztályozó vizsga szabályai 53
2.10.2. A különbözeti vizsga szabályai 53
2.10.3. A pótló vizsga szabályai 53
2.10.4. A javítóvizsga szabályai 54
2.10.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei 54
2.11. A tanulófelvétel és a tanulóátvétel szabályai 56
2.11.1. Intézménybe lépés (felvétel) az iskola első évfolyamán 56
2.11.2. Intézménybe lépés (átvétel) az iskola felsőbb évfolyamain 56

2.12. Az elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításának terve 57
2.12.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja 57
2.12.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok 57
2.12.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák 58
3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 59
3.1. Iskolánk párhuzamos osztályainak irányultsága 60
3.1.1. Magyar-angol/magyar-német két tanítási nyelvű osztály 60
3.1.1.1. Cél- és feladatrendszer 61
3.1.1.2. Feladatok az idegen nyelvi kommunikáció területén 61
3.1.1.2.1. Nyelvtanulási-tanítási stratégiánk: 61
3.1.1.2.2. A fejlesztés tartalma 62
3.1.1.3. Szintfelmérés idegen nyelvből 64
3.1.1.3.1. A szintfelmérés célja 64
3.1.1.3.2. A szintfelmérés rendje 64
3.1.1.3.3. A szintfelmérés menete 65
3.1.2. Magyar – német két tanítási nyelvű osztály 65
3.1.2.1. Cél- és feladatrendszer 65
3.1.2.2. Az angol vagy német nyelv tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei 69
3.1.2.3. A célnyelv 1-8. tanításának alapelvei 76
3.1.2.4. A tantárgyi értékelés formái, szempontjai 76
3.1.2.4.1. A számonkérés gyakorisága 76
3.1.2.4.2. Az értékelés formái 77
3.1.3. Természettudományos irányultságú osztály 79
3.1.3.1. Célok, feladatok: 79
3.1.3.2. A fejlesztés tartalma, tanítási-tanulási stratégiánk: 80
3.1.3.2.1. A képesség- és személyiségfejlesztés szempontjai 80
3.1.4. Matematika tagozatos osztály 82
3.1.4.1. A fejlesztés fontosabb területei 83
3.1.4.2. Cél- és feladatrendszer 83
3.1.5. Humán tagozatos osztály 84
3.1.5.1. A fejlesztés fontosabb területei 86
3.1.5.2. Cél- és feladatrendszer: 86
3.2. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások 87
3.3. Csoportbontások 87
3.4. A tantervek, a tantárgyi rendszer, az óratervek 88
3.4.1 A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben 88
3.4.2 A 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben 94
3.5. A tankönyvek, a tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei 100
3.6. Pedagógiai feladatok a kompetenciafejlesztés, a tudásépítés területén 101
3.6.1. Kompetenciaterületek, feladatok 101

3.6.2. A fejlesztés területei és a kulcskompetenciák 101
3.7. Nevelő – oktató munkánk ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere 108
3.7.1. Ellenőrzés 108
3.7.2. Mérés 108
3.7.3. Értékelés 108
3.7.4. Osztályozás 109
3.7.5. Az értékelés formái 110
3.7.6. Az értékelés fajtái 110
3.7.7. Értékelési alternatívák 111
3.8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 111
3.8.1. A felmérések rendje 112
3.9. Az iskola egészségnevelési programja 112
3.9.1. Törvényi háttér 112
3.9.2. Helyzetelemzés 113
3.9.3. Alapelvek, célok 113
3.9.4. Feladatok, szakmai program 114
3.9.5. Az egyes tudományágak/ tanórák egészségnevelési lehetőségei, tevékenységei 117
3.9.6. Segítő kapcsolatok 121
3.9.7. Továbbképzés, minőségfejlesztés 122
3.9.8. Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai 122
3.10. Az iskola környezetnevelési programja, alapelvei és céljai 123
3.10.1. Általános értékek és célok a környezeti nevelésben 123
3.10.2. Helyzetkép 123
3.10.2.1. Hosszú távú pedagógiai célok 124
3.10.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek 125
3.10.3.1. Hagyományos tanórák: 125
3.10.3.2. Nem hagyományos 129
3.10.3.3. Tanórán kívüli, egyéb foglalkozások 129
3.10.4. Módszerek, eszközök 130
3.10.5. Erőforrások 131
3.10.5.1. Belső személyi erőforrások 131
3.10.5.2. Külső személyi erőforrások 131
3.10.5.3. Anyagi erőforrások 131
3.10.6. Kommunikáció 132
3.10.6.1. Iskolán belüli 132
3.10.6.2. Külső (helyi és országos média) 132
3.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, a gyermek – és ifjúságvédelem 132
3.11.1. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenység 132
3.11.2. A gyermek- és ifjúságvédelem 133
3.11.2.1. Céljaink 133

3.12. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése 135
3.12.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formája és rendje 135
3.12.1.1. Írásbeli felmérések 136
3.12.1.2. Szóbeli számonkérések 137
3.12.2. Az iskolai beszámoltatások korlátai 138
3.12.2.1. Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálásának módozatai: 139
3.12.3. A tanulók teljesítményének értékelése 139
3.12.3.1. Az értékelés tantárgyi elvei 140
3.12.3.2. A szöveges értékelés 141
3.12.3.3. Az érdemjeggyel történő értékelés 142
3.12.3.4. Értékelési skálák 143
3.12.3.5. A tanulók teljesítményének értékelési területei 144
3.12.3.6. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 144
3.13. A differenciált tanulásszervezés 146
3.13.1. A kooperatív tanulás 146
3.13.2. Egyéni feladatvégzés, differenciált rétegmunka 146
3.13.3. Individualizált tanulás 147
3.13.4. Projekt módszer 147
3.14. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének követelményei 147
3.14.1. A magatartás értékelése 147
3.14.2. A szorgalom értékelése 149
3.15. Az otthoni, a napközis és a tanulószobai felkészülés elvei 150
3.16. Továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei 152
1. számú melléklet - Vizsgaszabályzat 153
2. számú melléklet - Pályázat/fenntarthatósági időszak - a jelen dokumentum kötelező eleme 200
3. számú melléklet – Digitális Fejlesztési terv 201
4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 215
Érvényességi rendelkezések 215

Törvényi háttér

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- Egyházi Törvénykönyv II. Vatikáni Zsinat dokumentumai
- A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 2011. évi CCVI. tv
- Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet
- 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók
  https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

1. PREAMBULUM

Az intézmény hivatalos elnevezése:	Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Az intézmény székhelye, címe:	**6000 Kecskemét, Mészöly Gyula tér 1-3. szám** Telefon: 76/517-614
Az intézmény típusa:	**közös igazgatású többcélú köznevelési intézmény** (óvodai és iskolai intézményegységekkel)
Az intézmény alapítószerve:	Kecskeméti Főiskola
Az alapítás ideje:	2000. november 16.
Intézménytörténeti szempontból:	Iskolatörténeti szempontból az alapítás éve: 1881. Óvodatörténeti szempontból az alapítás éve: 1959.
Az intézmény fenntartója:	Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye 6300 Kalocsa, Szentháromság tér 1.
A szakmai felügyeleti szerve:	Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF)

1.1. A katolikus intézmény küldetése

„Nagy dolgokra nem mindenki képes.
De kis dolgokat nagy szeretettel bármelyikünk megtehet."
(Teréz anya)

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel" (CIC 803.)
Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- keresztény értékrendre épít, biztosítja a keresztény gondolkodás jelenlétét,
- a nevelő jelleg dominál,
- a nemzeti értékeket szolgálja,
- fontos szerepet szán az egyházi és a nemzeti hagyományoknak.

Az intézmény küldetése **teljes körű minőségi pedagógiai munka**; melynek során közösséget formál, ugyanakkor az egyén tehetségének, kompetenciáinak kibontakozását, hiányosságainak kompenzációját, felzárkóztatását elősegíti.

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá. De fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmaztak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kiformálására (C.I.C. 794-795. kánon).

Nagy hangsúlyt helyeznek a katolikus köznevelési intézmények a nehezen kimutatható pedagógiai eredményekre, mint például a megbecsülés, a szeretet, az odafigyelés, az elfogadás. Kiemelten fontos, hogy a tanulók megbecsüljék és elfogadják egymást, legyenek türelmesek. Ez a mai világban különösen fontos értéket képvisel. fontos, hogy meg tudják élni az adott pillanatokat, hogy a körülöttük lévő világban, a társaikban mindig megtalálják a szépet és a jót.

A katolikus iskola és óvoda a modern nevelési elvek mellett olyan értékeket is képvisel, amelyek nemcsak abban segítik őket, hogy iskolai feladatokkal meg tudjanak küzdeni, hanem a nagyvilágban való tájékozódásukat is segítik.

A keresztény értékek közvetítésével, a helyes mintaadással segíteni tudjuk a gyermekeket és a családokat abban, hogy megtapasztalják a közösség nyújtotta örömöket, lehetőségeket és a hit örömének élményét.

1.2. Az intézmény funkciói

1.2.1. Köznevelési funkció

Nevelő-oktató intézmény, ahol a gyermekek, a tanulók, a szülők, a pedagógusok és a főiskolai hallgatók korszerű ismeretekre, kompetenciákra tesznek szert; a már meglévő ismereteik további korszerű elemekkel bővülnek.

Az óvodai intézményegységben, miközben az megvalósítja óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő feladatát, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba, a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az iskolai intézményegységben a nevelő-oktató munka eredményeként a tanulók olyan kompetenciák birtokába kerülnek, amelyek segítségével – az alapműveltség birtokában - készen állnak a középiskolába való átlépésre.

Személyiségformálás – a társadalmi szocializációra való felkészítés, az emberiség műveltségének átszármaztatása az erkölcsi értékek szükségletté alakításával.

1.2.2. Felsőoktatási funkció

A pedagógusjelölt hallgatók pedagógiai - szakmai gyakorlati képzése, felkészítése az elméleti képzéseken alapuló szakmai készségek és kompetenciák alakításával, fejlesztésével és felkészítés a pedagógus hivatás önálló gyakorlására.

A gyakorlatvezetők/szakvezetők részvétele a szakmai műhelyek munkájában.

Az intézmény szellemiségét a pedagógusképzés szolgálatában eltöltött több évtizedes múlt és a jelen eredményei alakítják, formálják, a hazai pedagógiai gyakorlat legjobb tapasztalataira, értékeire támaszkodva.

1.3. Intézményünkben megvalósuló pedagógiai specialitások

- Idegen nyelvhez szoktatás kisgyermekkortól („Easy Learning" angol nyelvi előkészítő program)
- Magyar-angol két tanítási nyelvű nevelés – oktatás
- Magyar-német két tanítási nyelvű nevelés-oktatás
- Természettudományos, környezettudatos gondolkodás fejlesztése – zöldprojektek
- Sporttagozat a Kosárlabda Akadémia szakmai támogatásával, kifutóban a 2020/2021-es tanévtől
- Matematika tagozatos osztály
- Humán tagozatos osztály
- Tehetségígéretek kibontakoztatása, tehetséggondozás
- A felsőoktatásban dolgozó oktatók bekapcsolódása a nevelő-oktató munkában
- A pedagógusjelölt hallgatók bekapcsolódása a nevelő-oktató munkába
- Egészséges életmód kialakításának hangsúlya
- Pályaorientációs tevékenység hangsúlya
- Családórák, projektek, jó gyakorlatok, saját innovációk megvalósítása
- Csoportonként nyomon követhető módszertani sokszínűség

1.4. Intézményi jelképek

- **Jelmondat**:

„Az utat meg lehet ugyan mutatni,
De menni mindenkinek magának kell."
(Bajza József)

- **Zászló** (iskolai):

Kecskemét város sárga-fehér színét hordozza, az egyik oldalon az iskola emblémájával.

- **Embléma**:

Pajzsforma, amelyen felül a „Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda" felirat; a kettéosztott rész bal oldalán az iskola alapításának az éve (1881), jobb oldalán az óvoda alapításának éve (1959), alul az integráció időpontja (Kecskemét 2007) olvasható.

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Pedagógiai alapelveink

Intézményünkben általános emberi értékként jelenik meg a hazafiság és a nemzeti identitás megtartása és elmélyítése; a kialakult hagyományaink megőrzése. Törekszünk a katolikus egyház által közvetített keresztény értékrenddel, megfelelő alapműveltséggel rendelkező, jól felkészült fiatalokat képezni. A tanulók személyiségét akarjuk olyanná formálni, hogy igényelje a tudás megszerzését, a folyamatos önképzést, a világban való állandó tájékozódást. Meggyőződésünk, hogy a gyermek érdeklődő, adottságait kibontakoztatni kívánó lény, aki törekszik a követelményeknek való megfelelésre, az elismerésre, a sikerre. A siker egyben motiváló erő. Iskolánk az ismereteket, a műveltséget kritikusan és módszeresen adja át tanítványainak, és ezáltal a személy teljes formálódásán munkálkodik. Nagy hangsúlyt fektet a gyermek jellemének formálására, törekszik a személyre szóló fejlesztésre, a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, kreativitására támaszkodik; tudatosan előmozdítja mindezek fejlesztését, a konstruktív életvezetést. A nevelési – oktatási folyamatban kulcsszereplő a pedagógus, aki saját szakterületének jó ismerője és átadója, egyben a keresztény értékek közvetítője. Iskolánkban megtalálhatják helyüket a keresztény értékrendet elfogadó átlagos képességű és a kiemelkedően tehetséges diákok egyaránt. A tehetség felismerését és kibontakoztatását kiemelt feladatunknak tekintjük. Célunk olyan, szűkebb-tágabb környezetükért is felelősséget és feladatot vállaló fiatalok elindítása, akik felismerve saját küldetésüket hazánk aktív polgáraivá válnak; akik képesek a szeretetre és a boldogságra.

Intézményünk nevelési alapelvei a gyermekek személyiségének fejlődését szolgálják. Ezek:

- A gyermeki személyiség és az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartása.
- A gyermek személyiségéhez és egyéni képességeihez igazodó nevelési módszerek és intézkedések alkalmazása.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása, mindennemű hátrányos megkülönböztetés mellőzése.
- Érzelmi biztonságot nyújtó derűs légkör biztosítása, a gyermek alapvető szükségleteinek figyelembevétele.
- Stabil szokásrendszer kialakítása, a szociális tanulás prioritásának figyelembevétele.
- Egységes nevelői hatások érvényesítése, pedagógusi mintaadás és szilárd keresztény erkölcsi ítélőképesség kialakítása.
- Az alapvető hit- és erkölcstani ismeretek elsajátítása (intézményünk katolikus fenntartású intézmény, de minden tanulónak biztosítja a vallási meggyőződésének megfelelő hit- és erkölcstan oktatását).

- A nevelés – mint folyamat - közösség által történő hatásainak alakítása.
- A gyermekek és szociális környezetük megismerése.
- Az intézmény és a család együttműködése.
- A szociálisan hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, továbbá az inkluzív, integrált gyermekek, tanulók differenciált fejlesztésének, fejlődésének segítése.
- Egyéni és differenciált bánásmód alkalmazása.
- Az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása a tevékenységbe ágyazott tanulási tevékenységek alkalmazásával.
- Korszerű életszemlélet alakítása az egészségmegőrző életmód előtérbe helyezésével.
- A környezet megismertetésének, megszerettetésének és védelmének következetes érvényesítése, a környezettudatos magatartás kialakítása és érvényesítése.
- Az óvoda és az iskola kapcsolatrendszerének továbbfejlesztése az egyéni érés, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Pozitív megerősítés elve.
- Az intimitás tiszteletben tartásával az érintő testközelséghez való jog érvényesítése.
- A gyermeki holisztikus látásmód figyelembevétele.
- A fenntarthatóság szemléletének fokozatos, következetes érvényesítése.
- Sokoldalú, több érzékszervre ható tapasztalás elősegítésének érvényesítése.
- Az alábbi alapelveket tartjuk még fontosnak:
    - dinamikus változáskövetés
    - szervezettség
    - pedagógusi kompetencia
    - kongruencia
    - bizalom
    - tolerancia
    - empátia
    - megújulás
    - aktív hallgatás
    - motiváció
    - tervszerűség
    - fokozatosság
    - rugalmasság
    - tudatosság
    - tudományosság
    - nyelvi megerősítés
    - aktivitás
    - komplexitás
    - következetesség
    - folyamatosság
    - rendszeresség
    - játékosság
    - prevenció
    - önérvényesítés
    - hagyománytisztelet
    - alkotómunka tisztelete
    - szellemi termékeink tiszteletben tartása

2.1.2. Gyermekképünk, pedagógiai értékeink

Munkánk alapja a gyermeki személyiség fejlesztése a tudományok által feltárt módon – hangsúlyozva az egyén és közösség egymást erősítő-kiegészítő szerepének fontosságát.

Arra törekszünk, hogy gyermekeink, tanulóink olyan személyiséggé váljanak, akik életigenlők, bizakodók, örülni tudnak saját és mások sikereinek és eredményeinek, képesek feloldani a konfliktusokat. Legyenek készek az együttműködésre, önálló feladatvégzésre, katolikus értékek követésére.

Iskolánk az ismereteket, a műveltséget kritikusan és módszeresen adja át tanítványainak, és ezáltal a személy teljes formálódásán munkálkodik. Nagy hangsúlyt fektet a gyermek jellemének formálására, törekszik a személyre szóló fejlesztésre, a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, kreativitására támaszkodik; tudatosan előmozdítja mindezek fejlesztését, a konstruktív életvezetést. A gyermekre úgy tekintünk, mint aki egyedi és megismételhetetlen. Fejlődését genetikai és veleszületett adottságok, belső fejlődés – érés és környezeti hatások határozzák meg.

Testi – lelki harmóniában van önmagával és környezetével.

2.1.3. Olyan intézményt építünk

- ahol jól érzi magát gyermek, tanuló, tanítójelölt hallgató és pedagógus egyaránt, és nem vágyik máshová,
- ahol a gyermek nem fél, nem szorong, hanem felszabadultan dolgozik,
- ahol a gyermeki aktivitás előtérbe kerül,
- ahol a tudás nem az egyedüli cél, hanem nélkülözhetetlen eszköz a személyiségformálásban,
- ahol az értékelésben a humanitás, személyiségközpontúság és a pozitívumokra való támaszkodás dominál,
- ahol tudatosítjuk a keresztény erkölcsi értékeket, megerősítjük a humánus magatartásmintákat.
- ahol a jellem formálásában a személyre szóló fejlesztésre törekszünk.
- ahol az esélyegyenlőséget az egyéni bánásmóddal segítjük elő, mely igazodik a gyermekek, tanulók adottságaihoz, képességeihez,
- ahol az óvodás gyermek iskolai közösségbe történő beilleszkedéséhez szükséges, alakuló gyermeki személyiségvonásainak tiszteletben tartásával válik óvodásból iskolássá.
- ahol a pedagógus naponta megvalósíthatja pedagógiailag adekvát ötleteit, elképzeléseit,
- ahol az iskola és a szülő kapcsolatának alapja a bizalom, céljainkat ebben a légkörében tudjuk megvalósítani, feltételezvén a családok velünk azonos értékrendjét és együttműködését.

2.1.4. Céljaink

Célunk, hogy elfogadó, szeretetteljes atmoszférában a nevelési folyamat résztvevői (gyermekek, munkatársak, hallgatók) számára bizalmat, biztonságot teremtsünk, a képességek sokoldalú kibontakozását tegyük lehetővé a szülők támogató együttműködésével.

Intézményünk a gyermekek, tanulók nevelésének elsődlegességét meghagyva együttműködés keretében a KRE Pedagógiai Kar hallgatóinak gyakorlati képzését is ellátja. Ebből fakadóan alapvető céljainkat két csoportba soroltuk.

2.1.4.1. Gyermekekre, tanulókra vonatkozóan

Alakuljanak ki azok a szokások és kompetenciák, amelyek lehetővé teszik a gyermek jellemének formálásával a személyiség kibontakozását, sokoldalú, harmonikus fejlődését az életkori és egyéni sajátosságoknak, valamint az eltérő fejlődési ütemnek megfelelően.

Alapozódjanak meg azok a készségek, képességek, attitűdök, amelyek segítik a gyermekben a felelősségtudat, a kitartás, az önállóság fejlődését; és segíti a reális önértékelés kialakulását.

Legyenek képesek a következő fejlődési fok elvárásainak eleget tenni.

6-8 éves

- Legyen érzelmileg kiegyensúlyozott, érdeklődő.
- Rendelkezzék a tanuláshoz szükséges feladattudattal; legyen képes az óvoda játékközpontú tevékenységei mellett/helyett az iskolai tanulási tevékenységek végzésére.
- Az iskola elégítse ki mozgásigényét, cselekvéshez kötődő emlékezetét, vegye figyelembe azt, hogy a megismerési folyamatban elsődleges szerepe van az érzelmeknek.

9-10 éves

- Legyen fogékony a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok iránt.
- A megismerési folyamat során öntevékenyen vegyen részt, elégüljön ki természetes kíváncsisága/érdeklődése.
- A pedagógusok segítsék az érzelmi kötődések kialakulását, a közösségek létrejöttét.

11-12 éves

- Az erősödő kortárs- és baráti kapcsolat mellett fogadja el az osztályközösség pozitív irányú hatását.
- A gyermek az önállósodási igényének megnövekedésével párhuzamosan fogadja el a helytelen tettekre utaló figyelmeztetést.
- Épüljön helyes alapokra az önmegismerési folyamata.

- Legyen képes önálló ismeretszerzésre, az önkifejezés megfelelő szintjére.

13-14 éves

- Legyen képes pozitívan megélni a serdülés problémáit, tudatosan emelni a frusztrációs küszöböt, alakítani a helyes önértékelést.
- Legyen képes a szükséges esetekben önfegyelmét mozgósítani.
- Jusson el az elvont műveletek végzéséhez a konkrét és az elvi szint összekapcsolása után.
- Legyen képes az önálló feladatvégzésre, a képességeinek megfelelő kutatómunka végzésére.

2.1.4.2. Egyetemi hallgatókra vonatkozóan

A tanítójelölt hallgatókra vonatkozóan az egyetem által meghatározott képzési, kimeneti követelmények a mérvadóak. Ezen belül a gyakorlóiskolában a következő célokat tűzzük magunk elé a gyakorlati képzés során:

- Biztosítsuk a pedagógusmesterség műhely jellegét, állítsunk követhető modellt a jelöltek elé.
- Járuljunk hozzá a jelöltek konvertálható ismereteinek, jártasságainak, készségeinek megszerzéséhez, segítsük sajátos pedagógusi egyéniségük megalapozását Pedagógiai Programunk keretei között.
- Értékteremtő együttműködéssel járuljunk hozzá a konstruktív pedagógiai önértékelés alakulásához, a humanista értékek épüléséhez.

- A hallgató
    - aktívan vegyen részt a tanórai és tanórán kívüli nevelésben
    - tanulja meg az elmélet és a gyakorlat összekapcsolásának szükségességét,
    - lásson magával vihető, hasznosítható példát,
    - szerezzen jártasságot/készséget a módszerekben, azok alkalmazásában,
    - tanuljon (viszonylag) objektív értékelést, ismerje meg az értékelés formáit, használja azokat változatosan a helyzetnek megfelelően,
    - alakuljon ki a munka minőségére irányuló igényessége,
    - önkéntesség, feladatvállalás jellemezze tevékenységét a gyakorló iskolai programokban,
    - tanuljon meg reflektálni pedagógiai helyzetekre,
    - alakuljon ki érzelmi kötődése a pályához.

2.1.5. Feladataink

- a keresztény erkölcsi értékek tudatosítása, a humánus magatartásminták megerősítése
- a jellem formálásában a személyre szóló fejlesztésre törekvés
- az alapkészségek elsajátítása, fejlesztése;
- a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség, a kommunikáció kiemelt fejlesztése;
- a testi-lelki állóképesség, a kudarctűrő képesség fejlesztése;
- idegen nyelvek színvonalas oktatása;
- az ember, az emberi munka, a kultúra megbecsülésére nevelés;
- az élet tiszteletére, a természetszeretetére nevelés;
- korszerű természet- és társadalomtudományos nevelés;
- környezetvédelmi és természetvédelmi nevelés (pl. erdei iskola, csoport és osztálykirándulások, versenyek stb. kapcsán);
- a sportos és egészséges életmód kialakítása;

- magatartási és viselkedési formák, szokások alapozása, fejlesztése terén:
    - önismeret, önnevelés
    - önmegvalósítás képességének alakítása a közösségi érdekekkel összhangban
    - együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia fejlesztése
    - a keresztény értékekkel történő azonosulás
    - előítélet-mentesség
    - a másik ember tisztelete
    - tolerancia
    - megbízhatóság
    - alkalmazkodóképesség
    - együttműködési képesség
    - magyarságtudat, identitástudat, nemzeti hagyományok tudatosítása és az ápolása
    - környezetünk tudatos védelme, megóvása
    - egészségmegőrző szokások, egészségvédelem kialakítása.

A következő fejlődési fok elérése, ezen belül kiemelt feladat:

6-8 éveseknek

- óvoda-iskola közti átmenet biztosítása
- alapkészségek kialakítása és elsajátítása

9-10 éveseknek

- A tanulás során az egyén szerepének tapasztalati úton való tudatosítása.
- A képességek és készségek fejlesztése az egyéni lehetőségek megéreztetésével.

11-12 éveseknek

- Az új tantárgyak adta lehetőségek kihasználása a világ egészként való átélése érdekében.
- Alsó és felső tagozat közti átmenet biztosítása (átvétel átadás)

13-14 éveseknek

- A pályaválasztás előkészítése.
- Önálló ismeretszerzéshez szükséges módszertani tájékozottság biztosítása.

A két tanítási nyelvű oktatás célkitűzései és feladatai

- Alakuljon ki a tanulók nyelvtanulás iránti pozitív hozzáállása.
- Ismerjék fel a tanulók, hogy anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak.
- Az idegen nyelven való kommunikáció ösztönzésére olyan légkört biztosítunk, amelyben önbizalmuk fokozatosan fejlődik.
- Célunk, hogy életkori sajátosságuknak megfelelő témákban tudjanak írásban és szóban megnyilvánulni, véleményt nyilvánítani. Tudjanak beszélgetést kezdeményezni, folytatni és az idegen nyelvet a hétköznapi kommunikációs helyzetekben használni.
- A tanulók számára örömet jelentsen az idegen nyelvű kommunikáció, információszerzés, olvasás.
- Fejlődjön beszéd- és szövegértési készségük, életkoruknak és gondolkodási szintjüknek megfelelően.
- Ismerjék fel, hogy ma már alapkövetelmény egy idegen nyelv kommunikációképes ismerete.
- Feladatunk, hogy tanulóink életkoruknak és egyéniségüknek megfelelően sajátítsák el az idegen nyelv tanulásának hatékony módszereit.
- Feladatunk megismertetni velük a célországok kultúráját és civilizációját, hogy ezek értékeinek megismerésével és megbecsülésével, azokat a saját kultúrájukkal összehasonlítva a magyar kultúrát is tágabb összefüggéseiben lássák. Ezáltal mások kultúrájának elfogadására, nyitottságra és toleranciára is ösztönözzük őket.
- Tudatosítjuk, hogy egy idegen nyelv tudása segítség és lehetőség egy újabb nyelv elsajátításának,

és eszköze más ismeretek szerzésének.

- Kiemelt célunk és feladatunk is egyben a tanulók önbizalmának fejlesztése az idegen nyelvű kommunikáció terén, s ehhez biztosítsunk számukra olyan lehetőségeket, hogy a célnyelvet szóban és írásban használhassák és ezeken keresztül személyiségükben is gazdagodjanak.

Elvárásaink a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfeleljenek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek, (a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg a tantervben megfogalmazott követelményeknek),
- egészséges önbizalommal, kellő önismerettel rendelkezzenek,
- jól tudjanak angol vagy német nyelven kommunikálni,
- rendelkezzenek olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolai követelményeknek megfeleljenek,
- célnyelven kapcsolatot tudjanak tartani, levelezni, különböző műfajú szövegeket alkotni

2.1.6. Eljárások, eszközeink

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek, eszközök.

Az alkalmazott módszerek, eljárások kiválasztásakor figyelembe vesszük:

- a tanulók életkori sajátosságait
- személyiségét
- az adott szituációt és annak tartalmát
- az alkalmazás hatékonyságát.

2.1.6.1. Az alkalmazott módszerek

- meggyőzés
- minta
- példa
- példakövetés
- bírálat
- önbírálat
- beszélgetés
- felvilágosítás
- tudatosítás
- előadás
- vita
- beszámoló
- követelés
- megbízás
- ellenőrzés
- értékelés
- játékos módszerek
- gyakorlás

- biztatás
- dicséret
- jutalmazás
- követelés
- elmarasztalás
- kooperatív módszerek
- játék-és élménypedagógia
- projektek
- folyamatjátékok

2.2. A célok megvalósításának lehetséges formái, színterei

2.2.1. A kötelező tanórák

2.2.2. A szabadon tervezhető órák

- megemeltük néhány tantárgy heti óraszámát (ld. óraterv)
- szabadon választható – nem kötelező – tantárgyak az osztályok irányultsága szerint

2.2.3. Egyéb foglalkozások

- napközi/tanulószoba
- szakkörök
- korrepetálások
- fejlesztő foglalkozások
- énekkar
- hitoktatás
- művészeti csoportok
- iskolai sportkörök
- tanulmányi/kulturális versenyek
- műveltségi vetélkedők
- házibajnokságok
- iskolák közötti versenyek/bajnokságok
- diáknap/sportnap
- gyereknap
- tanulmányi kirándulások
- erdei iskola
- múzeum/kiállítás, iskolai/városi könyvtár látogatása
- színházi/bábszínházi előadás megtekintése
- projektek, témanapok és témahetek
- iskolai rendezvények

2.2.4. Bemutatkozó rendezvények

- Petőfis Napok
- óvodai gyermeknapi majális, óvodai kerti party
- kiállítások
- ünnepi műsorok
- nyílt napok, családi napok
- egyéb szereplések (találkozók, fenntartói rendezvények stb.)
- Kutatók éjszakája
- szakmai – módszertani bemutatók, konferenciák
- pedagógusaink kiállításai

2.2.5. Szülőkkel és egyéb partnerekkel közös rendezvények

- udvarrendezés ősszel és tavasszal
- családi nap
- alapítványi vacsora

2.3. Hagyományaink, ünnepeink

Munkánkban nagy fontosságú a hagyományok ápolása, mely színesíti a nevelőmunkát. Az érzelmi nevelés jelentős eszköze. Törekszünk arra, hogy mind tartalmában, mind külsőségeiben maradandó élményt jelentsen.

A nemzeti ünnepek mellett iskolai ünnepeket, valamint megemlékezéseket is tartunk, mely alkalmak az ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat is bemutatják.

A szülők képviselői számára rendszeresen megbeszélést szervezünk, de alapítványi megmozdulásokon is találkozunk velük. Egészen más kapcsolattartási forma ez, mint a szülői értekezletek, fogadóórák, vagy a nyílt napok.

Célok:

- Legyenek képesek a tanulók az érzelmi ráhangolódásra, átélésre.
- Váljanak képessé az ünnepek megkülönböztetésére a hétköznapoktól.
- Legyenek képesek felismerni a jelképeket, szimbólumokat.
- Alakuljon ki a kötődés képessége.
- Fejlődjön a közösségi tudat.
- Legyenek képesek átélni az ajándékkészítés, az ajándékozás örömét.

Feladatok:

- Az ünnepekkel kapcsolatos szokások kialakítása.
- Az ünnepi légkör, környezet és külsőségek biztosítása a gyermekekkel közösen.
- A különböző rendezvények és a csoportonkénti / osztályonkénti ünnepek élményt adó megszervezése és lebonyolítása: az adventi időszak ünnepei, farsang, húsvét, anyák napja, pünkösd, gyermeknap, évzáró, a Föld napja, nemzeti ünnepek, megemlékezések (március 15., június 4. a nemzeti összetartozás napja, október 6., október 23.). Egyéb: papírgyűjtés, alapítványi bál/vacsora, szülők-nevelők közösségért végzett önkéntes munkája.
- Az ünnep jellege által megkívánt hangulat megteremtése, beszélgetés eredetükről.
- Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodó programok szervezése.
- A kialakult szokások, hagyományok, néphagyományok őrzése, felelevenítése (díszítés, ajándékkészítés).
- A rendezvényekkel kapcsolatos szokások kialakítása: pl. ünnepi öltözet.
- Iskolánkban kötelező ünnepi tanulói öltözet: fehér ing/blúz, iskolai egyen nyakkendő, sötét szoknya, illetve nadrág.

2.4. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Legfontosabb céljaink

- tanulóink – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket,
- tanulóink személyiségének keresztény szellemű formálása
- váljanak harmonikus személyiséggé, mozgásigényük kielégítésével és a mozgáskultúra megalapozásával egy időben az érzelmi életük gazdagítása és az értelmi képességeik fejlesztése is megtörténik.

Legfontosabb feladataink

- az egészséges életmód alapvető ismereteinek elsajátíttatása, az ezt elősegítő szokások kialakítása.
- a gyerekek önismeretének fejlesztése, a reális önértékelésük kialakítása,
- a tanulók műveltségének, világszemléletének formálása, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakulásának biztosítása,
- személyiségük erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával, a helyes magatartási formák megismertetésével és gyakoroltatásával, a mindennapi életvitellel összefüggő kommunikációs helyzetek gyakoroltatásával a szocializálódásuk elősegítése,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek

elsajátíttatásával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével az önálló tanulási és önművelési igényük megalapozása.

2.4.1. A személyiségfejlesztés színterei

- tanórák
- tanórán kívüli tevékenységek
  - napközis foglalkozás
  - tanulószobai foglalkozás
  - iskolai sportkör
  - énekkar
  - művészeti és egyéb szakkörök
  - fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások
  - ünnepek, ünnepélyek
  - tanulmányi kirándulások, erdei iskola
  - klubdélutánok
  - külföldi diákok fogadása
  - lelkinapok, iskolai- és osztálymisék, zarándoklatok
  - hazai és külföldi tanulmányi kirándulások

2.4.2. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti [...] oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
b) iskolai sportkörben való sportolással,
c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel, a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.
d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik
e) egyéb, jogszabályok által lehetővé tett módon kiváltva testnevelésórákat, pl. néptánc, úszás stb. oktatásával is kiváltható.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 27. § (11a) bekezdés szerint:

„Amennyiben az **úszásoktatás** infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb **két testnevelésórát** egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni."

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskolában a mindennapos testnevelés a következő módon kerül megoldásra:

Az alsó tagozaton a heti 5 testnevelés óra órarendi keretek között kerül megszervezésre úgy, hogy minden nap van minden osztálynak testnevelés órája. A felső tagozaton heti 3 tanóra osztályszinten, órarendi keretek között kerül megszervezésre, s a törvény által megengedett módon, a heti két testnevelés óráról felmentést kapott tanulók, illetve teljesíthetik ezen kötelezettségüket az iskola által kínált sport szakkörökön, illetve sportköri foglalkozásokon.

2.4.3. A teljes körű egészségfejlesztés iskolai feladatai

A teljes körű egészségfejlesztés célja

- a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben,
- a pedagógusok a nevelési-oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

- az egészséges táplálkozás biztosítása,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése; a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné kialakítása.

A törvényi előírásoknak való megfelelőség

A törvényi előírásoknak megfelelően biztosítjuk tanulóink egészségügyi ellátását, évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti, védőnői szűrővizsgálaton való részvételét.

A preventív fogászati kezelés keretében lehetővé tesszük a helyes fogápolási szokások gyakorlati kialakítását, az egész napos és napközis osztályokban pedig az ebéd utáni fogápolási gyakorlatot is megvalósítjuk.

A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos tevékenységünket az Egészségnevelési programunk tartalmazza részletesen.

2.4.4. Bűn– és áldozattá válás megelőzése, konfliktuskezelés

Cél: a bűnelkövetés és az áldozattá válás elkerülése

- A bűnmegelőzés, olyan intézkedések összessége, amelyek a társadalom kohéziójának növelésére, az egyének és természetes közösségeik társadalmi kötelékeinek megtartására, a lazuló kötelékek erősítésére, a társadalmi integráció biztosítására irányul.
- Az állami, önkormányzati szervek, társadalmi szervezetek, gazdasági társaságok, állampolgárok és csoportjaik minden olyan tevékenysége, amely az elkövetővé, valamint az áldozattá válás megelőzésével, bűnalkalmak lehetőségének csökkentésével a bűncselekmények számát csökkenti.

Előzmények

A bűnmegelőzés, az áldozattá válás és a konfliktuskezelés kérdései egyre hangsúlyosabb szerepet kapnak mind össztársadalmi szinten, mind az intézményegységek életében.

A prevenció beépülése egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba

Matematika Olyan szöveges feladatok megoldása, grafikonok elemzése, amelyek bűnözési, áldozattá válási számadatokat dolgoznak fel, gondolatindítóak, tanulságosak.

Technika Az intellektuálisan alulteljesítő, de manuális készségeit tekintve átlag feletti képességű gyerekeknek a szokásosnál erőteljesebb pozitív megerősítése.
Az iskolákban tapasztalható, lexikális tudás –túlértékelés visszaszorítása.
Kooperatív készség segítése, csoportosan létrehozott produktumok elkészítésének/kipróbálásának alkalmazásával.

Fizika Csoportos feladatmegoldások, kísérletek, szimulációs gyakorlatok alkalmazása.

Földrajz Veszélyeztetettség, devianciák, bűnözési iparágak földrajzi megoszlásának bemutatása lokálisan, globálisan. Magyarázatok, következtetések levonása.

Biológia Csoportos feladatmegoldások, kísérletek, szimulációs gyakorlatok alkalmazása.
A függőség biokémiai összefüggéseinek felismertetése, az irreverzibilis folyamatok

Kémia Csoportos feladatmegoldások, kísérletek, szimulációs gyakorlatok alkalmazása.
A tananyagban szereplő vegyi anyagok hatása az emberi szervezetre – részletes ismertetés.
A tudatmódosító szerek bemutatása, a „gyártás" során keletkező hibalehetőségek és veszélyeik.

Informatika A szűretlen, kontrollálatlan információáradat adekvát kezelése (interneten).

A függőség kialakulásának jelei, kezelése.

Történelem Az egyes ember személyiségének, sorsának hatása a társadalmi csoportokra, nemzet(ek)re.
A szövetségesek keresésének mechanizmusa, a szövetségek működése, bukása (kooperációk, konfliktusok és kezelésük a történelemben).

Magyar nyelv-és irodalom, kommunikáció
Dráma- és helyzetgyakorlatok, szövegértés, kommunikáció

Rendkívüli órák
Külső előadók, iskola rendőre bevonása, előadások szervezése a témába tartozóan

Tanórán kívüli tevékenységek

Gazdag, tartalmas programot kell kínálni a tanulóknak. Törekedni kell arra, hogy a veszélyeztetett gyerekek nagy számban vegyenek részt olyan programokon, amelyek a megfelelő szocializációs, prevenciós folyamatokat segítik. Iskolán kívüli környezetben is tanulják a konfliktusmentes, kooperatív társas viszonyok kialakítását.

A tevékenységet kövesse rövid, közös értékelés, elemzés.

Problémahelyzet feltárása - helyzetelemzés

- Minden, olyan gyermekről készüljön anamnézis, szociális-helyzet elemzés, (lehetőség szerint szociometriai elemzés), aki bűnelkövetésre, áldozattá válásra veszélyeztetett. Ez egyrészről empirikus adatgyűjtésből áll, amely családlátogatáson is történhet; s a lakás és életkörülmények tényszerű megállapításain túl, a gyermekkel és a szülőkkel, gyermekjóléti szolgálattal, családsegítővel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével készült interjúk alapján válik teljessé.

- A helyzetelemzés térjen ki arra, hogy a családban, lakókörnyezetben, kortárs csoportokban tapasztalható devianciák alapján inkább potenciális áldozattá, vagy potenciális elkövetővé válhat a gyermek. Az elemzésben ki kell térni a kriminogén tényezők jelenlétére:
    - Szabadságvesztését töltő családtag
    - Pártfogás alatt levő családtag
    - A gyermek korábbi bűnelkövetése
    - Tanulói jogviszony hiánya
    - Magántanuló az elkövető gyermek

- Évismétlő
- A szülők alacsony iskolázottsága
- Bűnelkövető családtag
- Nélkülözés –szegénység
- Az elkövető gyermek alkoholfogyasztása (esetleg kábítószer-fogyasztása)
- Családtag alkoholfogyasztása (esetleg kábítószer-fogyasztása)
- Kortársak negatív befolyása

- A dokumentumot az osztályfőnökök készítik el (a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével), és minden, a gyermekkel foglalkozó pedagógusnak ismernie kell. A helyzetelemzést 2 évente frissíteni szükséges. A helyzetelemzésben foglaltak nyújtsanak segítséget a napi pedagógiai munka során.

Segítségnyújtás

Az intézményegység az alábbi külső kapcsolatok segítségével tud hathatós segítséget nyújtani:

	Belső kapcsolat	**Tevékenység, az együttműködés –javasolt- tárgya**
	Iskolalelkész	Segítő beszélgetések
	Külső kapcsolat	**Tevékenység, az együttműködés –javasolt- tárgya**
	Védőnő	Felvilágosító előadások az alábbi, devianciával összefüggő témákban: prostitúció, dependenciák (drog, alkohol, nikotin stb.)
	Rendőrség	Ifjúságvédelmi program, Egy rendőr egy iskola program előadásai gyermekeknek, pedagógusoknak: *Mit tehet a rendőr?* A családon belüli erőszak háttér okai és a beavatkozás hatékonyabb módszerei. *Lehet-e ártalmas az érintés?* A „jó és a rossz érintés"gyermekszemmel. Szexuális bűncselekmények elkerülésének lehetőségei az iskolában és a környezetben.

		Düh, Agresszió, Erőszak I. Az iskolai agresszivitás és erőszak okai, megjelenési formái, kezelési lehetőségei *Düh, Agresszió, Erőszak II.* Elkerülés helyett a konfliktusok megoldása szituációs gyakorlatokon keresztül *Mit nézzen, mit ne nézzen a gyerek? Kevés idő, sok feladat a nevelésben.* A média szerepe és hatása, a függőség kialakulása *Számítógép- Internet szenvedély és függőség* *Elkövető vagy áldozat?* A fiatalok rendőrszemmel. Általános helyzetkép az elkövetővé és áldozattá válásról. *Tudd, hogy mit vállalsz!* Drogokról másképpen. *Szenvedélybetegségek kialakulása* Kipróbálás, használat és függőség Kémiai és viselkedési addikciók *„Jó hecc" kontra bűncselekmény* A vagányság, jópofaság és annak határai Büntetőjogi normák és felelősség *AIDS, alkohol, dohányzás* Tévhit és valóság, felvilágosítás és megelőzés *Környezetünk védelméről* Környezet- és természetvédelem *S.O.S. Helyes viselkedésformák veszélyhelyzetben*

	HELPI ifjúságsegítő és Információs Iroda (Kecskemét)	Áldozattá válási, bűnmegelőzési előadás sorozat
	Nevelési Tanácsadók	Felmérések, szocializációs helyzet diagnosztizálása
	Gyermekjóléti központ (Családgondozó)	Személyes kapcsolattartás, tanácsadás
	RÉV Szenvedélybeteg-	Függőség kialakulásának megelőzése. Függőség kezelése.

	gondozó (Kecskemét)	
	Gyámhivatal	A gyermek kiemelése a veszélyeztető családi légkörből
	Pedagógiai szakmai szolgáltatók	Célirányos képzések, előadások szervezése

2.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

2.5.1. Legfontosabb céljaink, feladataink

- a természeti és társadalmi környezettel való harmonikus kapcsolat megalapozása, fejlesztése,
- a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság elfogadása, elfogadtatása, ezen értékek megbecsülése,
- a nemzetközi kapcsolatok ápolása,
- hitéleti alkalmak teremtése, a meglévő alkalmakra minél nagyobb számban hívogatás
- szűkebb (iskolai) és tágabb (városi, hazai) környezetünk értékeinek megőrzésére, gyarapítására szoktatás,
- az együttműködés megtanulása, a konfliktusok közös kezelése és megoldása,
- a kommunikációs kultúra kialakítása,
- a véleményformálás és – kifejezés, a vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédése képességének az alapozása,
- az új információs környezetben eligazodni tudó fiatalok nevelése, oktatása,
- a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása.

2.5.2. A közösségfejlesztés színterei

- **tanórák**

- **tanórán kívüli tevékenységek**
  - napközis foglalkozás,
  - tanulószobai foglalkozás,
  - diák-önkormányzati munka,
  - iskola- és osztálymisék, hitéleti alkalmak
  - iskolai sportkör,

- tanulmányi és sportversenyek,
- énekkar,
- szakkörök, művészeti foglalkozások,
- kirándulások, erdei iskola,
- klubdélutánok,
- közös farsang,
- ünnepek, ünnepélyek, megemlékezések
- találkozók külföldi diákokkal
- iskolai versenyekre, témanapokra való készülés, azokon való részvétel.

2.5.3. A diákképviselők és az intézményvezetés együttműködésének formái és rendje

Intézményünk diákközösségei

- osztályok, napközis csoportok
- iskolai diákönkormányzat

A teljes diákközösséget a mentorpedagógus által támogatott Diákönkormányzat képviseli, mely a működési rendjében foglaltak szerint végzi tevékenységét.

2.6. A pedagógusok kiemelt feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

2.6.1. A pedagógusok helyi feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak, írásos munkájának javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- a javító-, az osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás,
- a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,

- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

A pedagógusok feladatait részletesen a személyre szabott és évente felülbírált munkaköri leírásuk tartalmazza.

2.6.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: (digitális) napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Szoros kapcsolatot tart fenn a családokkal (közös program, értekezletek, fogadóóra, beszélgetések, igény és kérés esetén családlátogatások).

- Szoros kapcsolatot tart fenn az osztályában tanító pedagógusokkal (látogatja az általuk tartott órákat, konzultálnak az érdemjegyek erőteljes változása esetén, magatartási problémák közös megoldását keresik, az elmarasztalások/fegyelmezések esetében következetesek).
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, a hiányzások igazolását.
- Él a pályázati lehetőségekkel, melyek a veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű gyermekek számára íródtak ki.
- Az igazgatónak jelenti a problémák megoldására hozott intézkedéseket, szükség esetén segítséget kér a vezetőségtől.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg.

2.6.3. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerése a nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

Nemzetiség: valamely ország területén élő, nem a többségi nemzethez tartozó, elsősorban a nyelv és a kultúra közössége alapján összetartozó, kisebbségben lévő népcsoport.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola a következő tantárgyak helyi tantervébe építette be: színterei

- A következő tanítási órák: történelem, ének-zene, magyar nyelv és irodalom, dráma és tánc, etika és osztályfőnöki.
- Szabadidős tevékenységek: (projekthetek, diákönkormányzati programok, vetélkedők, könyvtári programok).
- Lehetőség szerint a nemzetiségi önkormányzatok bevonása: ismertetők, előadók kérése.

Településünkön német, horvát, ukrán, örmény, bolgár, görög, roma nemzetiségi önkormányzatok működnek (2019. nemzetiségi önkormányzat választás, http://kecskemet.hu/?r=2020122).
A következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában: nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára. A nemzeti összetartozás erősítésének érdekében eseti jelleggel tanulmányi kirándulás szervezése a „Határtalanul" pályázati program keretében.

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak és értékesnek:

- a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola

- kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül (színház, zene, tánc, művészet bemutatása,)
- tolerancia, előítélet-mentesség, s sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel
- a gyermekek otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értékként való kezelése
- a saját anyanyelv ismeretének és ápolásának megbecsülése, elismerése

Cél:

- a tanulók megtanulják kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Feladat:

- a tananyag tekintetében a tartalmi integrációra kell törekedni
- tanítani kell a kulturális különbségek, az eltérő szocializáció jellegzetességeit
- alkalmat kell teremteni a kulturális sokféleség megismerésére és a tolerancia képességének kialakítására
- elfogadó kulturális és szociális légkör létrehozása
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása
- a különböző etnikai hátterű, eltérő nyelvet beszélő gyermekek sajátos és közös szükségleteire és igényeire való odafigyelés

Színterei:

- multikulturális tanterv- és tananyagfejlesztés, taneszközök:
- multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába
- multikulturális tartalmakat megjelenítő tankönyvek, segédanyagok, tanári kézikönyvek használata
- a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek
- az osztályteremben megjelenő különböző tanulási stílusokra való reflektálás a tananyagban
- a diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra
- a különbözőség hangjainak és perspektíváinak megjelenése az oktatási anyagokban tanórán kívüli programok

- múzeum és színházlátogatások
- osztálykirándulások
- projekthetek alkalmasak a tágabb világ kultúráinak bemutatására, - más népek, szokásai, ünnepei, vallásai, kultúra értelmezései, hagyományai

2.7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4.§-a szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

2.7.1. A tehetség, képesség kibontakoztatásának segítése

Célunk

- A tanulók személyiségének teljes körű megismerése.
- A kiemelkedően tehetséges tanulók képességeinek, kompetenciáinak felismerése, a tehetségek korai kiválasztása.
- Tehetséggondozás, ami a tanuló egész életére pozitívan hathat.

Feladataink

- a kiemelkedő értelmi képességek, a kivételes és/vagy specifikus képességek, a magas szintű kreativitás, a speciális érdeklődés felismerése
- folyamatos motiválás, ráhangolás
- érdeklődés felkeltése
- mennyiségi és minőségi differenciálás
- egyéni fejlesztés:
    - képességeknek megfelelő feladatadás (gyorsítás/léptetés, gazdagítás/dúsítás)
    - az erős oldal támogatása
    - a gyenge oldal kiegészítése
    - a tehetségtől független terület fejlesztése
    - negatív kísérőjelenségek megelőzése

2.7.1.1. GyöngyHáz Tehetségpont

Iskolánk tehetségpont. Területi hatókör szerint: helyi. Elsősorban iskolai tehetségpont, települési hatókörrel.

A fejlesztésben megcélzott tehetségfajták alapján: több tehetségterületre fókuszáló.

Életkor szerint: 6-14 éves korú tehetséges fiatalok felismerésében, fejlesztésében és tehetséggondozásában tevékenykedik.

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács 2016-ban kiállított dokumentuma alapján „Regisztrált Tehetségpont" vagyunk, jogosultak vagyunk használni a „Regisztrált Tehetségpont" megjelölést. Az intézményegység és a pedagógusközösség hitvallása a tehetséggondozás. Szemléletmódunk megegyezik a kor kihívásával. A lappangó tehetségek felismerése, valamint a tehetségek fejlesztése az iskola pedagógiai programjában kiemelten kezelt terület.

A tanórán kívüli foglalkozások számtalan programot kínálnak fel tanulóink számára. Ezeket a programokat témakörök köré csoportosítottuk, illetve specifikációként a természettudományokat, a nyelvészetet és a művészeteket, valamint a testi- lelki egészséget emeltük ki.

A tanulói összetétel az elmúlt két évben változást mutat, az intellektuális tehetség gondozása egyre inkább előtérbe kerül. A tehetségazonosítási módszerek megválogatása kulcsszerepet játszik abban, hogy eredményei adekvátan tegyék lehetővé minél több gyermek tehetségének kibontakoztatását, fejlesztését.

Az eddigi eredmények is feljogosítanak bennünket arra, hogy a matematika, a magyar nyelv és irodalom, a sport, művészet, idegen nyelv, természettudomány területén elért sikerekre büszkén tekintsünk.

A tehetséggondozás nem csak tanórán, hanem azon kívül is megvalósul iskolánkban. Heteket, teljes hónapot felölelő projektek, tematikus napok keretein belül az alábbi rendezvényeket szervezzük: Erasmus-nap, Egészségnap, Közlekedési hónap, „Zöldfülűek" projektnap-sorozat, Fogyasztóvédelmi hónap, Hulladékcsökkentési témahét, Digitális témahét, Pénzügyi ismeretek témahét.

Ezeken a projekteken keresztül a tanulók aktivitására támaszkodunk, kreativitásuk, szociális kompetenciáik fejlesztésére nagy hangsúlyt helyezünk.

Tehetséggondozó szakköröket működtetünk. Sportfoglalkozások, vers- és prózamondó, mesemondó, versíró, felső tagozaton magyar nyelv és irodalom, drámaszakkör, felsős és alsós természettudományos,

matematika, helyesíró, idegen nyelv versenyen való részvételre ösztönözzük, illetve irányítjuk diákjainkat. A tehetséggondozást hivatottak szolgálni a különböző irányultságú osztályok.

Az iskola speciális osztályai:

- magyar-angol két tanítási nyelvű
- magyar-német két tanítási nyelvű
- matematika irányultságú
- természettudományos irányultságú
- humán irányultságú
- sport irányultságú (2020/2021-es tanévtől kifutó tanterv szerint)

Az intézmény vezetése támogatja a tehetséggondozás területén elhivatott pedagógusok tevékenységét, az adódó továbbképzési lehetőségek kihasználását.

Az intézmény szervezeti struktúrájából adódóan részt veszünk a tehetségkutatások lebonyolításában, értékelésében. Ezen kutatások a szakdolgozatok és OTDK dolgozatok, valamint a doktorandusz jelöltek kutatási munkájának forrásai. Különleges lehetőség, hogy az eredményeket beépítsük a kialakítandó tehetséggondozó tevékenységünk rendszerébe.

Együttműködési megállapodásunk van az alábbi intézményekkel, melyek számának gyarapítását tűztük ki célul:

- Ciróka Bábszínház
- Katona József Megyei Könyvtár
- Mercedes Kosárlabda Akadémia
- Mategye Alapítvány

Tevékenységi körök

- TEHETSÉGAZONOSÍTÁS

A tehetségazonosítás célja iskolánkban, hogy a tehetséges tanulókat a már működő tehetséggondozó programokhoz irányítsuk, a más területeken felbukkanó tehetségcsírák kibontakozására utat találjunk.

- TEHETSÉGGONDOZÁS

Intézményegységünkben komplex tehetséggondozó modulok

- interperszonális
- idegen nyelv

- magyar nyelv és irodalom
- képzőművészet, báb
- természettudomány
- test és lélek
- matematika – logika – sakk – robotika

A szakmai megújulás jegyében innovatív gyakorlatokat bemutató órákat tartunk és látogatunk. Ezek elméleti hátterét megalapozó konferenciákon veszünk részt. Tematikájuk: iskolai tehetséggondozás, tehetségkutatás.

A tanév során kiemelt hangsúlyt fektetünk arra, hogy a tehetséges tanulók munkáit nyilvánossá tegyük társaiknak, nevelőiknek, szüleiknek és a „külsős" érdeklődőknek is. A „Sikerpillanatok" keretében folyamatosan számba vesszük és kihirdetjük az elért eredményeket.

- TEHETSÉG TANÁCSADÁS

Tehetség tanácsadást tanulóinknak, szüleiknek és pedagógusainknak kívánunk nyújtani egyéni beszélgetés, csoportos találkozás formájában a tehetséggel kapcsolatos kérdéskörökben.

2.7.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók segítése

2.7.2.1. Céljaink

– Az esélyegyenlőség minél nagyobb mérvű iskolai megvalósulása a sokféle szociális és pedagógiai feladat megoldásával, fejlesztő tevékenység végzésével.

– A nehézségekkel küzdő, illetve a magas fokú kreativitással rendelkező tanulók segítése, hogy ne elszigetelődve, periférián elhelyezkedve, hanem teljes értékű tagként vegyenek részt a közösségben.

Tanulóink közül többen küzdenek valamilyen nehézséggel, amelyek időszakosan vagy tartósan – néha egész iskolai pályafutásukat végigkísérve- megnehezítik, de meg is akadályozhatják sikeres haladásukat. Az elvárt teljesítmény hiánya, a gyakori, illetve folyamatos kudarc maga is a magatartási zavar kialakulásához vezethet. A problémák oka összetett, biológiai, idegrendszeri, pszichés, szociokulturális, pedagógiai eredetű lehet.

2.7.2.2. A tanulók fejlődését befolyásoló tényezők

- a család életkörülményei
- a család szokásai
- az otthoni nevelési szokások
- a tanuló egészségi állapota
- a tanuló érzelmi élete
- a családtagokhoz fűződő viszonya
- az iskolában kialakított viselkedéskultúrája
- képességei
- szorgalmi, akarati tulajdonságai
- az őt ért érzelmi megrázkódtatások.

2.7.2.3. Feladataink

- a korai felismerés,
- a helyzetelemzés: a gyermek szocio - kulturális környezetének feltérképezése,
- a tanuló egész személyiségének megismerése,
- a probléma felismerése után az okok, a megoldási módok keresése, megtalálása,
- konkrét segítségnyújtási tevékenységek alkalmazása,
- szoros kapcsolattartás az óvodával, a szülőkkel, a Nevelési Tanácsadóval.

2.7.2.4. A problémák megoldásában kiemelt szerep jut

- a tanulóval történő gyakori elbeszélgetéseknek,
- az osztálytársak kisebb-nagyobb körében történő beszélgetéseknek,
- a szülőkkel való – ha szükséges naponkénti – kapcsolattartásnak,
- a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Központtal történő kapcsolattartásnak.

Alapelv: mindenképpen el kell kerülni, hogy a nehézségekkel küzdők az iskolában sorozatos elmarasztalásban részesüljenek, s hátrányos helyzetük fokozódjék.

A büntetés ritkán vezet eredményre, ezért inkább a személyes törődést, figyelemmel kísérést kell választani. A kedvenc időtöltéstől való eltiltás nem ajánlott. Elsősorban értékeiket kiemelve kell őket minősíteni, s be kell kapcsolni őket a közös rendezvényekbe, megbízva őket fejlesztő és szocializációs feladatokkal.

Súlyos és sorozatos fegyelemsértés esetén a házirendben megfogalmazott intézkedéseket kell alkalmazni.

2.7.2.5. Fejlesztési területek

- tanítási órákon: differenciált foglalkoztatással, korszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazásával,
- fejlesztő foglalkozásokon: a fejlesztő pedagógusok egyéni fejlesztési terve megvalósításával, a szaktanárok, tanítók közreműködésével,
- egyéni foglalkozásokon: pl. mozgásterápiával
- korrepetálásokon: a tanulók fejlődését szolgáló pedagógiai tartalmú foglalkozásokon egyéni segítségnyújtással,
- szakértői vélemény alapján értékelés alóli mentesítés biztosításával,
- továbbtanulásra történő felkészítésen: a felvételi feladattípusok gyakorlásával szabadon választhatóan.

2.7.3. A sajátos nevelési igényű tanulók segítése

Intézményegységünkben már több éve dolgozik fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus. Az ő feladata a különböző részképesség-sérült, illetve a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése, ennek szakszerű megszervezése; megvalósítása; a pedagógusok ez irányú tevékenységének koordinálása, mentorálása.

A fejlesztő pedagógus feladata

- kapcsolatot tart fenn az alsó tagozatos tanítókkal – szükség esetén a szaktanárokkal is,
- a hozzá beosztott hospitáló hallgatók írásos tevékenységét segíti, a tanulókat fejlesztő foglalkozásokba bevonja őket,
- kapcsolatot tart fenn az 1. számú Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- kapcsolatot tart fenn a Pedagógiai Szakszolgálattal,
- minden tanévre végigszűri az első osztályos tanulókat, és a felmerülő gyanú esetén vizsgálatot végez (Difer mérés),
- jelzés alapján vizsgálja a többi csoportba, osztályba járó gyermeket, tanulót is,
- tapasztalatait lejegyzi,
- a tapasztaltak alapján a gyermekről, tanulóról jellemzést készít, melyet továbbít az 1. sz. Szakértői és Rehabilitációs Bizottsághoz (a bizottság elvégzi a tanulók megerősítő vizsgálatát, és előírja a fejlesztés mértékét),
- a szakértői vélemény alapján nyilvántartásba veszi a gyermekeket, tanulókat, és megkezdi fejlesztésüket,
- a szükséges kontrollvizsgálatokat időben kezdeményezi a bizottságnál.

A fejlesztő pedagógus munkáját saját munkaprogramja alapján végzi, amit minden tanév elején bemutat az iskolavezetésnek.

2.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása, fejlesztő program

2.7.4.1. Tanulási kudarccal küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

2.7.4.2. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának folyamata

Tevékenység	Módszer	Felelős
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felismerése	Képességek felmérése iskolába lépéskor	tanító fejlesztőpedagógus/ gyógypedagógus
	Képességek felmérése az iskoláztatás folyamán	tanító fejlesztőpedagógus/ gyógypedagógus
	Megfigyelés	tanító, szaktanár, osztályfőnök, ifj. véd. felelős
	A tanuló iskolai produktumainak célirányos áttekintése	tanító, szaktanár, fejlesztőpedagógus/ gyógypedagógus
	Beszélgetés gyerekekkel, szülővel	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus/ gyógypedagógus
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán belül)	Egyéni fejlesztés fejlesztési terv alapján	fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus, tanító, szaktanár
	Differenciált tanóravezetés	minden pedagógus
	Korrepetálás, napközis foglalkozás biztosítása, mentesítés bizonyos tárgyak, illetve értékelési módszerek alól (szakértői bizottság véleménye alapján)	igazgató, érintett pedagógusok, napközis nevelők
	Tanulás tanítása	pedagógusok
A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése (iskolán kívül)	A tanulási nehézséggel küzdő tanulók speciális szakemberekhez történő irányítása	tanító, szaktanár, osztályfőnök
A fejlesztés hatékonysága, értékelése	Tanulmányi eredmények elemzése Szaktárgyi mérések elemzése	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus, ifj. véd. felelős
	Beszélgetés gyerekekkel, szülőkkel	tanító, szaktanár, osztályfőnök, fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus

2.7.4.3. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma. Az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolánk, a pedagógiai program, és a helyi tanterv elkészítésénél figyelembe veszi a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat rájuk vonatkozó előírásait.

A többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható SNI tanulókat is nevelő iskolánk pedagógiai programja és helyi tanterve elkészítésénél figyelembe veszi:

- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait
- az általunk nevelt tanulók egyéni sajátosságait.
- a mindenkori hatályos oktatási törvények, rendeletek rájuk vonatkozó előírásait.

Az ellátás közös elvei:

A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszik szükségessé.

A sajátos nevelés igényű általános iskolás tanulók nappali rendszerű integrált nevelése, oktatása 1-8 évfolyamon:

Számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozáshoz való jogot, mely az intézményünk számára kötelezettséget jelent.

A tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez.

- Biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét.
- Kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét.
- reális önismeret, énkép kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya ill. szakma kiválasztását.
- Interperszonális kapcsolatok fejlesztése.
- A kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét.

- Fontos az érzelmi, akarati életük formálása.
- Segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására.
- A kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat.
- A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk.

Az SNI tanulóknál a fejlesztés:

- a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg;
- segíti a minél nagyobb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- arra törekszünk, hogy a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák pedagógiai gyakorlatunkban is megjelenjenek;
- a tanulók között fennálló – egyéni adottságból és igényekből adódó különbségeket figyelembe vesszük;
- fejlesztési követelményeink igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a fejlesztésre vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, az egyéni adottságokat szem előtt tartva fogalmazzuk meg;
- szoros szakmaközi együttműködést alakítunk ki a gyógypedagógusok, tanítók, tanárok és egyéb a gyermekekkel foglalkozó szakemberek között, amely nyitott tanítási folyamatban valósul meg.

Az SNI tanulók beilleszkedésének megvalósításánál az alábbi gyakorlatot követjük:

Az SNI típusához, súlyossági fokához módszereket, módszerkombinációkat választunk, szoros együttműködésben a fejlesztésben részt vállaló többi szakemberrel.

Pedagógusaink céltudatosan felkészülnek az SNI gyerekek nevelésére-oktatására, és mindent megtesznek azért, hogy a szülőket és az adott tanulócsoportot felkészítsék a sérült tanulók el- és befogadására.

Az SNI tanulók oktatásával, nevelésével kapcsolatos általános célok és feladatok:

- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése,
- az önálló életvitelre való felkészítés;
- reális énkép, önbizalom kialakítása;
- a kudarctűrő képesség növelése;
- önállóságra nevelés;
- segítségnyújtás a reális pályaválasztáshoz;

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai:

- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.

- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

A fogyatékosság típusa, súlyossága.

A fogyatékosság kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.

A sajátos nevelési igényű tanuló életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei, képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei. A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés. Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése: A sajátos nevelési igényű tanulók a törvény értelmében differenciált bánásmódra, elbírálásra jogosultak.

A differenciált bánásmód:

- mennyiségi és minőségi differenciálás;
- személyre szabott követelményeket jelent az életkori és a tantárgyi sajátosságok figyelembe;
- differenciált házi feladatot – elsősorban mennyiségi szempontból;
- több időt a feladatok megoldására;
- több segítséget, könnyítést a tananyag feldolgozásában;
- a különleges bánásmódot igénylő gyerektől csak a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges minimális ismeretanyagot követeljük meg.

Fontos a pozitív megerősítés: azokat a készségeket, képességeket erősítjük, amelyikben a gyerek jól teljesít. Figyelembe kell venni a gyerek egyéni munkatempóját is. A számonkérés során az alternatív lehetőségeket is alkalmazzuk, melynek során az egyéni szükségleteket maximálisan figyelembe vesszük. Fontos a motiváció, a pozitív megerősítés. Teljesítményüket mindig fejlődésük tükrében, önmagukhoz képest figyeljük és értékeljük. A magasabb évfolyamba lépés feltétele, hogy a tanuló valamennyi osztályozandó tantárgyból legalább elégséges eredményt érjen el, azaz teljesítse a továbbhaladás feltételeit, amelyet a helyi tanterv rögzít.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló: A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést,

gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz: diszlexia, diszortográfia, diszkalkúlia, diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása. A fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok; hiperaktivitás és figyelemzavar; a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek. Az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- elősegíteni a társadalomba való beilleszkedésüket;
- alapvető erkölcsi normák megismertetése, tudatosítása, meggyőződéssé alakítása szükséges;
- önmagukra irányuló, helyes cselekvésre késztető érzelmek, tulajdonságok feltárása ill. kialakítása szükséges: a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása ;
- az önbecsülés kialakítása, saját pozitív tulajdonságainak feltárása;
- negatív személyiségjegyeik felismerésére, a javításhoz való együttműködés;
- a rossz, negatív tulajdonságok és érzelmek feltárása, a javítás lehetőségeinek kimunkálása;
- a konfliktuskezelő képességük;
- a stressz hatások csökkentése, a stresszek elviselésének fejlesztése;
- az alkalmazkodó képességük;

- az aktivitásuk;
- a hierarchia- és monotónia tűrésük;
- a kommunikációs készségük;
- az önfegyelmük a munkakultúrájuk fejlesztése.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a Nat-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

Személyi feltételek: Tanulásban akadályozottak tanára szakos gyógypedagógus, pszichopedagógus, vagy logopédus, illetve felső tagozaton, a nevelőtestület határozata alapján, a kötelező habilitációs, rehabilitációs órakeret max. 50%-ban szaktanár is elláthatja. Tárgyi feltételek: Fejlesztő terem, IKT eszközök, auditív és vizuális percepciót fejlesztő játékok, speciális taneszközök, mozgásfejlesztő eszközök.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók: Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Tanulási nehézség esetében: a normál vagy átlag feletti értelmi képességek mellett a tanulási teljesítmény nem felel meg az egyén intellektuális fejlődésének.

Célok és kiemelt fejlesztési feladatok:

- A gyermeki személyiség mind teljesebb megismerése
- Felzárkóztatási stratégiák,
- Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása, team munkában a szakértői vélemény alapján;
- Kognitív képességek fejlesztése;
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció;
- Alapműveletek készségszintű használatának kialakítása;
- Kommunikációs készségek fejlesztése;
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés);
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése;

- Anyanyelvi képességek megszilárdítása (olvasástechnika, helyesírás), szöveg és feladatértés készségszintre emelése;
- A kulturális és szocializációs hátrányok kompenzálása;
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.;
- Általános képességek megerősítése, praktikus tudás tanítása;
- Felkészítés a továbbtanulásra;
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása;

A fejlesztő tevékenység főbb területei:

- Az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- Mozgásfejlesztés
- Vizuomotoros koordináció, grafomotorika
- Testséma fejlesztés,
- Téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése
- Percepció fejlesztése /vizuális, auditív/
- Intermodalitás fejlesztése
- Beszédészlelés-beszédértés
- Emlékezet fejlesztése /vizuális, verbális, szeriális, munkamemória/
- Figyelem fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése

2.8. Az intézmény döntési folyamatában való tanulói részvételi jogok gyakorlásának rendje

2.8.1. A Diákönkormányzat képviseleti jogai

- A tanulóifjúságot az iskola vezetősége és a nevelőtestület előtt a DÖK képviseli; tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő tanár támogatja, fogja össze; akit az igazgató bíz meg legfeljebb ötéves időtartamra.
- A Diákönkormányzat a Diákönkormányzatot támogató pedagógus személyén keresztül is érvényesítheti az iskolai döntési folyamatban való részvételi jogait, és fordulhat az iskola vezetőségéhez javaslataival.

2.8.2. A tanulók részvételi jogai

Döntési jogkör

- saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, működésüket illetően;
- tisztségviselőik megválasztásában;
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásában;
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

Véleményezési jogkör- a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben

- az iskolai SZMSZ elfogadásakor;
- az iskolai Házirend elfogadásakor;
- a szociális juttatások elosztási elveinek meghatározásakor;
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.

2.8.2.1. A Diákönkormányzat működési rendje

Az iskola tanulóinak tájékozódó és tájékoztató fóruma a Diákközgyűlés, melyet évente legalább egy alkalommal össze kell hívni. A Diákközgyűlésen a tanulók diákképviselőt választanak. A Diákönkormányzat munkáját mentorpedagógus segíti, aki az önkormányzatot hivatalosan képviseli.
Az osztály tanulói az osztály közösségi életének szervezésére, a tanulók tanulmányi munkáját segítő tevékenységre, az osztályban tanulók érdekeinek képviseletére osztály-diákbizottságot hozhatnak létre.

A diáktanács

A Diákönkormányzat élén a választott iskolai diáktanács (DT) áll. Tevékenységét az iskolai diákmozgalmat segítő pedagógus segíti.

2.9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az iskola partnereinek kapcsolata

2.9.1. Az iskola és a család kapcsolata

2.9.1.1. Az együttműködés formái és továbbfejlesztésének lehetőségei

- Az iskoláról készített írásos tájékoztató, PR anyag.
- Az internetes naplóban való rendszeres tájékoztatás.
- Iskolai honlapon való tájékoztatás, beszámolók az eredményekről és élményekről.
- Szülők részvétele az iskolai programokban.
- Beiratkozás előtti nyílt napok.
- Speciális témájú szülői értekezletek.
- Szakirodalom-ajánlás.
- Gyermeknevelléssel kapcsolatos szakmai tanácsadás.

2.9.1.2. A kapcsolattartás formái és továbbfejlesztésének lehetőségei

- Szülői értekezlet.
- Fogadóóra.
- Digitális napló nyújtotta e-kommunikációs csatorna.
- A papíralapú tájékoztató/ellenőrző útján történő levelezés.
- Napi rövid tájékoztató jellegű információcsere a tanulók érkezésekor, távozásakor.
- Alapítványi kuratóriumi részvétel.
- Intézményi Tanácsban való részvétel.
- Szülők részvétele a rendezvényeken.
- Faliújság.
- Az iskoláért végzett közös munka a szülőkkel.
- Udvarrendezés alkalom szerint a szülők bevonásával.
- Családi napok.
- Nyílt napok

2.9.2. A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködése

A szülő, a tanuló és a pedagógus együttműködésének formáit a közös pedagógiai feladatok megoldása során tudjuk megvalósítani.

Meg kell valósítani, hogy a szülő kapjon tájékoztatást az iskolában folyó munkáról, illetve, kapjon lehetőséget arra, hogy közreműködjön ebben a folyamatban. Ugyanilyen fontos az is, hogy a pedagógus ismerje a tanuló családját, és szükség/tanácstalanság esetén adjon segítséget a neveléséhez.

2.9.3. A szülők és az iskola együttműködésének formái

2.9.3.1. Szülői értekezletek

- Az osztály szülői közössége számára a szülői értekezleteket az osztályfőnök tartja.
- Évente legalább két szülői értekezletet kell tartani.
- A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi szülői értekezleten kapnak tájékoztatást. Az új osztályközösségek szeptemberi szülői értekezletén az osztályfőnök bemutatja az osztályban tanító valamennyi pedagógust.
- Rendkívüli szülői értekezletet az osztályfőnök vagy a szülői közösség elnöke hívhat össze az időközben felmerült problémák megoldására.

2.9.3.2. Szülői fogadóórák

- Az iskola valamennyi pedagógusa tanévenként két alkalommal tart közös fogadóórát (november és április).
- Az iskola valamennyi pedagógusa ezen kívül igény szerint tart fogadóórát, amelynek időpontjáról a szülő a tanuló tájékoztató füzetéből értesülhet. Amennyiben a szülő/gondviselő kapcsolatba szeretne lépni gyermeke pedagógusával telefonon, vagy írásban, azt az ütközések elkerülése végett előre jelzi.

2.9.3.3. Nyílt napok

Minden tanévben évfolyamonként bontásban az érdeklődő szülők nyílt napon győződhetnek meg gyermekük neveltségi szintjéről, tanulmányi munkájáról, közösségi tevékenységéről úgy, hogy részt vesznek a tanórákon. Novemberben a 6. és 8., valamint 2. és 4. évfolyam, márciusban az 1. és 3., valamint 5. és 7. évfolyam tanulóinak szüleit hívjuk és várjuk nyílt napokra.

Ezenkívül novemberben az első évfolyamon a tanulók óvópedagógusait várjuk nyílt órákra, mely alkalom már a beiskolázási feladatok induló lépése, illetve az egyéb fenntartású óvodákkal való szakmai kapcsolatépítés és –ápolás lehetősége.

2.9.3.4. Rendszeres írásbeli tájékoztatás

Valamennyi pedagógus köteles a tanulóra vonatkozó minden érdemjegyet és írásos bejegyzést az elektronikus osztálynaplón kívül a tanuló tájékoztató füzetében is jelezni. A tájékoztatóban a szülő aláírásával igazolja, hogy tudomásul vette a beírtakat.

2.9.4. Az iskola és a fenntartó kapcsolata

- Az igazgató folyamatosan kapcsolatban áll a fenntartó képviselőjével és az EKIF-fel, annak vezetőjével.

2.9.5. Egyéb kapcsolatok

- Kalocsa – Kecskeméti Főegyházmegye és képviselői
- Katolikus Pedagógiai Intézet
- Kecskeméti Római Katolikus Főplébánia
- Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Oktatási és Hatósági Osztály
- Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Egészségügyi- és Szociális Intézmények Intézményvezetősége Gyermekjóléti Központ
- Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal
- Oktatási Hivatal
- Oktatási Hivatal Szegedi Pedagógiai Központ
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Bács-Kiskun Megyei Intézete
- Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság
- Mercedes Kosárlabda Akadémia
- Kecskeméti Ifjúsági Otthon
- Ciróka Bábszínház
- Mategye Alapítvány
- Katona József Színház
- A térség óvodái
- A térség általános iskolái
- A térség középiskolái
- Gyakorlóiskolák Szövetsége
- Gyermekorvos, védőnő

2.10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulók osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítményük alapján állapítjuk meg. A tanulók érdemjegyeiről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk.

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tennie a tanulóknak. A bizottság tagjait az igazgató bízza meg; közülük legalább egynek a végzettsége, szakképzettsége alapján

jogosultnak kell lennie az adott tantárgy – amelyből a tanuló vizsgázik - tanítására. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgák leghamarabb reggel nyolc órakor kezdődhetnek és legkésőbb tizenhét óráig tarthatnak. Minden esetben a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64 – 78. §-ában foglaltak az irányadóak.

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulónként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

2.10.1. Az osztályozó vizsga szabályai

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- engedéllyel egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget;
- az igazolt és az igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát;
- az igazolt és az igazolatlan mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30% százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben érdemjeggyel nem értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető; és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A nevelőtestület akkor tagadhatja meg az osztályozóvizsga letételét, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórát, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.
A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

2.10.2. A különbözeti vizsga szabályai

A tanuló szülői, gondviselői kérésre, iskolaváltásnál, amennyiben tanulmányait iskolánkban folytatja különbözeti vizsgát tehet. Különbözeti vizsgára kerülhet sor akkor is, ha a tanuló szülője kérelmet ad be gyermeke osztály- vagy tantárgy változtatására.

2.10.3. A pótló vizsga szabályai

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha a számára engedélyezett vagy kötelezően előírt vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsga befejezése előtt engedéllyel eltávozik.
Pótló vizsga tehető az igazgató hozzájárulásával az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban, ha a vizsga feltételei megteremthetők.

2.10.4. A javítóvizsga szabályai

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik
- osztályozóvizsgája, pótló vizsgája, vagy különbözeti vizsgája sikertelen eredménnyel zárult.

Javítóvizsga az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető. A javítóvizsgát tevő tanulók szüleit erről az időpontról írásban kell értesíteni legkésőbb a tanévzáró értekezletet követő héten.

2.10.5. A vizsgatárgyak részei és követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga;
- írásbeli vizsga.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc, magyar nyelv és irodalom tantárgyból 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
- A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
- A tanulónak az írásbeli vizsgán kapott feladat megoldására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot, árul el az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.

- A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem megengedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell eszközölni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

Vizsgaformák:

- **Magyar nyelv és irodalom**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Történelem**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Idegen nyelv**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Matematika**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Fizika**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Biológia**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Kémia**: írásbeli + szóbeli vizsga
- **Földrajz**: írásbeli + szóbeli vizsga

2.11. A tanulófelvétel és a tanulóátvétel szabályai

2.11.1. Intézménybe lépés (felvétel) az iskola első évfolyamán

Az általános iskolába történő felvétel előzetes jelentkezés útján történik. Az érdekelt szülőket az igazgató szülői értekezleten tájékoztatja iskolánk pedagógiai, nevelési elveiről és eljárásairól, és a képzés formáiról. A tanulói jogviszony az iskolába való felvétellel kezdődik. Ennek alapfeltételei az engedélyezett létszámkeret figyelembevétele mellett:

- a gyermek személyét hitelesen igazoló iratok,
- a törvény által előírt/megengedett életkor,
- a beíratást végző gondviselő nyilatkozata a szülői jog érvényességéről.

Iskolánknak nincs kötelező felvételre kijelölt körzete. Túljelentkezés esetén a 20/2012. EMMI rendelet 24. § (5) bekezdés figyelembevételével a felvételi kérelmek teljesítésének következő szempontjai szerint történik a döntés:

A tanköteles tanuló felvételénél helyhiány esetén előnyt jelenthet, ha

1. testvére már az iskolánk tanulója
2. intézményünk óvodai intézményegységével áll jogviszonyban

A beiratkozás eredményéről határozatban értesítjük a gyermek törvényes képviselőjét. Elutasítás esetén fellebbezni a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye hivatalos képviselőjénél lehet. A fellebbezést az iskola igazgatójához kell benyújtani.

2.11.2. Intézménybe lépés (átvétel) az iskola felsőbb évfolyamain

Iskolánk magasabb évfolyamaira jelentkező tanulók átvételéről az igazgató dönt.

Az átjelentkező tanulók ismereteit magyar, matematika, idegen nyelv tantárgyakból mérjük fel. Ennek oka az iskolák eltérő helyi tanterve.

Beiratkozáshoz szükséges feltételek

- a gyermek személyét hitelesen igazoló okmányok
- törvényes életkor
- más iskola által kiállított hivatalos iratok a gyermek korábbi tanulmányairól

Adminisztratív feltételek

- távozási bizonyítvány

- bizonyítvány
- ellenőrző vagy digitális ellenőrző nyomtatva (ha év közben érkezik a tanuló), a tanuló évközi teljesítményének igazolására
- eddigi taneszközei (melyekből az eddig tanultakra következtetni lehet)

Teljesítmény/képesség feltételek

- matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint idegen nyelvből meghallgatás, tantárgyi felmérés, esetlegesen különbözeti vizsga;
- elbeszélgetés;
- vizsgálni szükséges, hogy a hallgatók jelenléte, a több tanítós rendszer előre láthatólag mennyiben zavarja a tanulót.

Magatartással/szorgalommal szemben támasztott feltételek

- a tanulónak változónál nem lehet rosszabb az érdemjegye

A tapasztaltak alapján a szülőt és a tanulót tájékoztatjuk arról, hogy bekerülhet-e az iskolába, vagy más intézményt javasolunk számára.

2.12. Az elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításának terve

2.12.1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja

- a tanulók ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2.12.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulók gyakorolják az elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkozzanak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel,
- a tanulók kapcsolódjanak be az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,

- a pedagógusok egyre nagyobb számban vegyenek részt elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken, felkészítéseken.

2.12.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:
- biológia: rovarcsípések, légúti akadályok, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.
- kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés.
- fizika: égési sérülések, forrázás.
- testnevelés: magasból esés.
- osztályfőnöki órákon feldolgozandó elsősegély-nyújtási ismeretek:
    - teendők közlekedési baleset esetén,
    - segítségnyújtás baleseteknél,
    - a mentőszolgálat felépítése és működése,
    - a mentők hívásának helyes módja,
    - az iskolai védőnő által tartott órán az elsősegély-nyújtási alapismeretek gyakorlása.
- egyéb foglalkozások adta lehetőségek:
    - szakkörök,
    - elsősegély-nyújtási bemutató lehetőségekhez mérten a Bács-Kiskun Megyei Mentőszolgálat bevonásával,
    - Egészségnap szervezése.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

Jogszabályi háttér

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Iskolájának helyi tanterve az alábbi jogszabályokon alapul:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései.
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet pedagógiai programmal kapcsolatos rendelkezései.
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet pedagógiai programmal, helyi tantervvel kapcsolatos rendelkezései.
- 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat

3.1. Iskolánk párhuzamos osztályainak irányultsága

3.1.1. Magyar-angol/magyar-német két tanítási nyelvű osztály

Pedagógiai programunkat 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) pontja, valamint a **Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolák Egyesülete** ajánlásai, tanácsai alapján dolgozzuk ki.

Iskolánk speciális tanterve szerint magyar-angol, magyar-német két tanítási nyelvű, mely azt jelenti, hogy nemcsak a célnyelvet, hanem néhány tantárgyat is angol/német nyelven oktatunk. A két tanítási nyelvű iskolai oktatás célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlessze, a tanulókat megtanítsa az idegen nyelven való tanulásra, képessé tegye őket az idegen nyelvű információk feldolgozására, nyelvtudásuk aktív használatára.

A korai, két tanítási nyelvű iskolai oktatásban a célnyelv és a tantárgyak célnyelven történő tanulása nem egyidejűleg kezdődik. A célnyelven tanított tantárgyak kiválasztásakor szem előtt tartjuk a tanulók életkori sajátosságait. A program tudatosan épít a gyerekek azon tulajdonságára, hogy a nyelvet szinte észrevétlenül, könnyedén, gátlások nélkül képesek elsajátítani. A gyerekek hangképzése rugalmasabb, az idegen nyelvű óravezetést természetesebbnek fogadják el, olyan nyelven szólalnak meg, amelyen beszélnek hozzájuk. A tantárgyak közül a készségtárgyak (rajz, ének, testnevelés) oktatása azért sikeres, mert vonzó tevékenységekkel is párosul.

A motiváló erőt kihasználva jut el a gyermek egy olyan szintre, ahol a nyelvi kifejezőkészség együtt fejleszthető a tantárgyi tartalommal. Ha a tanulók nyelvileg és szókincsükben elérnek egy magasabb nyelvi szintet, más tartalmú tantárgyakat vezetünk be. A későbbiekben egyenletesebb a négy készség (beszédértés, beszéd, olvasás- és íráskészség) használata, a tanulók többet kommunikálnak szóban és írásban egyaránt.

Az általános iskolákban a nyelvoktatás korai bevezetése miatt a beszédértés és beszédkészség fejlesztése elsődleges, míg a hagyományos képzés esetén éppen ezek kerülnek háttérbe. A képzés tartalmát és eredményét tekintve nem csupán a nyelvi és tantárgyi tudásról van szó, hanem arról is, hogy az ilyen iskolában tanuló diákok kommunikációja oldottabb. A két tanítási nyelvű tanítási program segít abban is, hogy tanulóink elsajátítsák a különféle nyelvtanulási technikákat, megismerjék saját tanulási stílusukat, így könnyebbé válik más idegen nyelvek tanulása.

3.1.1.1. Cél- és feladatrendszer

A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

a) az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,

b) a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,

c) a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,

d) a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása.

3.1.1.2. Feladatok az idegen nyelvi kommunikáció területén

- A tanulók tudják megoldani nyelvhasználatot igénylő feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban.
- A kommunikációképes nyelvtudás képessé teszi a tanulót valóságos helyzetekben, valóságos üzenetek cseréjére.
- A tanulási folyamatsorán tudatosuljon, hogy a tanuló számára lehetőség és cél: a megszerzett tudást egy életen át használni és bővíteni.
- A tantárgyközi integráció alkalmazása a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi.

3.1.1.2.1. Nyelvtanulási-tanítási stratégiánk:

- Kiemelten kezeljük, hogy a tanulókban felébredjen a nyelvek és a nyelvtanulás iránti érdeklődés, hogy felfedezze, más országokban más szokások vannak, más nyelvet beszélnek az emberek.
- Az idegennyelv-tanulás olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulót, amelyek más műveltségi területekkel is érintkeznek.
- Tudatosítjuk, hogy minden nyelvi érintkezést szabályok szőnek át, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák azt. Ide tartoznak a nyelvi udvariassági szabályok, rituálék és a helyzetnek megfelelő hangnem használatának szabályai is.
- A nyelvtanítás során törekszünk arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

- A mindennapi nyelvhasználatban – ezért a nyelvtanulásban is –, fontos szerepet játszanak a

szövegértelmezési és szövegalkotási stratégiák. A nyelvet tanuló észleli az írott vagy hallott szöveget, azonosítja és felfogja, mint nyelvi egységet, és összefüggésében értelmezi. Megtervezi és szóban vagy írásban létrehozza a közlendőjét tartalmazó szöveget.

- Törekszünk arra, hogy a diákok az örömteli tanulás, sikerélmény biztosítása mellett élményszerű tanulási folyamat részesévé váljanak.
- Nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a tanuló azonosuljon a tanulás céljával, folyamatával és módszereivel.
- Játékos, tevékenységközpontú formák alkalmazása során, a tanuló közvetlen tapasztalati világából kiindulva oktatunk.
- A természetes és spontán nyelvelsajátítás mellett a tanulók felfedezik, megértik és alkalmazzák a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat.
- A diákok fokozatosan sajátítják el azokat a tanulási utakat, amelyek az egyént segítik a kommunikációban és a szövegek értelmezésében,
- A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett fokozatosan fejlődik a célnyelvi olvasás és írás készség is.
- A diákok ismerjék meg azoknak a forrásoknak a használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek az önálló munkában is segítségükre lehetnek.
- A tanulás belső motivációinak kialakítása, fejlesztése.
- A tanulók cselekvő részvételének biztosítása a tanulásban.
- A tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek mozgósítása.
- Az együttműködő (kooperatív) tanulás elősegítése.
- Növelve a kortárscsoport együttműködésének szerepét, többek között csoportmunka és projektmunka, tematikus napok formájában.
- A serdülő korosztálynak megfelelő témák, történetek, szerepjátékok, valamint az érdeklődésüknek megfelelő csatornák, mint például a világháló különböző alkalmazásai mellett a digitális kompetencia fejlesztése.
- Önállóság, kezdeményezés, problémamegoldás, alkotóképesség támogatása.
- Alkalmazzuk a differenciálást a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

3.1.1.2.2. A fejlesztés tartalma

- Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.
- Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása idegen nyelven.

- Beszélgetés során ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, ill. szükség esetén saját a mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében.
- A beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elemek megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása).
- A mondanivaló szerveződésének, szerkesztésének elveinek elsajátítása, hogy koherens nyelvi egységgé formálhassák közlendőjüket.
- Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, ill. ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel.
- A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal).
- Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel.
- A célnyelv tudatos használata tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek, valamint a nyári tematikus tábor során.
- Tehetséggondozó tevékenységek tartalmának bővítése.
- Kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel-Erasmus+ program keretében, Erasmus-napon.
- Betekintést adva más országok, népek és etnikumok különbségére és hasonlóságára, tolerálására.
- A pozitív attitűd kialakítása, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot.

A kommunikatív kompetencia fejlesztése során megvalósítandó célkitűzések és feladatok:

- Lexikális – szókincs bővítés és annak alkalmazása,
- Grammatikai – helyességének elsajátítása,
- Szemantikai kompetencia fejlesztése,
- Fonológiai - helyes kiejtési kompetencia fejlesztése,
- Helyesírási kompetencia fejlesztése és ismerete,
- Szociolingvisztikai kompetencia fejlesztése.

A Nat bizonyos képzési szakaszokra meghatározza a minden tanuló számára kötelező minimumszinteket, emellett kitér az emelt szintű képzésben részesülő tanulókkal szemben támasztott követelményekre is. A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a Nat-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg, melyre utal a 26/1997. (VII. 10.) MKM rendelet két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról 3. számú melléklete.

	4. évfolyam	6. évfolyam	8. évfolyam
a két tanítási nyelvű osztályra	A1	A2	B1

3.1.1.3. Szintfelmérés idegen nyelvből

Angol és német nyelvi szintfelmérést tartunk 4., a 6., és a 8. évfolyam végén (szintvizsga). A különböző szintek követelményei megfelelnek az Európai Unió által megfogalmazott Közös Európai Referenciakeret (KER) szerinti szinteknek, a fenti leírás szerint.

3.1.1.3.1. A szintfelmérés célja

- a tanulók idegen nyelvi kompetenciájának mérése,
- adjon visszajelzést a diákok idegen nyelvi tudásáról az adott szinten a tanárok, a tanulók és a szülők számára egyaránt,
- a vizsgázás, mint megmérettetési forma tanulása, gyakorlása.

3.1.1.3.2. A szintfelmérés rendje

A szintfelmérés minden évben május hónapban zajlik (az adott tanév éves iskolai munkatervben foglaltak alapján).

A szintfelmérés anyagát az iskolában tanító angol- és németnyelvtanárok állítják össze a KER követelmények alapján.

A szintfelmérés szóbeli része egy háromtagú bizottság előtt zajlik, amelynek tagjai:

- a gyermeket tanító nyelvtanár/angol vagy német műveltségterület képesítést szerzett tanító, és
- két angol vagy német szakos tanár/angol vagy német műveltségterület képesítést szerzett tanító.

A szintfelmérés írásbeli és szóbeli részből áll, melyek a következő nyelvi készségeket mérik:

- beszédértés,
- beszédkészség,(kreativitás)
- írott szöveg értése és nyelvismeret.

3.1.1.3.3. A szintfelmérés menete

Az írásbeli szintfelmérésen a tanulók először nyelvi kompetenciát mérő feladatot oldanak meg, majd hallás utáni szövegértésüket mérjük. Az írásbeli és a szóbeli rész külön napokon zajlik.

A szóbeli szintfelmérés két részből áll:

- rövid szabad beszélgetés a vizsgázóval
- beszélgetés egy tanuló által húzott, előre megadott témáról.

A témakörök az iskolai nyelvoktatás során használt tankkönyvek témakörei, annak szóanyagára és nyelvtani ismereteire épülnek, és a kerettanterv követelményeivel megegyeznek.

Az eredmény-eredményesség függvényében azok a tanulók, akiknek teljesítménye nem éri el a minimumszintet, és a tanára véleményével is egyezik, a kudarcok elkerülésének érdekében javaslatot teszünk a szülőnek arra, hogy a két tanítási nyelvű képzésből a tanuló átkerüljön a magyar nyelven folyó képzésbe. A javaslattal kapcsolatos döntés a szülő jogkörébe tartozik.

3.1.2. Magyar – német két tanítási nyelvű osztály

3.1.2.1. Cél- és feladatrendszer

A célnyelv oktatásának alapvető célja a Közös európai referenciakerettel (a továbbiakban: KER) összhangban a tanulók célnyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a minden tevékenységhez, így a nyelvi kommunikációhoz is nélkülözhetetlen motivációval.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik a célnyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, amelyek szintén erősíthetik a motivációt. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezért ezeket integráltan tanítjuk.

A két tanítási nyelvű általános iskolában a célnyelv tanulása és a célnyelven történő tanulás egyszerre kezdődik, hogy már kisgyermekkorban kialakuljon és fenn is maradjon a nyelvtanulás iránti pozitív attitűd, így az első és a további idegen nyelvek tanulása is sikeres legyen. Ehhez szükséges a folyamatos megerősítés, a pozitív tanári visszajelzés, melynek nyomán kialakul a tanulók önbizalma és beszédbátorsága. Ebben az oktatási formában kiváló lehetőség nyílik a nyelvi tehetség korai felismerésére, kibontakoztatására és fejlesztésére.

A két tanítási nyelvű általános iskolai oktatás jellemzője a kommunikációs helyzeteken alapuló, játékos nyelvtanulás korai megkezdése. A nyelvtanulás során a tanulók fejlettségi szintjüknek, életkori sajátosságaiknak megfelelő, ugyanakkor kihívást jelentő érdekes nyelvi tevékenységekben vesznek részt. A célnyelvet, amellyel minden esetben valamilyen kommunikációs szituációban, kontextusban találkoznak, kezdetben az anyanyelvi fejlődés mintájára sajátítják el. A célnyelvvel való ismerkedés középpontjában a kezdeti szakaszban a hallott szöveg értése és a szóbeli interakció fejlesztése áll. Ennek következtében kialakul és folyamatosan fejlődik a tanulók beszédészlelése, beszédértése, spontán beszéde és beszédbátorsága, ami megfelelő alapot teremt a nyelvi készségek további fejlesztéséhez és fejlődéséhez.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. A két tanítási nyelvű oktatásban anyanyelvi lektor is részt vesz, aki kiemelkedő szerepet játszik a tanulók mindennapi szóhasználatának, kommunikációs készségének, valamint kommunikációs stratégiáinak kialakításában és fejlesztésében. Jelenléte segíti az autentikus kommunikációs helyzetek kialakulását, a tanulók hozzászoknak ahhoz, hogy olyan embereket is meg kell érteniük, akik csak a célnyelvet beszélik. Az anyanyelvi lektor feladata elsősorban a kommunikációs készségek fejlesztése, de meghatározó szerepe van a kultúraközvetítés, az interkulturális kompetencia fejlesztésében is.

A célnyelvű kommunikáció során meghatározó jelentőségű a nyelvekkel, a nyelvtanulással, az idegen nyelveket beszélő emberekkel és a más kultúrákkal kapcsolatos pozitív attitűd kialakítása, ami magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti nyitottságot is.

A nyelvtanulás tartalmára vonatkozóan a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) hangsúlyozza a tantárgyközi integráció szerepét. A két tanítási nyelvű oktatás folyamatában a tanulók több közismereti tantárgyat célnyelven tanulnak, célnyelven szereznek új ismereteket. Korán megkezdődik a célnyelv használata információszerzésre és - átadásra, és nyilvánvalóvá válik a nyelvórán kívüli nyelvtudás fontossága. Lényeges, hogy a tanulók a célnyelv elsajátítása során építsenek meglévő ismereteikre és

személyes tapasztalataikra, és fedezzék fel, hogy a célnyelvi és a tantárgyi tudás szoros kölcsönhatásban van egymással, és számos területen alkalmazható. Az egész életen át tartó tanulás szempontjából kiemelkedő jelentősége van a nyelvtanulási stratégiáknak. Ezek ismerete és alkalmazása segíti a tanulókat abban, hogy nyelvtudásukat önállóan ápolják és fejlesszék, valamint hogy újabb nyelveket sajátítsanak el.

A két tanítási nyelvű általános iskola kerettantervi fejlesztési céljai és a hozzárendelt tartalmak, első osztálytól kezdődően, mindvégig heti ötórás nyelvtanítással érhetőek el. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust. Az egyes képzési szakaszokra minimumként meghatározott nyelvi szintek a következők[1]:

	A	B	C	D	E
1		**2. évf.**	**4. évf.**	**6. évf.**	**8. évf.**
2	**Két tanítási nyelvű képzés**	**KER-szintben nem megadható**	**A1**	**A2**	**B1**
3	Első idegen nyelv (általános képzés esetén)	-	KER-szintben nem megadható	A1	A2
4	Második idegen nyelv	-	-	-	-

A két tanítási nyelvű általános iskola nyelvi fejlesztési céljait minden évfolyamon heti 5, összesen évi 185 órában kell teljesíteni.

A célnyelvi kerettanterv a KER-ben leírt készségek alapján határozza meg a nyelvtanulás fejlesztési egységeit, ezek a hallott és olvasott szöveg értése, a szóbeli interakció, az összefüggő beszéd és az íráskészség. A KER-ben meghatározott nyelvi szintek és kompetenciák a tanulók életkori sajátosságaival összhangban kerültek be a kerettantervbe.

A célnyelvi kommunikatív kompetencia fejlesztése szoros kapcsolatban áll a Nat-ban megfogalmazott kulcskompetenciákkal. A kommunikatív nyelvi kompetencia több ponton érintkezik az anyanyelvi kompetenciával. A szövegalkotás, szövegértelmezés, szóbeli és írásbeli kommunikáció számos

[1] A nem két tanítási nyelvű képzés követelményszintjeit tájékoztatásul tartalmazza ez a kerettanterv.

készségeleme átvihető a célnyelv tanulásába, és fordítva, a célnyelv tanulása során elsajátított kompetenciák hasznosak az anyanyelvi kommunikáció területén.

Az önálló tanulás képességének kialakításában hasznos segítséget nyújt a modern technika, az interneten található autentikus szövegek, a direkt és indirekt nyelvtanulási lehetőségek sokasága. Míg korábban csak az írott és a hallott szöveg megértésének fejlesztését támogatta az internet, ma már számos lehetőség kínálkozik a produktív nyelvhasználatra is. Az ingyen elérhető autentikus hanganyagok és videók, képek, szótárak, interaktív feladatok mellett az írott és a szóbeli csevegés, a fórumozás és a blogírás élményszerű nyelvtanulásra ad alkalmat. Az önálló tanulás képességének állandó fejlesztéséhez szükség van arra, hogy a tanulók beszélgethessenek magáról a tanulásról, segítséget kapjanak a tanulási stratégiák elsajátításában, és lehetőségük legyen gyakorolni mind az önértékelést, mind a társértékelést. A siker egyik kulcsa a folyamatos, pozitív megerősítés, a tanulók önmagukhoz mért fejlődésének elismerése.

A nyelvtanítás, -tanulás sikeréhez hozzájárul, ha a nyelvtanulók ismereteit, érdeklődését, igényeit, nyelvi és nem nyelvi készségeit sikerül bekapcsolni a tanulási folyamatba. A nyelvtanulás a témák sokféleségének köszönhetően, valamint azért, mert minden más tantárgynál több lehetőséget kínál a beszélgetésre, kiválóan alkalmas a személyiségfejlesztésre.

A táblázatokban megjelenő *fejlesztési egységek* (hallott szöveg értése, szóbeli interakció, összefüggő beszéd, olvasott szöveg értése és íráskészség) a valóságban nem különíthetők el egymástól. A hatékony nyelvtanítás feltétele, hogy a különböző készségek fejlesztése mindig integráltan történjen, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben előfordulnak. Ezért nem szerepelnek óraszámok a fejlesztési egységek mellett.

A *Fejlesztési célok* rovat a nyelvtanítás aktuális életkori szakaszára vonatkozó, az adott kompetenciával kapcsolatos fejlesztés céljait sorolja fel. *A fejlesztés tartalma* olyan tevékenységeket mutat be, amelyek segítségével az adott nyelvi fejlesztés megvalósítható. A nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiák szervesen beépülnek a tartalomba.

Külön táblázat ismerteti az ajánlott témaköröket és a kapcsolódási pontokat a közismereti tantárgyakkal. A tanulócsoportban más tantárgyakat tanító tanárokkal való együttműködés elevenebbé, aktuálisabbá és érdekesebbé teszi a nyelvtanulást, mert lehetőséget nyújt a témák, témakörök természetes, életszerű összekapcsolására.

Az 1–8. évfolyamok ajánlott témaköreinek koncentrikus bővülése lehetőséget ad arra, hogy a korábban megszerzett ismereteket gazdagítsák, elmélyítsék, új nézőpontokból vizsgálják meg a tanulók. A kerettanterv minden fejlesztési szakaszban a tanulók életkorához, szükségleteihez alkalmazkodó új

témaköröket is javasol. Az ajánlott témakörök listája kitekintést ad a célnyelvi kultúrákra, és ily módon biztosítja az interkulturális kompetenciák fejlesztését is. Azon túl, hogy a tanulók magas szinten sajátítsák el a célnyelvet, az is fontos feladat, hogy tanulmányaik során a célnyelvi országok civilizációja mellett más kultúrákat is megismerjenek, elfogadjanak, és olyan kommunikációs helyzeteket is kipróbálhassanak, amelyekben a kommunikációs partnernek nem anyanyelve a célnyelv.

A kerettanterv a kétéves fejlesztési ciklusok végén a fejlesztési egységek céljaiból és tartalmából kiindulva határozza meg *a fejlesztés várható eredményét*, kapcsolódva a szakasz végére előírt KER-szinthez.

3.1.2.2. Az angol vagy német nyelv tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei

Tanulócsoport: osztály szinten vagy képesség szerinti csoportbontásban kialakítható.

A tantárgy órakerete:

Évfolyam	*Heti órakeret*	*Évi órakeret*	*Kerettantervi órakeret*	*Helyi tervezésű órakeret*
1.	5	185	148	37
2.	5	185	148	37
3.	5	185	148	37
4.	5	185	148	37
5.	5	185	148	37
6.	5	185	148	37
7.	5	185	148	37
8.	5	185	148	37

1–2. évfolyam

A nyelvtanulás az első két évfolyamon játékos ismerkedést jelent a célnyelvvel, megalapozva a későbbi tudatos nyelvhasználatot. Elsődleges célja, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését az idegen nyelvek tanulása iránt a pozitív attitűd és a tartós motiváció kialakításával. Fontos cél továbbá, hogy a nyelvtanulás a kezdetektől élmény, érdekes tapasztalat legyen a tanulók számára.

Ebben a szakaszban elsősorban a beszédészlelés, beszédbátorság kialakításával és a hallás utáni szövegértés fejlesztésével történik a kommunikatív kompetenciák megalapozása. A nyelvtanulás a tanulók által értelmezhető szituációkban, kommunikációs helyzetekben, a beszélt nyelven keresztül

valósul meg, játékokra, dalokra, mondókákra, rövid párbeszédek feldolgozására épülő kreatív és motiváló folyamat során. Az egyre bővülő feladatok, kommunikációs helyzetek révén megtanulják kifejezni magukat az adott szituációkban, megismétlik, utánozzák a hallottakat. A hallott szövegeket cselekvéshez, szituációhoz kötik, így azok megértése és felidézése is könnyebbé válik.

A korai nyelvtanulásban kiemelt szerepe van a hallás utáni szövegértésnek, a szókincsfejlesztésnek, a szóbeli interakciónak. A nonverbális eszközökkel támogatott hallott szöveg segíti a tanulókat abban, hogy kikövetkeztessék és megértsék a mondanivaló lényegét. Az élő beszéd, kommunikáció egyúttal mintát nyújt a kifejezések használatára, amelyeket kellő ismétlés, gyakorlás után már egyedül is képesek alkalmazni. A kisgyermekkori, hallás utáni nyelvtanulás nagymértékben segíti a szókincs bővülését, a kiejtés, az intonáció, a beszédtempó célnyelvnek megfelelő fejlesztését.

Nagy szerepe van a megértést segítő eszközöknek, a célnyelvi kommunikáció nonverbális elemekkel való támogatásának: a testbeszédnek, képeknek, tárgyaknak, történetek eljátszásának. A saját tapasztalás, tevékenység útján rögzült kifejezések a későbbiekben könnyen előhívható ismeretekké válnak. Ezek a tevékenységek fejlesztik a gyermeki kreativitást, lehetőséget adnak arra is, hogy megtanuljanak élni a nonverbális kifejezőeszközökkel is. Ebben az életkorban az is fontos, hogy a tanulók minden érzékszervükkel részt vegyenek a nyelvi tevékenységekben, kapjanak vizuális megerősítést, és kézbe vehető tárgyakat is használjanak a nyelvtanulás során.

A célnyelvi írás-olvasás készségének célzott fejlesztése akkor kezdődhet el, amikor anyanyelvükön már magabiztosan írnak és olvasnak a tanulók. Az első kétéves szakasz végén, játékos formában már ismerkedhetnek az egyszerűbb szavak szóképével, illetve rövid, nyomtatott formában megjelenő mondatokkal.

A tanulási folyamatban a tanuló egész személyisége formálódik, anyanyelvi és célnyelvi kompetenciái egymással kölcsönhatásban fejlődnek. Fontos a változatos tevékenységformákra lehetőséget nyújtó célnyelvi óravezetés. A vizuális elemekben gazdag tantermi környezet és eszközrendszer ösztönzi a tanulókat a nyelvi tevékenységekben való aktív részvételre. Az infokommunikációs eszközök bevonása már ebben az életkori szakaszban is segít a megértésben, és motiváló hatással bír.

A nyelvtanulás során a tanuló sokszor találkozik más tantárgy, műveltségi terület tartalmaival, mint a nyelvtanulást segítő eszközzel vagy információforrással. Leggyakrabban a készségtárgyak, természetismeret tantárgyak tartalmai kerülnek be a tanórai munkába. Fejleszti a tanulói kreativitást, ha lehetőséget kapnak a különböző tanórákon elsajátított szókincs célnyelvi órán való alkalmazására.

A tanórai tevékenységek többsége csoport- vagy pármunkában történik. Ezek a feladatok a nyelvi

fejlesztésen túl jó lehetőséget adnak a tanulók szociális kompetenciáinak fejlesztésére (együttműködés, tolerancia), illetve a közösségformálásra.

3–4. évfolyam

A 3. évfolyam megkezdésekor a tanulók már két év hallás utáni nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek, felismerik, megértik a rövid szavak, egyszerű mondatok írott alakját. Hozzászoktak a célnyelvi óravezetéshez, követik a rövid, egyszerű utasításokat. Már ismernek hangzó szövegeket, megtették az első lépéseket a célnyelvi interakció területén, a pozitív tanári visszajelzések kialakították az egészséges nyelvhasználói önbizalmat.

A 3–4. évfolyam egyik legfontosabb célja, hogy fenntartsa a tanulók nyelvtanulás iránti pozitív attitűdjét, hogy továbbra is örömüket leljék a nyelvhasználatban.

A korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a kommunikációs készség fejlesztése, amelyben most már nagyobb szerepet játszik az összefüggő beszéd. Ezekhez a fejlesztési célokhoz társul az értő olvasás, illetve a célnyelvi írás bevezetése, fejlesztése. Az előző szakasz végén a tanulók már nyomtatott formában is megismerkedtek egyszerű szavakkal, rövid mondatokkal. Ezek leírása, nyomtatott szövegben való biztos felismerése, kiolvasása ennek a szakasznak a feladata. A készségek fejlesztése komplex módon, valós kommunikációs helyzeteken alapul. A motiváció fenntartása érdekében fontos, hogy a tanulók a fejlettségi szintjüknek megfelelő, változatos feladatokat kapjanak, az ismeretek rögzítése tevékenykedtetés útján történjen.

A témakörök részben ugyanazok, mint az előző fejlesztési szakaszban, de a tantárgyi tartalmak gazdagodásának megfelelően bővülnek is.

Ebben az időszakban jelentősen növekszik a tanulók szókincse, elkezd kialakulni tantárgy-specifikus szakszókincsük is a célnyelven tanult tantárgyak révén. A célnyelven tanult tantárgyak keretében megtanult szavak, kifejezések többségének használatára a célnyelvi órákon is van mód, ami kiváló lehetőséget teremt a kreativitás kibontakoztatására és az önálló nyelvhasználat fejlesztésére. A tantárgyi integráció kihasználásával a szókincsfejlesztés hatékonyabbá válik, több lehetőség adódik a szövegértő olvasás fejlesztésére is.

Az anyanyelvi lektor bevonásával megkezdődik az egyszerűsített szövegezésű, esetenként anyanyelven már ismert mesék, történetek feldolgozása. Ez a szövegértési feladatok megoldásán túl dramatizálásra, mesemondásra, mesék, történetek rajzos megjelenítésére is lehetőséget ad, teret enged a változatos munkaformáknak. Így az anyanyelvi kommunikációval kölcsönhatásban fejlődik a célnyelvi

kommunikáció, hiszen ebben az életkorban ugyanazokat a játékos kommunikációs tevékenységeket végzik mind az anyanyelvi, mind a célnyelvi órákon. Az egyszerűsített formában leírt, feldolgozott alkotások révén kialakulhat a tanulók érdeklődése a célnyelvi kultúra irodalmi és művészeti alkotásai iránt.

A tanulók a célnyelv sajátos mondatszerkezeteivel kontextusba ágyazva ismerkednek meg, így épülnek be a nyelvhasználatukba. Már sor kerül az egyszerű szabályszerűségek tudatosítására, de mindig csak akkor, ha azok a nyelvtanulás során már többször előfordultak, ismertté váltak a tanulók számára. Fontos, hogy a szabályszerűségeket a tanulók fedezzék fel, és a pedagógus segítségével ők vonják le a következtetéseket.

Az előző szakaszhoz képest nagyobb hangsúlyt kap az önálló tanulásra való felkészítés, az egyéni nyelvtanulási stratégiák kialakítása.

A szakasz végére az elérendő cél a KER szerinti A1-es szint.

5–6. évfolyam

Az 5–6. évfolyamon a célnyelvet tanuló diákok A1 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a KER megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű" és ezen belül „minimumszintű" nyelvismerettel rendelkeznek. Az előző fejlesztési szakaszokban – elsősorban osztálytermi keretek között – már számos olyan helyzetben kipróbálták magukat, amelyekben bizonyos feladatok megoldásához elengedhetetlenül szükségük volt a nyelvismeretre. Tisztában vannak azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. Megismerkedtek különféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, fejlődött a beszédkészségük. Megtanulták, hogy az írás a célnyelv tanulásának szolgálatába állítható, és egyszerű formában önkifejezésre is tudják használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. A célnyelven tanult tantárgyak szókincsét, speciális kifejezéseit kreatívan használhatták a célnyelvi órákon.

A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Az 5–6. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók célnyelvi kommunikatív kompetenciájának további fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmai révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképesség kompetenciaterületével. A két tanítási nyelvű oktatás órakeretébe az 5–6. évfolyamon lép be a célnyelvi civilizáció tantárgy, melynek ismereteit felhasználva további lehetőség nyílik az interkulturális ismeretek fejlesztésére.

A tantárgyi integráció keretében a tanulók megtanulják célnyelven bemutatni hazánk ünnepeit, értékeit kortársaiknak. Így a szociális és állampolgári kompetencia árnyaltabban, bővebb tartalommal kerülhet fejlesztésre a célnyelvi órák során.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. A tanulók egyre több autentikus szövegfajtával ismerkednek meg, bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat.

Amellett, hogy az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is

kontextusba ágyazva ismerkednek meg, egyre jobban érdeklik őket a nyelvben előforduló szabályszerűségek és az anyanyelvükhöz hasonló vagy attól eltérő nyelvtani jelenségek. A helyes nyelvhasználatban segítik őket azok a nyelvtani szabályok, amelyeket maguk fedeznek fel és fogalmaznak meg. Ugyancsak hathatós segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

Az 5–6. évfolyamon az anyanyelvi lektor a szóbeliség mellett egyre nagyobb szerepet vállal az írásbeli kommunikáció fejlesztésében, a célnyelvre jellemző formák, kifejezések használatának bemutatásában, gyakorlásában. A tanulók különböző szövegfajtákkal találkoznak ebben a szakaszban, olyanokkal is, melyeknek a formai követelményei eltérnek a hazaitól (pl.: levélírás).

A korábbi témakörök az 5–6. évfolyamon tovább bővülnek és mélyülnek azáltal, hogy a tanulók érdeklődése és igényei szerint új szempontokból kerülnek feldolgozásra. Ezek és az újonnan feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak a Nat-ban megadott más műveltségi területek tartalmaival, és lehetővé teszik, hogy a tanulók a nyelv eszközével alaposabban, árnyaltabban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. A nyelvtanulás iránti motiváció fenntartása szempontjából meghatározó jelentősége van a témák gondos megválasztásának és annak, hogy a tanulók kívánságára időről-időre olyan témákkal is foglalkozzanak, amelyek aktuálisan érdeklik, foglalkoztatják őket. A tanulási kedvet fokozza, ha a tanulók változatos munkaformák, értelmes tevékenységek és érdekes, kihívást jelentő feladatok keretében fejleszthetik nyelvtudásukat.

Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül a megismert és alkalmazott nyelvtanulási stratégiák köre. Ezek elsajátítása lehetővé teszi, hogy a tanulók egyre inkább az iskolán kívül is hasznosítsák, fejlesszék nyelvtudásukat. A célnyelv tanulása és a célnyelven történő tanulás révén egyre inkább megtapasztalják azt is, hogy a nyelvtanulás nem öncélú tevékenység, s azt, hogy a nyelvnek fontos szerepe van az információszerzésben.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 6. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A2 szintet.

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon a célnyelvet tanuló diákok A2 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a KER megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű" és ezen belül „minimumszintű" nyelvismerettel rendelkeznek. Ebben a szakaszban a megalapozott kompetenciák további fejlesztése a legfontosabb pedagógiai feladat.

A tanulók nyelvtudása lehetővé teszi, hogy célnyelven is szerezzenek információt a körülöttük lévő világról és ezzel a lehetőséggel tudatosan éljenek. Motivációjukat növeli, hogy a két tanítási nyelvű osztályokban a nyelvoktatás lehetőséget biztosít bizonyos tantárgyi tartalmak célnyelvi feldolgozására. Az ott szerzett speciális tudás, szókincs integrálható különböző munkaformákban (projektmunka, önálló előadások), bemutatható a nyelvórákon is.

A Nat fejlesztési területei és nevelési céljai ebben a képzési szakaszban is a tanulók életéhez és környezetéhez kapcsolódó témák feldolgozása során valósíthatók meg. Fontosak a korosztályi sajátosságok, építhet a tanár többek között az önkifejezés igényére és a nyelvi kreativitásra. A nyelvoktatás sikerében meghatározóak a motivációt felkeltő és fenntartó órai tevékenységek, a változatos interakciós formák, a nyelvi órák elfogadó légköre, a pozitív visszajelzések, a konstruktív támogatás és a tanulók számára is átlátható értékelés.

A tanulók nyelvtudásuk, motivációjuk alapján már képesek célnyelven olvasni a korosztályuknak megfelelő regényeket, novellákat, s ez az egyik legjobb lehetőség a kontextuson alapuló szövegértés fejlesztésére. Egy-egy jól megválasztott irodalmi alkotás olvasása, feldolgozása során a tanulók sokkal többet tudnak meg a célnyelvről, mint amire a tanórai keretek lehetőséget adnak. Egy-egy irodalmi mű közös feldolgozása az anyanyelvi lektor kiemelt feladata lehet.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a 8. évfolyam végére a tanulók elérjék a B1 szintet. Az eltelt időszak intenzív nyelvtanulása során kialakult a tanulók hatékony nyelvtanulási stratégiája. Ennek segítségével az általános iskolai tanulmányok befejezése után képesek lesznek önállóan is fejleszteni nyelvtudásukat.

3.1.2.3. A célnyelv 1-8. tanításának alapelvei

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok az iskolai munka részét képezik. 1-8. évfolyamon arányos terhelésre törekszünk a házi feladatok meghatározásánál. A házi feladat differenciáltan is adható, amely az egyéni fejlesztést teszi lehetővé pld. az önálló gyűjtőmunka. A házi feladat az állandóságra, rendszerességre, kötelességtudatra, önálló munkára nevel. Jól értékelhető mind tartalom, mind a külalak szempontjából. A házi feladat hiánya elmarasztalást von maga után. Mindenképpen szükséges, hogy a tanuló megszokja, hogy feladatát teljesíteni kell. Az elmaradt házi feladatot pótolni kell.

3.1.2.4. A tantárgyi értékelés formái, szempontjai

Az értékelés a tanulási folyamat alapvető része. Segít a tanulóknak felismerni a tanult nyelvben az előrehaladásukat, mennyit értek el és milyen területeket kell tovább gyakorolni. A tanulók hozzáállása a saját tanulási tapasztalataikhoz pozitívan befolyásolható, amint ők maguk is részt vesznek az egész folyamatban. Az értékelés a tanárok számára is lehetővé teszi a tanítási gyakorlat és a használt anyagtípusok érvényességének visszatükrözését.

A tanév során ügyelünk az írásbeli, és a szóbeli számonkérések arányára. Törekszünk arra, hogy rendszeresen legyen szóbeli, számonkérés is, mert ez egyúttal fejleszti a tanulók beszédkészségét, aktiválja a szókincsüket, s módot ad a szóbeli megnyilatkozás különböző formáinak gyakorlására.

3.1.2.4.1. A számonkérés gyakorisága

A számonkérés gyakorisága összhangban van a heti óraszámmal, ezért havonta legalább egy alkalommal kerüljön rá sor.

A folyamatot három részre osztjuk bemeneti értékelés, felmérés a tanév elején, a fejlődés értékelése, amit napról napra végeznek, és az összesítő értékelés, egy-egy tematikai egység befejezésekor.

- Bemeneti értékelés

Ez diagnosztikus értékelés főleg a tanulóknak az előző évi eredményeire épül. A tanár felbecsülheti a tanuló szintjét, felmérheti az elvégzett munkát, az erősségeket/gyengeségeket stb.

- A fejlődés értékelése

Bármilyen, a tanuló által elvégzett feladat használható az ilyen típusú, fejlesztő értékeléshez.

- Összesítő értékelés

Az összesítő értékelés a tanulók a tematikai egység tanulása során elvégzett munkáját részvételét és a hozzáállását veszi figyelembe.

Az értékelés szempontrendszere két fő részre bontható:

Kognitív elemek: az adott évfolyamon a kerettantervben megfogalmazott fogalomkörök és kommunikációs eszközök ismerete.

Készségek, jártasságok: probléma-megoldási készségek, kritikus gondolkodás képessége; képi információ verbalizálása; szociális viszonyulások, magatartásformák ismerete; különböző munkaformákban (frontális, páros, csoportos, egyéni) való tanulás képessége); metakognitív stratégiák ismerete, alkalmazása; önálló tanulás képessége; modell alapján az adott ismeret perszonalizációja; motiváció.

Jelen helyi tanterv javaslata a továbbhaladás feltételeire valamennyi érintett (5-8.) évfolyam végén: a tanuló legyen képes az év végi kimenetet mérésekor a szókincs, beszédkészség, beszédértést és íráskészséget mérő feladatokat legalább 30 %-ban, a nyelvhelyességet 20 %-ban teljesíteni.

Értékelési szempontok: minden készséget, és a nyelvhelyességet külön-külön értékelünk.

3.1.2.4.2. Az értékelés formái

- **szóbeli**

párbeszédek, szituációs gyakorlatok, képek verbalizálása, memoriterek, témakörök szókincse, hallott és beszélt szövegértés ellenőrzése

- **írásbeli, főleg ösztönző-formáló (formatív) értékelés**

nyelvhelyességet, nyelvhasználatot mérő rövid terjedelmű feladatok, egy-egy témakör lezárásaként témazáró dolgozat, projektmunka, poszterek, írásbeli műfajok (levél, e-mail, képeslap, blog, cikk, interjú stb.), olvasott és írott szövegértés ellenőrzése.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások alapelvei:

- a tanulók életkori sajátosságainak figyelembe vételével történjenek (feladattípusok, terjedelem),
- tükrözzék az osztályok és az egyes tanulók esetében is a differenciálás elvét,
- az értékelés pozitívumokat kiemelő, segítő hatású legyen,
- az írásbeli beszámoltatások ne kerüljenek nyomasztó túlsúlyba a szóbeli beszámoltatások rovására. Különösen ügyelni kell erre az idegen nyelv esetében, amelynél a tantárgy jellege megköveteli, hogy a kommunikatív készségeket és képességeket a tanuló megmutassák;

- legyenek rendszeresek: tanév eleji, évközi év végi felméréseknél, méréseknél valamint a témazáró dolgozatoknál bejelentettek,
- a dysgraphiás gyerekek kapjanak szóbeli lehetőséget a beszámolásra, illetve az ő írásbeli munkájukat egyénileg értékeljük (a Nevelési Tanácsadó által vizsgált esetekben),
- a feladatok legyenek változatosak, gondolkodtatóak, egyértelműek, érdeklődést felkeltők,
- a feladatok a tanult ismeretekre épüljenek - a begyakorolt, kifejlesztett készségeket kérjék számon,
- tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes beszéd tanítása, a kifejezőkészség, az előadói készség fejlesztése.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások célja:

- adjanak hiteles, átfogó képet a tanulók ismereteiről, jártasságaik és készségeik kialakulásának mértékéről; tegyék lehetővé ezek szaktanári értékelését,
- igazolják vissza a tanulót érintő pedagógiai folyamat eredményét vagy eredménytelenségét; alapozzák meg az esetleg szükséges kiigazításokat.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások rendje

- A tananyag feldolgozásában a kiemelten fontos részek elsajátításának ellenőrzésekor
- egy-egy témakör összefoglalása után
- félévi vagy év végi ütemezéssel
- Projekt, témahét esetében projektzáráskor

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatások formái

- egyéni
- csoportos
- iskolai munkán alapuló/ otthoni munkán alapuló

3.1.3. Természettudományos irányultságú osztály

Ezekben az osztályokban a **természettudományos kompetencia** fejlesztése kerül a középpontba. A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselevéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségeltek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos kompetencia a kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja – különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

3.1.3.1. Célok, feladatok:

- A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete.
- Az ismereteknek a birtokában az egyén értse a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával stb. kapcsolatosan).
- Legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során.
- Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében.
- Legyen kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben.
- Legyen képes és akarjon cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan, és globális vonatkozásokban egyaránt.

3.1.3.2. A fejlesztés tartalma, tanítási-tanulási stratégiánk:

- A gyakorlatiasság és az alkalmazható tudás szempontja.
- Érvényesülnie kell annak a szemléletnek, hogy a tanulók tanulási folyamat során önálló és egyéni módon, a lehetőségek szerint a tanulási tartalommal adekvát (természeti, laboratóriumi, állatkerti, múzeumbéli stb.) környezetben szerezzenek ismereteket, tapasztalatokat és azokat a valóságban alkalmazzák.
- Nagy szerepet kap ezen a területen a tanulók problémamegoldó képességégnek és a tudás gyakorlati alkalmazásának a fejlesztése.
- A problémák felismerése, a tájékozódó és elemző műveletekhez szükséges képességek, a megoldási próbálkozások (heurisztika, próbaszerencse tanulás, a kreatív megoldási módok, a személyes és csoportos döntési képességek gyakorlása) előnyösen segítik e kompetenciatípus erősödését.
- A természet- és műszaki tudományok módszerei, a diákok „procedurális" tudása tudás alkalmazásának módszereit működtető képességekben összegeződik.
- A természettudományi módszereket feladat- és probléma-megoldási helyzetekben alkalmazó kompetencia képessé teszi a tanulókat tudásuk gyakorlati kamatoztatásra, akár saját életvitelükben, akár a későbbiekben, választott foglalkozásuk során.
- A tartalomtudás- és a képességfejlesztés megfelelő arányának követelménye. Tartalom nélkül nem lehet képességet (megismerési, tanulási, gondolkodási és kognitív műveleteket) fejleszteni, ezért fontos hogy a képességfejlesztési módszerek variábilis és differenciált módon kapcsolódjanak a tanulási tartalmakhoz.
- A tanulók részképességei, érdeklődése, tanulási kompetenciái és szokásai különbözőek, ezért a tanulási tevékenységek sokfélesége biztosíthatja a személyre szabott, a meglévő részképességekhez, érdeklődéshez és tanulási indítékokhoz illeszkedő, differenciált kompetenciafejlesztést.

3.1.3.2.1. A képesség- és személyiségfejlesztés szempontjai

- A megfelelő feladatok és tanulási tevékenységek biztosítják a diákok szociális és társadalmi kompetenciáinak fejlesztését, a társadalmi érzékenység és felelős állampolgári magatartás előkészítését, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását.
- A tanuló személyes attitűdjei, értékrendje, tanulási motivációi a tanulási folyamat meghatározó komponensei.
- Kiemelt hangsúlyt kell kapniuk a természettudományok erkölcsi-etikai, jogi és egyéb társadalmi vonatkozásainak, valamint be kell vonni a tanulási környezetbe azok valós megjelenési formáit, a tanulók által is ismert, a köztudatot foglalkoztató jelen idejű problémákat, dilemmákat. Ilyenek a

globális klímaváltozás, a felmelegedés és ennek gazdálkodási, élelmiszertermelési vonatkozása, a hulladékgazdálkodás problémája a génmanipuláció, az energiagazdálkodás általában a fenntarthatósággal, a környezeti és az egészségi vonatkozásokkal kapcsolatban.

- A tanulók a csoportos tanulási helyzetekben az együttműködési, versengési és más társas képességeiket is mozgósítják.
- A természettudományi oktatás a csoportos (pl: projekt) tanulási módszerekkel elősegíti a szociális kompetenciák erősödését.
- A természettudományi tanulási indítékok és érdeklődés erősítésével, az egész életen át tartó tanulásra motiválással és a sikeres életpályához szükséges munkaerő-piaci részképességek erősítésével a tanulók tágabb pszichés dimenziói bevonhatók a természettudományi tartalmú tanulási helyzetekbe.
- Kiemelt pedagógiai feladat a fiúk és a lányok érdeklődésében mutatkozó különbségeknek a kezelése a természettudományi tantárgyak és pályák tekintetében.
- A munkaformáknál törekedni kell a változatosságra: az önálló, egyéni, a páros és kiscsoportos tanulási módszerek, a hatékony tanulási stratégiák, a projektmódszer kooperatív technikák alkalmazásával.

Idegennyelv tanulás megalapozása:

Első osztálytól folyik ebben az osztályban is az idegen nyelv tanítása, fele osztály németet, fele osztály angolt tanul.

3.1.4. Matematika tagozatos osztály

A matematikai nevelés célja azon képességek fejlesztése, melyek segítségével a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre. Ennek elérésére életkoruknak megfelelő, tapasztalaton nyugvó megismerési módszereket sajátítanak el. Alapvető fontosságú, hogy a gyerekek saját cselekvő tapasztalataik és élményeik révén jussanak el az ismeretekhez.

Tapasztalatgyűjtés keretében foglalkozunk:

- az alapvető matematikai képességek kialakításával,
- a gondolkodás fejlesztésével,
- a helyes tanulási szokások kiépítésével,
- az ismeretszerzés során alkalmazott önállóság mértékének fokozásával,
- a matematika tanulása iránti érdeklődés felkeltésével,
- a pozitív attitűd alapozásával,
- az életkornak megfelelő matematikai szaknyelv elsajátításával.

A kezdő szakasz feladata az alapvető matematikai ismeretek elsajátítása. A matematika spirális felépítésének megfelelően alsó tagozaton széles körű tárgyi tevékenységek alapozzák meg a változatos képi ábrázolásokat, amelyek szükségesek a későbbi absztrakcióhoz, és alkalmassá teszik a tanulókat a felső tagozaton, középiskolában megjelenő szimbolikus gondolkodásra.

A matematika tanítása kettős célrendszerre épül. Egyrészt a kognitív képességek fejlesztésére szolgál és lehetőséget teremt a gondolkodási módszerek alkalmazására, másrészt a tanulási szokások kiépülését segíti, rendszerességre, tudatosságra, a megismerési módszerek önálló alkalmazására nevel. A pozitív attitűd kialakításával további felfedezésre, kutatásra ösztönöz.

Az alapfokú képzés első szakaszát követően az 5–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A konkrét tárgyi tevékenységekből indulva a képi szemléltetések, ábrázolások mellett megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye, valamint felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját. A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére. A tanuló konkrét helyzetek megoldására képi és szimbolikus modelleket, stratégiákat alkalmaz és alkot, ezáltal fejlődik problémamegoldó és problémaalkotó képessége.

A matematika tanulásának alapja a tapasztalatszerzésből kiinduló induktív megismerés. Ennek keretében kerül sor a megfigyelés irányítására, a spontán megfigyelésből a tudatos, célirányos megfigyelésre való felkészülésre, az észrevételek megfogalmazására, rendezésére, értelmezésére és lejegyzésére, valamint a szerzett tapasztalatok más tanulási helyzetekben való alkalmazására. A nevelési - oktatási feladatok sorában a képességfejlesztésnek kiemelt szerepet szánunk.

3.1.4.1. A fejlesztés fontosabb területei

- összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés képessége, megfigyelőképesség
- kitartás, pontosság, fegyelmezettség képessége
- emlékezet (mozgásos, tárgyi, fogalmi)
- válogató, osztályozó és rendszerező képesség
- adatok gyűjtése, rögzítése, rendezése
- lényegkiemelő képesség
- absztraháló és konkretizáló képesség
- összefüggések felismerése, oksági és egyéb kapcsolatok feltárása
- probléma felismerése, problémamegoldás
- kreativitás
- analógiák felismerése, követése
- algoritmikus gondolkodás, algoritmusok követése
- logikai gondolkodás
- tapasztalatok megfogalmazása
- kooperációs készség
- kezdeményezőkészség
- a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazásának képessége

3.1.4.2. Cél- és feladatrendszer

A matematika tagozat célja a tehetség minél sokoldalúbb kibontakoztatása. Nagyon fontos számunkra, hogy a tehetségeket minél korábban felismerjük, a képességek kibontakozását segítsük, tapasztalatainkat felhasználva ezt a folyamatot irányítsuk, mert tanulóink munkája akkor lehet hatékonyabb, ha önmegvalósításuk sikeres. Ha az eredmények jelentkeznek, a tanulási tevékenység intenzitása is fokozható. Egy adott területen kiemelkedő eredményű tanuló érdeklődését más területen is fel lehet kelteni, így egy-egy területen kiemelkedő munka más területen végzett jó színvonalú tevékenységet generálhat.

Feladatunknak tekintjük:

- a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezőkészségének, problémamegoldó módszereinek szélesítését,
- a képességek korai felkutatását és folyamatos működtetését,
- alkotóképességeik előtérbe állítását,
- kreativitásuk fejlesztését;
- a kulcskompetenciák megerősítését, bővítését és az egyénhez igazodó fejlesztését.

Fontos, hogy tanulóink önmaguknak és környezetüknek is folyamatosan bizonyíthassanak, megerősítést kapjanak abban, hogy az átlagosnál többre képesek.

Idegennyelv-tanulás megalapozása:

Első osztálytól folyik ebben az osztályban is az idegen nyelv tanítása, fele osztály németet, fele osztály angolt tanul.

3.1.5. Humán tagozatos osztály

A tizenévesek szövegértő olvasási képességének és olvasási motivációjának alacsony színvonala sok-sok éve jelent problémát nemcsak hazánkban, hanem Európa számos országában is. Az OECD által kezdeményezett Nemzetközi Tanulói Teljesítményértékelő Program (Programme for International Student Assessment; PISA) a 2000-es, 2009-es és 2018-as felmérésében is a szövegértésre összpontosított. A szövegértést átfogó kulcsképességként kezelte, olyan alapvető készségként, amelyre minden tantárgyban, minden munkakörben és az élethosszig tartó tanulás minden területén szükség van, amely tehát már nem csupán az anyanyelvoktatás területére tartozik. Ez azt jelenti, hogy a tanköteles kor végére minden tinédzsernek magas szintű olvasási-szövegértési alapokkal kell rendelkeznie azért, hogy sikeresen tudja megkezdeni a munkáját. A PISA-tanulmányok a kompetenciaszint minimumaként az alsó kettőt jelölték meg a lehetséges öt szintből. Azokat a tizéneveseket, akik az olvasásban az első kompetenciaszintet érik el, alacsonyan teljesítőknek, illetőleg gyengén olvasóknak tartják, más szóval veszélyeztetett tanulóknak nevezik őket. Az EU-ban az alacsonyan teljesítők száma 2000-ben 21,3% volt, 2006-ra 24,1%-ra nőtt, 2012-ben 27,7 %[2], 2015-ben 19,7 %[3].
Ez azt jelenti, hogy a tanköteles kor végén az érettségizőknek jelentős része nem felel meg a tudásalapú társadalom elvárásainak, és emiatt felnőttként számos problémával fog találkozni. Ezért a szövegértési képesség fejlesztése az öt oktatási teljesítményértékelés közé került, amelyről az Európai Bizottság a

[2] https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:395443f6-fb6d-11e7-b8f5-01aa75ed71a1.0005.02/DOC_1&format=PDF

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017DC0674&from=EN

Lisszaboni stratégiában az alábbiakat fogalmazta meg: „az Európai Unióban 2010-re a szövegértésben alul teljesítő 15 éves korúak számának legalább 20%-kal kell csökkennie a 2000-es adatokhoz képest". Ezt a célt a vállalt határidőig nem sikerült elérni. Emiatt az Európai Unió döntéshozói egy olyan kutatási program elindítását szorgalmazták, amely a helyzet pontosabb felmérését és értékelését tűzi ki célul, valamint bemutatja a különböző intézményi szinteken hatékonynak tartott gyakorlatokat, elsősorban az osztálytermi és az iskolai szinten.

Azokat a tizenéveseket, akik nem felelnek meg az iskolai írásbeliség kritériumainak, „tizenéves olvasási nehézségekkel küzdőknek" (adolescent struggling readers, rövidítve ASR) nevezzük. Ez nem azonos az illiterációval, hiszen az olvasási nehézségekkel küzdők tudnak olvasni, csak nem az elvárt komplex szinten. Az ASR munkadefiníciója így hangzik: „Olyan 12 és 18 év közötti fiatalok, akik már olvasóknak számítanak, de nem alakultak ki olyan olvasási készségeik, amelyek képessé tennék őket arra, hogy adekvát módon reagáljanak mindennapi életük gyorsan változó kihívásaira. Legtöbbjüknek nincs stabil énképük önmagukról mint olvasókról. Olvasásukat olyan dolgok gátolják, amelyeket nem képesek egyedül leküzdeni. Az akadályok főként a dekódolás, a folyékonyság, a szövegértés, a metakognitív készségek, valamint az olvasási stratégiák használata és az olvasási motiváció terén jelentkeznek. Ezen nehézségek leküzdésében mások – főként szakmailag kompetens tanárok – segítségére szorulnak." Ezeket a diákokat nem csupán az jellemzi, hogy nem tudnak olvasni; híján vannak az alapvető olvasási készségeknek, és nem motiváltak az olvasásra. Az ő olvasásukat – és főként olvasástanulásukat – számos olyan akadály is hátráltatja, amellyel önmaguk nem képesek megküzdeni. A hatékony tanítás esetükben a meglévő erősségeik megkülönböztetett támogatásán alapul. A PISA-vizsgálat az alábbi tényezőkre kérdez rá: egyéni faktorok (úgymint a nem vagy az olvasás iránti elköteleződés kapcsolata), családi tényezők (pl. szocioökonómiai háttér) és az osztálytermi körülmények.

A kutatás szerint létezik egy kritikus átmenet „az olvasni tanulás és a tanulni tanulás" között ötödik osztályban, és ez a tizenévesek olvasását, valamint olvasástanítását kiemelten fontossá teszi. Ennek egyik meghatározó oka, hogy a szövegértés, a szövegek kritikai értékelése és a szövegek tanulásban való alkalmazása fontosabbá válik a felső tagozaton, mint az alsóban. Ez a fajta írásbeliség elvárásaiban és a szükséges képességek szintjén is tantárgyanként különbözik. Emiatt a hatékony olvasástanítás nemcsak az anyanyelvet tanító, hanem valamennyi tantárgyat oktató pedagógus szakmai kompetenciái közé is tartozik.

Az olvasási nehézséggel küzdő fiatalok problémái nagyrészt onnan eredeztethetők, hogy sikertelen volt az átmenet az első évek *olvasástanulásából* a későbbi évek *tanulási célból történő olvasásába*. Mivel hosszabb távon ezt a problémát kell leküzdeni, az elsődleges cél – ezért abszolút középre került a modellben – az olvasási nehézséggel küzdő fiatal önképének, önhatékonyságának növelése a lehető

legtöbb, sok helyről jövő segítséggel, hiszen minden osztálytermi gyakorlat igazából az iskola és a közösség kontextusába van beágyazva. A tizenéves gyenge olvasók mögött már többéves iskolai kudarc áll. A motiváció hiánya és az, hogy nem bíznak a saját képességeikben, rányomja a bélyegét a gyenge olvasók személyiségére. Ez az énkép magakadályozza, hogy szembesüljenek olvasási problémáikkal, és fejlesszék képességeiket. Azok a tanulók, akik folyamatos kudarcot vallanak az olvasás során, el fogják kerülni az olvasási tevékenységet, ameddig csak lehet. A negatív olvasási motiváció az olvasás elutasításához vezet, ami tovább gyengíti az olvasási készséget, ezáltal blokkolva a kompetenciák fejlődésének lehetőségét. Ezt a gátat nem lehet izolált eszközökkel megszüntetni, például alkalmi fejlesztőprogramokkal. Feltétlenül szükséges a tizenéves egész személyiségét megcélozni. Úgy tűnik, hogy a diákok teljesítményének növelésére kidolgozott rövid távú programok nem eredményeznek tartós fejlődést. A sikeres olvasásra szocializálásnak már az elejétől fogva két komponense van: a pozitív érzelmek kialakítása (az olvasás örömszerző funkciója) és a kognitív kompetenciák fejlesztése.

3.1.5.1. A fejlesztés fontosabb területei

- az olvasási stratégiák elsajátítása az élményszerző és információt kereső olvasás, a szövegértés fejlesztése érdekében
- az anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlesztése
- az önálló, szövegértő tanulás, hosszú távon az élethosszig tartó tanulás megalapozása
- emelt szintű felkészítés magyar nyelv és irodalomból magasabb óraszámban
- lehetőség a törzsanyagon kívüli ismeretek elsajátítására, az ismeretek elmélyítésére, gyakorlásra, és/vagy felzárkóztatásra
- a tehetségek kiemelt gondozása
- a kooperatív tanuláshoz szükséges készségek elsajátítása, csapatban és egyénileg is hatékony munkavégzés
- projekt-módszer segítségével egy-egy téma igényes színvonalon történő feldolgozása, bemutatása a témához fűződő látványos prezentáció révén
- kreatív foglalkozásokon a versírás, a novellaírás alapfogásainak, a digitális műfajok alkalmazásának elsajátítása.

3.1.5.2. Cél- és feladatrendszer:

- az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása
- a szövegalkotás folyamatának megfigyelése, gyakorlása, különböző, a kommunikációs helyzetnek megfelelő szóhasználatú és jelentésű szövegtípusokban történő fogalmazás
- a nyelvi és irodalmi kultúra fejlesztése, az egyéni ismeretszerzés módjainak, technikáinak

előkészítése, gyakoroltatása, a kritikus, problémamegoldó és a fogalmi gondolkodás fejlesztése
- olyan önálló gondolkodású fiatalokká nevelés, akik erkölcsi kérdésekben képesek önálló ítéletalkotásra
- a környezet- és médiatudatos magatartás kialakítása
- a jó önismeret kialakítása
- az anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztése
- a hatékony, önálló tanulás készségeinek-képességeinek fejlesztése

Idegennyelv-tanulás megalapozása:

Első osztálytól folyik ebben az osztályban is az idegen nyelv tanítása, fele osztály németet, fele osztály angolt tanul.

3.2. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások

Az osztályok irányultsága szerinti kötelező és szabadon tervezhető órakeretben (ld. lentebb óraterv) tartott tanórákon való részvétel az osztály minden tanulója számára kötelező.

A választásra a felkínált lehetőségek közül beiratkozáskor van lehetőség, melyet az iskola a párhuzamos osztályok feltöltésekor a létszámkorlátokig figyelembe vesz. A pedagógusválasztást is ilyen formában van módunk biztosítani a tanítási órák esetében.

A szülő, a fentieken túl, gyermekének kötelezően választhatja meg:
- a bevett egyházak képviselői által tartott hit-és erkölcstan, ill. etika tantárgy tanulását,
- az idegen nyelv esetében az angol vagy a német nyelv tanulását.

A tantárgy vagy az osztály megváltoztatását a szülő minden év május 20-ig kezdeményezheti írásban az igazgatóhoz beadott kérelmében a következő tanévre vonatkozóan. A kérelem elbírálásáról az igazgató dönt, a határozatnak tartalmaznia kell, hogy a változtatás együtt jár-e különbözeti vizsga letételével.

3.3. Csoportbontások

A csoportbontások megszervezésénél elsődleges szempont, hogy a jogszabályi kötelezettségek teljesítése mellett az iskola ne lépje túl a rendelkezésére álló finanszírozott heti időkeretet. Az időkeret az egyes évfolyamok és osztályok között átcsoportosíthatóak.

A fenti szempont szerint fennmaradó időkeret terhére a készülő tantárgyfelosztás az alábbi sorrend szerint

tervezi a csoportbontásokat:

- a két tanítási nyelvű osztályok 2 csoportra bontása a készségtantárgyakon kívüli kétnyelvű órákon,
- évfolyam szintű angol és német nyelvi csoportok,
- nívócsoportok kialakítása az egyes tantárgyak esetén a pedagógiai megfontolások és lehetőségek függvényében.

3.4. A tantervek, a tantárgyi rendszer, az óratervek

3.4.1 A 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben

2020. január 31-én a Kormány kihirdette a módosított Nemzeti alaptantervet, amelyet az 5/2020 (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról a módosított NAT bevezetését 2020. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamokon kell bevezetni.
Az előbb hivatkozott Kormányrendelet 8 § (3) pontja szerint:
A tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege - a (4)-(7) bekezdésben foglalt eltérésekkel - egy tanítási héten legfeljebb
a) az első-harmadik évfolyamon huszonnégy,
b) a negyedik évfolyamon huszonöt,
c) az ötödik és a hatodik évfolyamon huszonnyolc,
d) a hetedik és a nyolcadik évfolyamon harminc,
e) a kilencedik-tizenharmadik évfolyamon harmincnégy
óra lehet.

(4)* A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet.

Az óratervi hálókat ezen rendelkezés készítettük el a helyi tantervhez, s kerülnek bevezetésre a 2020/2021-es tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben.

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben az alábbi tagozatokat indítja:

a) magyar-angol két tanítási nyelvű

b) magyar-német két tanítási nyelvű
c) matematika
d) természettudományos
e) humán
tagozatos osztályok, melyek órahálói alább olvashatók.

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal, az osztályok irányultsága szerint:
A magyar-angol/magyar-német két tanítási nyelvű osztályok esetén az 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról 3. § (2) pontja szerint: A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy a sportiskolákban, továbbá ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a táblázatban egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb két tanítási órával emelkedhet. Iskolánkban ezzel a lehetőséggel élünk.

Az egyházi fenntartású intézmények heti 2 hit- és erkölcstan óráját felmenő rendszerben, a 2021/2022-es tanévre első évfolyamosként beiratkozott tanulókkal kezdve vezetjük be. Az ezt megelőző tanévbe beiratkozott tanulók hit- és erkölcstan óraszáma heti 1 óra.

A választott kerettanterv megnevezése
A jogszabályok alapján a választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák. Ezekhez képest a megengedett eltéréseket az osztályok irányultsága szerinti táblázatokban jelöltük.
A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók, kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:
Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára,
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf/
Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára
https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

Két tanítási nyelvű képzés

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5+2	5+2	4	4	3+1	3+1
5	**Matematika**								
6	matematika	4	4	4	4	4	4+1	3	3
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	**Etika/hit- és erkölcstan**	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	**Idegen nyelv**								
	Civilizáció					1	1	1	1
20	első élő idegen nyelv	2+2	2+2	2+2	2+2	3+2	3+2	3+2	3+2
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek**								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
	Két tanítási nyelvű órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2
36	Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1	1	1	1	1
37	**Maximális órakeret**	27	27	27	28	31	31	33	33

Matematika tagozat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5+1	4	4+1	3+1	3+1
5	**Matematika**								
6	matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	3+1	3+1
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	**Etika/hit- és erkölcstan**	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	**Idegen nyelv**								
20	első élő idegen nyelv	1	1	1	2	3	3	3	3
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1	1	1	1	1
37	**Maximális órakeret**	25	25	25	26	29	29	31	31

A 2020/2021-es tanévtől a heti 1 óra matematika és heti 1 óra idegen nyelvi szakkört biztosítunk ezen tagozat számára azért, hogy ez a tagozat, mely 2019-ben indult, azonos felkészítést tudjon biztosítani matematikából a 2019-ben kidolgozott programnak megfelelően.

Természettudományos tagozat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+1	4	4	3+1	3+1
5	**Matematika**								
6	matematika	4	4	4	4	4	4+1	3+1	3+1
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	**Etika/hit- és erkölcstan**	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret	1	1	1	1+1				
14	természettudomány**					2+1	2+1	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	**Idegen nyelv**								
20	első élő idegen nyelv	1	1	1	2	3	3	3	3
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1	1	1	1	1
37	**Maximális órakeret**	25	25	25	26	29	29	31	31

Humán tagozat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Tantárgyak **műveltségi terület** szerinti felosztásban	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
2		1	2	3	4	5	6	7	8
3	**Magyar nyelv és irodalom**								
4	magyar nyelv és irodalom	7	7	5+1	5+2	4+1	4+1	3+1	3+1
5	**Matematika**								
6	matematika	4	4	4	4	4	4	3+1	3
7	**Történelem és állampolgári ismeretek**								
8	történelem					2	2	2	2
9	állampolgári ismeretek								1
10	hon- és népismeret*						1		
11	**Etika/hit- és erkölcstan**	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
12	**Természettudomány és földrajz**								
13	környezetismeret			1	1				
14	természettudomány**					2	2	4	5
15	kémia							1	2
16	fizika							1	2
17	biológia							2	1
18	földrajz							2	1
19	**Idegen nyelv**								
20	első élő idegen nyelv	2	2	1	2	3	3+1	3	3+1
21	második idegen nyelv								
22	**Művészetek*****								
23	ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
24	vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
25	dráma és színház*							1	
26	mozgóképkultúra és médiaismeret*								
27	**Technológia**								
28	technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
29	digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
30	**Testnevelés és egészségfejlesztés**								
31	testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
32	közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
33	kötött célú órakeret***	-	-	-	-	-	-	-	-
34	**Kötelező alapóraszám**	22	22	22	23	27	26	28	28
35	Szabadon tervezhető órakeret****	2	2	2	2	1	2	2	2
36	Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1	1	1	1	1
37	**Maximális órakeret**	25	25	25	26	29	29	31	31

3.4.2 A 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben

A 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben, az alábbi óratervi hálókkal indulnak az abban a tanévben 2., 3., 4., 6., 7. és 8. évfolyam tagozatai.

A. Magyar-angol/magyar- német két tanítási nyelvű osztályok

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	+5	+5	+5	2+3
Matematika	4	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret*	1	1	1	1
Ének-zene*	2	2	2	2
Vizuális kultúra*	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat*	1	1	1	1
Testnevelés és sport*	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2+3	2+3	3+3	3+3
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25+3+1	25+3+1	25+3+1	25+3+1

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3+2	3+2	3+2	3+2
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek*	2	2	2	2
Természetismeret*	2	2		
Fizika*			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan*			2	1
Földrajz*			1	2
Ének-zene*	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra*	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Célnyelvi civilizáció *	+1	+1	+1	+1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2+1	3+1	3+2	3+1
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1+1	28+1+1	31+2+1	31+2+1

B. Természettudományos irányultságú osztály

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+2
Idegen nyelvek	+1	+1	+2	2+1
Matematika	4	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1+1	1+1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2+1	2+1	3+2	3+1
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25+1+1	25+1+1	25+2+1	27+1+1

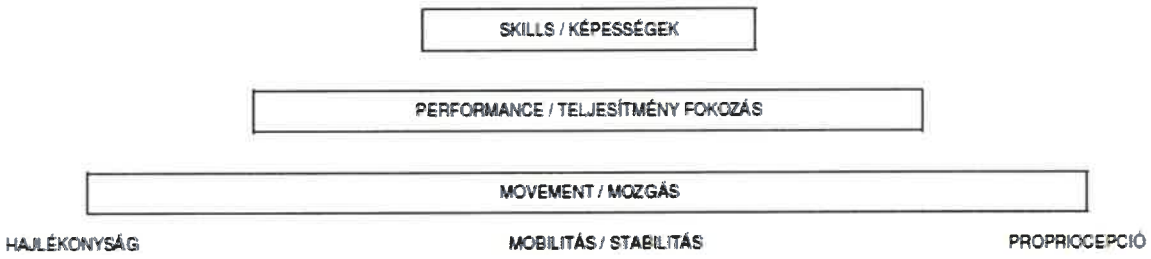
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+2	3+1	3+1
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1+1	2
Biológia-egészségtan			2	1+1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Természettudományi gyakorlatok	+1	+1	+1	+1
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3+1	3
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1+1	31+1

C. Sportirányultságú osztály

(a 2020/2021-es tanévtől nem indul, felmenő rendszerben kifutó képzés)

Ebben az osztályban a mindennapos testnevelés keretén belül kerül megvalósításra a Kosárpalánta program. A kerettantervbe ötvözött program célja, hogy átfogó, egységes sportszakmai koncepciót kínáljon a tanulók számára. Alapja a korosztálynak megfelelő széleskörű képességfejlesztés, mely megalapozza akár a későbbi versenyszerű sportolást, de hasznos hátteret ad a mindennapi élethez is. Cél, hogy megteremtse a lehetőséget arra, hogy a későbbiekben, a programban résztvevő gyerekek képesek legyenek a fizikai képességeik maximális kiaknázására, és ezt ne korlátozza semmilyen, a múltból eredő hiányosság. A több éves tapasztalat mutatja, hogy a mozgásminőség megfelelő fejlesztését a széleskörű képességfejlesztéssel ötvözve sokkal stabilabb, felhasználhatóbb alapot kapnak az esetleges későbbi sportág specifikus célok eléréséhez. Ennek érdekében helyi tantervünk ötvözi az atlétika, a gimnasztika és a küzdősportok hasznos alap mozgásanyagát a kosárlabda megalapozó gyakorlatanyagával.

A természetes testmozgás, mozgáskultúra kialakításán, megszerettetésén túl megfelelő alapot kell felépíteni a későbbiekben élsportot választó tanulók már sportágspecifikus képzéséhez, teljesítményük fokozásához is. A teljesítmény felépítése egy piramist alkot.

A piramis legalsó szintjén a megfelelő mozgáskultúra, mozgásfejlesztés áll. Ezek után következik a teljesítmény fejlesztése, majd a sportágspecifikus képességek fejlesztése. Ezek a szintek szoros kölcsönhatásban vannak egymással, gyakorlatilag egyiket sem lehet csak önmagában fejleszteni. A legfontosabb az, hogy melyikkel milyen arányban foglalkozunk a különböző korosztályokban.

Az általános iskola alsó tagozatán a legtöbbet a mozgás megfelelő megalapozásával foglalkozunk. Minél szélesebb az alapozás, annál biztosabb a későbbiekben a fejlődés. A piramis második szintjén lévő célzott teljesítményfokozás a 7-10 éves korosztályban, annak is főleg az első felében nem célja a tantervnek. A 9-10 éveseknél már valamelyest belép a célzott fejlesztés, elsősorban a gyorsaság illetve állóképesség területén. A piramis harmadik szintjen levő sportágspecifikus képességfejlesztéssel kapcsolatban, ebben az időszakban a labdás és labda nélküli ügyesség fejlesztése az, amire fókuszál a kerettanterv.

Az alsó szint döntően a mozgás megalapozásáról szól, az alapvető mozgásminták fejlesztéséről, mozgáskészségek, mozgáskultúra kialakításáról, megszilárdításáról. Ez adja a későbbi célzott

képességfejlesztéshez a legmegfelelőbb alapokat. A mozgástanulással párhuzamosan a három legfontosabb terület, ahol a „Palántákat" tudatosan fejleszteni kell:

- hajlékonyság
- mobilitás/stabilitás
- helyzetérzékelés.

Felső tagozaton célzatosan a tanulóknál megmutatkozó egyéni tehetség, egyéni érdeklődés, elköteleződést feltételező sportág specifikus edzéseken való részvételt ösztönözzük.

Idegennyelv-tanulás megalapozása:

Első osztálytól folyik ebben az osztályban is az idegen nyelv tanítása, fele osztály németet, fele osztály angolt tanul.

Ebben az osztályban az óraterv összeállításakor figyelembe vettük a tanórán kívüli edzéseken való részvételek időigényét, amit a táblázatokban nem szerepeltetünk.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+2
Idegen nyelvek	+1	+2	+2	2+1
Matematika	4	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2+1	3+1	3
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	25+1	25+1+1	25+1+1	27+1

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1
Idegen nyelvek	3	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Etika/ Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3+1	3
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	31+1+1	31+1

D. A matematika irányultságú osztály

Tantárgy/évfolyam	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar	7+1*	7+1*	6+2*	6+1*	4	4	3+1*	4+1*
Idegen nyelvek	3	3	3	2+1*	3+1	3+1*	3+1	3+1
Matematika	4+1*+1	4+1*+1	4+1*+1	4+1*+1	4+1*	3+1*+1*	3+1*+1*+1	3+1*+1*+1
Hit- és erkölcstan	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	0	0	0	0	2	2	2	2
Környezetismeret/Természetismeret	1	1	1	1	2	2	0	0
Fizika	0	0	0	0	0	0	2	1
Kémia	0	0	0	0	0	0	1	2
Biológia-egészségtan	0	0	0	0	0	0	2	1
Földrajz	0	0	0	0	0	0	1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	0	0	0	0	1	0	0	0
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Informatika	0	0	0	0	1*	1	1	1
Életvitel és gyakorlat / Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	0
Testnevelés és sport	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2	3+2
Osztályfőnöki	0	0	0	0	1	1	1	1
Szabadon tervezhető/felhasznált	2/2*+4	2/2*+4	3/3*+4	3/3+1	2/2*+1	3/3*	3/3*+2	3/3*+2
Egyházi intézmények hit- és erkölcstan óra kerete	1	1	1	1	1	1	1	1
Összóraszám	**29+1**	**29+1**	**29+1**	**28+1**	**29+1**	**28+1**	**33+1**	**33+1**

**A tanulók szabadon tervezhető órakeretének felhasználása*

Matematikából az alapóraszámnak 4-nek kell maradnia, mert versenyeknél akkor nem az emelt szintű matematika tagozatos iskolákkal kell egy csoportban nevezni. A 7. és 8. évfolyamon a felvételi előkészítő heti 1 órája a sikeres továbbtanuláshoz nagyon szükséges megerősítés.

3.5. A tankönyvek, a tanulmányi segédletek és a taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvek, segédletek és egyéb taneszközök kiválasztásánál az elsődleges szempont, hogy **a kerettantervnek megfeleljen**.

Az a tankönyv nem kerülhet a tanuló kezébe, amelyiket nem engedélyezték a kerettanterv bevezetése során.

A kiválasztás során a következőkre figyelünk

- A taneszköz legyen vonzó, ízlésesen illusztrált, szép kivitelezésű és tartós.
- A tankönyvek jól szerkesztettek, áttekinthetőek legyenek, segítsék az egyéni tanulást is.
- A tankönyvhöz – amennyiben nem munkáltató tankönyv – tartozzon munkafüzet is, az anyag elmélyítése érdekében.
- A könyvek, munkafüzetek, feladatlapok a tanuló számára felfogható ismeretanyagot, a pedagógus számára pedig megtanítható tananyagot közvetítsenek.
- A taneszközök ismeretanyaga igazodjon a mai kor elvárásaihoz, kultúrájához, tudományos világához.
- A feladatlapok azt mérjék, hogy mit tud a tanuló.
- Központi feladatlapok híján az iskola által összeállított mérőeszközöket használjuk.
- Az egyes évfolyamokon használt tankönyveknek legyen felmenő rendszere, épüljenek egymásra.
- A taneszközök ára a szülők számára elfogadható legyen.

A taneszközök kiválasztásakor a szülői közösség véleményét kikérjük, és az általuk is megfelelőnek ítélt tankönyveket rendeljük meg.

3.6. Pedagógiai feladatok a kompetenciafejlesztés, a tudásépítés területén

3.6.1. Kompetenciaterületek, feladatok

A bevezetésre kerülő kompetencia alapú oktatás a központi programban meglévő kompetencia-alapú oktatási programcsomagok, módszertani eljárások, digitális tartalmak befogadását és a bevezetésükhöz szükséges feltételrendszer megteremtését szolgálja.

Ennek kiemelt területei:

- **a szövegértési-szövegalkotási,**
- **a matematikai-logikai,**
- **idegen nyelvi,**
- **természettudományi,**
- **életpálya építési kompetencia.**

A nevelőtestület kiemelt feladata a kompetencia programcsomagok adaptációja –amennyiben lehetséges, akkor pályázatok során -, és az intézmény tanulói szociokulturális sajátosságainak és az intézmény adottságainak figyelembevételével történő beépítése és alkalmazása.

A **TÁMOP-3.4.2.** „Innovatív szemlélet fejlesztése együttműködésben az óvodától a munka világáig" című pályázat keretén belül a nevelőtestület két tagja felkészült a szövegértési-szövegalkotási kompetencia programcsomag, valamint a matematikai-logikai kompetencia programcsomag adoptálására. A nevelőtestület többi tagja az ő bemutatóóráik alapján kapcsolódik be a programok megvalósításába.

3.6.2. A fejlesztés területei és a kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

- Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban. Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a helyes és kreatív nyelvhasználatot.
- A szókincs, a funkcionális nyelvtan vagy az egyes nyelvi funkciók biztos ismerete az anyanyelvi kommunikáció feltétele. Ez az ismeretanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusait, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorát.
- Folyamatos feladat a szókincs gyarapítása, a szavak jelentésének megismerése, hisz az anyanyelvi kommunikáció egyik feltétele a megfelelő szókincs ismerete. A kezdeményezőképesség és vállalkozói, valamint a matematikai kompetencia magában foglalja az anyanyelvi kommunikáció képességét is.
- A kommunikációs képesség hatékony fejlesztése:

- a kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése különféle közlési helyzetekben és szövegtípusokban;
- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata;
- az egyéni közlési stratégiák kialakítása és használata;
- a nyelvi problémaészlelés képességének folyamatos fejlesztése;
- a szövegértési és szövegalkotási automatizmusok kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével;
- a nem verbális önkifejezés képességének fejlesztése, illetve a partner nem verbális jelzéseinek értelmezése.
- A kommunikációs képességfejlesztés a szövegértési-szövegalkotási kompetencia fejlesztésének feltétele. A működő nyelv vizsgálatával a szövegértés a következő szempontok szerint valósítható meg:
- a szöveg grammatikai alapjainak felfedeztetése és kommunikatív alkalmazása;
- nyelvi adatokkal műveletek végzése;
- szabályfelfedeztetés, szabályalkotás;
- szövegtípusok interpretálása és alkotása;
- vitakultúra fejlesztése.

- Szövegértés-szövegalkotás az 1-6. osztályban
  - A tanulók fejlesztésére javasolt tevékenységrendszer a tapasztalatszerzésen alapuló megismerést, a kooperatív tanulási technikákat és az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztést preferálja, amely elősegíti az ilyen irányú taneszköz-fejlesztést és metodikai kultúra elterjedését.
  - A program legmarkánsabb új vonása, hogy a kompetenciaterület fejlesztési feladatait, illetve azok megvalósulását nem tanévekben, hanem folyamatban jelöli meg.
  - A továbbhaladási feltételeket, a fejlesztés várható eredményeit ezért a 4. tanév végére, az alsó tagozat befejező szakaszára határozzuk meg.

Idegen nyelvi kommunikáció

- Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban.
- A modernizációt kompetencia alapú nyelvtanítási programok kidolgozásával és fokozatos bevezetésével kívánjuk megvalósítani.
- A nyelvi készségek integrált fejlesztésére projektmunkában, tantárgyközi tartalmak felhasználásával kínálunk lehetőséget.
- Legjellemzőbb módszerek és munkaformák az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésében: a felfedezés, a megbeszélés, a vita, a dráma, a játék, a páros és csoportmunka, valamint a projektmunka.

Matematikai kompetencia

- A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben- felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, /táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.
- A programcsomagok a számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, valószínűségi következtetés, becslés, mérés, mértékegység-váltás, szövegesfeladat-megoldás, problémamegoldás, rendszerezés, kombinativitás, deduktív következtetés, valamint az induktív következtetés fejlesztését segítik elő.
- Kiemelt cél a matematikai kompetenciák megszerzése, amelyeket új módszerek bevezetésével lehet elősegíteni. Ilyenek például a csoport-, illetve a projektmunkák. A közös eredmény érdekében előtérbe kell kerülnie az egymás személyének tiszteletben tartásának, a szolidaritásnak, a toleranciának, a segítőkészségnek. Az egyénnek rendelkeznie kell azzal a készséggel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat a mindennapok során, otthon és a munkahelyen, valamint hogy követni és értékelni tudja az érvek láncolatát.
- Készségek ~ számlálás, számolás, becslés
- Gondolkodási képességek ~ rendszerezés, deduktív és induktív következtetés
- Kommunikációs képességek ~ relációszókincs, szövegértés, térlátás
- Tudásszerző képességek ~ problémaérzékenység, megoldás
- Tanulási képességek ~ figyelem, emlékezet

Természettudományos kompetencia

- A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket.
- A 7–8. évfolyamokon a természettudományos nevelés eredményeként kialakul a gyerekekben az általános, az élet hétköznapi folyamataiban, az állampolgári léttel összefüggő döntésekben használható tudás. A három hagyományos természettudományi részműveltség-terület tanítása az iskolában együttműködésben kell, hogy történjék. Fontos, hogy a természetről formált kép egységes legyen.
- A fizikai műveltségtartalmak feldolgozása keretében elsődlegesen azokkal a mechanikai, termodinamikai, elektromágneses, fénytani és atomfizikai, anyagszerkezeti jelenségekkel és összefüggésekkel, törvényekkel ismerkednek meg a tanulók, amelyek megalapozzák a korszerű fizikai világképet, és segítik a többi természettudományos tantárgy tanítását, tanulását.
- A kémiai műveltségtartalmak elsajátítása során a legtöbbet használt természetes és mesterségesen előállított anyagok legfontosabb tulajdonságait, átalakulásait és felhasználásuk módját ismerhetjük meg. Figyelmet fordítunk a veszélyes anyagok és készítmények helyes kezelésének alapelveire is. A megfelelően megválasztott kémiai műveltségtartalmak tanítása és tanulása hozzájárulhat a környezetünkkel kapcsolatos felelős magatartás kialakulásához.
- A biológiai és egészségtani műveltségtartalmak tanulmányozásával a tanulók megismerik az élet sajátságait, az élő és élettelen természet szoros kapcsolatát, az élővilág egységét, fejlődését és rendszerszerű „működését", az élőlények állandóságát és változékonyságát.
- Ezek az ismeretek a természet szeretetére, meggyőződésből fakadó, tudatos, aktív környezetvédelemre nevelhetnek. Az e területen megszerzett műveltség fontos eszköze lehet annak a törekvésnek, melynek hatására a tanulók tudatosan törekednek az egészséges életmóddal kapcsolatos szabályok betartására.

Digitális kompetencia

- A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

- Az informatika egyre inkább átveszi a családok, a tradicionális közösségek és az iskola szerepét a társadalmi szocializációban. Az internet eligazít, mintát ad, divatot diktál, információkat szolgáltat és szórakoztat; megkerülhetetlen szocializációs tényező, amely egyszerre mutathat az egyénnek utat és tévutat. Az internettől való függés kiszolgáltatottságot jelent, ám ugyanakkor az általa kínált lehetőségek kihasználása minden korábbinál nagyobb szabadságot biztosít.
- A helyes értelmezés alapjainak elsajátítása, a modern tömegkommunikáció nyújtotta lehetőségek kihasználása segítséget nyújthat a szociális és kulturális hátrányok ledolgozásában, az esélyek kiegyenlítésében. A térben és időben korlátozhatatlan kommunikáció és csatornáinak sokrétűsége az információk hatalmas tárházát nyitja meg előttünk, amelynek révén a tudás és a műveltség sokkal könnyebben elérhetővé válik, mint bármikor korábban.
- A digitális kompetencia megalapozza a kulturális sokféleség tiszteletben tartását, a különböző tradíciók, nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció és párbeszéd iránti érdeklődést. A megfelelő információk kiválasztása, illetve az egyéni és csoportos feladatok kreatív kijelölése megalapozhatja a gyerekek állampolgári és normatudatát, toleranciáját és empátiáját az elesettek iránt. Mindezzel önállóan és felelősen tud dönteni, képes élni a számára is biztosított „adói és vevői" szabadsággal, képes a társadalomba beilleszkedni, a közjóért tenni, a közügyekben aktívan részt venni, vagyis fejlett szociális és állampolgári kompetenciával bír.

A hatékony, önálló tanulás

- A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy a tanuló képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. A hatékony, önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.
- Fontos a különböző tanulási stratégiák és módszerek megismerése, egyéni tanulási stratégiák és technikák megválasztása. Segíti mindezt a tantárgyi gyűjtőmunka, egy téma önálló vagy csoportos feldolgozása: problémafelvetés, forrásválasztás és feldolgozás segítséggel. Beszámoló készítése szóban vagy írásban, hivatkozás a forrásra az idézés megfelelő módjával.
- Minden nevelő számára cél, egyszersmind feladat is a tanulás tanítása. Hangsúlyos szerepet kell kapnia a tanulóközpontú tanulásszervezésnek. Olyan fiatalokat kell oktatni és nevelni, akik sikeres tanulási stratégiákkal rendelkeznek, és képesek kreatívan és kritikusan felhasználni az információs társadalom technológiái adta lehetőségeket és eszközöket. Ezáltal lehetővé válik számukra az élethosszig tartó tanulás képességének elsajátítása.

- Az elmaradó tanulók esetében az érzékelés pontosságának fejlesztése, a tudatosodás segítése hatékony lehet. A figyelem terjedelmének és tartósságának növelése; a tudatos, célirányos figyelem elengedhetetlen feltétele az ismeretek hatékony elsajátításának.

Szociális és állampolgári kompetencia

- Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.
- A magyarság személyi, nyelvi, tárgyi értékei, szokásrendszere oly nagyok és szerteágazóak, hogy azokat elsorvasztani, veszni hagyni nem lehet. Kiemelt feladatunk, hogy a tanulók ismerjék meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk legjelentősebb értékeit. Ennek érdekében tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát.
- Ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és a velünk együtt élő más népek megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek.
- Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. A tanulók a társadalmi és természeti környezet szűrőjén át alapozzák meg a nemzettudatukat, nemzeti önismeretüket, végeredményben pedig a hazaszeretetüket.
- Ismerjék meg és tiszteljék a hazánkban és környezetünkben élő más népek kultúráját, eredményeit! Ösztönözzük fiataljainkat a szűkebb és tágabb környezet történelmi és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására!

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

- A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre.
- Kitüntetett szerepe van a sajátélményű tanulásnak, előtérbe kerül az önálló tanulás, a történelmi változások figyelemmel kísérése, az egyéni vélemények megfogalmazása, a vita, a demokratikus polgári lét magatartásformáinak kialakítása.
- Az aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, a civil életben fontos polgári lét alapjait segíti megteremteni. A társadalmi együttélés közös szabályait, követelményeit tudatosítja tanulóinkban. Ismeretek, képességek és megfelelő beállítódás szükséges ehhez. Az 5–8. évfolyamon az aktív állampolgársághoz szükséges részképességek fejlesztésére kell gondolni. Ilyenek: A

konfliktuskezelés képessége, az együttműködés képessége, az iskolai élet demokratikus gyakorlatában elsajátítható felelősségvállalás, közéleti szerep gyakorlása.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

- Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést; az elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését a tradicionális művészetek nyelvén. A tanulók a média segítségét is igénybe véve, ismerjék meg az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, illetve a modern művészeti kifejezőeszközöket.
- Az iskolai művészeti nevelés célja, hogy az esztétikai értékek hiteles közvetítésével kialakítsa és megszilárdítsa az esztétikai-művészeti alapműveltséget, és meghatározó élményeket nyújtva segítse kialakítani az igényt a tanulókban arra, hogy egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével egész életük során képezzék magukat, bővítsék műveltségterületi és kulturális ismereteiket.
- A művészeti tanítás faladatai közé tartozik az esztétikai értékek közvetítése, a magyar népzene - mint a zenei anyanyelv – megismertetése és megszerettetése, a tanulók értékszemléletének, hagyományőrző magatartásának formálása, valamint a művészeti befogadó és reprodukáló képesség fejlesztése.

3.7. Nevelő – oktató munkánk ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

3.7.1. Ellenőrzés

Az iskola nevelő-oktató munkájának az alapját a mindenkor érvényben lévő tantervek, a Pedagógiai Program, valamint az ezek alapján készített munkatervek, tanmenetek képezik. Az intézmény pedagógusainak e dokumentumokban meghatározottakat kell a tanév folyamán megvalósítaniuk. A megvalósítás során nagy önállóságot biztosítunk a tantestület tagjai részére. A végrehajtás menetét, minőségét, eredményességét folyamatosan ellenőrizni kell.

- Az ellenőrzés formái
    - óralátogatások (minimum 5 óra/tanév)
    - írásbeli felmérések
    - tanácskozás a pedagógusokkal, munkaközösség-vezetőkkel
    - rendezvények látogatása

- Az ellenőrzést végzik
    - igazgató
    - igazgatóhelyettes
    - munkaközösség-vezetők
    - pedagógusok

Ellenőrző munkájuk kiterjed az egész intézményegységre. Ellenőrzik a pedagógiai munkát, tanítási órán kívüli tevékenységeket.

3.7.2. Mérés

Az Oktatási Hivatal által szervezett országos kompetenciaméréseken túl tanulóink a következő mérésekben vesznek részt:

- Az alsó tagozaton évfolyamonként egységes mérést alkalmazunk félévkor és év végén.
- A felső tagozaton a munkaközösségek által összeállított egységes mérőlapokat, feladatlapokat alkalmazzák. Eltérni ettől csak a módszerek változása, mássága, illetve egyéb szükség esetén lehet.
- A 4., 6. és 8. év végén idegen nyelvi szintvizsgát tesznek tanulóink tagozati bontás szerinti tartalommal.
- Tehetségmérés

3.7.3. Értékelés

- Az értékelés az oktatási folyamatnak csupán egyetlen mozzanata, azonban az egész megismerési, tanulási tevékenységet döntő mértékben befolyásoló tényező.

- Az értékelés maga alá gyűrheti a szakmailag átgondoltan felépített oktatási folyamatot is, ha azzal nincs összhangban. Helytelen alkalmazása képes jelentősen befolyásolni, esetenként megsemmisíteni a pedagógiai értékeket.
- Az értékelés viszonyítás a pedagógiai célok és a pedagógiai hatás eredménye között annak érdekében, hogy a tanítás-tanulás egész rendszerét optimalizálhassuk.
- Messzemenően tiszteletben tartjuk a szülői és gyermeki jogokat, érvényesítjük az értékelés

- nevelő
- visszacsatoló
- tájékoztató funkcióját.

- Minden teljesítményt értékelünk, és a maga értékén megbecsülünk. Nem vagyunk hívei az évfolyamismétlésnek, de szükség esetén alkalmazzuk. Amennyiben úgy ítéljük meg, hogy ez a célravezető, akkor félév végén élünk inkább az elmarasztalás módszerével.

3.7.4. Osztályozás

Az értékelés egyik módja, melynek szerepét túlbecsülni kerülendőnek tartjuk. Realitásának fokmérője az, hogy hogyan tartja meg értékét magasabb évfolyamokon.

A szöveges értékelés

- az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor alkalmazható minősítési kategóriák:
- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.
- a második évfolyamban év végén és a további évfolyamokon érdemjegyekkel történő értékelés folyik.

Ki, kit és mit értékel?

- Az intézmény vezetője értékeli az intézmény tevékenységét.
- Az intézmény vezető beosztású alkalmazottai (igazgató, igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők) elemzik, értékelik a hozzájuk tartozó személyek és szervezeti részegységek eredményességét.
- Az osztályfőnök az osztályának a magatartását, szorgalmát.
- A pedagógusok a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását és szorgalmát.
- A tanulók értékelik saját tevékenységüket, a tanulócsoport és tagjainak munkáját.

A szülők a szülők közösségein keresztül véleményt nyilvánítanak, és javaslatot tesznek az intézmény

tevékenységével kapcsolatosan.

Elvárásaik, gyermekük iskolai közérzete, képességeihez mért teljesítménye alapján fogalmazzák meg véleményüket szóban, illetve jegyzőkönyvbe vett formában a szülői munkaközösségi tanácskozásokon.

3.7.5. Az értékelés formái

- Minősítő értékelés: előtérbe helyezve, hogy a tanulási folyamat, a tevékenység öröme vigyen a teljesítményhez.
- Felső tagozaton novemberben és a tavaszi szünet után a magatartás és szorgalom tekintetében negyedéves értékelést adunk, tantárgyi dicséretet a tanuló kimagasló tanulmányi eredményéért, és tantárgyi figyelmeztetést a tantárgyi eredményekben mutatkozó rontás esetén. Erről a szülőket is tájékoztatjuk.
- A tanuló tovább haladásához minden területen a minimális követelményt teljesíteni kell.
- A tantárgyi értékelés tükrözi a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítés viszonyát, a fejlődésben elért eredményt.
- Feltárja az elmaradás, a hibák okait.
- Hangsúlyozza a pozitívumokat.
- Folyamatos, elő segíti a rendszeres megerősítést.
- Mindenkor valamennyi tantárgy tekintetében objektivitásra, méltányosságra törekszik.
- A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen vagy osztályzattal értékeljük.

- Osztályozás: a tanítás-tanulás tevékenység közben, és azt követően havonta legalább egyszer (heti 4-5 óra esetén kétszer)
- jeles
- jó
- változó
- elégséges
- elégtelen érdemjeggyel.

3.7.6. Az értékelés fajtái

– diagnosztizáló: előzetes feltárás a tanuló tudásáról év elején
– formatív: a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérője a tanulási hibák és nehézségek feltárása érekében önértékeléssel, szóbeli tanári értékeléssel és feladatlappal
– szummatív: a tanulási folyamat nevezetes szakaszainak (témák zárása, félév zárása) befejezésekor. A tanév végén mért eredmények elemzése, összevetése a tanév során kapott minősítéssel/érdemjegyekkel
– külső értékelés: arra ad választ, hogy a tanuló mennyire sajátította el a továbblépéshez szükséges

ismereteket, képességeket. Mutatói lehetnek: továbbtanulási eredmények; tanulmányi, sport, műveltségi versenyek eredményei.

3.7.7. Értékelési alternatívák

Amit Ahogy	Elméleti ismeretek	Ismeretek a gyakorlatról	Alkalmazás
Rövid írásos beszámoló	• idegen nyelv • magyar • ének • földrajz • környezetismeret • matematika	• idegen nyelv • matematika	• matematika • földrajz • rajz • fizika • irodalom
Záró-dolgozat Esszé	• idegen nyelv • matematika • biológia • anyanyelv • kémia	• idegen nyelv • matematika • biológia • anyanyelv • kémia	
Teljesítmény megfigyelése	• idegen nyelv • ének • magyar • földrajz • matematika • környezetismeret	• idegen nyelv • matematika • fizika • ének • testnevelés	• magyar • testnevelés • matematika • ének • környezetismeret • rajz
Gyakorlati tevékenység	• matematika • földrajz • ének	• idegen nyelv • matematika • anyanyelv • ének	• ének • fizika • anyanyelv • matematika • testnevelés • rajz
Csoportos produktum	• fizika	• idegen nyelv • testnevelés • fizika • ének	• rajz • technika • ének • irodalom • drámajáték
Csoportos projekt	• idegen nyelv	• idegen nyelv	
Szóbeli beszámoló	• idegen nyelv • földrajz • matematika • környezetismeret • fizika	• idegen nyelv	• földrajz • matematika • környezetismeret • fizika • irodalom

3.8. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése **mini hungarofit** módszerrel történik /1+4 motorikus próba/. A méréseket ősszel és tavasszal kell elvégezni.

A motorikus próbákat sport öltözetben, szabad téren, vagy jól szellőztethető teremben, a hazai éghajlatnak megfelelően (kb. 10-25 C fok közötti) nem túl hidegben vagy melegben, optimális hőmérsékleten a legcélszerűbb végezni. A próbák elvégzését mindig előzze meg általános és speciális bemelegítés. A teljes próbarendszert egy (maximálisan két) héten belül kell elvégezni. A vizsgálatot életkorra és nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést. A könnyített- és a gyógy-testnevelésre utalt tanulók általános

izomerejének minősítése csak - szakorvosi véleményezés alapján - az orvos által nem tiltott motorikus próbákban elért teljesítmény alapján végezhető el.

3.8.1. A felmérések rendje

1-2. osztály: 6 perces kitartó futás
- 30 m-es futás
- 400 m-es futás
- kislabdahajítás
- helyből távolugrás
- fekvőtámasz kifáradásig
- páros lábemelés kifáradásig
- 4 ütemű fekvőtámasz 1 percig

3-6. osztály: Cooper futás
- 60 m-es futás
- 400 m-es futás
- kislabdahajítás
- helyből távolugrás
- fekvőtámasz kifáradásig
- páros lábemelés kifáradásig
- 4 ütemű fekvőtámasz 1 percig

7-8. osztály: Cooper futás
- 100 m-es futás
- 800 m-es futás
- kislabdahajítás
- helyből távolugrás
- fekvőtámasz kifáradásig
- páros lábemelés kifáradásig
- 4 ütemű fekvőtámasz 1 percig

A felméréseket félévenként végezzük.

3.9. Az iskola egészségnevelési programja

3.9.1. Törvényi háttér

- A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet
- A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló 1999. évi XLII. törvény

- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény, 38. § (1) és (2) bek.
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. sz. melléklete
- A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997. (XII.18.) NM rendelet.
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

3.9.2. Helyzetelemzés

- **Általános helyzetkép**

Nagy tornacsarnokkal rendelkezünk, ami jelentős segítséget jelent a tanulóink életében, egészséges életmódra nevelésében. A mindennapos testnevelés tárgyi feltételeinek biztosítása így már nem okoz gondot. Az öltözőkben van meleg vizes mosakodási lehetőség. Az iskolai testnevelés alóli felmentettek száma nem számot tevő; évente 1-2 tanuló. Részlegesen felmentett a tanulók kb. 10 %-a, akik nagy része allergia – asztma miatt mentesülnek a teljes körű iskolai testnevelés alól.
Tanulóink helyben étkeznek.

Állandó napi kapcsolatban vagyunk a szülőkkel, Gyermekjóléti Szolgálattal, iskolaorvossal és mindazon személlyel, aki a gyermekek érdekében tud lépéseket tenni. Iskolai alapítványunk kiemelten kezeli a hátrányos helyzetű tanulók megsegítését. Több esetben járult hozzá a tanulók tanulási feltételeinek anyagi megteremtéséhez; kirándulásokra, táborozáskor pénzbeli segítséget ad.

- **Iskolánk helyzete a gyermek- és ifjúságvédelem szempontjából**

Az aktuális helyzet felmérését minden tanév szeptemberében elvégezzük. Az idő közben felmerülő problémás eseteknél ezt változtatjuk, felülbíráljuk, kiegészítjük.
Veszélyeztetett tanulóink esetében felvesszük a Gyermekjóléti Szolgálattal – szükség esetén az iskolaorvossal – a kapcsolatot.

3.9.3. Alapelvek, célok

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell

lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélt kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következésképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az iskoláé is; és az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed.

Ezen célok és az adott helyzetértékelésnek megfelelően fő tennivalóink:

- A zöld felület növelése
- Az udvar balesetmentessé tétele
- A mindennapi testedzés kialakítása
- A családokkal való kapcsolat szorosabbá tétele
- Prevenció (mozgásszervi, testtartás, drog, alkohol, AIDS. stb.)
- Napi együttműködés a segítő partnereinkkel

3.9.4. Feladatok, szakmai program

Testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolások felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség. Ezek a deformitások rendszeres testmozgással megelőzhetőek lennének. A legfontosabb az, hogy megadjuk az általános iskolában a lehetőséget a mindennapos testmozgásra. Fontos, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás.

Feladatok	**Területek**
Mindennapos testmozgás biztosítása	testnevelésóra, ISK, napközi
A lehetőségek feltárása az iskolán kívüli sporttevékenységről	iskolai sportkör
A tehetségek egyesületekbe irányítása	sportegyesületek
A különböző tömegsport rendezvények propagálása	diákolimpiák
Az iskolai testnevelésbe tartásjavító torna beiktatása	testnevelésóra, napközi
A megfelelő felszerelés (elsősorban tornacipő) fontosságának kihangsúlyozása	testnevelésóra osztályfőnöki óra szülői értekezlet
A testmozgással és a tisztálkodással kapcsolatos higiénia kialakítása	testnevelésóra osztályfőnöki óra szülői értekezlet biológiaóra/egészségtan környezetismeret óra
A tanulók aktuális fizikai állapotának felmérése. Minden év szeptemberében kijelölni a mérésre váró feladatokat	iskolaorvos, védőnő testnevelésóra
Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	testnevelésóra, ISK, osztályfőnöki óra biológiaóra/egészségtan környezetismeret óra

Táplálkozás

A mai rohanó világban egyre kevesebb idő marad a megfelelő táplálkozásra. A gyorséttermek kínálata, a félkész/kész ételek elterjedése miatt egyre több káros anyag jut a gyermekek szervezetébe, ami betegséghez vezet. Egyre több a túlsúlyos gyerek. Az iskola feladata, hogy ügyeljen az iskolában fogyasztott ételek mennyiségére, minőségére; az elfogyasztás módjára.

Feladatok	**Területek**
Az iskolai étkezés nyugodt körülményének kialakítása.	környezetismeret óra életvitel óra osztályfőnöki óra
A táplálkozással kapcsolatos higiénia kialakítása.	napközi, osztályfőnöki óra óraközi szünet
A fogmosásra szoktatás ebéd után	napközi tanulószoba
A korszerű táplálkozás megismertetése a gyerekekkel, szülőkkel	osztályfőnöki óraéletvitel óra biológia óra környezetismeret óra előadás meghívott előadóval.
A rászoruló gyerekek kedvezményes étkeztetése	
A gyerekek étkezési szokásainak megfelelő alakítása.	osztályfőnöki óra
Egyeztetés az élelmezésvezetővel az étrend kialakításáról beérkezett vélemények továbbításáról	intézményvezetés
Kapjanak egyre nagyobb hangsúlyt az egészséges ételek az iskolai büfé kínálatában	intézményvezetés

Személyiségfejlesztés

A tanulóink lelki egészségének fejlődésére az élet sok színtere van hatással. Kockázati faktorok között szerepelnek a stresszhatások, amelyek mind az iskolában mind otthon kialakulhatnak. Egy korcsoportba tartozó gyerekek hatással vannak egymás lelki - szellemi fejlődésére; éppen ezért kiemelkedő fontosságú a jó osztályközösségek kialakítása, melyben a diákok tisztelik és segítik egymást.

Lelki egészségük védelmében körültekintően vizsgálni kell a saját magukról kialakított képet, önértékelésüket, valamint ennek objektivitását. Semmiképp sem szabad szem elől téveszteni a család befolyásoló szerepét a diákok lelki egészségét illetően. Társadalmunkban egyre gyakoribbá válik az egy szülő és gyerek(ek)ből álló család, illetve növekszik a nevelőszülővel együtt élő elvált családok száma.

Mindezek a tényezők növelik a veszélyeztetett gyermekek számát. Hiszen minden reggel onnan indulnak el és oda érnek haza. Lelki sérült tanulóinknak is biztosítani szeretnénk az olyan iskolai légkört, ahová minden nap szívesen járnak.

A társadalomban egyre jelentősebb problémát okoz az alternatív örömszerzés formáinak fiatal korban

történő kipróbálása: dohányzás, alkohol, drogfogyasztás stb.

Éppen ezért szükséges az egészséges test nevelése mellett fokozottan odafigyelni a diákok szellemi, mentális fejlődésére is. Az egészségfejlesztési tervünk részévé kívánjuk tenni a mentálhigiéniás, keresztény értékrendet követő szemléletformálást is.

Feladatok	**Területek**
Osztálylétszám pozitív irányú változtatása	intézményvezetés, fenntartó
Az egységérzést erősítő programok szervezése: sportversenyek, művéltségi vetélkedő, osztályok közötti versenyek	kirándulás tanórán kívüli tevékenységek
Iskolai suli-buli, farsang szervezése, ahol együtt szórakozhatnak kulturált módon	diákbál
Iskolai ünnepségeken való közös részvétel	ünnepek, ünnepélyek
Diákönkormányzat mérje fel a gyerekek igényeit és ennek megfelelő programok kialakítása	DÖK-gyűlés
DADA programban való részvétel biztosítása a tanulók és a szülők részére	osztályfőnöki óra rendkívüli szülői értekezlet

3.9.5. Az egyes tudományágak/ tanórák egészségnevelési lehetőségei, tevékenységei

Osztályfőnöki óra

Az 5-8. évfolyamok vonatkozásában már az eddigiekben is beépült az egészségnevelés témája az osztályfőnöki órák tananyagába, amit a jövő évtől egységesített témakörök tervezésével, feldolgozásában bővítjük ki az iskolában. A hasonló tartalomkörök évfolyamonként ismétlődnek egyre bővülő tananyaggal. Ide tartozik pl. az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő helyes eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyes higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és a családi élet kialakítása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az elsősegély-nyújtás lehetőségei, az egészségkárosító magatartásformák kerülése és az élelmiszer biztonság megvalósítása. Az egészségnevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. A kerettanterv által nyújtott segédlet alapján évfolyamonként a következő 10 téma köré csoportosítjuk az egészségneveléssel kapcsolatos tananyagot.

5. osztály

- Az egészségnevelés témakörének bevezetése;
- Az életmód: az egészséges életmód kialakítása;
- A táplálkozás, mint életmódot befolyásoló tényező;
- A biztonság megőrzése; elsősegély-nyújtás;
- Veszélyes anyagok hatása életünkre;
- A társas kapcsolat;
- A testi és lelki növekedés;
- A környezet és az életmód kapcsolata;
- Az egészséges életmódjavítás: mit tehetünk ennek érdekében.

6. osztály

- A gyerekek döntéshozó képességének megítélése;
- Élethelyzetek, döntéshozatal, elsősegély-nyújtás I.
- Élethelyzetek, döntéshozatal, elsősegély-nyújtás II.
- Mit eszünk? Ki dönti el?
- Mozgás és személyes higiénia;
- Veszélyes anyagok, melyek kipróbálásáról én döntök;
- Veszélyes anyagok, melyek kipróbálásáról én döntök II;
- Környezetem szépítése;
- A helyes döntéshozatal;
- Mi lesz a döntésem következménye?

7. osztály

- Milyen vagyok? Milyen szeretnék lenni?
- Hogyan érzem magam?
- Hogyan érzem magam a családban?
- Hogyan látom barátaimat? Ők milyennek látnak engem?
- Kik a barátaim, kik az ellenségeim? Miért?
- Mi a különbség barátság és szerelem között?
- Kihívás vagy szenvedély, veszélyes anyagok;
- Hogyan hatnak a veszélyes anyagok a társas kapcsolatra?
- A változások biztonsága;
- Mi változott az egészségi állapotomban?

8. osztály

- Környezetünk védelme;
- A környezetvédelem globális problémái;
- Hogyan étkezzek egészségesebben?
- Az étrend helyes kialakítása;
- Testmozgás: egészségesebb emberek;
- Mi változott az életmódomban?
- Mi a siker, hogyan érhetem el?
- Mit tennél másképp, ha ismét ötödikes lennél?
- Milyen leszek 15 év múlva?

Társadalomtudományos tantárgyak

Célkitűzések

- Helyes értékrend felállítása.
- Az emberi érzelmek megfogalmazásának és kinyilvánításának különböző módjai.
- Hazafias érzések kidomborítása; magyar termékek fogyasztásának preferálása.
- Az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túl mutató alkotóinak keresése.
- Az idegen nyelvek területén az egészséges életmóddal kapcsolatos témakörök feldolgozása.

Természettudományos tantárgyak

Célkitűzések

- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.
- Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás.
- A családi életre nevelés megvalósítása.
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése.
- Ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- Helyzetfelismerés, ok okozati összefüggések.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése.
- Globális összefüggések megértése.
- A már meglévő ismereteket rendszerezése, szelektálása, elmélyítése.
- A kritikus gondolkodás kialakítása.
- Ösztönzés az egészséges életmód elsajátítására.
- Környezeti érzékenység, helyes szokások, viselkedési normák kialakítása.
- Követendő minták mutatása, és ösztönzés felelősségteljes cselekvésekre; annak feltárása, hogy mit tehet a tanuló egészségének megőrzésének érdekében.
- Személyes krízishelyzetek felismerése és a megfelelő kezelési stratégiák alkalmazása.
- A természettudományos tantárgyak tanulása során feladat, hogy kialakítsunk tanulóinkban egy átfogó képet a környezetünkről; és érdekelté tegyük őket abban, hogy a jövőben úgy alakítsák életmódjukat, hogy azzal minél csekélyebb mértékben károsítsák önmagukat, környezetüket.

Feladatok

- Az egészségtan órákon az emberi test felépítésének, működésének ismertetése, különös tekintettel a kezdődő kamaszkori problémákra. Sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat. Segít a tanulóknak az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában.
- A különböző népcsoportok táplálkozási szokásainak, változatosságának ismertetése, a gazdasági élet tükrében.
- Magyarország természeti értékeinek megismerése, és figyelemfelhívás a gyakorlati tapasztalatok megszerzésére (túrázás).
- Az egészséges táplálkozás kiemelkedő fontosságára irányuló figyelemfelhívás. Mindezt a gyakorlatban hasznosítjuk.

- A családi életre nevelés keretein belül, az egészséges párkapcsolat és szexualitás szerepének kihangsúlyozása.
- A prevenciós tevékenységek rendszeres végzése, a szenvedélybetegségek tüneteinek felismertetése.
- Balesetvédelmi előírások betartatása, fontosságának hangsúlyozása; különös tekintettel kísérletet bemutató tantárgyaknál (fizika, kémia).
- A fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiák felismertetése.

Készségtárgyak

Feladatok

- Különböző művészeti alkotások elemzése, melyek során fejlődik, formálódik a gyermekek esztétikai érzéke. A festészet, a grafikai alkotások elemzésével közelebb kerülnek az emberi test anatómiájához.
- Az ének-zene megszerettetésével egy kiegyensúlyozottabb nemzedék felnevelése.
- A saját és más népcsoportok kulturális értékeinek megbecsülésére nevelés.

Tanórán kívüli tevékenységek

- Az önköltséges nyári tábor keretében szervezett túraprogramokon fejlesztik kitartásukat a diákok.
- Az iskolában szervezett edzéseken illetve versenyekre való felkészítés során eddzük a tanulókat.
- Az allergia kialakulásának megelőzése és az allergiás tünetek megismertetése céljából a parlagfüvet megmutatjuk a tanulóknak, és felhívjuk a figyelmet a parlagon hagyott területek gazmentesítésének szükségességére.
- A baleset- és tűzvédelmi szabályok érvényesek az iskolában is; megismertetésük után évente egy alkalommal a megtervezett menekülési útvonalon elhagyjuk az intézményt, gyakorlás (felkészülés tűz- és bombariadóra).
- Minden évben részt veszünk a városi drogellenes koncerten, ahol a tanulók olyan csoportok munkájával, tevékenységével is megismerkednek - a szórakozás mellett -, melyek az elsődleges prevenció lényeges elemei.
- A napközis foglalkozások kiváló színtere a játékoknak, a játékos gyakorlatoknak, valamint a szocializáció kialakulásának.
- Minden évben részt veszünk a „helyes táplálkozás" témakörben meghirdetett gyermekrajz pályázaton.
- Szintén részt veszünk minden évben a „Közlekedésbiztonság gyermekszemmel" címmel meghirdetett gyermekrajzpályázaton.

- A természetvédelmi rajzpályázatokon szerepelnek tanulóink.

Iskolán kívüli tevékenységek

- A tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálata, amiben az iskolaorvos és a védőnő nyújt segítséget.
- A tanulók fogászati szűrővizsgálata.
- Különböző sportversenyeken, városi sportegyesületekben történő aktív testmozgás.

3.9.6. Segítő kapcsolatok

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat az önkormányzattal és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el. Az iskola-egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és a kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció).
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi – járványügyi, környezet – egészségügyi, táplálkozás – egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az intézmény vezetésével egyeztetve.
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Gyermekjóléti Központ, Nevelési Tanácsadó, családsegítők

A gyermekvédelmi munkában tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és az önkormányzat más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A hivatalos jogszabályokhoz kötött kapcsolatok részleteit a különböző dokumentumok rögzítik, de a kooperációnak ezen túlmutató szakmai

szerepe van.

Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek

Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét. Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ területileg illetékes intézetei, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársak, az Országos Gyermekegészségügyi Intézet szakemberei konkrét segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkában.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek- és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

Fontos a prevenció során kifejtett tevékenységük.

3.9.7. Továbbképzés, minőségfejlesztés

Minden évben áttekintjük az egészségnevelési programunkat. Ezzel egy időben megtesszük a szükséges változtatásokat a PDCA - elv szerint.

Megvalósítjuk, hogy a tantestület minél több tagjának lehetősége nyíljon mentálhigiénés, illetve egészségneveléssel foglalkozó továbbképzéseken részt vennie. Azon kollégáknak, akik nem vesznek részt ilyen témájú továbbképzésben, biztosítjuk a szakos pedagógusok segítségét az adott terület bármely témájában. Minden tanév elején a továbbképzésekről, a beiskolázásról részletes tájékoztatást kapnak a kollégák.

Az értékteremtésre, az értékátadásra és az értékmegőrzésre vállalkoztunk, a gyermekek teljes személyiségét fejlesztjük.

3.9.8. Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai

- Az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további cél meghatározása.

- Mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet.

- Az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát; minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva a továbblépéshez.

3.10. Az iskola környezetnevelési programja, alapelvei és céljai

3.10.1. Általános értékek és célok a környezeti nevelésben

Az egyetemes természetnek mint létező értéknek megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt

- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése

3.10.2. Helyzetkép

Tárgyi feltételek a környezeti nevelés szempontjából

- Iskolánk udvara tágas, sok a zöld növényzet, ahol a tanulók tartózkodhatnak.
- Az iskola folyosója tágas, a természetes világításról az ablakfelületek gondoskodnak, de pótolni kell a fényerősséget mesterséges fényforrásokkal is.

Megvalósult környezeti nevelési tevékenységeink

- Önköltséges nyári táborok
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Időszakosan papírgyűjtési akció
- Önköltséges természetjárás, kirándulások, terepgyakorlatok, erdei iskola
- Az érdeklődő diákok számára természetvédő klub működtetése
- Aktuális jubileumi ünnepségek tartása
- Tanulmányi versenyekre felkészítés, versenyzés

A település és a régió, a helyi értékek

- A nagyvárosi léthez kapcsolódó előnyök és hátrányok meghatározzák környezeti nevelési tevékenységünk lehetőségeit. A természettel való kapcsolat részben hosszabb- rövidebb terepprogramok szervezésével, részben a városi parkok, kertek tanulmányozásával valósítható meg. A környezetszennyezés és a közlekedés viszonya, a sétálóutcák kialakításának következményei, az épített környezet felújítási programja jó vizsgálati, elemzési, véleményalkotási lehetőséget adnak. A diákoknak lehetősége van különböző állampolgári tevékenységek gyakorlására, amikor

bekapcsolódnak a döntéshozatali eljárásokba, egy-egy környezetkárosítás feltárásába.

- Az aktivitás fokozása és az iskola környéke vagy a város lakosságának bevonása a különböző zöld akciókba mindenki számára hasznos.
- Tanulmányi versenyek
- Jeles környezetvédelemhez kapcsolódó világnapok, megemlékezések
- Szűk környezetünk megbecsülésétől fokozatosan haladjunk a globalitás felé
- A környezetvédelem ne legyen „ad hoc" egy-egy akció, hanem folyamatos rendszeressé és rendszerré váló belső igény
- Fontos a környezetetika fejlesztése, tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés

3.10.2.1. Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- a családi életre nevelés fejlesztése megvalósítása
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

A nevelés kulcskifejezései

- szeretet
- tisztelet, megbecsülés
- harmónia
- takarékosság
- alázat
- esztétika
- empátia, segítőkészség
- tolerancia
- felelősség
- együttműködés
- öröm, vidámság

- globális gondolkodás
- lokális cselekvés

3.10.3. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

3.10.3.1. Hagyományos tanórák:

A környezeti nevelés interdiszciplináris jelleggel jelenjen meg minden hagyományos tanórai foglalkozáson.

A különböző tantárgyakban való megjelenésének lehetőségei

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók:

- ismerjék meg a közvetlen természetes és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket!)
- érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során,
- ismerjék meg az anyanyelv gazdaságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását!
- törekedjenek az anyanyelv védelmére!
- számára alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés!
- a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést segítse a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával
- egyéni és közösségi kompetenciája fejlődjön a drámajátékok segítségével!

Történelem

A tanulók:

- értsék és tudják, hogyan mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet!
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a társadalmi átalakulásokra, a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására!
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete!
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében!

Matematika

A tanulók:

- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával!

- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni!
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön!
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait!
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására!
- legyenek képesek reális becslésekre!
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni!

Fizika

A tanulók:

- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat!
- a természettudományos ismeretek alapján a környezeti erőforrásokat felelősséggel használó, tetteinek következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá nevelődjenek!

Kémia

A tanulók:

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel!
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére!
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait!

Földrajz

A tanulók:

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről!
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit!
- ismerjék meg a világ globális problémáit!
- ismerjék meg és őrizzék a természeti táj szépségeit

Idegen nyelv

A tanulók:

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével!
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit!

- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit!
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni!

Testnevelés

A tanulók:

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket!
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében!
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes!

Biológia + egészségtan

A tanulók:

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit!
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet!
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat!

- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére!
- sajátítsák el a testi – lelki egészséget megőrző életviteli technikákat!

Technika

A tanulók:

- ismerjék a megújuló energiaforrásokat és energiatermelést!
- készítsenek: madáretetőt, szélkereket!
- ismerjék a hagyományos tisztítási módszereket, készítsenek ajánlást a vegyszerek helyettesítésére!

Ének-zene

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát!
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait!
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban!

- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét!
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek!

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók:

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát!
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit!
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére!
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira!
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát!

3.10.3.2. Nem hagyományos

Terepgyakorlat

A terepgyakorlat a környezet valóságában megszerezhető ismeretszerzésre összpontosít adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével. Ilyen például egy tájolási, tájékozódási gyakorlat, növényhatározás, vízmintavételezést, talajvizsgálatot tanító gyakorlat. A városon átfolyó patak vízminőségének, a város levegőtisztaságának, a város élővilágának vizsgálata egyaránt érintheti a földrajzot, a kémiát, biológiát és a technikát. A gyakorlatot ekkor a tevékenységbe bevonható tantárgyak együttes időkeretének a terhére tervezzük.

3.10.3.3. Tanórán kívüli, egyéb foglalkozások

Környezeti-természeti értékek feltárása

- tanulmányi verseny
- nyári tábor
- kirándulás, túra, kézműves foglalkozások
- kiállítás készítés, nézés
- látogatások: múzeum, állatkert, tanya, botanikus kert. stb.
- kisállat-kereskedés
- piac
- gyümölcsöskert
- zöldségeskert
- kapcsolattartás külső partnerekkel
- külső partnerek:
- Ifjúsági Otthon (Fürkész, Barangoló bérlet)
- Természet Háza
- Vadaspark
- Arborétum
- Planetárium
- Bácsvíz Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt.

Környezetvédelmi jeles napok megünneplése

- Március 22. A víz világnapja
- A vízművel egyeztettet időpontban látogatás a cégnél, pl. plakátverseny
- Április 22. A föld napja
- Május 10. madarak és fák napja

3.10.4. Módszerek, eszközök

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- Alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz.
- Vonjanak be minél több tanulót.
- Az iskola keretein túl is legyenek hatással.
- A természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen.
- Alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát.
- A lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez.
- Nyújtsanak sok élményt a tanulónak.
- Az érzelmeken át hassanak.
- A személyes megtapasztaláson alapuljanak.
- Együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók külső szövetségek, szülők stb.).
- Alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységére, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- Legyen bennük sok játékos elem

Módszerek

Projektmódszer

- Analízis – akció projektek

Terepgyakorlati módszerek

- Terepgyakorlatok
- Táborok
- Térképkészítés
- Egyszerű megfigyelések
- Célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- Természetvédelmi és fenntartási munkák
- Rekonstrukciós munkák
- Madárvédelmi feladatok
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Rend- és tisztasági verseny

Művészi kifejezés

- Vizuális művészet a környezeti nevelésben
- Irodalmi alkotások
- Zeneművészeti
- Fotóművészet
- Táncművészet
- Népművészet
- Esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- A tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

3.10.5. Erőforrások

3.10.5.1. Belső személyi erőforrások

Pedagógusok

- tantárgyában segít a környezeti nevelési célok megtalálásában, tantárgyába beépíti ezeket, tanmenetében jelöli, tanmenetéhez tartja magát
- odafigyel példamutató magatartására
- részt vesz a környezeti nevelési programokon, segít azok szervezésében.

Diákok

- részt vesz a környezeti nevelési programokon
- magatartásával, aktív részvételével elősegíti a környezeti nevelési célok. megvalósulását stb.

Nevelő-oktató munkát segítők

- tartsák be ők is a hulladékkezelés, energiai- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait,
- munkavégzésük, életük legyen példamutató.

3.10.5.2. Külső személyi erőforrások

Önkormányzat, iskolaszék, szülők, lakosság, civil szervezetek, egyéb partnerek stb.

3.10.5.3. Anyagi erőforrások

Fontos különböző források megszerzése is:

- Pályázati források
- alapítványi hozzájárulás
- egyéb bevételek: pl. hulladékgyűjtésből származó bevétel

3.10.6. Kommunikáció

3.10.6.1. Iskolán belüli

Lehetőségek, amelyek az információáramlást biztosítják a tanár-diák, tanár-tanár, diák-diák, iskola-szülő között: iskolai környezeti nevelést bemutató kiadvány, tablók, poszterek, beszámolók, újságcikkek, albumok, naplók, CD-k, zöld hirdető táblák, iskolagyűlés, Internet - Honlap, Szervezeti és Működési Szabályzat, házirend stb.

3.10.6.2. Külső (helyi és országos média)

Az iskolán kívüli kommunikáció tényezője az iskola nyitottá válásának, a kistérségi szemlélet erősödésének, környezeti nevelésünk hatékonyságát és sikerét segíti és meghatározza, hogyan tudjunk kommunikálni partnereik felé.

Lehetőségek, amelyek az információáramlást biztosítják iskola-szülő, iskola-fenntartó, iskola-város, iskola és partnerei között: az iskola esemény naptárát, eredményeit, felhívásait, diákbeszámolóit hírül adhatjuk a városi újságban, a városi televízióban, Interneten; meghívhatjuk külső partnereinket diákelőadásokra, rendezvényekre, kiállításokra, városi akcióinkra; részt vehetünk partnereink rendezvényein.

3.11. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, a gyermek – és ifjúságvédelem

3.11.1. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenység

Minden év elején feltérképezzük a szociális hátrányokkal küzdő gyermekeket, tanulókat, igyekszünk megismerni problémáikat.

A szülőkkel való közvetlen kapcsolat kialakításával oldjuk fel a szorongásaikat, így rövid idő után őszintén feltárják az előttük álló nehézségeket.

Igyekszünk a gyermek személyét szem előtt tartva, a számára legjobb megoldást megkeresni, melyet a szülővel együtt valósítunk meg.

A hátrányok enyhítését szolgálják az alábbi tevékenységek:

- Tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken.
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgálat intézményeivel.
- Pályázatok figyelése, részvétel azokon.
- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok szervezése.
- Motiválás arra, hogy a tanuló részesüljön napközis vagy tanulószobai ellátásban.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Drog- és bűnmegelőzési programok.

3.11.2. A gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése a saját családjában történő nevelés során valósul meg. Ha ezt a folyamatot valamilyen gátló tényező befolyásolja, akkor az intézmény feladata ezt a helyzetet felismerni, és a gyermek, tanuló fejlődését elősegítő megoldásokat megkeresni; az esélyegyenlőséget biztosítani. A gyermekek, tanulók fejlődésében, életében bekövetkezett változásokat az osztályfőnökök fedezhetik fel leghamarabb, az ő szerepük meghatározó.

3.11.2.1. Céljaink

- Biztosítsuk az esélyegyenlőséget a gyermekek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével.
- Juttassuk érvényre a gyermeki jogokat a gyermekvédelmi törvény szellemében.
- Kutassuk fel a szociálisan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekeket, tanulókat, preventív gyermekvédelem.
- A problémák feltárását, kezelését, a megoldásokra törekvést kezeljük kiemelten.
- A szociális jellegű gondoskodást e területen kell legnagyobb mértékben figyelembe venni.
- Segítsük a rászoruló családokat, hogy eleget tudjanak tenni az alapvető szülői kötelezettségeiknek.
- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgálattal.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladatai

Az intézmény gyermekvédelmi feladatait koordinálja:

- Kapcsolatot tart az osztályfőnökökkel, a pedagógusokkal, a szülőkkel.
- Rendszeresen fogadóórát tart a szülők számára.
- Felkeresi a szülői értekezleteket, és tájékoztatót tart a szülők számára, hogy milyen problémákkal kereshetik fel őt a szülők.
- Tájékoztatást ad a gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményekről.
- Minden év elején felméri a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat, és nyilvántartást készít róluk.
- Nyomon követi a fejlődést, a változást.
- Ha negatív irányú elmozdulást tapasztal, akkor a Gyermekjóléti Központhoz fordul segítségért.
- Keresi a megoldásokat a gyermekek, tanulók személyiségének fejlődése érdekében.
- A pedagógusokkal, szülőkkel való kapcsolattartás alapján, a tanulókkal való beszélgetésekből értesülve; illetve jelzések szerint a veszélyeztetett tanulóknál – szükség esetén – családlátogatást tesz az osztályfőnökkel és a Gyermekjóléti Központ képviselőjével közösen.
- Igyekszik megismerni a gyermek, tanuló családi hátterét, környezetét, a veszélyeztető okokat.

- Gyermekbántalmazás és egyéb veszélyforrás (súlyos alkoholizmus, drogfogyasztás, erkölcstelen életmód folytatása) esetén értesíti a szükséges szerveket.
- Részt vesz az eseti megbeszéléseken.
- A gyermek, tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli támogatás megállapítását kezdeményezi az illetékes polgármesteri hivatalnál.
- Munkájáról félévente írásban beszámol az igazgatónak.

Minden pedagógus kötelessége

hogy a tudomására került veszélyeztető tényező esetén tájékoztassa az osztályfőnököt, illetve a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst, valamint az igazgatót.

A szülők tájékoztatása

Az intézmény folyosóin, több helyen kifüggesztjük a gyermekvédelmi felelős nevét, fogadóórájának idejét, helyét.

A veszélyhelyzet megszüntetése érdekében foganatosított intézkedések

- Tanácsadás a szülőknek.
- Óvodaorvos, iskolaorvos, védőnő, ÁNTSZ segítségének kérése.
- Nevelési Tanácsadóba, Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsághoz utalás.
- Jelzés a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek.
- Szakmai segítségkérés, esetkonzultáció, jelzőrendszeri értekezlet kezdeményezése a gyermekvédelmi felelős, az érintett pedagógus kollégák, szakemberek bevonásával.
- Jelzés a Gyermekjóléti Központnak, együttműködés a Központ munkatársával.
- Jelzés a Gyermekvédelmi Csoport munkatársainak.
- Együttműködés az osztály munkatársával a gyermek esetleges védelembe vételében.
- Együttműködés a Családsegítő Központ munkatársaival.

3.12. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése

3.12.1. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei, formája és rendje

A számonkérések célja: a tanulók tudásszintjének követése, értékelése és motiválás további ismeretszerzésre.

A házi feladatok kitűzésének elvei és gyakorlatai:

A házi feladat céljai:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- önálló ismeretszerzésre ösztönöz,
- alkotómunkát végezni valamely témában.

Elvek:

Mennyisége alkalmazkodjék a tanuló életkori sajátosságaihoz, napi elfoglaltságaihoz is.

Csak a szükséges mértékig járuljon hozzá a tanuló terheléséhez.

Meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;

Hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat a házi rendben megnevezett módon kerül feljegyzésre.

A nyelvtudás értékelése és ellenőrzése a magyar-angol/magyar-német két tanítási nyelvű programban

A rendszeres ellenőrzés rendkívül fontos mind a tanár, mind a tanuló számára. Állandó visszajelzés arról, hogy a tanuló milyen mértékben tudta elsajátítani a tananyagot, a tanárnak pedig arra vonatkozóan, hogy a tanulási folyamat mennyire sikeres.

Az ellenőrzés legyen:

- folyamatos, rövidebb szakaszokra kiterjedő, visszajelzést ad a tanulóknak haladásukat illetően, a tanárokat pedig a tanulási folyamat sikerességéről tájékoztatja, meghatározza a további feladatokat.
- rendszeres, kapcsolódjon a tantervben meghatározott szakaszokhoz a témákat, a beszédszándékokat és a fogalomköröket (nyelvtant) illetően.
- terjedjen ki a négy nyelvi alapkészségre: hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség.
- átfogó, ne csak az adott csoportban tanított konkrét tananyaghoz kapcsolódjon, hanem terjedjen ki párhuzamos tanulócsoportokra is évfolyami szinten egy-egy nagyobb szakasz lezárásaként.

3.12.1.1. Írásbeli felmérések

Tanév elején valamennyi évfolyamon diagnosztikus mérésekkel tárjuk fel a tanulók induló tudását. Tanév közben évfolyamonként, tantárgyanként egységesített szempontok alapján témazáró dolgozatokat (tematikus tudáspróbákat) íratunk.

Tanév közben formatív mérésekkel szerzünk információkat folyamatosan a további fejlesztőmunkához.

A tantervi követelmények teljesítéséről félévkor és a tanév végén kritériumorientált minősítő (szummatív) felméréssel győződünk meg.

Az 1-4. évfolyamon a tanév végén írásbeli záró dolgozattal győződünk meg az elért készségszintről magyar nyelvtanból, szövegértésből és matematikából.

Bemeneti, kimeneti méréseket végzünk iskolánk minőségfejlesztési programjához kapcsolódóan az abban megjelölt évfolyamokhoz és tantárgyakhoz kidolgozott feladatsorokkal.

Tanév közben röpdolgozatok íratásával győződünk meg a tanulók napi felkészültségéről.

A két tanítási nyelvű program **írásbeli** teljesítmény értékelésének szempontjai:

- fogalmazás
- információmennyiség
- helyesírás
- nyelvhelyesség
- kreatív gondolkodás
- tartalom
- szókincs választékossága
- műfaji sajátosságok
- külalak
- stílus
- témazáró:
- információmennyiség
- helyesírás
- nyelvhelyesség
- szókincs

3.12.1.2. Szóbeli számonkérések

A tanév során átgondolt rend szerint a tanár szóbeli feleltetés során méri fel a tanulók napi felkészültségét.

Törekszünk arra, hogy a heti óraszámtól függően a lehető legtöbbször kerüljön sor egy-egy gyermekre.

Arra sarkalljuk a diákokat, hogy egy-egy témában vagy területen készüljenek rövid előadással, beszámolóval. Célunk ezzel az, hogy könyvtárhasználatra, kutatómunkára, szóbeli kifejezés gyakorlására ösztönözzük növendékeinket.

4., 6. és 8. osztályban szóbeli szintvizsgát szervezünk iskolánk tanulóinak az alábbiak szerint idegen nyelvből (angol, német).

A két tanítási nyelvű program **szóbeli** teljesítmény értékelésének szempontjai:

- információmennyiség
- kiejtés
- beszédfolyamatosság
- nyelvhelyesség
- szókincs
- memoriter
- hangos olvasás
- kommunikációs készség

Az 1–4. osztályban a szóbeli ellenőrzés, értékelés esetében a következő szempontokat vesszük figyelembe prioritási sorrendben:

- az egyes témakörökben elsajátított szókincs
- a tanult mintamondatok alkalmazása, használata (nyelvhelyesség)
- kiejtés
- hangos olvasás
- folyamatosság
- tanórai megnyilvánulások, hozzászólások

A tanulók elsajátított tudásának mérése, teljesítményének értékelése történhet egy – egy specifikus területen (pl. szókincs, nyelvtan) vagy anyagrészek befejezése után komplex méréssel (szókincs, nyelvtan, olvasásértés, íráskészség).

Az értékelés történhet anyagrészen belül, lezárásaként, félévkor, év végén.

3.12.2. Az iskolai beszámoltatások korlátai

A röpdolgozatot a tanár nem köteles bejelenteni.

A témazáró dolgozat időpontját a tanulókkal a nevelő köteles tudatni.

Egy tanítási napon maximum 2 témazáró dolgozat íratható.

A 6. vagy 7. órában témazáró dolgozatot csak akkor írathat a nevelő, ha az adott tantárgyból csak heti 1 órája van.

Meg kell adni a lehetőséget a tanulónak (pl. témazáró, felmérő stb.) pótlására, esetleges javítására akkor, ha a tanuló

- egészségügyi okok miatt,
- pszichés problémái miatt,
- az esetleges szociokulturális nehézségei miatt, nem adott számot tudásáról, vagy eredménytelen, minimumszint alatti volt a tanuló teljesítménye.

A kialakult helyzet kellő mérlegelése után a szaktanár – indokolt esetben – lehetőséget ad a pótlására, illetve a javításra.
Az érdemjegy, a minősítés pótlására vonatkozó lehetőségről minden tanulót tájékoztatni kell.
Konkrétan meg kell mondani a javítás, pótlás idejét, formáit, módját.
Az eredményről a tanulót és a szülőt is tájékoztatni kell. Felmentést adhatunk a beszámolási kötelezettség alól – természetesen a törvényesség keretein belül – a tanuló problémáinak (pl. egészségügyi, szociális) egyéni elbírálása alapján. Erről az osztályfőnökök, a szaktanár, az igazgató együttes megbeszélés után hoz döntést.
A tanár a röpdolgozatot egy, a témazáró dolgozatot két héten belül kijavítja.
A tanár a dolgozatokat az értékelési skála szerint osztályozza, értékeli.

3.12.2.1. Az érdemjegyek, osztályzatok dokumentálásának módozatai:

Az év közben kapott érdemjegyeket az ellenőrzőbe is be kell írni az elektronikus naplóba való bejegyzéssel egyidejűleg.

A naplóba való bejegyzésnél:

piros szín alkalmazása	felmérők, témazárók
fekete színnel	szóbeli feleletek
zöld színnel	gyűjtőmunkák, szorgalmi feladatok, felszerelés, házi feladat hiányosságai
kék színnel	írásbeli feleletek

Helytelen és szabálytalan az elektronikus naplóba – és így természetesen az ellenőrzőbe is – féljegyeket, alá vagy fölé húzott jegyeket adni.

A tantárgyi érdemjegyek beírását a szaktanár és az osztályfőnök negyedévenként ellenőrzi.

Az ellenőrzőben az érdemjegyek javítása egy vonalas áthúzással, a napló margóján a tanár aláírásával és az iskola bélyegzőjével hitelesítve történik.

3.12.3. A tanulók teljesítményének értékelése

Történhet szövegesen és/vagy érdemjeggyel.

3.12.3.1. Az értékelés tantárgyi elvei

- A tanuló továbbhaladásához minden területen a minimális követelményt teljesíteni kell.
- A tantárgyi értékelés tükrözi a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítés viszonyát, a fejlődésben elért eredményt.
- Feltárja az elmaradás, a hibák okait.
- Hangsúlyozza a pozitívumokat.
- Folyamatos, elő segíti a rendszeres megerősítést.
- Mindenkor valamennyi tantárgy tekintetében objektivitásra, méltányosságra törekszik.
- A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen vagy osztályzattal értékeljük.

Értékelési módok a két tanítási nyelvű képzésben

Teszttípus	Cél	Célcsoport	Terület	Szakasz
Diagnosztikai	Fejlesztendő területek meghatározása	Csoport, évfolyam	Alapszókincs, nyelvtan	Tanév eleje
Teljesítmény	Értékelés, minősítés	Csoport, évfolyam	Szókincs, nyelvtan, nyelvi készségek	Félévi és év végi
Nyelvi jártasság	A nyelvi jártasság megállapítása	Csoport, évfolyam	A nyelv integrált használata	Nyolcadik évfolyam vége
Besoroló	Szintfelmérés	Osztály	Szókincs, nyelvtan, nyelvi készségek	Tanév eleje

A felsorolt teszttípusok alkalmazása az iskolában tanító nyelvtanárok megegyezésén alapul, a tesztek tartalmát a munkaközösségek állítják össze a helyi tanterv követelménye szerint és az iskolai ütemtervhez igazítva. A tesztek típusát és tartalmát az iskolavezetés és az angol munkaközösségek együttesen határozzák meg és rögzítik az éves munkatervben. A *diagnosztikai* tesztek alkalmazhatók egy-egy meghatározott terület felmérésére pl. igeidők használata évfolyami szinten vagy párhuzamos csoportokban. A *besoroló* tesztek az osztályok képességek szerinti csoportba sorolásához szükségesek. Az évfolyami szintű minden csoportra kiterjedő *teljesítmény* tesztekre szükség van az egységes értékelés érdekében, de a tartalmat, a prioritásokat a munkaközösség éves munkaterve határozza meg.

Az egyes csoportokban tanító nyelvtanárok saját teszteket állítanak össze, illetve közösen is kidolgozhatnak egy-egy feladatsort annak értékelésére, hogy ellenőrizzék, hogy a tanulók a rövidebb anyagrészeket mennyire sajátították el. Ha a tanár célja egy nagyobb tananyagegység összefoglalása, akkor a feladatok típusai széles skálán mozogjanak, a nyelvi elemeket (szókincset, nyelvtant) és készségeket minél átfogóbban kérje számon. A tanár igyekezzen minél változatosabb, több készséget is fejlesztő illetve mérő feladatokat készíteni ennek ellenőrzésére.

A tanulók értékelésének szintén folyamatosnak és a témához képest sokoldalúnak kell lennie. A tesztek feladatsorának összeállításakor a tanárnak figyelembe kell vennie azt is, hogy a teszt könnyű, közepes és nehezebb feladatokat egyaránt tartalmazzon, s lehetőség szerint több készséget is mérjen.

Az iskolai egységes értékelés érdekében a munkaközösség tagjainak meg kell egyezniük a *szakszerű szempontrendszer*ben, és a mérendő területekben.

A szöveges értékelés területei:

- kitartó szorgalom vagy annak hiánya adott tantárgy tekintetében
- kiemelkedően jó, vagy visszaeső tanulmányi teljesítmény
- feladattudat, figyelmes munkavégzés az órán
- órai munkák, órai aktivitás
- íráskép, füzetvezetés

Érdemjeggyel történő értékelés:

- témazárók, dolgozatok
- írásbeli, szóbeli feleletek
- kiemelkedő órai munka
- memoriterek
- színvonalas kutatási munkák

3.12.3.2. A szöveges értékelés

1. évfolyam szöveges értékelés rendszeressége

- az előkészítő időszak után - 1. évfolyam
- félévi
- tanév végi

Szöveges értékelés félévkor és a tanév végén:

Minősítés:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

Külön jelezzük a dicséretet, vagy a gyenge tanulmányi előmenetelt.

Első évfolyamon ezt az összesítő értékelést nem használjuk.

Év közben 2. osztálytól érdemjegyekkel osztályozunk.

Az értékelési időszakban az érdemjegyek az alábbi értékelési tartalommal egészülnek ki:

- a legutóbbi értékelés óta mutatott pozitív vagy negatív fejlődés
- személyiségjegyek fejlődése pozitív, vagy negatív értelemben

- javaslatok, tennivalók a jövőre (rövidtávra vonatkozóan rövid, tömör lényegre mutató megfogalmazásokkal)

A két tanítási nyelvű osztályokban tanórai aktivitás értékelésének szempontjai:

- együttműködés a tanárral
- együttműködés a többi tanulóval
- a feladatok végrehajtásának szintje
- önálló feladatok vállalása

Külön feladatként szerepel a csoportokban elkészített projekt, mely jellegénél fogva jeggyel nem értékelhető, de a tanulók részvétele, aktivitása az év végi jegyben érvényesül, illetve egyéni feladatként értékelhető. Amennyiben a projekthez önálló kiselőadás is párosul, illetve önálló munka, ez külön is osztályzat értékű. Ez esetben az osztályzatot egy szempontrendszer alapján alakítja ki a tanár a tartalom, az információmennyiség, a kreativitás, a feldolgozás szintje és megjelenítése, a nyelvhelyesség, a kiejtés vagy helyesírás.

3.12.3.3. Az érdemjeggyel történő értékelés

A 2. évfolyamtól a tanév végén 1-5 érdemjegyekkel történik a tanulók tudásának minősítése.

A tantárgyi dicséretet „kitűnő" bejegyzéssel jelezzük a bizonyítványban.

Az érdemjegyek megállapításának alapja – a kerettantervhez igazodóan- a helyi tantervben is megfogalmazott továbbhaladási feltétel, a követelmények minimum, illetve optimum szintje.

Érdemjegyek száma havonta:

heti 1 órás tárgynál	1-2 jegy
heti 2 órás tárgynál	1-2 jegy
heti 3 órás tárgynál legalább	2-3 jegy
heti 4, vagy ennél több órás tárgy esetében legalább	2-3 jegy

Az előzőekben ismertetett értékelési formák mellett más módok és eszközök is alkalmazhatók adott időegység (naponta, hetente...) alkalmával. Ez történhet piros ponttal, csillaggal, jelek, szimbólumok alkalmazásával.

3.12.3.4. Értékelési skálák

Szöveges értékelésnél a tanulók tudásának dokumentálására az értékelő szöveget a tanárok, tanítók fogalmazzák meg egységes keretek között szerkesztett, munkaközösségek által megtárgyalt és elfogadott minták alapján.

Szükséges mérlegelni a ponthatárok kialakításakor azt is, hogy a feladatok hány százaléka méri a tanulók minimális, továbbhaladáshoz szükséges tudását, illetve mennyi az optimum szintű feladat.

Javaslat a teljesítményszázalékok kialakításához:

100 % - 91 %	5 (jeles) vagy kiválóan megfelelt
90 % - 80 %	4 (jó) vagy jól megfelelt
79 % - 65 %	3 (közepes) vagy megfelelt
64 % - 51 %	2 (elégséges) vagy megfelelt
0 % - 50 %	1 (elégtelen) vagy gyenge

Javaslat a minimumszintű mérésekhez:

100 % - 85 %	Megfelelt a továbbhaladáshoz szükséges teljesítmény minimum szintjének
84 % - 50 %	Korrekció szükséges
50 % alatt	Mivel ezek a feladatok minimum szintűek, ezért ezeknek a tanulóknak a bemért tananyag újratanítása szükséges.

Javaslat a százalékban megadott határok átváltása osztályzatokra két tanítási nyelvű osztályokban az idegen nyelven oktatott tárgyaknál.

A 2-4. évfolyamon alkalmazott százalékban megadott határok átváltása osztályzatokra:

jeles:	90% -100%
jó:	75%-89%
közepes:	55%-74%
elégséges:	35%-54%
elégtelen:	35% alatt

Az 5-8. évfolyamon alkalmazott százalékban megadott határok átváltása osztályzatokra:

jeles:	100-90%
jó:	89-80%
közepes:	79-60%
elégséges:	59-50%
elégtelen:	50% alatt

Ezektől az általános szempontoktól a nyelvtanár indokolt esetben eltérhet, több csoportra illetve egy-egy évfolyamra vonatkozó mérés esetén az érintett tanárok közös döntése legyen a ponthatárok meghatározása.

A tanórai aktivitás is része a tanuló teljesítményének, így feltétlenül figyelembe kell venni az értékeléskor. Az órai munkában való részvétel értékelését a tanárok egyéni módszereik szerint alkalmazhatják, jó teljesítmény esetén például a tanár jó ponttal értékelheti a teljesítményt, s így ösztönözheti a tanulókat jobb munkára és nagyobb aktivitásra.

3.12.3.5. A tanulók teljesítményének értékelési területei

Osztályozó értekezletek

Két alkalommal történik: félév és tanév vége előtt

Ekkor véglegesítik a magatartás, a szorgalom és a tantárgyi osztályzatokat. A magatartás és szorgalom osztályzatairól az osztályban tanító pedagógusok javaslatát figyelembe véve az osztályfőnök szava a mértékadó. A szaktárgyi osztályzatokról a szaktanár dönt.

Az osztályozó értekezleteken az iskola pedagógusai, igazgatója és helyettesei vesznek részt.

Osztályfőnöki értékelés

Az osztályfőnök az értékelést a tervének megfelelő számban és formában végzi.

A tanévzáró alkalmával osztályszinten értékeli a tanulók neveltségi és tudásszintjét.

Szaktanári értékelés

A szaktanárok osztályszinten a tanítási óráikon értékelnek.

3.12.3.6. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha:

- felmentett a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól egyéni munkarend miatt,
- hiányzás mértéke miatt nem osztályozható és a nevelőtestület – az osztályfőnök és a szaktanár javaslata alapján – engedélyezi osztályozó vizsga letételét.

A 2019. szeptember 1. napjától hatályba lépő törvényi rendelkezések alapján, az eddig magántanulói jogviszonyként ismert jogintézményt felváltotta az egyéni munkarend intézménye: ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. Az egyéni munkarenddel rendelkezőt - az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével - az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Azonban valamennyi tantárgyból osztályozó vizsgát köteles tenni, az egyéni munkarend ugyanis nem mentesíti a tanulót egyetlen tantárgy tanulmányi követelményeinek teljesítése alól sem.

Ezen időszak alatt

- a tanuló mentesül a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel alól; felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel;
- a sajátos nevelési igényére (SNI) tekintettel egyéni munkarendű tanuló, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTM), erre tekintettel egyéni munkarendű tanuló iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az iskola köteles gondoskodni;
- a tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni;
- a tanuló az iskola igazgatójának előzetes engedélyével részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon;
- az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint;
- a külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarend tartama alatt a tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit a helyi tanterv elvárható követelményei szerint, a szaktanár határozza meg. Azokat és a vizsga időpontját írásban átadja a szülőnek (gondviselőnek) az osztályozó vizsga időpontja előtt legalább 30 nappal.
Formái:

- Személyes találkozás alkalmával
- Ajánlott küldeményként

Amennyiben a vizsgázó az osztályozó vizsgán igazolatlanul nem jelent meg, vagy nem teljesítette a tantárgyi elvárható követelményt, az adott évfolyamot ismételni köteles.

3.13. A differenciált tanulásszervezés

- Egy-egy osztályon belül, különböző szinteken lévő, néhány sajátos nevelési igényű kisgyerek közös tanulása folyik. Ahhoz azonban, hogy mindez gördülékenyen működjön új tanulásirányítási módszerek alkalmazása szükséges.
- Fontos, hogy a gyerekek önálló feladatvégzése, páros vagy kiscsoportos munkája megvalósuljon, ez biztosítja a pedagógus számára a tanulási folyamat többszintű, egyéni sajátosságokhoz igazodó szervezésének lehetőségét. Ennek érdekében a frontális tanítás gyakorlatát lehetőleg ritkábban alkalmazzuk. A leginkább megfelelő tanulásszervezési módok a kooperatív tanulás, a differenciált rétegmunka, az individualizált tanulás.

3.13.1. A kooperatív tanulás

- Lehetővé teszi, hogy a gyerekek meg lévő ismereteiket mozgósítva közös megoldási stratégiát dolgozzanak ki.
- Fejleszti az együttműködési készséget; alakítja a vélemények különbözőségének tiszteletét, a kulturált vita, érvelés tudományát.
- Biztosítja, hogy a csoporttagok eltérő nehézségű feladatrészek elkészítésével járuljanak hozzá a csoport közös munkájához. Ezzel egymás elfogadása, a különböző teljesítmények elismerése fejleszthető.
- Optimális esetben, a kooperatív tanulásban minden tanuló részt tud venni. Heterogén csoport összetétel esetén - az egyenlő részvétel érdekében - biztosítani szükséges a csoporttagok egyéni lehetőségeihez igazított differenciált részfeladatokat, tevékenységeket. Előfordul azonban, hogy egy-egy tananyagrész ezt nem teszi lehetővé. Ekkor a többi gyerek közös munkavégzése alatt - nyílik lehetőség arra, hogy a tanító, felszabaduló idejét hasznosítva, egyéni, intenzív fejlesztőmunkát végezzen azokkal a gyerekekkel, akiknek erre szükségük van.
- A páros munka során az egymást segíteni tudó gyerekek közös munkája folyik. A gyerekek megtapasztalják, hogy számíthatnak egymásra, társaiktól bármikor kérhetnek segítséget.

3.13.2. Egyéni feladatvégzés, differenciált rétegmunka

- A differenciált tanulás-szervezés meghatározó munkaformája a tanulók önálló, egyéni feladatvégzése.
- Ez megvalósulhat differenciált rétegmunkaként, amikor a gyerekek a szerint kapnak feladatokat, hogy az ismeretszerzés, készségfejlesztés mely fokán állnak, milyen tevékenység szolgálja optimális fejlesztésüket.

- A szintek nem merevek, akár blokkon belül lehet váltani. Az a cél, hogy indirekt tanítói

irányítással a gyerekek maguktól válasszák a szintjüknek megfelelő feladatot, tevékenységet. Amennyiben az osztály légköre baráti, elfogadó, az állandó megerősítő visszajelzés nem marad el, a hiba a tanulási folyamat természetes velejárójaként jelenik meg, hamar kialakul a reális önértékelés képessége.

3.13.3. Individualizált tanulás

A differenciált rétegmunka mellett az egészen személyre szabott individualizált tanulás gyakorlata is fontos:

- a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztésénél,
- kiemelkedően tehetséges tanulók esetében;
- lassan haladó, társaitól lényegesen lemaradó kisgyerek esetén,
- egyéni szükségletek, helyzetek (pl. hosszabb hiányzás) esetén.

3.13.4. Projekt módszer

A tanulók aktív részvételére építő tanulási módszer. Fontos célként fogalmazódik meg, hogy a gyerekek képesek legyenek összefüggéseiben szemlélni a világot. A projekt módszer jó lehetőséget teremt a kompetencia alapú oktatás megvalósítására, a kulcskompetenciák fejlesztésére, az érdeklődés, és a több szintű intelligencia szerinti differenciálásra. Ezért a tananyag arra alkalmas részeinek feldolgozása során célszerű fokozatosan áttérni a projekt módszerrel történő feldolgozásra.

3.14. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének követelményei

3.14.1. A magatartás értékelése

Példamutató a tanuló magatartása, ha

- órán fegyelmezett, segíti az óra előrehaladását,
- megfelelő hangnemben közli véleményét, ellenvetéseit,
- önfegyelme van, kiegyensúlyozott,
- példát mutat társainak, tisztelettudó, intelligens,
- udvarias a felnőttekkel, társaival,
- betartja a házirendet, védi az iskola berendezéseit,
- beilleszkedik a környezetébe, elfogadja az iskolai élet szabályait,
- társait nem bántja, nem félemlíti meg, egyenlőnek tartja,
- értékes tagja az osztályközösségnek, pozitív hatású a közösségre,
- kezdeményezően vesz részt a közösségi munkában,
- ügyel iskolánk jó hírére,

- nincs igazolatlan hiányzása
- nem részesült elmarasztalásban.

Jó a tanuló magatartása, ha

- órán fegyelmezett, alkalmanként kell csak figyelmeztetni,
- tud uralkodni magán,
- nem beszél csúnyán/trágárul, igyekszik megfelelő hangnemben közölni problémáit,
- udvarias a felnőttekkel, társaival,
- betartja a házirendet, szándékosan nem rongál
- figyelmeztetés után megtalálja helyét a közösségben,
- elfogadja a közösségi szabályokat,
- társait nem félemlíti meg, nem agresszív,
- a közösségi feladatokban mások bíztatására vesz részt,
- nincs igazolatlan hiányzása,
- legfeljebb csak egy figyelmeztetője van

Változó a tanuló magatartása, ha

- gyakran kell figyelmeztetni,
- hangulata változó, kiszámíthatatlan,
- beszéde erősen kifogásolható, hangoskodó
- bántó, sértő magatartást tanúsít, durva,
- többszöri felszólításra találja meg helyét a közösségben,
- nehezen alkalmazkodok a közösséghez, nem fogadja el feltétel nélkül a közösség követelményeit,
- a házirendet nem tartja be, rongál,
- igazságtalan társaival,
- befolyásolható a rossz irányban,
- igazolatlan hiányzása van (5 óránál, 1 napnál több),
- több figyelmeztetője / intője van.

Rossz a tanuló magatartása, ha

- sokszor kell figyelmeztetni,
- engedetlen, akaratos, önkényesen viselkedik órán,
- nem tudja, nem is akarja magát fegyelmezni,
- szemtelen, neveletlen, trágár,
- társaival önhibájából rossz a viszonya, nem tisztel másokat,
- az együttélés szabályait figyelmeztetés ellenére sem fogadja el,
- súlyosan megszegi a közösségi szabályokat, lop, csal, hazudik, (amennyiben a lopás

bebizonyosodik, és nagyobb értékű a károkozás, akkor a tanulót kizárjuk az iskolából)

- szándékosan rongál,
- egészségre ártalmas dolgokat ad, árul társainak,
- bántja társait, agresszív, durva,
- vétségei rontják iskolánk hírnevét,
- éjszakai szórakozóhelyeket látogat rendszeresen,
- igazolatlan órái vannak (10 óránál, két napnál több),
- osztályfőnöki rovója, / igazgatói elmarasztalása van.

3.14.2. A szorgalom értékelése

Példás a tanuló szorgalma, ha

- tanórán aktív,
- gondosan elvégzi feladatát, munkái rendezettek, társait segíti,
- plusz feladatot vállal,
- részt vesz a tanulmányi versenyeken, sportversenyeken,
- képességeihez mérten folyamatosan jól teljesít, az erre való törekvése mintaszerű,
- mindig lehet rá számítani,
- felszerelése hiánytalan,
- az iskola hírnevét öregbíti,
- egyes tárgyakban / tevékenységekben kimagaslóan teljesít,
- feladatvégzésében megnyilvánul a többet tudás vágya,
- tanulási nehézségeit jelzi, a segítséget eredményesen hasznosítja,
- szükség esetén kitartó a gyakorlásban,

Jó a tanuló szorgalma, ha

- készül a tanórára, de nem elég aktív,
- képességeihez mérten jól teljesít,
- korábbi eredményeihez mérten keveset ront,
- ritkán készít szorgalmi feladatot,
- kötelességét elvégzi – nem aktív,
- munkája külalakja áttekinthető,
- tanulási nehézség esetén a segítséget elfogadja
- többletmunkát csak esetenként vállal.

Változó a tanuló szorgalma, ha

- felszínesen készül fel a tanórákra,

- sokszor hiányzik a házi feladata,
- órákon nem figyel, -„elkalandozik",
- aktivitása hangulatfüggő,
- több tárgyból ront,
- néha fellángol, majd gyengén teljesít,
- képességeinél gyengébben teljesít,
- nem vállal plusz feladatokat,
- felszerelése gyakran hiányzik,
- munkája külalakja kifogásolható,
- munkatempója kényelmes,
- fegyelme szétszórt,
- nemtörődöm,
- rendszeres felügyeletet igényel munka közben,
- tanulási nehézségeiben a felajánlott segítséggel nem mindig él.

Hanyag a tanuló szorgalma, ha

- rendetlen, nem érdekli az iskolai munka,
- munkáit nem készíti el,
- a segítséget nem fogadja el,
- csalásból próbál megélni,
- teljesítménye sok kívánnivalót hagy maga után,
- órán passzív,
- felszerelése hiányos,
- valamennyi tárgyból megbukik hanyagsága miatt, lusta,
- megbízhatatlan,
- osztálytársaira rossz hatással van,
- nehezen vehető rá a rendszerességre,
- előző teljesítményéhez képest tartósan / jelentősen visszaesett az eredménye/teljesítménye,
- a felajánlott segítséget visszautasítja.

3.15. Az otthoni, a napközis és a tanulószobai felkészülés elvei

Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok megoldása szervesen kapcsolódik a helyi tanterv követelményeinek megvalósításához, a tanulók képességei, készségei szintjének emeléséhez.

A kitűzött feladatok tegyenek eleget a következő kritériumoknak

- szolgálják a tanórán elsajátított ismeretek elmélyítését, gyakorlását;
- legyenek az életkori sajátosságoknak megfelelőek;
- szükség esetén biztosítsanak differenciált gyakorlási lehetőséget;
- az egy napon, az összes tanórán kijelölt feladatok elkészítéséhez szükséges idő (a szóbeli és az írásbeli feladatokat is beleértve) ne haladja meg alsó tagozaton a 60 percet, felső tagozaton a 90 percet;
- azokból a tantárgyakból, melyeknek óraszáma eléri a heti 4 órát, a hétvégére illetve a tanítási szünetekre nem adható fel kötelező jelleggel házi feladat, viszont a szorgalmi feladat adása nem tilos;
- a szorgalmi feladatok megoldása a fentebb említett esetekben az elbíráláskor jutalmazást kell, hogy maga után vonjon.

Napközi

Alsó tagozaton a tanítási órák lehetőség szerint, tagozattól függően többnyire délelőtt vannak, majd napközi, amely magában foglalja az étkezést, a szabadidőt és a tanórákra való felkészülést, a házi feladatok elvégzését.

Tanulószoba

Felső tagozaton a tanítási órák lehetőség szerint, tagozattól függően többnyire délelőtt vannak, majd étkezés, szabadidő és tanulószobai keretek között a tanórákra való felkészülés, a házi feladatok elvégzése.

Délutáni választható foglalkozások

Szakkörök, sportfoglalkozások, fejlesztő és tehetséggondozó, tanórán-, ill. iskolán kívüli tevékenységek

Az egész nap során fontos, hogy a gyermek életében rendszer legyen, hiszen a rendszeresen ismétlődő tevékenységekhez, programokhoz könnyebben tud alkalmazkodni. Az étkezésnél, napi teendőknél a kulturált szabályok, szokások, illemtudó viselkedés kialakítása a feladat.

A munkarend fentebbi kialakítása a 2011. évi CXC. törvény 27. § (2) bek., 46. § (1) bek., valamint az 55. § (1) bek. alapján készült.

Nkt. 27. § (2) bek.: Általános iskolában nevelést-oktatást a délelőtti délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak, továbbá 17 óráig, vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Az általános iskola e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

Nkt. 55. § (1) bek.:Az iskolában – kivéve, ha az intézmény e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként működik- az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti – az általános iskolában

16 óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól. A tanulóknak a jelenlegi jogszabályok alapján az iskolában való kötelező benntartózkodásuk 16 óráig tart. Ez alól felmentést a szülő indoklást is tartalmazó írásbeli kérelmére az igazgató adhat.

3.16. Továbbhaladás, magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet,

- ha a tantárgyi követelményeket minden kötelező és választott tárgyban a tanév végén legalább elégséges (2) szinten teljesítette.
- ha a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozókban, kerettantervekben a „Tanulási eredmények" c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja, a tanév végén osztályozó vizsgát kell tennie, ennek hiányában nem osztályozható.

Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel kell folytatnia.

Amennyiben a tanuló egy, kettő vagy három tantárgyból a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló a javítóvizsgán minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kap, a magasabb évfolyamba léphet. Ellenkező esetben az évet meg kell ismételnie.

Az iskolában az egyéni munkarendben tanuló magatartását és szorgalmát nem kell értékelni, de félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításához az iskolában osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi tantárgyból az iskola pedagógiai programjában foglaltak szerint; Az értékelés, minősítés és továbbhaladás rendje ebben az esetben is azonos az általános eljárás rendjével.

A külföldi tartózkodásra tekintettel egyéni munkarendben tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

A tartós betegségre tekintettel egyéni munkarendben tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról az iskola köteles gondoskodni.

VIZSGASZABÁLYZAT

JOGSZABÁLYI VONATKOZÁSOK

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 5. § (1) bek. h pontja értelmében a házirend szabályozza a tanulmányok alatti vizsga szabályait. A szabályozásra ugyanezen rendelet 64–78. §, valamint 104. § és 118. §-ában foglaltak az irányadók. A követelményrendszer igazodik a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelethez, valamint a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozókhoz: https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat előírtakhoz.

A tanulók osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik, vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítményük alapján állapítjuk meg. A tanulók érdemjegyeiről, az osztályzatokról a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

A tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tennie a tanulóknak. A bizottság tagjait az igazgató bízza meg; közülük legalább egynek a végzettsége, szakképzettsége alapján jogosultnak kell lennie az adott tantárgy – amelyből a tanuló vizsgázik - tanítására. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

A vizsgák leghamarabb reggel nyolc órakor kezdődhetnek és legkésőbb tizenhét óráig tarthatnak. Minden esetben a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64–78. §-ában foglaltak az irányadóak.

A tanulmányok alatti vizsgákról tanulónként és vizsgánként jegyzőkönyvet kell kiállítani.

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozóvizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga.

Osztályozó vizsga

A tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének az előírtnál rövidebb idő

alatt tehet eleget,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és emiatt nem osztályozható, valamint a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt nem osztályozható, valamint a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A nevelőtestület akkor tagadhatja meg az osztályozóvizsga letételét, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórát, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie (20/2012. EMMI r. 51. § (8) bek.).

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Pótló vizsga

A tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné pótló vizsgát tehet.

Pótló vizsga tehető az igazgató hozzájárulásával az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban, amikor a vizsga feltételei megteremthetők.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik
- osztályozóvizsgája, pótló vizsgája, vagy különbözeti vizsgája sikertelen eredménnyel zárult.

Javítóvizsga az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15–től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető. A javítóvizsgát tevő tanulók szüleit erről az időpontról írásban kell értesíteni legkésőbb a tanévzáró értekezletet követő héten.

Különbözeti vizsga

A tanuló szülői, gondviselői kérésre, iskolaváltásnál, amennyiben tanulmányait iskolánkban folytatja különbözeti vizsgát tehet.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok

szerint kell megszervezni.

A tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje

A vizsgázó vizsgát az iskola igazgatója által előre meghatározott időpontban tehet.

- javítóvizsga: augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban
- osztályozó vizsga: januárban és júniusban (a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni)
- különbözeti vizsga: szeptemberben és januárban.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgára való jelentkezés határideje, a vizsgák tervezett ideje minden tanév szeptember 20-ig nyilvánosság elé kerül az iskola honlapján a tanév ütemtervében.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázó tanuló szülőjét írásban is tájékoztatni kell.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei állapítják meg. Az osztályozóvizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit a Házirend melléklete tartalmazza.

A tanulmányok alatti vizsgán a következő módon kell teljesíteniük a tanulóknak.

A VIZSGA FORMÁI TANTÁRGYANKÉNT

ALSÓ TAGOZAT

Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és életvitel			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Célnyelvi civilizáció	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika	ÍRÁSBELI		GYAKORLATI
Technika és életvitel		SZÓBELI	GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
Természettudományi gyakorlatok		SZÓBELI	GYAKORLATI

Osztályozó vizsga követelményei

1. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
Magyar nyelv	- A tanuló az adott időszaknak megfelelően - ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait; - írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz	- A tanuló - ismeri és használja a magyar ábécé betűinek írott alakjait; - írása rendezett, a betűket olvashatóan alakítja és kapcsolja egymáshoz - A tanuló - másoláskor nem vét írástechnikai hibát; - jelöli a mondatkezdést és a mondatzárást; - a gyakorolt szókészlet körében alkalmazza a szókezdő nagybetűt; - ismeri az időtartam és a j hang kétféle jelölési módját; - szövegminta alapján felismeri és kijavítja hibáit.
Magyar irodalom	- A tanuló az adott időszaknak megfelelően - ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit; - ismeri a betű-hang, fonéma-graféma megfeleltetési szabályait; - biztos betűfelismerési, összevonási képességgel rendelkezik; - rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkornak megfelelőek; - biztonsággal, pontosan olvas betűket, szótagokat	- A tanuló - ismeri a magyar ábécé nyomtatott kis és nagybetűit; - ismeri a betű-hang, fonéma-graféma megfeleltetési szabályait; - biztos betűfelismerési, összevonási képességgel rendelkezik; - ismeri olvasással kapcsolatos erősségeit, hibáit; - rendelkezik az olvasásra, annak folyamatára vonatkozó szókinccsel, ismeretei az életkornak megfelelőek; - biztonsággal, pontosan olvas szavakat, szószerkezeteket, mondatokat életkori sajátosságának megfelelő egyszerű, rövid szövegeket.
Német	- A tanuló tudjon köszönni, azt fogadni. - Tudjon néhány verset, gyermekdalt. - Fejlődjön együttműködési készsége. - Kommunikációs szándékok: bemutatkozás, üdvözlés, kapcsolatfelvétel. - Rákérdezés személyekre, dolgokra. - Fogalomkörök: bin, bist, ist, sind kifejezése.	- Hely- és minőségi viszonyok (wo, wie ist, wie sind) kifejezése. - Mennyiségi viszonyok kifejezése (1-12-ig, 12-20-ig). Hallott szöveg értékelése: A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel rövid kérdést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol. - Beszédkészség: A tanuló egy szóval válaszol ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre. - Szavakat, néhány mondókat, verset a tanult minta alapján reprodukál. Javasolt szókincs: 100-120 szó/év.
Matematika	- Számok írása, olvasása (10-es számkör). Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes számok nagyság	- Számok írása, olvasása (20-as számkör). Helyi érték ismerete. - Római számok írása, olvasása (I, V, X). - Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes

1. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	szerinti összehasonlítása. - Számok képzése, bontása helyi érték szerint. - Matematikai jelek: +, –,=, <, >, ismerete, használata. - Páros és páratlan számok megkülönböztetése. - Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása. - Tájékozódási képesség, irányok ismerete.	számok nagyság szerinti összehasonlítása. - Számok képzése, bontása helyi érték szerint. - Matematikai jelek: +, –,=, <, >, ( ) ismerete, használata. - Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. - Páros és páratlan számok megkülönböztetése. - Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. - Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása. - Vonalak (egyenes, görbe) ismerete. - A test és a síkidom megkülönböztetése. - Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
Környezetismeret	- A fő testrészek megnevezése kép alapján. Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása személyes tapasztalatai alapján. - Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az időjárás elemeinek ismerete. Használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint. A halmazállapotok felismerése. -	- A fő testrészek megnevezése. Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása. - Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása. - Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az időjárás elemeinek ismerete. Használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint. A halmazállapotok felismerése. - Ok-okozati összefüggések keresésének igénye a tapasztalatok magyarázatára.
Ének-zene	- A tanulók képesek 15 gyermekdalt és népdalt emlékezetből, a kapcsolódó játékokkal, c'–d" hangterjedelemben előadni. - A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. - Felismerik és lejegyzik a tanult zenei elemeket (ritmus, dallam).	- A tanulók képesek 30 gyermekdalt és népdalt emlékezetből, a kapcsolódó játékokkal, c'–d" hangterjedelemben előadni. - Szolmizációs hangok: l-s-m. A szolmizációs hangok kézjele, betűjele, a hangjegyek elhelyezése az ötvonalas rendszerben. - Pontosan, folyamatosan szólaltatják meg a tanult ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatokat: ritmikai elemek elnevezése, gyakorlóneve és jele:

1. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
		negyedérték (tá), nyolcadpár (ti-ti), negyed szünet (szün). - Szolmizálva éneklik a tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról.
Vizuális kultúra	- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése. - Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése. - Életkornak megfelelő belső képalkotásra legyen képes, használja képzelőerejét! - A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.	- Életkornak megfelelő belső képalkotásra legyen képes, használja képzelőerejét! - A felszerelés önálló rendben tartása. - A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése. - Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése. - Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára. - Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése. - Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése. - A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése. - Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

2. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
- Magyar nyelv	- A tanuló az adott időszaknak megfelelően - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, és a különféle feladatmegoldásban használja a szabályokat. - A tanuló - szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében; - 20–30 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli a j hangot; - az egyszerű szavakat helyesen választja el.	- A tanuló - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, és a különféle feladatmegoldásban használja a szabályokat. - A tanuló - szükség szerint felidézi és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében; - 30–40 begyakorolt szó esetében helyesen jelöli a j hangot; - az egyszerű szavakat helyesen választja el.
Magyar irodalom	- A tanuló - olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket; - képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, költemény, mondóka, találós kérdés); - néhány verset, mondókát elmond fejből	- A tanuló - olvas verset, mesét, életkori sajátosságának megfelelő irodalmi műveket; - képes egyszerű irodalmi szövegek felismerésére műfaji jellemzőinek alapján (pl. mese, költemény, mondóka, találós kérdés); - néhány verset, mondókát elmond fejből; -
Német	- A tanuló tudjon köszönni, és köszöntést elfogadni német nyelven; - ismerje ma legtöbbször használt udvariassági formákat, tudjon néhány verset elmondani, gyerekdalt elénekelni, gyermekjátékban részt venni. - A tanár összeállítása vagy gyermektankönyv alapján gyermekjátékok megismerése, éneklése, eljátszása, kedvenc játékainak megnevezése. - Kommunikációs szándékok: bemutatkozás, üdvözlés, kapcsolatfelvétel, érdeklődés a beszédpartner személye iránt, rákérdezés személyre, dolgokra dolgok azonosítása.	- Fogalomkörök: Létezés (bin/bist/ist/sind) kifejezése, minőségi viszonyok (wie ist/wie sind) - Kifejezése, mennyiségi viszonyok (tőszámnevek 1-12-ig) a főnevek névelőkkel együtt történő használata (was ist, wer ist). - Hallott szöveg értése: A tanuló megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérést, utasítást, arra cselekvéssel válaszol; valamint megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid kérdést - Beszédkészség: A tanuló egy szóval, hiányos, egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű szövegeket (legalább néhány mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál. Szókincse 130 szó (ebből kb. 20 a magyarhoz hasonló)
Matematika	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték ismerete. - Római számok írása, olvasása (I, V, X).	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (100-as számkör). Helyi érték ismerete. - Római számok írása, olvasása (I, V, X).

2. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása. - Számok képzése, bontása helyi érték szerint. - Matematikai jelek: +, –, •, :, =, <, >, ( ) ismerete, használata. - Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban. - Szorzótábla ismerete a százas számkörben. - A műveletek sorrendjének ismerete. - Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. - Páros és páratlan számok megkülönböztetése. - Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. - Összefüggések, függvények, sorozatok - Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása. -	- Számok helye a számegyenesen. Számszomszédok értése. Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása. - Számok képzése, bontása helyi érték szerint. - Matematikai jelek: +, –, •, :, =, <, >, ( ) ismerete, használata. - Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban. - Szorzótábla ismerete a százas számkörben. - A műveletek sorrendjének ismerete. - Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal. - Páros és páratlan számok megkülönböztetése. - Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása. - Összefüggések, függvények, sorozatok - Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása. - Geometria - Vonalak (egyenes, görbe) ismerete. - A test és a síkidom megkülönböztetése. - Tájékozódási képesség, irányok ismerete. - A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Átváltások szomszédos mértékegységek között.
Környezetismeret	- A fő testrészek megnevezése. Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása. - Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása. - Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az időjárás elemeinek ismerete, az időjáráshoz illő szokások. - Használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint, kapcsolat felismerése az anyagi	- A fő testrészek megnevezése. Az egészséges életmód alapvető elemeinek ismerete és alkalmazása. - Mesterséges és természetes életközösség összehasonlítása. - Alapvető tájékozódás az iskolában és környékén. Az évszakos és napszakos változások felismerése és kapcsolása életmódbeli szokásokhoz. Az időjárás elemeinek ismerete, az időjáráshoz illő szokások. - Használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint, kapcsolat felismerése az anyagi

2. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	tulajdonságok és a felhasználás között. Mesterséges és természetes anyagok megkülönböztetése. A halmazállapotok felismerése.	tulajdonságok és a felhasználás között. Mesterséges és természetes anyagok megkülönböztetése. A halmazállapotok felismerése. -
Ének-zene	- A tanulók képesek 15 gyermekdalt és népdalt emlékezetből, a kapcsolódó játékokkal, c'–d" hangterjedelemben előadni. - A dalok szövegtartalmat kifejező megszólaltatása, a szép éneklés, egységes hangzás kialakítása helyes légzéssel és artikulációval, pontos dalkezdéssel és zárással. Daléneklés könnyű osztinátó kísérettel emlékezetből.	- A tanulók képesek 30 gyermekdalt és népdalt emlékezetből, a kapcsolódó játékokkal, c'–d" hangterjedelemben előadni. - A dalok szövegtartalmat kifejező megszólaltatása, a szép éneklés, egységes hangzás kialakítása helyes légzéssel és artikulációval, pontos dalkezdéssel és zárással. Daléneklés könnyű osztinátó kísérettel emlékezetből. - Megfelelő testtartás, helyes légzés és artikuláció, érthető szövegmondás. Egyenletes mérőütés alkalmazása. - Ritmikai elemek elnevezése, gyakorlóneve és jele: negyedérték (tá), nyolcadpár (ti-ti), negyed szünet (szün), félérték (tá-á) és félértékű szünet (szü-ün). - Szolmizációs hangok: l-s-m-r-d A szolmizációs hangok kézjele, betűjele, a hangjegyek elhelyezése az ötvonalas rendszerben. - Felismerik és lejegyzik a tanult zenei elemeket (ritmus, dallam).
Vizuális kultúra	- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése. - A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése. - Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével. -	- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése. - Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével. - A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása. - A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése. - Hagyományos kézműves technikával készült tárgyak megkülönböztetése. - Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat. - A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által

2. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
		mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását). - Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
Magyar nyelv	- A tanuló - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a mondatfajtákat; - toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat; - A tanuló - a mondatot nagybetűvel kezdi és írásjellel zárja; - a begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat; - írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak; -	- A tanuló - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a mondatfajtákat; - toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat; - a szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket; - A tanuló - a mondatot nagybetűvel kezdi és írásjellel zárja; - a begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat; - írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak; -
Magyar irodalom	- A tanuló - megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; - azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; - konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket; - az egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben, több összefüggő mondattal mondja el. - A tanuló - a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket gyűjt; - eseményképek időrendbe sorolása - adott vagy választott témáról 5-8 mondatos szöveg szóbeli alkotása -	- A tanuló - megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; - azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; - konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket; - az egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben, több összefüggő mondattal mondja el. - A tanuló - a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. fél oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít; - a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használ; - adott vagy választott témáról 5-8 mondatos leírást készít a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával; - a tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi; -
Angol	- Kéttannyelvű - Az én világom: üdvözlési formák,	- Kéttannyelvű - Az én világom: testrészek,

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	személyi adatok, családfa, barátok - Tágabb környezetünk: ház, lakás, berendezések és hozzá kapcsolódó tevékenységek - Iskola: tanszerek, számok 1-20-ig, ABC - Személyes névmások, birtokos névmások, helyhatározók - Kommunikáció: - Dolgok, emberek azonosítása, megnevezése. Egyetértés, egyet nem értés, valamint tetszés, nem tetszés kifejezése. - Nyelvtan: - Jelen idő, birtokviszony, főnevek egyes és többes száma, néhány elöljárószó, ABC és tanult szavak helyesírása, tagadás kifejezése egyéb formában, egyszerű mondat szórendjei.	képességek, külső tulajdonságok, ruházat - Tágabb környezetünk: időjárás, évszakok, állatok - Mindennapi életünk: ételek, hónapok, hét napjai, idő és dátum, szabadidő, napi teendők, étkezések - Ünnepek - Kommunikáció: - Információ kérése és adása. Képesség, felszólítás, tiltás kifejezése. Utasítások adása. - Nyelvtan: - Egyszerű és folyamatos jelen idő. Felszólító mód, egyes módbeli segédigék, mennyiségi viszonyok.
Német	- A fogalomkörben megismert szavak, egyszerű mondatalkotás (kijelentés, kérdés), illetve a tanult szavak másolása. - A legfontosabb az, hogy a beszéd mellett megjelenik az írás. Természetesen a szövegértés és a beszéd, beszéltetés marad a fő feladat.	- A második évfolyamban megismert témakörök szavainak ismerete. - A tanuló értse meg a legegyszerűbb tanári óravezetési utasításokat, ismerje a német ábécé betűit, tudjon másolni szöveget, amelyben csak ismert szavak fordulnak elő, tudjon kérdezni vele hasonló korú gyermek neve, lakhelye iránt. - Az évfolyam szókincse 200 szó.
Matematika	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (1000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben. - Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 1000-es számkörben. - Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. - A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. - Fejben számolás százas számkörben. - A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. - Fejben számolás 1000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben. - Összeg, különbség, szorzat,	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (1000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 1000-es számkörben. - Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet). - Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 1000-es számkörben. - Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. - A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. - Fejben számolás százas számkörben. - A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. - Fejben számolás 1000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben.

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	hányados fogalmának ismerete. - Háromjegyű számok összeadása, kivonása, Műveletek ellenőrzése. - Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, - Összefüggések, függvények, sorozatok - Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. - Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. - A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása. - Geometria - A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között. - Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). - Valószínűség, statisztika - Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.	- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. - Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egyjegyű számmal írásban. - Műveletek ellenőrzése. - Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, - Összefüggések, függvények, sorozatok - Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. - Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. - A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása. - Geometria - A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között. - Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). - Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik. - Kör fogalmának tapasztalati ismerete. - A test és a síkidom közötti különbség megértése. - Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői. - Gömb felismerése. - Négyzet, téglalap kerülete. - Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel. - Valószínűség, statisztika - Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
Környezetismeret	- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása - Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben. - A hosszúság és idő mérése, a	- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása - Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben. - A hosszúság és idő mérése, a

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése. - A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, és a hagyományok szerepének értelmezése. Az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint. - Egy természetes életközösség bemutatása. - Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete. -	mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése. - A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, és a hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében. - Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint. - Egy természetes életközösség bemutatása. - Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete. -
Ének-zene	- 15 gyermekdalt és népdalt emlékezetből. - Éneklés a-e"hangterjedelemben, egyenletes tempóban. - A tanult ritmikai és dallami elemek felismerése betűkottáról, hangjegyről, kézjelről, és hangoztatásuk ritmusnevekkel, szolmizálva.	- 30 gyermekdalt és népdalt emlékezetből. - Éneklés a-e"hangterjedelemben, egyenletes tempóban. - A tanult ritmikai és dallami elemek felismerése betűkottáról, hangjegyről, kézjelről, és hangoztatásuk ritmusnevekkel, szolmizálva. - Ritmikai elemek elnevezése, gyakorlóneve és jele: önálló nyolcadérték (ti) és szünete (szü), szinkópa, , egész érték (tá-á-á-á), egész értékű szünet (szü-ü-ü-ün). - A notáció helyes alkalmazása. - A hangsúlyos és hangsúlytalan ütemegységek megkülönböztetése. - Ütemmutatók, ütemfajták: 3/4 és 4/4.
Vizuális kultúra	- Tudjon kifejezni élményt- és emléket, illusztrációt készíteni; síkbábot vagy egyszerű jelmezt készíteni; jeleket, ábrákat, egyszerű tárgyakat alkotni! - Legyen képes, alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése! - Legyen képes a téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerésére!	- Legyen képes, alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése! - Tudjon kifejezni élményt- és emléket, illusztrációt készíteni; síkbábot vagy egyszerű jelmezt készíteni; jeleket, ábrákat, egyszerű tárgyakat alkotni! - Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	- Angol nyelvű követelmény: Tanítói utasítások megértése, követése. Eszközök, színek neveinek megértése és azok helyes használata szóban.	anyag- és eszközhasználata elvárt a tanulótól. - A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasása képességének birtokába legyen! - Legyen képes a téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerésére! - Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás, alapszintű képessége várható el. - Angol nyelvű követelmény: Tanítói utasítások megértése, követése. Eszközök, színek, formák neveinek megértése és azok helyes használata szóban. Értékelési szempontok megértése.
Technika és életvitel	- Önismeret, önkiszolgálás - Képes legyen önmagát ellátni, kiszolgálni, ha éhes, ha szomjas, ha fázik, ha melege van. - Készítsen össze egy szendvicset az elé tett alapanyagokból, s egy teát tudjon elkészíteni! - Tudjon asztalt megteríteni, szalvétát hajtogatni! - Ünnepvárás - Tudjon egy meghívót elkészíteni egy születésnapi zsúrra! - Legyen képes egy egyszerű ajándékot becsomagolni! - Tudjon egyszerű ajándékot készíteni papírból, origami hajtogatás! - Egészség, betegség - Tudjon felsorolni néhány betegségtünetet, s hogy hogyan lehet orvosolni az adott tünetet! - Hogyan védekezünk a betegségek ellen? - Legyenek elsősegély-nyújtási alapismeretei! - Tudjon az időjárásnak megfelelően öltözködni! - Gazdálkodás, környezettudatosság - Legyen fogalma a rezsiről, a	- Készítsen el egy tűpárnát!/tervezés, sablon készítése, körülrajzolás, kivágás, összeillesztés, összevarrás, kitömés, befejező varrás, elvarrás. - Népi játékok készítése: - csuhé baba kötése - kukoricahéj angyalka készítése - nádsíp készítése, duda készítése - Újrahasznosítás jegyében: sajtdobozból golyóvezető készítése, cipősdobozból labirintusos golyóvezető - Közlekedési ismeretek - Ismerje a legfontosabb közlekedési táblákat - Ismerje a kerékpár kötelező tartozékait - Ismerje a rendőri karjelzéseket - Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat - Ismerje a veszélyforrásokat! - Angol nyelvű követelmény: Tanítói utasítások megértése, követése. Eszközök, színek, formák, anyagok neveinek megértése és azok helyes használata szóban. Értékelési szempontok megértése. -

3. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	számlákról, s hogy hogyan lehet takarékoskodni a családban - / víztakarékosság, energiatakarékosság…stb./ - Legyen fogalma a környezetvédelemről! / szemétgyűjtés, szeméttárolás szelektíven, felhasználás hasznosan, újrahasznosítás/ - Környezetünk anyagai - Ismerje a környezetében levő anyagokat, előállításukat, kitermelési folyamatukat, tulajdonságukat! - papír, textil, kemény és puha fa, alumínium, lemezek, huzalok, hulladék anyagok - Állítson össze egy modellt LEGO-ból a tervrajza alapján! - Karácsonyfa dísz készítése sóliszt gyurmából - Angol nyelvű követelmény: - Tanítói utasítások megértése, követése. Eszközök, színek, anyagok neveinek megértése és azok helyes használata szóban.	

4. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
Magyar nyelv	- A tanuló - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a mondatfajtákat; - toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat; - a szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket; - a mondatot nagybetűvel kezdi és írásjellel zárja; - a begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat; - írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak;	- A tanuló - felismeri és megnevezi a tanult nyelvtani fogalmakat, használja a szabályokat; - felismeri, megnevezi és megfelelően jelöli a mondatfajtákat; - toldalékos formájukban, szövegben is felismeri és megnevezi a tanult szófajokat; - a szövegkörnyezetnek megfelelően használja az igeidőket és az igekötőket; - a mondatot nagybetűvel kezdi és írásjellel zárja; - a begyakorolt szókészlet körében alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat; - írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak;
Magyar irodalom	- A tanuló - megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; - azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; - konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket; - az egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben, több összefüggő mondattal mondja - A tanuló - a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít; - a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használ; - adott vagy választott témáról 5–8 mondatos leírást készít a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával; - a tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi;	- A tanuló - megnevezi olvasmányai szerzőjét, szereplőit és azok tulajdonságait, magyarázza cselekedeteiket; - azonosítja a történet idejét és helyszínét; a cselekmény kezdő- és végpontját, a cselekményelemek sorrendjét; - konkrét esetekben felismeri a mesére jellemző fordulatokat, szókapcsolatokat, mesejellemzőket; - az egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések tartalmát időrendben, több összefüggő mondattal mondja - A tanuló - a tanult fogalmazási ismeretek felhasználásával kb. egy oldal terjedelmű elbeszélő fogalmazást készít; - a fogalmazás témájának megfelelő szavakat és kifejezéseket használ; - adott vagy választott témáról 5–8 mondatos leírást készít a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával; - a tartalmi egységek kezdetét bekezdéssel jelzi;
Német	- A német nyelvű egyszerű mondatok megértése, a tanuló tudja helyesen felolvasni a témakörön belül tanult szövegeket, tudjon egy szóval, hiányos egyszerű mondattal	- Értse meg a témakörökben feldolgozott anyagon belül az egyszerű mondatokat, és tudjon a tanult témakörön belül helyes hanglejtéssel válaszokat adni, illetve kérdéseket feltenni!

4. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	válaszolni a kérdésekre. - Tudja a nem túlságosan nehéz helyesírású szavakat tollbamondás után leírni!	- Váljon nyitottá és megértővé különböző szokások, életmódok kultúrák iránt. Az évfolyam szókincse körülbelül 270 szó.
Matematika	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (10 000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben. - Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet). - Törtek a mindennapi életben: 2, 4, nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. - Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben. - Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. - A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. - Fejben számolás ezres számkörben. - A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. - Fejben számolás 10 000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben. - Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása. - Négyjegyű számok összeadása, kivonása, írásban. - Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, - Összefüggések, függvények, sorozatok - Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. - Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. - A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó	- Számtan, algebra - Számok írása, olvasása (10 000-es számkör). Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben. - Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet). - Törtek a mindennapi életben: 2, 4, nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. - Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben. - Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben. - A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása. - Fejben számolás ezres számkörben. - A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben. - Fejben számolás 10 000-ig nullákra végződő egyszerű esetekben. - Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete. Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása. - Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás egy- és kétjegyű, osztás egyjegyű számmal írásban. - Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, - Összefüggések, függvények, sorozatok - Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése. - Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között. - A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása. - Geometria - A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között. - Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). - Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.

4. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	elemek pótlása. - Geometria - A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Átváltások szomszédos mértékegységek között. - Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák). - Valószínűség, statisztika - Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése. - Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.	- Kör fogalmának tapasztalati ismerete. - A test és a síkidom közötti különbség megértése. - Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői. - Gömb felismerése. - Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel. - Négyzet, téglalap kerülete. - Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel. - Valószínűség, statisztika - Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése. Táblázat adatainak értelmezése. - Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
Környezetismeret	- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére. - Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben. - A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése. - A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül. - Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint. - Egy természetes életközösség bemutatása. - Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.	- Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére. - Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben. - A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése. - A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül. - Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint. - Egy természetes életközösség bemutatása. - Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.
Ének-zene	- Képesek a tanulók 15 népdalt, műzenei idézetet emlékezetből, a-e' hangterjedelemben több versszakkal, csokorba rendezve is előadni. - Képesek kifejezően, egységes hangzással, tiszta intonációval énekelni. - Képesek csoportosan ismert dalokat ritmus osztinátóval énekelni,	- Képesek a tanulók 30 népdalt, műzenei idézetet emlékezetből, a-e' hangterjedelemben több versszakkal, csokorba rendezve is előadni. - Képesek kifejezően, egységes hangzással, tiszta intonációval énekelni. - Képesek csoportosan ismert dalokat ritmus osztinátóval énekelni, és egyszerű kétszólamú darabokat, kánonokat

4. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	és egyszerű kétszólamú darabokat, kánonokat megszólaltatni. - Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. - Felismerik, lejegyzik és megszólaltatják a tanult zenei elemeket (metrum, dinamikai jelzések, ritmus, dallam). - Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról, hangjegyről és emlékezetből szolmizálják. -	megszólaltatni. - Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. - Felismerik, lejegyzik és megszólaltatják a tanult zenei elemeket (metrum, dinamikai jelzések, ritmus, dallam). - Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról, hangjegyről és emlékezetből szolmizálják. - Szolmizálva éneklik a tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről. Megfelelő előkészítés után hasonló dallamfordulatokat rögtönöznek. - Megkülönböztetik a tekerő, duda, oboa, klarinét, kürt, trombita, üstdob, a gyermekkar, nőikar, férfikar, vegyeskar hangszínét. Ismerik a hangszerek alapvető jellegzetességeit. Különbséget tesznek szóló és kórus, szólóhangszer és zenekar hangzása között.
Vizuális kultúra	- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve. - A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése. - Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata. -	- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata. - A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve. - A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészeten belül: arckép, csendélet, tájkép). - Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően. - A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése. - . Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

5. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
Magyar nyelv és irodalom	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása. Ismert, begyakorolt szépirodalmi és más szövegek értő, kifejező, hangos olvasása.	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása. Ismert, begyakorolt szépirodalmi és más szövegek értő, kifejező, hangos olvasása.
Történelem	- Legyen képes az emberi értékek elfogadására, a családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás megélésére. - A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggéseket	- Legyen képes az emberi értékek elfogadására, a családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás megélésére. - A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggéseket

5. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	ismerje fel. (pl. a munka értékteremtő ereje) tudjon levonni erkölcsi tanulságokat. - Legyen képes a korábbi korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítására. - A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. - Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. - Tudja, hogy az egyes népeket vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni. - Legyen képes ismeretlen szöveget értően elolvasni. Képekről 3-4 mondatot fogalmazni. - Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását. - Ismerje fel az ok-okozati összefüggéseket. Tudjon egyszerű ábrákat, időszalagot értelmezni. - Legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. - Tudjon tájékozódni térben és időben. Esemény- és idősorrendet készíteni. - Kulcsszavak segítségével tudjon lényeget kiemelni, vázlat segítségével 4-5 mondatos feleletet alkotni. - Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.	ismerje fel. (pl. a munka értékteremtő ereje) tudjon levonni erkölcsi tanulságokat. - Legyen képes a korábbi korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítására. - A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. - Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. - Tudja, hogy az egyes népeket vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni. - Legyen képes ismeretlen szöveget értően elolvasni. Képekről 3-4 mondatot fogalmazni. - Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását. - Ismerje fel az ok-okozati összefüggéseket. Tudjon egyszerű ábrákat, időszalagot értelmezni. - Legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. - Tudjon tájékozódni térben és időben. Esemény- és idősorrendet készíteni. - Kulcsszavak segítségével tudjon lényeget kiemelni, vázlat segítségével 4-5 mondatos feleletet alkotni. - Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.
Angol	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő A tanuló - ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért arra cselekvéssel válaszol - kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol - tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő, Ünnepek, Kedvenc olvasmányok, Utazás- vakáció, Fantázia, Bevásárlás, Város és épületei, Környeztvédelem A tanuló - ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért arra cselekvéssel válaszol - kérdésekre egyszerű mondatokban

5. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti - ismert nyelvi eszközöket tartalmazó szöveget diktálás után leír	válaszol - tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz - ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti ismert nyelvi eszközöket tartalmazó szöveget diktálás után leír
Német	- A tanuló tudja magát kifejezni egyszerű mondatokban, köznapi helyzetekben; tudjon kérdezni, segítséget kérni, egyszerű párbeszédben részt venni. - Tudjon kérésre, utasításra cselekvéssel válaszolni; egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből információkat kiszűrni; néhány szóból álló mondatot elolvasni, lényegét megérteni, hallás után leírni.	- A tanuló tudja magát kifejezni egyszerű mondatokban, köznapi helyzetekben; tudjon kérdezni, segítséget kérni, egyszerű párbeszédben részt venni. - Tudjon kérésre, utasításra cselekvéssel válaszolni; egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből információkat kiszűrni; néhány szóból álló mondatot elolvasni, lényegét megérteni, hallás után leírni.
Matematika	- Természetes számok helyi-értékes bontása; - természetes számok körében végzett alapműveletek, műveleti sorrend, arányos következtetés, egyszerű szöveges feladatok értelmezése; - síkidomok, sokszögek; konvex, konkáv fogalma; téglalap kerülete, területe, kocka téglatest hálója, felszíne, térfogata; mértékváltás.	- Törtek értelmezése, egyszerűsítése, bővítése, összehasonlítása; - műveletek a közönséges törtek körében; - tizedes törtek helyi-értékes bontása, ábrázolása, összehasonlítása; - műveletek a tizedes törtek körében; - Geometriai alapismeretek: pont, egyenes, félegyenes, a kör, a kör részei, a háromszög szerkesztése, szög fogalma, fajtái, mérése, a téglalap szerkesztése
Informatika	- Legyen tisztában a számítógép balesetmentes használatával, rendelkezzen információkkal az egészséges felhasználási lehetőségeivel. - Ismerje a számítógép alapfogalmait, és a felépítését. - Tudja a Windows felületét kezelni. - Ismerje a billentyűzetkezelés szabályait, a WordPad használatát	- Ismerje a Paint program használatát - Rendelkezzen információkkal a számolás kialakulásról. Tudja használni az abakuszt. - Ismerje a különféle kommunikációs formákat, használja célszerűen. - Ismerje az Imagine Logo alaputasításait, tudjon önállóan alakzatokat rajzolni.
Természetismeret	- A kertben termesztett zöldségfélék, gyümölcsök ismerete, a növényi részek felsorolása és jellemzése. - A termések csoportosítása. - A ház körül élő állatok szervezeti felépítésének jellemzése, a rét életközössége, táplálékláncok összeállítása, védekezés a kártevők ellen.	- Tájékozódás és következtetések levonása Magyarország domborzati és közigazgatási illetve néhány egyéb tematikus térképen. - A Föld közvetlen kozmikus környezetének, Naprendszerünk szerkezetének és egyéb csillagászati alapfogalmak jellemzése. - Felszíni és felszín alatti vizek

5. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
		jelentőségének bemutatása, a hegységképződés alapvető fogalmainak megértése és ismertetése. - Külső erők típusainak csoportosítása (képek alapján) és rendszerezése. - A természet és társadalom kölcsönhatásainak vizsgálata.
Természettudományi gyakorlatok	- Levegő általános tulajdonságai és jellemzése. - Környezetvédelmi alapfogalmak ismertetése. - A víz, mint életfeltétel bemutatása, a víz körforgásának modellezése.	- A közvetlen környezet egyes anyagainak felismerése, megnevezése, bizonyos tulajdonságaik alapján történő csoportosítása, előre megadott halmazképző fogalmak alapján. - A kísérlet, mint bizonyítási módszer alkalmazása anyagok tulajdonságainak meghatározásában, jelenségek felismertetésében. - Gyakorlottság a mennyiségi tulajdonságok mérésében. - Legyen képes egyszerű kísérlet összeállítására, önálló megfigyelési szempontok kidolgozására, következtetések levonására. (Kísérleti jegyzőkönyv elkészítése). Oldatok készítése és alapvető kőzettani vizsgálatok.
Ének-zene	- Az énekes anyagból 5 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően. - A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.	- Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően. - A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak. - Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
Vizuális kultúra	- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján. - Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása. - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról. -	- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján. - Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban. - Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során. - Az épített és tárgyi környezet elemző

5. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
		megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása. - Néhány rajzi és tárgykészítési tecnika megfelelő használata az alkotótevékenység során. - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról. -
Technika és életvitel	- Rendelkezzenek szilárd ismeretekkel a biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedésről, a legbiztonságosabb közlekedési útvonal kiválasztásában. Tájékozottság a városi közlekedés, a tömegközlekedés történetében, főbb sajátosságaiban, eszközeiben. Tudja, mely biztonsági berendezések szükségesek a kerékpáron. Tudjon kisebb sérüléseket ellátni. Ismerjék a közút és a közlekedési eszközök kialakulását. Biztosan ismerjék a jelentősebb hazai közlekedéstörténeti emlékeket. - Ismerjék a környezet alapfogalmait. Legyenek képesek tájékozódni a környezetben. Ismerjék az ember legfontosabb szükségleteit. Ismerjék a települések kialakulásának történetét, a fontosabb településtípusokat. Képesek legyenek települési részletről egyszerű helyszínrajzot készíteni. - Ismerjék a kertek típusait és jellegzetességeit. Tudják a kerti és a szobanövényeket gondozni. - Ismerjék fel a környezet élővilágra való hatásait. Ismerjék a család jövedelemforrásait.	- Ismerjék a lakás és részeinek funkcióit. Igazodjanak el a hagyományos építőanyagok között. Tudják szakszerűen használni a szerszámokat a munka során. Tudjanak képekről és rajzokról egyszerű modelleket készíteni. - Ismerjék a textilanyagokat, legjellemzőbb tulajdonságait. Ismerjék a divat szerepét, hatásait. Ismerjék az öltözködés elemi szabályait, alapvető higiénés szokásokat. - Legyen tájékozott a család alapellátásához szükséges termékekről. Ismerjék meg az alapvető konyhai higiéniai szabályokat. Legyenek ismereteik az egészséges életmódról és táplálkozásról. -

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
Magyar nyelv és irodalom	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása. Ismert, begyakorolt szépirodalmi és más szövegek értő, kifejező, hangos olvasása. -	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása. Ismert, begyakorolt szépirodalmi és más szövegek értő, kifejező, hangos olvasása. -
Történelem	A tanuló ismerje fel, hogy a múltban	A tanuló ismerje fel, hogy a múltban

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat, és hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak. Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket. **Legyen képes:** a tanuló történelmi ismeretet meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából; az emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére. Gyűjtsön információt adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet! Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Tudjon egyszerű térképeket másolni, helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen.	való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását. Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat, és hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak. Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket. **Legyen képes:** a tanuló történelmi ismeretet meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából; az emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére. Gyűjtsön információt adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet! Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani. Tudjon egyszerű térképeket másolni, helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen.
Angol	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő A tanuló - egyszerű utasításokat megért azokra cselekvéssel válaszol - jórészt ismert kérdésekre	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő, Ünnepek, Kedvenc olvasmányok, Utazás-vakáció, Fantázia, Bevásárlás, Város és épületei, Környeztvédelem A tanuló

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	egyszerű mondatokban válaszol - -tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz - ismert nyelvi eszközökkel szövegből fontos információkat kiszűr - jórészt tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel - egyszerű mondatokat elolvas - egyszerű strukturált szöveget/ baráti üzenet, közlés/ létrehoz	- egyszerű utasításokat megért azokra cselekvéssel válaszol - jórészt ismert kérdésekre egyszerű mondatokban válaszol - -tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz - ismert nyelvi eszközökkel szövegből fontos információkat kiszűr - jórészt tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel - egyszerű mondatokat elolvas - egyszerű strukturált szöveget/ baráti üzenet, közlés/ létrehoz
Német	- A diák értse meg a német nyelvű óravezetés egyszerű mondatait. - Tudja helyesen felolvasni a témakörön belül tanult szövegeket. - Tudjon egy szóval vagy hiányos egyszerű mondattal válaszolni a kérdésekre. Kompetencia feladattípusok megoldása ne jelentsen számára problémát. - A tárgyalt témakörön belül a tanuló tudjon egyszerű kérdéseket feltenni, ill. ilyenekre válaszolni.	- Az előző évfolyamok témaköreit részben ismételve, részben bővítve legyen képes a tanuló arra, hogy egyszerű mondatokban tudjon a tanult fogalmakra, cselekvésekre, körülményekre rákérdezni. - Kommunikációs szándékok: tetszés, nem tetszés; nem értés, visszakérdezés, betűzés kérése, betűzés.
Matematika	- Hatványozás alapjai, oszthatósági szabályok, - legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös, - egész számok halmazán végzett alapműveletek, - racionális számok halmazán végzett alapműveletek; - arány, arányos osztás, egyenes, fordított arányosság értelmezése, ábrázolása, statisztika.	- Százalékszámítás alapesetei; - geometriai alapfogalmak, - szakasz-, szögfelezés; nevezetes szögek szerkesztése; - a kör részei, - szerkesztése: húr, szelő; - tengelyes tükrözés, - tükrös háromszögek, - négyszögek szerkesztése, tulajdonságai; szögei, húrnégyszögek, - egyenletek megoldása, - egyszerűbb szöveges feladatok
Informatika	- Ismerje a Windows Intéző felépítését, tudja használni. Tudja, mi a könyvtárszerkezet, ismerje a fájlok alapvető típusait. Tudjon mappát létrehozni, fájlműveleteket végezni. - Tudjon különféle képeket keresni és azokat módosítani, később felhasználni.	- Ismerje a PowerPoint programot és tudjon igényes prezentációt készíteni. - Tudjon montázst készíteni. - Tudjon animációt készíteni. - Ismerje az Imagine Logo parancsait, tudjon összetett feladatokat megoldani.
Természetismeret	- Az erdő, mint életközösség a szintezettségnek megfelelő	- A kölcsönhatások és az energia vizsgálata.

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	növények ismerete, ok-okozati összefüggések észrevétele a különböző szinteken élő állatok jellemzése, táplálékláncok összeállítása. - A vizes élőhely összehasonlítása a rét életközösségével. - Vízben és a vízparton élő állatok rövid jellemzése és táplálékláncok összeállítása. - Az emberi szervezet szerveinek legfontosabb működése, és az egészség megőrzésének tudatos tervezése.	- Tájékozódás a földgömbön és a térképen, valamint a földrajzi koordináta-rendszer használata. - Az éghajlatot kialakító és módosító tényezők bemutatása, éghajlati diagramok olvasása, azokról következtetések levonása. - Földünk éghajlati övezeteinek, és Európa részletesebb éghajlatának bemutatása. - Magyarország nagy tájainak társadalmi, gazdasági és természetföldrajzi összehasonlítása és ismertetése (Alföld, Kisalföld, Nyugat-magyarországi peremvidék, Dunántúli-domb- és hegyvidék, Dunántúli-középhegység, Északi-középhegység).
Természettudományi gyakorlatok	- A fény általános tulajdonságai és jellemzése. - A fényhez kapcsolódó alapvető kísérletek végrehajtása és azok magyarázata. - A hőmérséklet szerepének ismertetése az élő- és élettelen természeti környezetben, hőtágulás, üvegházhatás, termikus kölcsönhatás.	- A közvetlen környezet egyes anyagainak felismerése, megnevezése, bizonyos tulajdonságaik alapján történő csoportosítása, előre megadott halmazképző fogalmak alapján. - A kísérlet, mint bizonyítási módszer alkalmazása anyagok tulajdonságainak meghatározásában, jelenségek felismertetésében. - Gyakorlottság a mennyiségi tulajdonságok mérésében. - Legyen képes egyszerű kísérlet összeállítására, önálló megfigyelési szempontok kidolgozására, következtetések levonására. (Kísérleti jegyzőkönyv elkészítése). - Elektrosztatikai és mágnesességhez kötődő kísérletek elvégzése és azok magyarázata.
Ének-zene	- Az énekes anyagból 5 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően. - A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.	- Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek. - A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak. - Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
Vizuális kultúra	- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása. - A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása. - Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése. -	- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése. - Az eddig megismert legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása. - A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása. - Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés megfogalmazása. - A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása. - Fontosabb szimbolikus és kultárális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése. - Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel. -
Technika és életvitel	- Ismerjék a tömegközlekedés gazdasági, környezetvédelmi és kényelmi jellemzőit. Tudják, milyen környezetei és forgalmi problémákat okoznak a gépjárművek. Legyen biztos ismeretük a kerékpárról és a kerékpározásról. - Ismerjék a fejlődés és fogyasztás alapfogalmait. Tudjanak tájékozódni a jelen és jövő környezeti problémáiban - Ismerjék a lakásépítés menetét, az építési hatóság elvárásait. Értelmezni tudják a helyszínrajzokat. Értelmezni tudják a házak és lakások alap- és homlokzati rajzait. Tudjanak tájékozódni az egyszerű gépek részfolyamataiban. Ismerjék a balesetmentes munka követelményeit. Ismerjék a lakás perem fontosabb anyagi tulajdonságait. Képes legyen a kellemes közérzet jellemzőit megfogalmazni. Ismerjék a lakás	- Tudják értelmezni a ruházatban található használati utasításokat. Ismerjék az egyszerűbb öltésfajtákat. - Ismerjék a növényápolás szabályait. - Egyszerű ételkészítési eljárások ismerete. Legyen tisztában a főzés közbeni balesetvédelmi és higiéniás szabályokkal. Tudjon esztétikusan teríteni. - Legyen tisztában az alapvető testápolási szabályokkal - Legyenek ismeretei az infó-kommunikációval kapcsolatban

6. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I. félév	II. félév
	tájolásának kérdéseit. Legyenek tájékozottak a lakás berendezésének alapelveiben. Ismerjék a berendezési tárgyak funkcióit. Ismerjék a bútorok funkcióit, a népművészeti bútorok kialakulásának körülményeit. Tudják tisztán tartani környezetüket.	

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
Magyar nyelv és irodalom	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. - **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. - **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása
Történelem	Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a	Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	nemzeti azonosságtudat kialakulása. A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése. Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése. Önálló lényegkiemelés, vázlat-, ábra-, időszalag és táblázatkészítés. Ismerje a 19-20. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait az államalapítástól kezdve, napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni. Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, választott témáról PPT-s bemutatót készíteni, valamint szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről is kiselőadást tartani.	kialakulása. A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése. Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése. Önálló lényegkiemelés, vázlat-, ábra-, időszalag és táblázatkészítés. Ismerje a 19-20. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait az államalapítástól kezdve, napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit. Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni. Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, választott témáról PPT-s bemutatót készíteni, valamint szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről is kiselőadást tartani.
Angol	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő A tanuló - jórészt ismert nyelvi eszközökkel	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő, Ünnepek, Kedvenc olvasmányok, Utazás-vakáció, Fantázia, Bevásárlás, Város

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	megfogalmazott kéréseket, kérdéseket megért - kérdéseket tesz fel, egyszerű struktúrába rendezett mondatokban válaszol - a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvassa, abban fontos információt megtalál, lényeget megérti - egyszerű strukturált szöveget /baráti üdvözlés, üzenet/ létrehoz	és épületei, Környeztvédelem A tanuló - jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket megért - kérdéseket tesz fel, egyszerű struktúrába rendezett mondatokban válaszol - a tanult nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvassa, abban fontos információt megtalál, lényeget megérti - egyszerű strukturált szöveget /baráti üdvözlés, üzenet/ létrehoz
Német	- A diák értse meg a német nyelvű mondatokat. - Tudja helyesen felolvasni a témakörön belül tanult szövegeket. - Tudjon egy szóval vagy hiányos egyszerű mondattal válaszolni a kérdésekre.	- A témakörön belül kommunikálás, nyelvtani, nyelvhasználati ismeretek felhasználásával. - A tanuló kérdésre vagy önállóan tudjon beszélni egyre bővülőbb körben környezetéről, társairól, a felnőttekről. - Egyetértés, egyet nem értés; tetszés, nem tetszés. - Kérés, meghívás, kínálás és arra reagálás. - Nem értés kifejezése, panasz, javaslat.
Matematika	- hatványozás, a hatványozás azonossága, normálalak, - számelmélet: legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös; - racionális számkörben végzett műveletek, - műveleti sorrend, arány, arányos osztás; - százalékszámítás, - Algebrai kifejezések, összevonás, szorzás, kiemelés, egyenletek megoldása, - egyszerűbb szöveges feladatok megoldása egyenlettel, statisztikai számítások	- Hozzárendelések, - Lineáris függvények, egyenes – fordított arányosság értelmezése, ábrázolása, - számtani sorozatok, - tengelyes, középpontos tükrözés, eltolás, forgatás, szögpárok, - háromszögek, négyszögek tulajdonságai, szerkesztésének alapesetei, - terület, kerület számítása, a kör területe, kerülete. - Testek (hasábok, henger) felszíne, térfogata.
Informatika	- Ismerje a fontosabb hardverelemeket és működésüket. - Legyen tisztában a számítógépes hálózatok alapfogalmaival, az internetes kommunikáció lehetséges formáival, a Netikettel, és az internet használat veszélyeivel. - Tudjon elektronikus leveleket	- Tudjon plakátot készíteni. - Legyen tisztában az operációs rendszerek működésével, ismerjen többféle rendszerprogramot. - Legyen tisztában a számítógépes kártevők által okozott károkkal, illetve tudja, milyen módszerekkel lehet ellenük védekezni. - Tudjon tömöríteni és karbantartani

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	küldeni és fogadni, fájlokat csatolni. - Tudjon keresési feladatokat megoldani.	az adattároló eszközeit. - Legyen tisztában informatikai alapfogalmakkal (kódolás, dekódolás, titkosítás, kettes számrendszer, Neumann-elv)
Biológia	- A környezeti tényezők és az élővilág kapcsolatának bemutatása a trópusi, méréskelt, hideg övezet és a tengerek élővilágának ismerete konkrét fajok bemutatásán keresztül. - Egyensúly és a fenntartható fejlődés, ökológiai lábnyom kiszámításának feladatai. A levegő és a víz szennyezésének hatásai az életközösségre. Szelektív hulladékgyűjtés fontossága.	- Az élővilág rendszerezésében érvényesülő szempontok értelmezése. - A hierarchikus rendszerezés elvének alkalmazása. - A tudományos modellek változásának felismerése. - A tudományos módszerek és a nem tudományos elképzelések megkülönböztetése. - A tanult növény és állatrendszertani törzsek felsorolása, tanult fajok tulajdonságainak jellemzése alapján. - A megismert fajok elhelyezése a rendszertan egységében.
Kémia	- Egyszerű kísérletek elvégzéséhez szükséges kísérleti eszközök megismerése, tudatos, felelősségteljes alkalmazása. Pontos, részletes megfigyelés elsajátítása. - A kémiai és a fizikai folyamatok közötti különbség belátása. - A folyamatok leírásához új jelrendszer szükségességének felismerése. - A mindennapi anyagaink: víz, levegő ismerete, jellemző tulajdonságainak ismertetése környezetvédelmi jelentősége. - Oldatok a hétköznapokban, egyszerű számítási feladatok. - Tájékozódás a periódusos rendszerben, a fémes és nemfémes elemek arányának felismerése, néhány ismertebb elem (vas, réz, ezüst, arany) helyének azonosítása.	- Periódusos rendszer és kapcsolata az atomok elektronszerkezetével, kovalens kötés. - Kovalens, poláris, apoláris kötések kialakulása konkrét példákon keresztül. - Az ionképződés értelmezése hétköznapi anyagok jellemzése alapján. - A tömegmegmaradás törvényének értelmezése egyszerű egyenleteken keresztül, az egyenletszerkesztés minőségi/mennyiségi megírása egyszerű számítási feladatokon keresztül.
Fizika	- A tudomány, technika, kultúra területén mérési adatok, ábrák értelmezése. - Az anyag, energia, információ tudásterületen az anyagok mennyiségi és minőségi jellemzése. - a hosszúság és az idő mértékegységeinek használata,	- A felépítés és működés kapcsolata területen a napfény és a földi élet közötti összefüggés felismerése, a kapcsolat értelmezése a fény fizikai jellemzőivel. - A környezet és fenntarthatóság területen az energiatudatos fogyasztói magatartás megerősítése.

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	átváltása. - A halmazállapotok, halmazállapot-változások összehasonlítása. A halmazállapot-változásokat kísérő energiaváltozások. - A termikus egyensúly és a kiegyenlítődés fogalmának értelmezése. Természeti folyamatok irányának felismerése konkrét példákon keresztül. - Az anyag, energia, információ szemszögéből a hang információátvitelben játszott szerepének értelmezése. - Környezet és fenntarthatóság: a hangok világának szépsége, a természet hangjai, a zajszennyezés.	- Az állandóság és változás szempontjai szerint a sebességváltozás és az erő viszonyának megismerése. A kölcsönhatás fogalma. - A felépítés és működés kapcsolata szerint a Naprendszer felépítésének, égitest- típusainak megismerése. A Hold fázisainak megértése. Távolságok és időbeli nagyságrendek összehasonlítása. - A témákhoz illeszkedő ismeretterjesztő források önálló keresése, értelmezése, az ismeretszerzés eredményeinek bemutatása, értelmezése.
Földrajz	- Lemeztektonikai alapfogalmak bemutatása és okainak föltárása, a kőzetlemezek mozgásainak csoportosítása és kísérőjelenségeinek ismertetése topográfiai példákkal szemléltetve. - A földrajzi övezetesség globális áttekintése, az éghajlatot kialakító és módosító tényezők bemutatása, a Föld különböző pontjain ezen tényezők eltérő fontosságának ismertetése és megértése. - Az éghajlati típusok bemutatása, következtetések levonása éghajlati diagramok alapján. - Közgazdasági szemlélet alapozása az üzletekben vásárolható termékeket előállító gazdasági ágazatok tevékenysége közötti szoros kapcsolat és az egyes termékek árát befolyásoló sokféle tényező felismertetésével. - A piac működési alapelvének, a kereslet és a kínálat szerepének köznapi gyakorlati példákon keresztül történő bemutatása.	- Afrika domborzatának és tájainak bemutatása. Afrika társadalomföldrajza, emberfajták, népek, kultúrák találkozása, demográfiai robbanás értelmezése. - Amerika természetföldrajza. A természetföldrajzi övezetesség, az É-D-i nyitottság és K-Ny-i zártság következményeinek, veszélyhelyzeteinek felismerése. - Amerika társadalomföldrajza. A népességkoncentrációk, a városodás és a városiasodás, a település-együttesek, az agglomerációs zóna kialakulási folyamatának értelmezése példákban. Gazdasági és demográfiai sajátosságok bemutatása.
Természettudományi gyakorlatok	- Az élőlények mérete, az egyes szerveződési szintek nagyságrendjei. - A távolság mérése, morfológiai fogalmak megértése biológia és földrajz témakörében. - A halmazállapot- és	- A közvetlen környezet egyes anyagainak felismerése, megnevezése, bizonyos tulajdonságaik alapján történő csoportosítása, előre megadott halmazképző fogalmak alapján. - A kísérlet, mint bizonyítási

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	térfogatváltozás vizsgálata.	módszer alkalmazása anyagok tulajdonságainak meghatározásában, jelenségek felismertetésében. - Gyakorlottság a mennyiségi tulajdonságok mérésében. - Legyen képes egyszerű kísérlet összeállítására, önálló megfigyelési szempontok kidolgozására, következtetések levonására. (Kísérleti jegyzőkönyv elkészítése). - Indikátorok alkalmazása a hétköznapi savas és lúgos oldatok meghatározásában. - Különféle illatanyagok és hanghatások vizsgálata és dokumentálása.
Ének-zene	- Az énekes anyagból 15 dalt emlékezetből, 15 népdalt énekelnek kifejezően. - Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. - A megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.	- Az énekes anyagból 15 dalt emlékezetből, 15 zenei szemelvényt kottából énekelnek kifejezően. - Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. - A megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák. - Zenetörténeti korszakok (ebben a tanévben a romantika) stílusjegyek, műfajok és formák rendszerezett ismerete. - Alapvető ismeretek a művek keletkezésének körülményeiről, a zeneművek történeti koráról, a zeneszerzők életéről, a művek műfajáról és formájáról.
Vizuális kultúra	- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása. - Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése. - A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása. -	- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása. - Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése. - Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása. - Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során. - A médiatudatos gondolkodás, a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása. - Mozgóképi szövegek

7. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
		megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint. - A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése. - A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
Technika és életvitel	- A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása. - Tájékozottság a közlekedési környezetben. Tudatos közlekedési magatartás. A közlekedési morál alkalmazása. Környezettudatos közlekedésszemlélet. - Ismerjék a hulladékok főbb típusait és szakszerű kezelésüket! - Ismerjék a különböző energiahordozókat és a megújuló energiaforrásokat. - Ismerjék környezetük anyagait, megmunkálásukat.	- A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, működészavarok felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése. - Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása. - Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során. - A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek érzékelésének, becslésének képessége. Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
Magyar nyelv és irodalom	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása	**Anyanyelvi kommunikáció**: önálló feleletterv szerint összeállított 5-10 tagolt mondatból álló felelet. A verbális és nonverbális komplexitás kezelésének képessége. Ábraolvasás, ábrázolás. **Helyesírás:** a nem differenciálandó tanulóknak diktálás utáni tollbamondás. Hibás szöveg javítása. Önellenőrzés, önálló javítás. A helyesírás alól felmentett tanulóknak hiba nélküli másolás. **Kognitív kompetencia:** Kreatív gondolkodás, kombinatív és alkotóképesség. Adott témáról fél-1-1.5 oldalas fogalmazás, a szöveg tagolása. Egyszerű logikai összefüggések felismerése, megfogalmazása. Lényegkiemelés, vázlatírás. A szövegértelmezés, szövegértés, önálló feladatmegoldás, önálló ellenőrzési, értékelési képesség. Igaz és hamis állítások megkülönböztetése. **Tudásszerző kompetencia:** A hatékony, önálló tanulás. Rövidítések feloldásának képessége. Jegyzetkészítés. Memoriterek ismerete. A tanult szabályok, irodalomelméleti ismeretek felismerése, gyakorlati alkalmazása. Összefüggés-kezelő képesség, ok, okozati összefüggések megértése tanári segítséggel, 7.8. osztályban önállóan. Ábraértelmezés, példakeresés, szövegek átalakítása, nyelvhelyesség felismerése. **Szociális kompetencia:** Kapcsolatteremtésre, csoportmunkára való alkalmasság. **Kommunikatív kompetencia:** Képi információk kezelésének képessége. Képről való fogalmazás. **Narratív kompetencia**: önálló feleletterv, és megvalósítása
Történelem	Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. Tudjon példát mondani antihősökre, azaz negatív példákat is tudjon a hősökkel szembeállítani. Tudja a 19-20. század nagy	Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli. Tudjon példát mondani antihősökre, azaz negatív példákat is tudjon a hősökkel szembeállítani. Tudja a 19-20. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait az államalapítástól kezdve, napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Legyen tájékozott a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit illetően. Lássa az összefüggéseket a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Tegyen különbséget a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból. Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között. Tudjon történelmi ismeretet meríteni, és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát. Tudja a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket	főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit. Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait az államalapítástól kezdve, napjainkig. Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére. Legyen tájékozott a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit illetően. Lássa az összefüggéseket a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik. Tegyen különbséget a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból. Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget. Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között. Tudjon történelmi ismeretet meríteni, és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából. Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát. Tudja a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket
Angol	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő A tanuló - jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket megért	Témakörök: Család, Otthon, Iskola- tantárgyak, Sport, Szabadidő, Ünnepek, Kedvenc olvasmányok, Utazás- vakáció, Fantázia, Bevásárlás, Város és épületei, Környezetvédelem A tanuló - jórészt ismert nyelvi eszközökkel

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	- kb. 50 szóból álló szöveg fontos információját kiszűri és annak ismeretlen elemeire következtet - jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrába rendezett mondatokra válaszol - egyszerű párbeszédben részt vesz, és azt fenntartja - kb. 30 szavas jellemzést ír, egyszerű baráti üdvözlést, üzenetet létrehoz	megfogalmazott kéréseket, kérdéseket megért - kb. 100 szóból álló szöveg fontos információját kiszűri és annak ismeretlen elemeire következtet - jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrába rendezett mondatokra válaszol - egyszerű párbeszédben részt vesz, és azt fenntartja - kb. 50 szavas jellemzést ír, egyszerű baráti üdvözlést, üzenetet létrehoz
Német	- A diák értse meg a német nyelvű beszélgetés egyszerű mondatait. - Tudja helyesen felolvasni a témakörön belül tanult szövegeket. - Tudjon egy szóval vagy hiányos egyszerű mondattal válaszolni a kérdésekre, illetve a nyelvvizsga előkészítés céljából típusfeladatokkal való ismeretek átadása, mintafeladatok megoldása. - Ezen kívül kompetencia feladattípusok megoldásának módszerével tisztában legyenek. - A tárgyalt témaköröket tudja a diák egyszerűbb helyzetekben aktualizálni. - Tudjon interakcióban részt venni. - Tanulja meg a német szótár speciális használatát.	- Szótár segítségével tudjon írott szöveget fordítani a témakörökhöz kapcsolódóan. - Előzetes felkészülés alapján tudjon önállóan elmondani átélt eseményt, beszámolni cselekedeteiről, tetteiről. - Kommunikációs szándékok: Bemutatás, jellemzés, levélírás, véleménynyilvánítás, kötelezettség, szükségesség, események leírása, tudás – nem tudás kifejezése. - Tanácsadás, interjúkészítés, emberi érzelmek szóbeli kifejezése.
Matematika	- Hatványozás, a hatványozás azonossága, normálalak, - számelmélet: legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös; racionális - számkörben végzett műveletek, műveleti sorrend, arány, arányos osztás; - százalékszámítás, - Algebrai kifejezések, összevonás, szorzás, kiemelés, egyenletek egyenlőtlenségek megoldása, általános és típus szöveges feladatok megoldása egyenlettel	- Síkidomok sokszögek tulajdonságai, - sokszögek kerülete, területe, mértékváltás, - a Pitagorsz tétel és alkalmazása, - testek felszíne, térfogata; - függvények: lineáris és nem lineáris függvények ábrázolása, - sorozatok számtani és mértani. - Kamatos kamat számítás
Informatika	- Ismerje és tudja használni a Prezit, mint alternatív prezentációkészítő eszközt. - Tudjon szófelhőt készíteni. - Ismerje a Word és a szövegszerkesztés alapjait. Tudjon	- Ismerje a szövegszerkesztőben a tabulátorok használatát. - Tudjon számozni, felsorolni, többszintű listát készíteni. - Tudjon oldalszámot készíteni, tudja, mi az élőfej és élőláb. Tudjon hibákat

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	szöveget gépelni, formázni önállóan és megadott szempontok szerint is. - Tudjon képeket és alakzatokat beilleszteni és formázni.	javítani a hibajavító alkalmazással. - Ismerje az Excel alapjait. Tudjon cellákat kitölteni adatokkal, adatsorozatokkal. - Ismerjen és tudja alkalmazni az egyszerűbb függvényeket. - Tudja megformázni a táblázatot. - Tudjon grafikont vagy diagramot készíteni.
Biológia	- Az egészséges életvitel - Az egészséget veszélyeztető tényezők azonosítása, az ismeretek és tapasztalatok felhasználása a veszély időbeni érzékelése és elhárítása érdekében. - A fogyatékkal élő emberekkel tanúsított elfogadó, segítő, megértő magatartás erősítése. - A reális énkép és az önismeret fejlesztése. - A kültakaró és a mozgás szerepe, az egészséges táplálkozás fontosságának bemutatása.	- A szervezet és a környezet kölcsönös egymásra hatásának megértése. - A környezeti jelzések kódolásának és dekódolásának értelmezése az érzékelés folyamatában. - Az alkohol és a kábítószerek káros élettani hatásának ismeretében tudatos, elutasító attitűd alakítása. - Az életszakaszok főbb testi, lelki és magatartásbeli jellemzőinek megismerésével azoknak a viselkedési formáknak az erősítése, melyek biztosítják a korosztályok közötti harmonikus együttélést.
Kémia	- Fémkristály szerkezete, áramvezetés, oxidáció, redukció, elektrolízis savak, egyenletírás, megmaradási törvények ismertetése. - A fémek, ötvözetek, mint rendszerek. - A legfontosabb fémek előállítása, a fémhulladékok újrahasznosítása, korrózióvédelem fontossága. - A környezetkárosító gázok negatív hatása, csökkentésének lehetőségei. - A mész és vegyületeinek jelentősége az építőiparban, műanyagok, megújuló és meg nem újuló energiaforrások felhasználásának helyes aránya.	- A szén vegyületeinek csoportosítása (szerves, szervetlen), legfontosabb szerves vegyületek hétköznapokban történő alkalmazása. - Az egészséges táplálkozás fontossága, fehérjék, szénhidrátok, zsírok, helyes arányának meghatározása. - Az alkohol és a káros szenvedélyek hatása a szervezetre. - A háztartásban használt savak és lúgok biztonságos használata a szelektív hulladékgyűjtés fontossága, a túlzott permetezés használata a felszíni és felszínalatti vizekre.
Fizika	- Az anyag, energia, információ szemszögéből az atomok szerkezetét leíró modellek használata fizikai jelenséggel összefüggésben. - Energiatípusok (kémiai-, nap-, elektromos-) egymásba alakítását jelentő folyamatok megismerése. - Az elektromos áramról tanult ismereteit tudja alkalmazni a háztartási elektromos készülékek használatakor, legyen tisztában az	- A tudomány, technika, kultúra területen a tudományos modellek változásának felismerése. - Az anyag, energia, információ szemszögéből az atomok szerkezetét leíró modellek használata az elektromágneses jelenségekkel összefüggésben. - Az energiatakarékosság módszerei és fontosságuk felismerése. - Legyen képes mérési adatok táblázatos és grafikus ábrázolására.

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
	elektromos készülékek használata során fellépő kockázatokkal, veszélyekkel. - IKT ismereteit tudja alkalmazni fizika témájú információgyűjtésben, rendezésben, megjelenítésben.	- Ismerje és önálló tanulás során használni tudja a tanórák során megismert online tananyagbázisokat, enciklopédiákat, elektronikus könyvtárakat. - Tanult ismeretei alapján legyen képes a tananyaghoz tartozó kísérletek, hétköznapi jelenségek magyarázatára.
Földrajz	- Európa helyzete, határai, partvonala, nagytájai, éghajlata, vízrajza. - Európa topográfiai ismeretei: tájai, folyói, országai. - Az Európai Unió kialakulása. Az Európai Unió országai topográfiai ismeretek. - A Kárpátok és a Kárpát-medence jellemzése.; Magyarország tájainak jellemzése.; Az Alföld, Kisalföld, Alpokalja, Dunántúli- dombság, Dunántúli-középhegység, Északi-középhegység; Magyarország tájainak topográfiája.	- Magyarország népessége, korfa, Magyarország településhálózata, Magyarország megyéi, megyeszékhelyei topográfiai ismeretek, Budapest természeti adottságai és gazdasága, Magyarország gazdasága. - Ausztria, Szlovénia, Horvátország, Szerbia, Románia, Ukrajna, Szlovákia, Csehország, Lengyelország, Németország természeti adottságai és gazdasága. - Észak -, Dél -, és Nyugat - Európa földrajza. - Európa országainak topográfiája.
Természettudományi gyakorlatok	- A térérzékeléssel, tájékozódással valamint a magasságméréssel kapcsolatos feladatok megoldása. Napi és éves ritmusok, valamint az idő mérésére, érzékelésére vonatkozó kísérletek elvégzése.	- A közvetlen környezet egyes anyagainak felismerése, megnevezése, bizonyos tulajdonságaik alapján történő csoportosítása, előre megadott halmazképző fogalmak alapján. - A kísérlet, mint bizonyítási módszer alkalmazása anyagok tulajdonságainak meghatározásában, jelenségek felismertetésében. - Gyakorlottság a mennyiségi tulajdonságok mérésében. - Legyen képes egyszerű kísérlet összeállítására, önálló megfigyelési szempontok kidolgozására, következtetések levonására. (Kísérleti jegyzőkönyv elkészítése). - Atlaszok és digitális térképek önálló használata, internetes adatbázisok feldolgozása.
Ének-zene	- Az énekes anyagból 5 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően. - Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. - Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.	- Az énekes anyagból 10 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően. - Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. - Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.

8. osztály		
Tantárgy	Követelmény	
	I.félév	II. félév
		- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) jellemző részleteik alapján felismerik.
Vizuális kultúra	- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében. - Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása. - Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása. - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.	- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében. - Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében. - Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása. - Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása. - A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése. - Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése. - Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása. - Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

ANGOL/NÉMET NYELV (KÉTTANNYELVŰ MINIMUM SZINTEK)

Általános minimum követelmények az 5. évfolyam végére

Tartalom: A tanuló alapvető mintamondatokat használ. rendelkezik a legalapvetőbb szókinccsel, amelyek személyes élményekhez kapcsolódnak.

Nyelvhelyesség: Alapvető, egyszerű mondatmodelleket, nyelvtani szerkezeteket tud használni.

Folyamatosság: Főleg rövid, egyszerű mintamondatok alapján fejezi ki magát, szünetet tartva.

Interakció: Képes személyes jellegű kérdéseket feltenni és azokra válaszolni. a kommunikációban gyakori az ismétlés.

Általános minimum követelmények a 6. évfolyam végére

Tartalom: A tanuló alapvető mintamondatokat használ begyakorolt szavakkal és kifejezésekkel, néhány szóval, kevés információval, egyszerű mindennapi szituációban.

Nyelvhelyesség: Helyesen használ egyszerű szerkezeteket, de még rendszeresen elkövethet alapvető hibákat.

Folyamatosság: Megérteti magát rövid mondatokkal, tarthat szünetet, hogy újrakezdje és újrafogalmazza gondolatait.

Interakció: Egyszerű és rutinszerű helyzetekben tud kommunikálni. Számára ismeretlen helyzetekben még bizonytalan lehet, sok mindent megért, de még nem képes a beszélgetésbe aktív módon becsatlakozni.

Általános minimum követelmény a 7. évfolyam végére

Tartalom: A tanuló alapvető mintamondatok mellett képes összetett mondatok alkalmazására, de azokban még bizonytalan.

Nyelvhelyesség: Egyszerű szerkezeteket használ kevés hibával.

Folyamatosság: Megérteti magát rövid mondatokkal.

Interakció: Egyszerű, rutinszerű helyzetekben tud kommunikálni. Számára ismeretlen helyzetekben bizonytalan.

Általános minimum követelmények a 8. évfolyam végére

Tartalom: A tanuló elégséges nyelvismerettel és szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy kifejezze magát olyan témákban, mint a család, hobbi, érdeklődési kör, munka, utazás és mindennapi események, de megszólalásaiban még lehet bizonytalan.

Nyelvhelyesség: Meglehetős pontossággal, rutinosan alkalmazza a gyakran használt kifejezéseket és mondatszerkezeteket kiszámítható helyzetekben.

Folyamatosság: Egyszerű, folyamatos szöveget tud alkotni ismert vagy érdeklődési körébe tartozó

témákban. Még tarthat rövidebb szüneteket, hogy megtalálja a megfelelő szavakat, kifejezéseket és kijavítsa magát.

Interakció: Képes kezdeményezni és fenntartani egyszerű beszélgetést olyan témákban, amelyek érdeklődési körébe beletartoznak.. Képes elismételni olyan információkat, amelyek segítik a kölcsönös megértést.

2. számú melléklet - Pályázat/fenntarthatósági időszak - a jelen dokumentum kötelező eleme

Magyarország Kormányának ***Informális és nem formális tanulási lehetőségek kialakítása a köznevelési intézményekben című*** felhívására beadott, **EFOP-3.3.7-17-2017-00010** kódszámú, „Tapasztalat a bölcsesség kezdete – Tanórán kívüli tanulási lehetőségek kialakítása a Neumann János Egyetem Petőfi Sándor Gyakorló Általános Iskolájában" nyertes pályázatunk megvalósítása 2018. január 1-jén kezdődött, a zárása 2020. január 1-jén megtörtént. Fenntartási időszaka 3 év, az alábbiak szerint:

A módszertani fejlesztésben kidolgozott nem formális programok szakmai anyagának felülvizsgálatát, szükség szerinti aktualizálását évenként el kell végezni a fizikai befejezéstől számítva legalább 3 (2020-21., 2021-22., 2022-23.) tanévre kiterjedő időszakra vonatkozóan.

DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERV (DFT)

Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17

Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola

Eredeti változat elkészítési ideje: Kecskemét, 2017. 05. 21.

Pedagógiai programba illesztése: 2020. június 21.

1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása

A mai kor követelményeinek, a jövőre való felkészülés jegyében fontos, hogy a diákok elsajátítsák a digitális eszközök tudatos használatát, olyan tartalmak bemutatásával, amelyek segítségével a kritikus gondolkodás fejleszthető. Fontos a pedagógusok és a diákok digitális kompetenciáinak fejlesztése. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése hatékonyabb az IKT eszközök használatával, és szeretnénk ezt a gyakorlatot a tehetséggondozás terén is beépíteni.

1.1. A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.1.1. Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén

A pedagóguskar nagy része viszonylag jó digitális kompetenciával rendelkezik, a legtöbb teremben az interaktív táblát csak kivetítésre használják. A számítógép termet is leginkább csak az informatika órák keretében használjuk. Csak egy-két pedagógus szervez géphasználatot igénylő órákat. A jobb digitális kompetenciákkal rendelkező és az IKT eszközök használatában jobban motivált kollégák, szívesen alkalmazzák a felsorolt alkalmazásokat:

- Mozanapló
- Mozabook (sajnos ezt nem tudja minden kolléga használni az anyagi vonzata miatt)
- FairyLand programot a kéttannyelvű osztályokban
- Open Sankoré (ingyenes interaktív tananyag elkészítését lehetővé tévő alkalmazás)
- SmartBoard felhasználói felülete
- GeoGebra
- Prezi
- PowerPoint
- Word
- Internetes alkalmazások: Learning apps, memóriajáték, szókereső, szófelhő készítő, Google Térkép és egyéb földrajzhoz használható alkalmazások.

1.1.2. Fejlesztési szükségletek

Ezen a területen abban látjuk, hogy már kész oktatói szoftvereket tudnának a pedagógusok alkalmazni, ami igazodik a tananyaghoz, a gyerekek életkori sajátosságaihoz, és minimális időráfordítással bárki számára átalakítható lenne. Sokféle igényes feladattal, játékkal bármely tantárgyhoz. Szükség lenne digitális feladatbankok létrehozására, mert ezzel is motiválni lehet a pedagógusokat a digitális oktatás bevezetésének támogatására. Nem külső szemlélői lennének, hanem aktív részesei a program bevezetésének. Kutatások szerint nem elég bátrak a kollégák, illetve félnek használni az eszközöket, ezen pedig továbbképzésekkel (akár iskolán belül is) és mentorálással lehetne segíteni. Felső tagozaton a gyermekek zömének van okoseszköze, ezeket is be kellene vonni az oktatásba úgy, hogy a hasznos applikációk használatára buzdítjuk őket (és a pedagógusokat is).

Partneriskolája vagyunk a Szegedi Tudományegyetem Oktatáselméleti Kutatócsoportjának, az eDia rendszert szinte a kezdetektől használjuk. Többféle területen is mérték már diákjainkat, akik nagyon élvezik ezeket a teszteket. Szívesen használnánk ilyen típusú rendszereket akár a dolgozatok kiváltására is. A létrehozandó digitális terembe válaszadó rendszert is szeretnénk telepíteni.

Általános iskolában hamar kiderül, hogy az oktatás alappillére a szövegértés. Ezt az alapot szeretnénk megerősíteni azzal, hogy bevezetnénk 1 osztálytól kezdve az erre irányuló digitális pedagógiai-módszertani csomagot (Szövegértés fejlesztése az alsó tagozaton LEGO StoryStarter-rel) és ezt felmenő rendszerben használnák az osztályok. A két tanítási nyelű osztályoknál pedig az angol nyelv elsajátítását támogatnák a pedagógusok. A jelen és a jövő kihívásainak megfelelni csak azok a gyermekek tudnak majd, akiknek jó a problémamegoldó készségük. Ennek fejlesztésére jól alkalmazhatók a LEGO robotok (így a felső tagozatra egy ilyen csomagot vezetnénk be).

Sok kolléga a szakvizsgás képzés keretében fejlesztő differenciáló szakvizsgával rendelkezik, ők nagyon jól tudják, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók a tananyagot sokkal könnyebben elsajátítják IKT eszközök használatával. Ezen terület fejlesztése kiemelten fontos.

1.2. Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.2.1. Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása

Iskolánk 9 éve költözött a Kertészeti Kar jelenlegi épületébe, itt a tantermek az 1. 2. emeleten, valamint a földszinten találhatók. Az alsó tagozaton 12, felső tagozaton 12 osztály van. Iskolánkban egy fő fejlesztési területe az, hogy minden évfolyamon 3 osztály legyen Az osztályok számának bővítése maga után vonja azt is, hogy több tanteremre lesz szükség az elkövetkező években. Ezenkívül a korszerű tanításhoz szükség lenne jól felszerelt szaktantermekre (könyvtár, természettudományi terem, nyelvi labor, multimédiás terem, technikaterem, tankonyha).

Az iskolában a pedagógiai munkára jelenleg 345 pedagógus van. A három párhuzamos osztály indítása a tantestület évről évre történő bővítésének szükségességét vetíti előre. Felső tagozaton a jelenlegi szakos ellátottság nem kielégítő. Hiányoznak a technika és fizika tanításához a pedagógusok. A pedagógusok szakmai felkészültsége magas színvonalú, gazdag gyakorlati tapasztalatokkal rendelkeznek, ebből következően többségük gyakorlatvezetői illetve szakvezetői feladatokat is ellát. Nevelőtestületünkben a fluktuáció nem számottevő. Nevelőink a korszerű elméleti és gyakorlati tudás fenntartása, közvetítése érdekében folyamatosan képezik magukat. Ezek közül az intézmény a vezetőpedagógusi megbízás jogszabályi feltételeként előírt pedagógus szakvizsga megszerzését preferálja. A megszerzett tudást pedagógusaink a napi gyakorlatba történő beépítésen túl felnőtt továbbképzéseken, szaktanácsadói/szakértői feladatok vállalásában is jól tudják kamatoztatni. A nevelő-oktató munkát támogató 1 pedagógiai asszisztens nagyon kevés, és sajnos a rendszergazdai feladatok központilag vannak megszervezve, így gyakran egymást kell a tanároknak kisegíteni.
A szülői közössége az iskolának átalakulóban van. Vonzó a jobb és szebb környék, a két tanítási nyelvű osztályok. Sokkal nagyobb elvárásokat fogalmaznak meg az iskolával szemben, mint eddig, az igényük a modernebb oktatásra helyeződött. Szeretnék, ha gyermekeik a megfelelő tudással (problémamegoldás, kreativitás) felvértezve tudnának továbbtanulni.

1.2.2. Fejlesztési szükségletek

Az egyik előttünk álló feladat a közel jövőben megfelelő végzettségű és szakképesítésű kollégák toborzása. A szakos lefedettség megoldására, illetve a majd nyugdíjba vonuló kollégák helyének betöltésére folyamatos felvételekkel kell pedagógusokat keresni. A belépő kollégáknál lehetőség

szerint elvárás lenne, hogy szakvizsgával, valamint megfelelő digitális kompetenciákkal rendelkezzen, illetve továbbképzéseken való részvétellel bővítse tudását. Szeretnénk, ha pedagógusaink rugalmasak, megújulás készek legyenek, igyekezzenek szem előtt tartani a kor követelményeit.

A pályázatba 6 pedagógust vontunk be, elsősorban a pályázat induláskor első osztályos tanítókat, illetve a tehetséggondozásban és természettudományokban érdekelt tanárokat. Van köztük olyan, aki kevesebb informatikai és digitális tudással rendelkezik, de vannak olyanok is, akik, bátrabban használják az IKT eszközöket a tanórákon. Van köztük vezető pedagógus is, aki a hallgatói képzésben is fogja tudni alkalmazni, az új módszereket. Valójában bármilyen változásnak a hallgatói képzésben is rögtön meg kellene jelennie.

A szövegértés fejlesztését első osztályban tervezzük bevezetni, és szeretnénk, ha felmenő rendszerben a többi osztályra is ki tudnánk terjeszteni, illetve felhasználható lenne a sajátos nevelési igényű tanulók motiválására is. A problémamegoldás fejlesztését 3. osztálytó elkezdődően megvalósíthatónak látjuk. Ahhoz, hogy a kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomagokat be tudjuk vezetni, szükség lesz továbbképzésekre, megfelelően működő eszközökre, és segítőkre is. A digitális oktatáshoz kapcsolódó továbbképzési elképzeléseink:

- Az interaktív tábla hatékony alkalmazása a XXI. sz. iskoláiban
- Digitális tananyag fejlesztése
- LEGO StoryStarter használata és órai beépítése
- Mobilrobotok az oktatásban.

Főállású rendszergazdára van szükségünk, akit szeretnénk, ha hatékonyabban kapcsolódna be a mi munkánkba is. Külső mentori, illetve módszertani asszisztensi támogatásra a kezdeti időkben lesz szükség, utána belső továbbképzések és a létrejövő digitális adatbank segítségével is megvalósítható lenne a folytonosság.

A vezetőség biztosítson lehetőséget a nyugodt és kiegyensúlyozott légkör megteremtésére. A pedagógusok munkáját közvetve és közvetlenül is segítse rekreációs lehetőségekkel, nagyobb, szellősebb tanári szobával, beszélgető szobával, elvonulásra alkalmas területekkel.

1.3. Rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.3.1. Az intézmény eszközellátottsága

Most 24 osztályteremben folyik oktatás, azonban ezek mérete nem felel meg minden esetben az egyre növekvő osztálylétszámoknak, így a törvényi előírásoknak megfelelő osztálytermekre szükségünk lesz.. Fontos lenne a sajnálatosan osztályteremmé alakított természettudományi terem pótlása, illetve szaktantermek kialakítása.

Az intézmény eszközparkja

Egy informatika termünk van, ahol a számítógépek az egyetem hálózatára kapcsolódnak. A tanáriban egy, az irodákban 4 számítógép van szintén a hálózatra kötve. A termekben csak a laptopokat tudjuk használni, amelyek a WIFI rendszerre kapcsolódnak, de egyre több pedagógus használja okoseszközeit is az iskolai munkájában, amit a kiépített rendszer már nem bír kiszolgálni. A két folyosó utolsó termeiben, már nem lehet az internetre csatlakozni semmilyen formában, ezért szeretnénk bővíteni a WIFI lefedettséget. Az internetbiztonság terén szintén az egyetem rendszerét használjuk, ami jól működik, viszont az informatika terembe szükség lenne egy tanulófelügyelő rendszerre és a virtuális osztálytermek kialakítására. Ezeket a létrejövő (pályázati cél) digitális teremben is meg kell oldani!

Digitális eszközök:

- interaktív táblák: 9 db, az osztályok számának bővülése miatt több interaktív táblára lesz majd szüksége az iskolának.
- laptopok: 12 db
- projektorok: 3 db
- számítógépek: 24 db (az informatika teremben, 4 db az irodákban, 1 db a tanáriban)
- Lego Mindstorms NXT robotok: 6 db
- Lego MoreToMaths: 1 osztálynyi csomag (2 fő/doboz)
- A kisegítő hálózati eszközök az egyetem kiépítésében

Sajnos az IT eszközök már mind 6-7 évnél idősebbek, elöregedtek, így cseréjük már szükséges lenne.

1.3.2. Fejlesztési szükségletek

Ezen a területen a végtelenségig sorolhatóak lennének. A több osztály miatt, folyamatosan újabb tantermeket, szaktantermeket (könyvtár, természettudományi terem, nyelvi labor, multimédiás terem, technikaterem, tankonyha, zene terem, labor) kellene kialakítani.
A digitális oktatás bevezetéséhez és fenntartásához kapcsolódóan a következő eszközökre lenne szükség:

- Tableteket kellene beszerezni, hogy kiváltsuk a tankönyveket, füzeteket és így is motiváljuk a gyermekeket a folyamatos tudásmegszerzésre és kritikai gondolkodás kialakítására.
- Az elöregedett számítógépeket, laptopokat le kellene cserélni, a WIFI hálózatot bővíteni, megfontolni annak a lehetőségét, hogy oktatási célból a tanulók is igénybe vehessék. Digitális osztálytermek kialakításával a csoportmunkákat és a problémamegoldást új szintre lehetne emelni.

- A mai kor követelményeinek megfelelően az interaktív táblák legújabb generációit szeretnénk beszerezni, ami képes egy időben több érintést is kezelni, és hozzá kapcsolni a tablet-eket, és a szavazórendszert, és egy modern csoportmunkára lehetőséget teremtő termet kapnánk, ahol megoldható lenne a gyerekek együttműködése és közös alkotása.
- A LEGO StoryStarter csomagra azért lenne szükség, hogy a szövegértés fejlesztést egy új lehetőségét is bevezessük, hogy megalapozzuk a későbbi tanulási sikereket. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése is könnyebb, ha változatos módszereket használunk.
- A LEGO robotok a tehetséggondozás és a természettudományi órák területén lenne fontos, a probléma megoldás és a kreativitás fejlesztésében.

1.4. *Vízió*

Egy korszerű digitális eszközökkel felszerelt iskolát szeretnénk kialakítani, ahol a gyerekek a digitális kor követelményeinek megfelelő körülmények között tanulhatnak. A módszertanilag felkészült pedagógusok változatos órákat tartanak, az ismeretek átadása helyet a gyerekek együttműködésére, együttmunkálkodására építi fel óráit, melyben nagy hangsúlyt kapnak a digitális tananyagok, az interaktív táblák tudatosabb alkalmazása és a digitális mérés-értékelés.

A gyerekek ma már úgy kerülnek iskolába, hogy készség szintjén jól használják az okos eszközöket, egy okos pedagógus ezt a tudást nem hagyja kárba veszni, hanem bevonja a nevelő-oktató munkába. Az egymás tanításának öröme nemcsak gyermek-gyermek esetleg pedagógus-pedagógus között valósulhatna meg, hanem a gyerekek taníthatnák a pedagógust is.

Több és újabb lehetőségek lennének a differenciálásra, így az oktatás mozgalmasabb és változatosabb lesz. Gyakrabban élné át a gyermek és a pedagógus is a flow élményt. Nem utolsó sorban pedig csökkennének az egyéb anyag és eszközszükségletek is. Egy eszközzel (tablet) tudnának a diákok olvasni, adatot gyűjteni, feldolgozni, és bemutatni az eredményeiket.

2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

2.1. Pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén

Célunk, hogy minél több tantárgyat bevonjunk (akár a rajz, ének, illetve a technika órákat is) a digitális oktatásba. Ehhez szükség lesz olyan pedagógusokra, akiknek IKT-tudása, módszertani kultúrája, motivációja és használata feleljen meg a digitális oktatás követelményeinek. Célunk, olyan továbbképzések választása, mellyel ezek a kompetenciák bővíthetők, és fejleszthetők. Belső tudásmegosztással minden kollégához eljuttatni ezeket az ismereteket. Mivel lehetőségünk van rá a pedagógusképzésbe is be kell építeni a digitális oktatás módszertanát. A hallgatókat minden vezetőpedagógusnak és gyakorlatvezetőnek arra kell ösztönöznie, hogy alkalmazzák az IKT eszközöket a tanítás-tanulás folyamatában.

Az órák tartalmának legalább 40 %-án digitális és interaktív eszközökkel valósuljon meg

Szeretnénk ahhoz az elképzeléshez csatlakozni, hogy minden gyermeknek legyen egy tablet-je, melyen a tankönyvek mellett hasznos applikációk is helyet kapnának. Így a tanulóknak nem kell könyvet cipelniük, mindig az aktuális frissítéseket tartalmazza az eszköz. Elősegíti a személyre szabott oktatást, lehetőséget teremt az adaptív fejlesztés megvalósítására a programozott oktatás

kihasználásával. Éppen ezért szeretnénk ebben a pályázatban legalább egy osztálynyi mennyiséget (30 db) beszerezni, és ezt a későbbiekben tovább bővíteni.

Olyan rendszerek alkalmazását bevezetni, mellyel az interaktív táblák és a tablet-ek összekapcsolhatóak lennének, hogy így lehessen kooperatív órákat is tartani. Tanulófigyelő szoftverrel folyamatosan ellenőrizhető a diákok munkája.

A sajátos nevelési igényű gyermekek tanulását támogató eszközök és programok alkalmazása (könyv felolvasása a szövegértéssel és olvasási nehézséggel küzdőknek, gépíró program a grafo-motorium területén hiányosságokkal rendelkezőknek).

Alsó tagozaton a matematikai kompetenciák támogatására két osztályban már bevezetésre került LEGO More to Maths mellett a LEGO StoryStarter eszközcsomag bevezetése a szövegértés fejlesztésének egyik formájaként. A szövegértés fejlesztésében egyik célunk az olvasóvá nevelés, ugyanis ha valaki sokat olvas olyan irodalmat, amely érdekli, észrevétlenül is a szövegértését fejleszti a többi tudományterületen is. A történetek feldolgozásával pedig észrevétlenül válnak a gyerekek „médiaszakértővé". Minden évfolyamon fontos a kritikus gondolkodás fejlesztése, a hasznos és a haszontalan információk szűrés módjainak elsajátítása.

Felső tagozaton a LEGO Mindstorms robotok alkalmazásával a logikai gondolkodás és a kreativitás fejlesztése a célunk. A robotokat szeretnénk nemcsak a tehetséggondozás és az informatika órák keretében használni, hanem a természetismeret és a fizika órákat is ezzel színesíteni.

Mindkét tagozaton fontosnak tartjuk a természettudományok iránti érdeklődés fenntartására és e tantárgyak iránti pozitív attitűd megalapozására a LEGO We Do csomag használatát távlati célként bevezetnénk.

A szövegértés fejlesztését felsőbb évfolyamokon kiegészítjük a szakmai szöveg megértését célzó programok bevezetését is tervezzük. Felkészítjük a tanulókat az internet biztonságos és kritikus használatára.

A számos fejlesztés célja, hogy a tanulók rutinszerűen használják a digitális eszközöket csoportmunkára, közösen valósítsanak meg projekteket, és a mérés új fajtáit is be tudjuk vezetni, amivel könnyebben és hatékonyabban lesznek mérhető a megszerzett tudás mélysége és minősége.

2.2. Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása

Közvetlen célcsoportok:

- iskolánk pedagógusai:
  Mivel a digitális oktatás a jövő felé vezető út, ezért nemcsak a pályázatba bevont a 6 pedagógust fogja érinteni, hanem a teljes tanári kart, akik aktív részesei lesznek a kampánynak, szakmai napoknak és a szülők felé is mindenkinek népszerűsíteni-e kell az új módszereket. A pályázaton túl mutató célunk, hogy mindenki alkalmazza az IKT eszközöket és a digitális oktatás módszereit tanítási, fejlesztési és tehetséggondozó óráin.

- a diákok:
  A szövegértés fejlesztését először az első évfolyamon vezetjük be, de a többi évfolyamot sem szeretnénk kizárni a LEGO StoryStarter használatából. Felmenő rendszerben minden alsós évfolyamon szeretnénk majd bevezetni. (2018/2019-es tanévben kiterjesztendő

feladat az alsó tagozat részére.) A LEGO robotok elsősorban a tehetséggondozásba bevont gyerekek és a környezet, természetismeret órák keretében fogják használni.

Sajátos nevelési igényű gyermekek minden osztályban találhatóak, az egyéni fejlesztési terveik szerint az IKT eszközök alkalmazása előnyös lehet, a LEGO StoryStarter nemcsak a szövegértésüket fogja fejleszteni, hanem a motorikus, a vizuális készségeiket, növeli az önkifejezést, és a szókincset, a kreativitást. Nagyon fontos, hogy a gyerekek szociális kompetenciái is fejlődni fognak.

A tehetséges tanulók problémamegoldó képességeinek és kreativitásának egyik fejlesztési lehetősége a LEGO robotok használata, akár szakkörön, akár tanórákon.

Közvetett célcsoportok:

- szülők:
  A gyerekek révén kapcsolódnak be a digitális oktatásba és célszerű lenne neki is előadásokat tartani, hogyan tudják otthon is az okoseszközöket, laptopokat, számítógépeket felügyelni és az otthoni tanulás játékos eszközévé tenni. Fontos, hogy a szülők is képet kapjanak a bevezetendő vagy már bevezetett pedagógiai-módszertani csomagról, nyílt órák tartásával.

- a pedagógusképzésben résztvevő hallgatók:
  Fontos, hogy ők is megtapasztalják az IKT eszközök használatának lehetőségeit, hiszen csak így lehet belőlük egyszer a digitális oktatásban jártas pedagógus. Az érdekes és élményszerű órák tartását ők is pozitív élményként fogják megélni, így biztosabb lesz a beépülés. Persze elengedhetetlen ehhez a megfelelő infrastruktúra.

- a rendezvényen részvevők:
  A szakmai napok és a hozzájuk kapcsolódó bemutató órák és rendezvények résztvevői, tapasztalatot szereznek a digitális oktatás sajátosságairól és lehetőségeiről.

Érintettek:

Külső mentor, továbbképzést vezetők, Digitális Pedagógiai Módszertani Központ és a Nemzeti Köznevelési Portál kapcsolattartó munkatársai, lesznek segítségére a digitális oktatás bevezetésében az iskolának, illetve folyamatos szakmai támogatást nyújtanak a kiválasztott pedagógusoknak és az egész tanári karnak.

Törekszünk a konzorciumi partnerek bevonásával és egyetemi dolgozók bevonására is.

2.3. Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítása

Célszerű lenne, ha az épületben csak az általános iskolások lennének, mert konfliktushoz vezethet az eltérő korosztályokhoz szokott pedagógusok között.

Szeretnénk kialakítani egy teljesen felszerelt digitális osztályt, ahol a tanárok a legmodernebb eszközöket (az interaktív tábla többérintős, össze lenne kapcsolva a tablet-ekkel, laptopokkal és a digitális szavaz rendszerrel) tudnák használni, így az páros és csoportmunkát egy új szintre emelnék.

A humán feltételeknél célunk a megfelelő szakos ellátottság biztosítása, a digitális kor követelményeinek megfelelő kompetenciákkal rendelkező pedagógusok alkalmazásával. Szükség

lenne könyvtárosra, olyan rendszergazdára, aki helyben és azonnal tudná segíteni az oktatómunka zavartalanságát. Olyan digitális asszisztensre is szükség lenne, aki segítségére lesz és koordinálja a tanárok felkészítésének folyamatát, aki hasznos tanácsokkal tudná segíteni az oktató munka sikerességét, aki folyamatosan keresi a megújulás lehetőségeit mind eszközök, mind továbbképzések területén.

Célunk, az is, hogy az első évfolyamon, mindhárom osztályban legyen olyan tanító, aki hatékonyan fogja használni a LEGO StoryStarter csomagot, és ezt a tudását digitális tananyag készítésében és tudásmegosztásban is kamatoztatni tudja. Ezt a tudásmegosztást egy belső mentorháló kiépítésével is szeretnénk támogatni. Célunk, hogy a szövegértés fejlesztés minden területen megvalósuljon. A tanulók ne csak az olvasmányokat elemezzék, de a szakszövegeket is, és az idegen nyelvi szöveget is. Szeretnénk, ha a gyerekek minden kimeneti szinten rendelkeznének olyan gyakorlati tapasztalatokkal, amelyekkel a szövegértése megfelelően alakul. Ezt a gyakorlatot kell beépíteni az információszerzés, értelmezés és feldolgozás folyamatába, ugyanis ez az élethosszig tartó tanulás alapja.

A természettudományi tantárgyakat a LEGO robotokkal szeretnénk vonzóbbá tenni. Célunk, hogy a pedagógusok kapjanak módszertani és technikai támogatást a digitális oktatás napi szintű megvalósításához.

A tanítás-tanulás folyamata minden évfolyamon segítse a sajátos nevelési igényű tanulókat a megfelelő tanulási stratégiák kialakításában, mellyel hatékonyabbá tehető a megszerzett tudás felidézése, és felhasználása, így növelve esélyeit a továbbtanulásra. Az IKT eszközök használata lenne cél minden fejlesztő foglalkozáson, mert így motiváltabbak lesznek a tanulók, és jobban megjegyzik a tananyagot.

Hosszabb távú célunk, hogy minden pedagógus beépítse tanítás-tanulás folyamatába a IKT eszközök használatát, mellyel megvalósul mind a digitális oktatás, mind a digitális mérés-értékelés kiépített rendszer.

2.4. Az infrastruktúrára és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok

Hiányzó osztálytermeket és jól felszerelt szaktantermeket (könyvtár, természettudományi terem, nyelvi labor, multimédiás terem, technikaterem, tankonyha, zene terem, labor) kell kialakítani.

- Cél a digitális eszközparkunkat folyamatosan megújítása, mivel már 6-7 évnél idősebb eszközökkel dolgozunk, illetve a tanáriba is több gépet szeretnénk biztosítani, hogy az adminisztrációt, az órákra való felkészülést és a nyomtatást ne akadályozza az eszközhiány. A projektorokban folyamatosan mennek tönkre a lámpák, ezeknek a cseréje is fontos. Célunk a közeljövőben 3 osztályra bővülő évfolyamok miatt az interaktív táblák számának bővítése. A WIFI lefedettség sajnos nem egyforma az egész épületben, ezért ezt is javítani akarjuk.

- Szeretnénk, ha a gyerekek is olyan eszközöket használhatnának a tantermekben, mellyel lehet csatlakozni az internetre, vagy ezt a saját eszközeikkel is megtehessék, amennyiben ez a tanítás- tanulás folyamatához illeszkedik. Egy osztálynyi tablet beszerzése, amit folyamatosan addig bővítenénk, amíg mindenkinek lenne egy. Ez biztosítaná azt, hogy a gyerekek az IKT eszközöket csoportmunkához is használják.

- A csomagok megvalósításához egy osztálynyi LEGO StoryStarter és LEGO Mindstorms EV3-as robotok beszerzése.

- Két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel, tanári-tanuló laptopok beszerzése (legfeljebb 3 db). A kialakított digitális osztályteremben és az informatika teremben történő tanterem-menedzsment szolgáltatás biztosítása az eszközök biztonságos kezelésére.

2.5. A fenntarthatóságra vonatkozó cél

A mai kor és a jövő követelményei elég egyértelműek, az információs műveltség kialakítása elengedhetetlen a továbbtanulásban és az élet későbbi területein is. Éppen ezért kell már az általános iskolában kialakítani az IKT eszközök helyes és tudatos használatát. Az információ megszerzésének, értelmezésének és kreatív hasznosításának metódusait minél hamarabb elsajátítják a gyerekek, annál jobban megalapozzuk az élethosszig tartó tanulást.

Célunk, hogy a tanári kar tagjainak minél jobbak legyenek a digitális kompetenciái, hogy motiváltak és érdeklődőek legyenek az új dolgok iránt, hogy kövessék a gyorsan változó eszközök, alkalmazások megjelenését és beépíthetőségét a digitális oktatásba.

Újabb továbbképzésekkel és belső tudásmegosztással minden pedagógus bekapcsolható a programba.

Az iskola Pedagógiai Programját kiegészítjük a Digitális Fejlesztési Tervvel és kifejezzük benne azon szándékunkat, hogy minden pedagógus elkötelezett a digitális oktatás bevezetésében és fenntartásában.

3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

3.1. A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása

- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton LEGO StoryStarter-rel csomag: Mivel a pályázatban kötelezően megvalósítandó elemként fő célként a szövegértés fejlesztésének támogatását határoztuk meg. Tapasztalatból tudjuk, hogy a gyerekek nagyon szeretnek a LEGO-val játszani, ezért ezzel könnyen motiválhatóak. A tanórák után nem azt érzi, hogy neki milyen sokat kellett tanulni, hanem hogy milyen jót játszott. Történetalkotás közben nemcsak a szövegértés, de a kreativitás, a finommotorika, a szem-kéz koordináció, a térlátás, a matematikai kompetenciák, a szociális készségek, a rész-egész fogalmának fejlesztése is történik.

  A tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket korszerű IKT-eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el.

Infrastrukturális elemek

Oktató számára:

• 1db LEGO StoryStarter csomag

• 1 db tablet (IOS, Android vagy Windows operációs rendszerrel, a tablet rendelkezzen hátoldali kamerával, mikrofonnal legalább 16 GB tárhellyel, lehet kombinált típus is billentyűzettel)

• 1 db interaktív panel (vagy interaktív tábla projektorral)

• 1 db tablettartó állvány (specifikus a kiválasztott tablet típushoz, asztalra rögzíthető típusok; vagy tablettartó tok kitámasztási funkcióval)

• Szoftverek: LEGO Story Visualizer (liszensz a csomagok része), LEGO Movie (ingyenes) vagye gyéb gyártók termékei Comics Head, Magisto, Sztorialbum, Photo Comics – Uper Sticker

Tanulók számára:

• 4 tanulónként 1 db LEGO StoryStarter csomag

• 2 tanulónként legalább 1db tablet (iOS, Windows, Android)

• 2 tanulónként 1 db tablettartó állvány

• szoftverek (azonosak a tanár által használttal)

További technikai információk:

Megfelelő sávszélességű internetelérés a mobil eszközök számára.
Szükséges még a csomaghoz tartozó továbbképzésekre: az Eszterházy Károly Egyetem LEGO képzései

- Problémamegoldás LEGO® robottal (a LEGO Mindstorms EV3) csomag: Iskolánk rendelkezik LEGO Mindstorms NXT robotokkal, de ezek már szintén idősek, illetve kijött az újabb generációs oktatási csomag, ami több fejlesztést tartalmaznak. Szakkör keretében használjuk ezeket a robotokat, de ha beszereznénk egy osztálynyi robotot, akkor a kollégák az órai munkájukhoz is igénybe vehetik. Felkelti az érdeklődést a természettudományos tantárgyak iránt, fejleszti a logikai gondolkodást, a kreativitást, a problémamegoldó képességet. A gyermekek fejleszthetik egyéni kifejezésmódjukat is. Jól modellezhetőek ezzel a fizika törvényszerűségei.
  Infrastrukturális elemek

  Normál tanóra, szakköri, illetve tehetséggondozó foglalkozás szervezéséhez szükséges eszközök a következők:

  - oktatói laptop/tablet
  - tanulói laptop/tablet
  - oktatói robotkészlet
  - tanulói robotkészlet

Az LEGO Mindstorms EV3 robot tabletre letölthető alkalmazás segítségével is programozható, vezérelhető. Az alkalmazás elérhető Android, iOs, Windows és Chromebook operációs rendszerekre. Az applikáció lehetőségei azonban korlátozottak az asztali alkalmazáshoz képest. Ezért a célcsoportként megjelölt korosztály számára kevésbé javasolt a csak tablettel történő vezérlésre tervezett program összeállítása.

Célszerű továbbá egy interaktív érintőfelület beszerzése.

Gondoskodni kell egy, a robotpályák megépítését szolgáló kézműves eszközcsomagról. Továbbá célszerű beszerezni (készíttetni) FLL és/vagy WRO és/vagy valamint LEGO szumó pályát.

Szükséges a tanári és tanuló eszközök tárolásának, töltésének megoldása.

- Távlati célunk a LEGO eszközökkel támogatott konstruktív pedagógiai módszerek (LEGO We do) csomag bevezetése 3-5 osztályos korosztálynak. A természet jelenségeinek lemodellezése pozitívan hat a gyerekek megismerő képességeinek fejlesztésére és a gyakorlat orientált oktatás egyik alapeleme, hogy a tanulók tapasztalataikon keresztül ismerjék meg azokat a jelenségeket is, melyekkel a mindennapokban nem mindig találkoznak. Fejleszti a gyerekek figyelmét, kreativitását finommotorikáját, térlátását.

3.2. Adaptáció és felkészítés

- A pályázatba bevont 6 pedagógus továbbképzésével kezdjük az adaptációt:
  Az Eszterházy Károly Egyetem LEGO képzése: Az olvasásértés eredményességének fokozása a stratégiai szövegértés tanításának eszközeivel az alsó tagozaton (30 órás akkreditált továbbképzés)

  Mobilrobotok az iskolában akkreditált, 30 órás tanfolyam (felnőttképzési nyilvántartási szám.

  Digitális tananyag fejlesztés, digitális mérés-értékelés kidolgozásához illeszkedő továbbképzések

- Az eszközök beszerzése és kipróbálása, digitális tananyagok készítésének elkezdése. A bevont pedagógusok tanmenetébe meg kell jelenjen a digitális módszerek alkalmazása.
- A szakértői támogatás megszervezése: folyamatosan működtetni kell, majd később a pályázatba először bevont pedagógusokból lesz belső mentor.
- Kampány a digitális pedagógia bevezetéséről. Később szakmai napot tartása, ami a folyamatosságot is biztosítja.

3.3. A bevezetés, alkalmazás

A kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomagokhoz ajánlott továbbképzésekkel megalapozzuk a kiválasztott pedagógusok munkáját, melyet majd fel tud használni a gyakorlatban, illetve tovább tudja adni a többi kollégának. A pályázat indításakor a LEGO StoryStarter csomagot az 1 évfolyamon tervezzük bevezetni. A LEGO robotos csomagot pedig a felső tagozaton.

A pedagógiai módszertani csomag sikeres bevezetését teszi majd lehetővé, hogy külső mentor is segíti a kiválasztott pedagógusok munkáját.

A módszertani csomag bevezetését segíti majd az is, hogy fejlesztjük a digitális eszközök körét: tablet-ek, interaktív táblák, számítógépek beszerzésével, a WIFI lefedettség bővítésével.

A digitális pedagógia beépülését azzal szeretnénk segíteni, hogy létrehozunk egy digitális feladatbankot, mellyel a nagyobb gyakorlattal rendelkező kollégák tudják segíteni a többieket, ötleteket adnak és a további fejlesztést is előrevetítik. Egy állandó rendszergazda a technikai gondok folyamatos kiküszöbölésével is sokat tud segíteni, mert így a pedagógusok motiváltabbak lesznek az IKT eszközök használatában. Egy módszertani asszisztens pedig a sikeres adaptálást és az digitális oktatás színvonalasabbá tételét fogja eredményezni.

3.4. Az infrastrukturális feltételek biztosítása

A csomagok megvalósításához egy osztálynyi LEGO StoryStarter és LEGO Mindstorms EV3-as robotok beszerzése. Két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel, tanári-tanuló laptopok beszerzése (legfeljebb 3 db). A kialakított digitális osztályteremben és az informatika teremben történő tanterem-menedzsment szolgáltatás biztosítása az eszközök biztonságos kezelésére. A 30 tablet beszerzése, ami a tanítás-tanulás folyamatát biztosítja.

3.5. A humánerőforrás biztosításának tervezése

Első években a pályázatba bevont 6 pedagógussal valósul meg a digitális pedagógiai-módszertani csomagok adaptálása, később ezt kiterjesztenénk a tanári kar nagy részére.

Továbbképzésekkel olyan szakembereket képzünk ki, akik a többi pedagógus munkáját is tudja segíteni. Ezen kívül még a digitális asszisztens is segíti munkájuk. Egy fő rendszergazda szükséges az intézményben.

4. ***Disszemináció***

Nyitó rendezvényünk a digitális oktatást népszerűsítő programot tervezünk, szülői tanácsadásokkal, játékos feladatokkal.

A 6 kiválasztott pedagógus elkészíti az évi 10 (3 évre 30) db digitális tananyaghoz elkészített óravázlatot, amit megosztunk a Nemzeti Köznevelési Portál felületén. Ezen kívül egy saját feladatbankot is létrehozunk, amiben ezeken kívül mindenki megoszthatja saját digitális oktatással kapcsolatos anyagait.

Egy projektnapot az internetbiztonság és a fogyasztóvédelem témakörében.

Két szakmai napot terveztünk, bemutató órákkal, megbeszélésekkel.

5. ***Fenntarthatóság***

A hosszú távú fenntarthatóság érdekében digitális konferenciákat tartanánk a tantestületnek, a konzorciumban résztvevő iskolák pedagógusainak, szülőknek, hallgatóknak. A Digitális feladatbankot folyamatosan fejlesztenénk, bemutató órákat tartanánk. A digitális módszertani asszisztens és a külső mentor folyamatosan biztosítja az elkészült digitális óravázlatok magas szakmai színvonalát, ezen kívül ösztönzi a többi kollégát is a digitális pedagógia módszertanának beépítésére a saját tantervébe.

Az iskola Pedagógiai Programját kiegészítjük a Digitális Fejlesztési Tervvel és kifejezzük benne azon szándékunkat, hogy minden pedagógus elkötelezett a digitális oktatás bevezetésében és fenntartásában.

6. Szakmai együttműködések kialakítása

Felvesszük a kapcsolatot és együttműködünk a Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal, a Nemzeti Köznevelési Portállal, a konzorcium tagjaival. Szakmai napokat szervezünk és tartunk a konzorcium tagjaival.

4. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Érvényességi rendelkezések

- A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület kétharmados többséggel fogadhatja el, a nemzeti köznevelési törvényi vonatkozó előírások figyelembevételével.
- Ez a Pedagógiai program 2021. szeptember 1-jétől a következő módosítás kihirdetéséig érvényes.
- Felülvizsgálatát kérheti a nevelőtestület, illetve a fenntartó, ha az oktatási-nevelési, a finanszírozási vagy a személyi-, tárgyi feltételekben a programot érintő lényeges változások következnek be.
- A Pedagógiai Program mellett az intézmény működését meghatározza:
    - Alapító okirat
    - a Szervezeti és működési szabályzat
    - a Házirend

Pedagógiai programunk nyilvános, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell/lehet ismernie.

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható:

a) nyomtatott formában: - a fenntartónál.

b) elektronikusan: - az intézmények honlapján,
- a fenntartónál,
- a KIR-ben.

A pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől, az igazgatóhelyettesektől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

Kecskemét, 2021. június 14.

Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Kecskemét, Mészöly Gyula tér 1-3. 6000 (P. H.)

Dr. Szabó Ildikó

Dr. Szabó Ildikó
igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

Nyilatkozat

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2021. június 14-én megtartott értekezletén a szakmai munkaközösségek – szakterületüket érintő – véleményének kikérése után a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai program módosítását megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta és jóváhagyásra javasolja.

Kecskemét, 2021. június 14.

Kolesznár Edit

a nevelőtestület képviseletében

Nyilatkozat

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szülői Tanácsának képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, és támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasolja.

Kecskemét, 2021. június 14.

Varga-Papp Zsilvia

.....

a Szülői Tanács elnöke

Nyilatkozat

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Diákönkormányzata képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. A Diákönkormányzat a pedagógiai programot 2021. június 14-i ülésén megtárgyalta, pedagógiai program módosítási javaslatát elfogadta, ahhoz egyetértését adja.

Kecskemét, 2021. június 14.

Szalá Gábor

.....

a diákönkormányzat vezetője

Fenntartói jóváhagyási nyilatkozat

A 173/2021 számú határozattal a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 32. § (1) bek. i) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját jóváhagyja.

Kalocsa, 2021. 06. 28

(P. H.)

KALOCSA - KECSKEMÉTI ÉRSEKI HIVATAL 1.

Dr. Bábel Balázs

érsek

Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye

Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda
6000 Kecskemét, Mészöly Gy. tér 1-3.
Tel.: 76/ 517-628 (iskola), 76/417-655 (óvoda)
fax: 76/517-717, e-mail:

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda

óvodai szervezeti egységének

Pedagógiai programja

KECSKEMÉT

2021.

Tartalomjegyzék

1. PREAMBULUM 5

1.1. Az intézmény köznevelési funkciója 6

1.2. Intézményünkben megvalósuló pedagógiai specialitások 6

1.3. A katolikus intézmény küldetése 6

2. AZ ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA 8

2.1. Értékrendünk 8

2.2. Pedagógiai és katolikus alapelvek 8

2.3. Gyermekképünk 10

2.4. Óvodaképünk 11

2.5. Céljaink 12

2.6. Az óvodai nevelés feladatai 12

2.6.1. Az egészséges életmód alakítása 12

2.6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 15

2.6.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 21

2.7. Az óvodai élet megszervezése 25

2.7.1. Csoportszervezés 25

2.7.2. A napirend kialakításának szempontjai 25

2.7.3. Heti rend 28

2.8. Az óvodai élet tevékenységformái 28

2.8.1. Játék 28

2.8.2. Verselés, mesélés 31

2.8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc 33

2.8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 36

2.8.5. Mozgás 37

2.8.6. A külső világ tevékeny megismerése 40

2.8.7. Munka jellegű tevékenységek 44

2.8.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 45

2.9. Hagyományok, ünnepek 48

2.10. Dokumentációs rendszer az óvodában – OVPED dokumentációs rendszer alapján 50

2.10.1. Mérés értékelés rendszere 50

2.10.1.1. A gyermek mérése, értékelése, nyomonkövetése 50

2.10.1.2. A csoport előrehaladásának mérése, értékelése, nyomonkövetése 51

2.11. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése 52

2.11.1.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek 53

2.11.1.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek 53

2.11.1.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek 54

2.11.2. Kiemelten tehetséges gyermek 55

2.11.2.1. Bocsok Tehetségpont 56

2.11.3. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 57

2.12. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység 60

2.13. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek 63

2.14. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 64
2.15. Egészségnevelési programunk az óvodában, egészségnevelési és környezeti nevelési elveink 66
2.15.1. Egészségnevelési programunk 66
2.15.2. Egészségnevelési és környezeti nevelési elveink 66
2.16. Az óvoda kiemelt kapcsolatai 67
2.16.1. Az óvoda és a család kapcsolata 67
2.16.2. Az óvoda és a bölcsőde kapcsolata 70
2.16.3. Az óvoda és az iskola kapcsolata 70
2.16.4. Egyéb kapcsolatok 72
2.17. Intézményi innováció 73
3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 74
Érvényességi rendelkezések 74

Törvényi háttér

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 5/2020 (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

1. PREAMBULUM

Az intézmény hivatalos elnevezése:	Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Az intézmény székhelye, címe:	**6000 Kecskemét, Mészöly Gyula tér 1-3. szám** Telefon: 76/517-628
Az intézmény tagintézménye, címe:	6000 Kecskemét, Bocskai utca 19. Telefon: 76/417-655
Az intézmény típusa:	**közös igazgatású köznevelési intézmény** (óvodai és iskolai intézményegységekkel)
Az intézmény alapítószerve:	Pallasz Athéné Egyetem
Az alapítás ideje:	**2016. július 1.**
Intézménytörténeti szempontból:	Iskolatörténeti szempontból az alapítás éve: 1881. Óvodatörténeti szempontból az alapítás éve: 1959.
Az intézmény fenntartója:	Kalocsa, Szentháromság tér 1, 6300
A szakmai felügyeleti szerve:	Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság

Az intézmény küldetése **teljes körű minőségi pedagógiai munka**; melynek során közösséget formál, ugyanakkor az egyén tehetségének, kompetenciáinak kibontakozását, hiányosságainak kompenzációját, felzárkóztatását elősegíti; s amely tevékenység során a pedagógusjelölt hallgatókat magas színvonalon készíti fel a pedagógushivatásra.

1.1. Az intézmény köznevelési funkciója

Nevelő-oktató intézmény, ahol a gyermekek, a tanulók, a szülők, a pedagógusok és a főiskolai hallgatók korszerű ismeretekre, kompetenciákra tesznek szert; a már meglévő ismereteik további korszerű elemekkel bővülnek.

Az óvodai intézményegységben, miközben az megvalósítja óvó-védő, nevelő, személyiségfejlesztő feladatát, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba, a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az iskolai intézményegységben a nevelő-oktató munka eredményeként a tanulók olyan kompetenciák birtokába kerülnek, amelyek segítségével – az alapműveltség birtokában - készen állnak a középiskolába való átlépésre.

Személyiségformálás – a társadalmi szocializációra való felkészítés, az emberiség műveltségének átszármaztatása az erkölcsi értékek szükségletté alakításával.

1.2. Intézményünkben megvalósuló pedagógiai specialitások

- Idegen nyelvhez szoktatás kisgyermekkortól („Easy Learning" angol nyelvi előkészítő program)
- Magyar-angol két tanítási nyelvű nevelés – oktatás
- Magyar-német két tanítási nyelvű nevelés-oktatás
- Természettudományos, környezettudatos gondolkodás fejlesztése – zöldprojektek
- Sporttagozat a Kosárlabda Akadémia szakmai támogatásával, kifutóban a 2020/2021-es tanévtől
- Matematika tagozatos osztály
- Humán tagozatos osztály
- Tehetségígéretek kibontakoztatása, tehetséggondozás
- A felsőoktatásban dolgozó oktatók bekapcsolódása a nevelő-oktató munkában
- A pedagógusjelölt hallgatók bekapcsolódása a nevelő-oktató munkába
- Egészséges életmód kialakításának hangsúlya
- Pályaorientációs tevékenység hangsúlya
- Családórák, projektek, jó gyakorlatok, saját innovációk megvalósítása
- Csoportonként nyomon követhető módszertani sokszínűség

1.3. A katolikus intézmény küldetése

„Nagy dolgokra nem mindenki képes.

De kis dolgokat nagy szeretettel bármelyikünk megtehet."

Teréz anya

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá. De fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmaztak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kiformálására (C.I.C. 794-795. kánon).

Nagy hangsúlyt helyeznek a katolikus óvodák a nehezen kimutatható pedagógiai eredményekre, mint például a megbecsülés, a szeretet, az odafigyelés, az elfogadás. Kiemelten fontos, hogy a gyermekek megbecsüljék és elfogadják egymást, legyenek türelmesek. Ez a mai világban különösen fontos értéket képvisel. fontos, hogy meg tudják élni az adott pillanatokat, hogy a körülöttük lévő világban, a társaikban mindig megtalálják a szépet és a jót.

A katolikus óvoda a modern nevelési elvek mellett olyan értékeket is képvisel, amelyek nemcsak abban segítik őket, hogy iskolai feladatokkal meg tudjanak küzdeni, hanem a nagyvilágban való tájékozódásukat is segítik.
A keresztény értékek közvetítésével, a helyes mintaadással segíteni tudjuk a gyermekeket és a családokat abban, hogy megtapasztalják a közösség nyújtotta örömöket, lehetőségeket és a hit örömének élményét.

2. AZ ÓVODA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Értékrendünk

Intézményünk értékrendszerét alapelveink mentén alakítottuk ki, alapul véve Óvodai neveléstörténetünk hagyományait, értékeit, a nemzeti sajátosságainkat, a pedagógiai, pszichológiai, módszertani kutatások eredményeit. Pedagógiai munkánk során folyamatosan figyelemmel kísérjük a nevelésügy elismert gyakorlatát, építünk országunk Alaptörvényének értékeire.

E mellett valljuk, hogy értékeink irányítják a viselkedést, tartalmazzák a jó – rossz megkülönböztetésének lehetőségét.

Értékeink hierarchiája, rendszere a következő elemeket tartalmazza:

GYERMEK

TUDÁS – JÁTÉK – FEJLŐDÉS

ELKÖTELEZETTSÉG – EGYENLŐSÉG – IDENTITÁS – KÖZÖSSÉG

BIZTONSÁG – FENNTARTHATÓSÁG – STABILITÁS

EGÉSZSÉG – KÖRNYEZETKULTÚRA

Olyan értékrendszer megteremtését tűztük ki célul, mely a mai viszonyok között is hiteles, melyben megvalósul az igaz, a jó és a szép egysége. Intézményünkben általános emberi értékként jelenik meg a humanizmus, a hazafiasság, a nemzeti identitás megtartása és elmélyítése, a családhoz való kötődés, és a keresztény kulturális értékek közvetítése, megalapozása, a kialakult hagyományaink megőrzése.

Az általunk közvetített pedagógiai kultúrában a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, és a méltányosság, mint érték jelenik meg a gyermek számára.

2.2. Pedagógiai és katolikus alapelvek

Alapelveink megfogalmazásakor a gyermekek hatékony és sokoldalú fejlődésének elősegítését tartottuk szem előtt. Abból indultunk ki, hogy

- a gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi, mással nem helyettesíthető szociális individum,
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége,
- az óvodai nevelés a családban történő nevelés kiegészítője, szükség esetén hátránycsökkentő szerepet tölt be,
- minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön a színvonalas nevelésben,
- az óvodánkba járó gyermekeket különleges védelem és gondoskodás illeti meg.

Intézményünk évek óta formálja nevelési rendszerét, fogalmazza meg alapelveit, s választja ki azokat, amelyek egy nyitott intézményben a gyermekek személyiségének fejlődését leginkább szolgálják. Ezek:

- A gyermeki személyiség és az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartása, a gyermek mindenekfelett álló érdekének védelme;
- A gyermeki személyiség elfogadása, tisztelete, szeretete és megbecsülése;
- A gyermek nevelése az őt övező bizalmi légkörben valósul meg;
- A gyermek harmonikus személyiségfejlesztéséhez és egyéni képességeihez igazodó nevelési módszerek és intézkedések alkalmazása;
- Az alkalmazott pedagógiai hatásoknak, folyamatoknak, eljárásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodnia;
- Egységes nevelői hatások érvényesítése, pedagógusi mintaadás, módszertani sokszínűség, szakmai önállóság;
- Az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.
- A gyermek egyéni készségeinek, képességeinek, személyiségfejlődésének elősegítése, kibontakoztatása az óvodai nevelés által;
- Az egyéni és differenciált bánásmód alkalmazása, az életkori sajátosságok figyelembevétele;
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása, mindennemű hátrányos megkülönböztetés mellőzése;
- A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveinek figyelembe vétele;
- Az identitástudat meglapozásának, biztosításának elve, különös tekintettel a multikulturális igények figyelembevételére;
- A nemzetiséghez tartozó gyermekek számára az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének, átörökítésének, nyelvi nevelésének és a multikulturális nevelésen alapuló integráció biztosítása;
- A migráns gyermekek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzésének, ápolásának, erősítésének és társadalmi integrálásának biztosítása;
- Az egyén és közösség egymást erősítő - kiegészítő szerepének fontosságát;
- Az intézmény hátránycsökkentő szerepének hangsúlyozása;
- A gyermek – mással nem helyettesíthető – szabad játékhoz való jogának tiszteletben tartása;
- Az élethosszig tartó tanulás igényének kialakítása a tevékenységbe ágyazott tanulási tevékenységek alkalmazásával;
- Korszerű életszemlélet alakítása az egészségmegőrző életmód előtérbe helyezésével;
- A környezet megismertetésének, megszerettetésének és védelmének következetes érvényesítése, a környezettudatos magatartás kialakítása és érvényesítése;
- Az óvoda és az iskola kapcsolatrendszerének továbbfejlesztése, az egyéni érés, a lassú átmenet, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételének elve;
- Pozitív megerősítés elve;
- Tudás iránti vágy felkeltése;

- Rend iránti igényesség kialakítása;
- A szolidaritás erkölcsi és szellemi értékeinek közvetítése;
- Pedagógiai folyamatok ellenőrzése, értékelése;
- Vallási, világnézeti gondolkodásmód tiszteletben tartása;
- A gyermek és a pedagógus közötti megalapozott pozitív érzelmi kapcsolat;
- Az intimitás tiszteletben tartásával az érintő testközelséghez való jog érvényesítése;
- A gyermeki holisztikus látásmód figyelembevétele;
- A fenntarthatóság szemléletének fokozatos, következetes érvényesítése;
- Sokoldalú, több érzékszervre ható tapasztalás elősegítésének érvényesítése;
- A rácsodálkozás, ráismerés, felismerés, megismerés fokozott figyelembevétele;
- Nyitottak vagyunk más felekezetek befogadására is;
- Biztosítjuk és támogatjuk a multikulturális nevelést, integrációt

Az alapelvek teljeskörű megvalósítása érdekében gondoskodni kell:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör biztosításáról,
- a testi-, a szociális, és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről,
- a mással nem helyettesíthető játékról,
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról,
- az emberi értékek közvetítéséről,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

2.3. Gyermekképünk

Arra törekszünk, hogy gyermekeink, legyenek bizakodók, tudjanak örülni saját és mások sikereinek. Legyenek készek az együttműködésre, konfliktusok megoldására, önálló feladatvégzésre, erkölcsi és szellemi értékek követésére.

Olyan képességekkel és tulajdonságokkal rendelkezzenek, amelyek az eredményes életvezetés szempontjából lényegesek, melyek segítségükre lesznek a zökkenőmentes iskolai életmód megkezdésében, melyek segítik egyéni céljaik megvalósítását.

Tudjanak bánni adottságaikkal, megszerzett ismereteikkel, megalapozott képességeikkel.

Maradjon meg gyermekeinkben a nyitottság, a gyermeki kíváncsiság és a felfedezés vágya, a holisztikus szemlélet, a befogadó attitűd.

Figyelembe vesszük, hogy gyermekeink mindegyike szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi,

megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető szociális individum.

A katolikus értékrend közvetítése mellett a célunk olyan gyermekek nevelése, akik harmóniában élnek önmagukkal, környezetükkel, akiket a környezetükkel szembeni nyitottság, önmaguk elfogadása jellemez.

2.4. Óvodaképünk

Olyan intézményt szeretnénk:

- ahol intézményünk a családi nevelést tekinti a nevelés elsődleges színtérnek erre alapozva kiegészítő szerepet tölt be;
- ahol a gyermekek érdekében a szülőkkel együttműködve teremtjük meg azokat a lehetőségeket, és biztosítunk olyan tevékenységeket, amelyek tartalma olyan korszerű tudást biztosít, amely megfelel korunk kihívásának;
- ahol a pedagógiai tevékenységrendszer és a tárgyi környezet biztosítja a gyermek egészséges fejlődésének, nevelésének optimális feltételeit;
- ahol a pedagógusképzés több évtizedes múlt, és a jelen gyakorlata és az innovációi alakítják szemléletünket;
- ahol a környezettudatosság, és fenntarthatóság, mint alapvető igény jelenik meg;
- ahol a gyermek és pedagógus egyaránt jól érzi magát;
- ahol a gyermek felszabadultan és motiváltan tevékenykedik;
- ahol a gyermeki aktivitás, felfedezve tanulás előtérbe kerül;
- ahol a tudás felértékelődik;
- ahol az egyéni és életkori fejlődési ütem határozza meg a gyermek irányába támasztott követelményt;
- ahol az egyéni és életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével valósul meg a gyermek fejlődésének elősegítése a személyiség kibontakoztatása;
- ahol a pedagógiai munka értékelése reális és előremutató, a követelményekhez igazodó, a gyermek egészséges fejlődését biztosító;
- ahol szeretetteljes, nyugodt, elfogadó légkör és esztétikus környezet az uralkodó;
- ahol az egyéni bánásmódra való törekvéssel megvalósul a hátránykompenzáció, és a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esélyegyenlősége megvalósul;
- ahol a gyermek, egyházi jogi személy által szervezett hitoktatásban vehet részt;
- ahol a pedagógus naponta megvalósíthatja ötleteit, elképzeléseit;
- ahol az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, (óvó – védő, szociális, nevelő – személyiségfejlesztő) a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei;

- ahol szellemiségünket a nemzeti óvodapedagógiai gyakorlat legkiemelkedőbb tapasztalatai, értékei határozzák meg;
- ahol a keresztény szemlélet és pedagógia megjelenik a mindennapokban.

2.5. Céljaink

Elfogadó, szeretetteljes bizalmat, biztonságot teremtő atmoszféra kialakítása, amelyben a nevelési folyamat résztvevői (gyermekek, munkatársak, hallgatók) számára, a készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik sokoldalú kibontakozása - a szülők támogató együttműködésével - lehetővé válik.
A boldog, érzelmekben, tevékenységekben, pozitív élményekben gazdag gyermekkor biztosítása.
A társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás megvalósítása.
A tevékenységterületek közötti kapcsolódási lehetőségek figyelembevételével /komplexitás/, tudatosan tervezett tanulási folyamatok megvalósításával, fejlesztésével, az általános műveltség megalapozása.
Az érzelmi és akarati tulajdonságok megalapozása, kialakítása, melyek elősegítik a gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését.
Az identitástudat erősítése, a hagyományok, néphagyományok megismerésén, megélésén keresztül a környezettudatos magatartás alakítása.

- Alapozódjanak meg és interiorizálódjanak azok a készségek, képességek és kompetenciák, amelyek az autonóm vezérlésű, egyénileg eredményes és szociálisan értékes életvezetést elősegítik.
- A gyermek képességeinek, készségeinek, olyan szintű megalapozása, hogy az óvodáskor végén képessé váljon az iskolai életmód és a következő fejlődési fok elvárásainak eleget tenni.

2.6. Az óvodai nevelés feladatai

- Az egészséges életmód alakítása
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- A katolikus óvodai nevelés

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, a helyes életritmus megalapozása – a megfelelő napirend, heti rend biztosításával -, kialakítása és az egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodó differenciált bánásmód megvalósítása, keresztény tudat és a hitre nevelés erősítése.

2.6.1. Az egészséges életmód alakítása

Tartalma:

- Környezet és eszközrendszer
- Szokások alakítása
- Testápolás

- Tisztálkodás
- Fogmosás
- Étkezés
- Egészséges táplálkozáshoz kapcsolódó szokások
- Öltözködés
- Pihenés
- Mentálhigiéné (gondozás, prevenció, korrekció)
- Egészségvédelem
- Környezetvédelem

Célok

- Alakuljon ki a gyermekek egészséges életviteligénye.
- Valósuljon meg a mozgásigény iránti szükségletek kielégítése.
- Alakuljanak ki az önellátó és önvédő tevékenységekhez szükséges életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelő készségek.
- Alakuljanak ki a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegség megelőzés és az egészségmegőrzés szokásai.
- Alapozódjanak meg olyan jártasságok és készségek, amelyek mentális egészségük megőrzésére alkalmassá teszik a gyermekeket.
- Váljanak edzetté a betegségekkel, mentálhigiénés sérülésekkel szemben.
- Alakuljanak ki azok a készségek, amelyek lehetővé teszik a mindennapi élet alternatívái közül az „egészségesebb" választását.
- Alakuljanak ki környezet védelemével és megóvásával kapcsolatos szokások
- Alapozódjon meg a fenntarthatóság igénye.

Feladatok

Elsődleges feladatunk az életviteli kompetenciák egyénhez igazodó fejlesztése.

- A gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet és eszközrendszer biztosítása:
  - csoportszoba esztétikuma, tisztasága, világossága, szellőztethetősége
  - mosdóhelyiség higiéniája, esztétikuma, intimitása
  - saját tisztasági felszerelés (törülköző, fésű, fogmosó felszerelés)
  - saját öltözőszekrény, a benne lévő váltóruhák elérhetősége
  - berendezési tárgyak mérete, esztétikuma, balesetmentessége
  - udvar, udvari játékok (uniós előírásoknak megfelelő)
- Az egészséges életmód szokásainak alakítása, mélyítése:
  - egészséges életmód szokásai
  - testápolás, tisztálkodás (személyével kapcsolatos)
  - fogmosás

- étkezés (kulturált étkezés és magatartásformák)
- egészséges táplálkozás (megfelelő mennyiség, minőség, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek, gyümölcsök és tejtermékek fogyasztásának ösztönzése)
- öltözködés (rétegesség, gyakorlás lehetőségének biztosítása)
- pihenés feltételének és folyamatának biztosítása (a csoportszoba előkészítése, levegőcsere, a szervezet lecsillapításához fűződő szokások, a nyugodt pihenés folyamatának biztosítása)
- betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása (a betegség okainak megismerése, rendszeres levegőzés, mindennapos mozgás, testápolás, öltözködés, táplálkozás, a természetben megvalósított programok, udvari játékélet korszerűsítése)

- A gyermek testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése:
  - szokásrendünk biztosítja (lehetőség, alkalom) a testi szükségletek kielégítését
  - saját és egymás testi épségének megvalósítására nevelés
  - játékon keresztül, játékkal (mozgásos játékok, népi gyerekjátékok, udvari játék)
  - mindennap lehetőség biztosítása a mozgásra
  - séták, kirándulások szervezése
  - szabadidős programok szervezése
- Mozgás, testedzés
  - a gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítése (motoros képességek, mozgáskészségek alakítása)
  - a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése (mozgásműveltség kialakítása)
  - a testedzés igényének, szokásainak alakítása
  - edzés a víz, nap és a levegő segítségével
- Speciális gondozó, prevenciós és korrekciós feladatok (testi, lelki) ellátása
  - megfelelő szakember bevonása
  - szülővel, óvodapedagógussal együttműködve
- A gyermek lelki egészségének (mentálhigiéné) védelme, gondozása
  - önértékelési zavarok (megelőzés, kompenzálás)
  - társas kapcsolatokból adódó problémák konstruktív kezelése
  - mentálhigiénés sérülések (megelőzés, feloldás, kompenzálás)
  - viselkedési problémák (tünetek körvonalazása és megoldások)
- A környezet védelméhez, megóvásához és a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások alakítása
  - a környezettudatos magatartás megalapozása
  - a személyi és környezeti tisztaság iránti igényesség kialakítása.
  - a környezetszennyezés megelőzése
  - szelektív hulladékgyűjtés
  - növények és állatok gondozása, védelme

Alapelvek:

- Egyéni és életkori sajátosságokhoz igazodó követelmények, elvárások
- Minél több idő eltöltése a szabad levegőn játékkal és szabad mozgással
- Tudatosság és tervszerűség
- Fokozatosság
- Következetesség
- Folyamatosság
- Családokkal való együttműködés
- Meghitt kapcsolat kiépítése (felnőtt, gyermek között)

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Az egészséges életmód tevékenységi formáihoz pozitívan viszonyulnak.
- Mindennapi szükségleteiket önállóan elégítik ki.
- Önállóan, az aktuális és az egyéni szükségleteknek megfelelően végzik a tisztálkodással, az étkezéssel, az öltözködéssel, a pihenéssel kapcsolatos teendőiket, törekedve az egészségmegőrzésre illetve a betegség megelőzésére, az ezekhez szükséges tárgyakat, eszközöket rendeltetésszerűen használják, óvják, helyére teszik.
- Az önkiszolgáló tevékenységeik a készség szintjére fejlődnek, automatizálódnak.
- Igénylik a rendszeres testmozgást.
- Kialakulnak a kultúrhigiénés magatartás- és viselkedésformák.
- Ismeretekkel rendelkeznek az egészséges életmóddal kapcsolatban.
- Kialakul az önmaguk és környezetük iránti igényesség, törekednek a környezet megóvására, védelmére.
- Edzetté válnak.
- Mozgásuk harmonikussá, összerendezetté válik.
- Egészségükkel kapcsolatban képesek a mindennapi élet alternatívái közül az „egészségesebbet" választani.
- Megalapozódnak az egészségmegőrzés, betegség megelőzés szokásai.
- Megalapozódnak az egészséges attitűdök, mentálhigiénés viselkedési stratégiák.
- Kialakul a testkép.
- Képessé válnak saját erőforrásaik hatékonyabb mozgósítására.
- Megalapozódik a fenntarthatóság szemlélete.

2.6.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Tartalma:

Érzelmi nevelés

- Érzelmi biztonság, érzelmi stabilitás
- Érzelmi intelligencia

Erkölcsi nevelés

- A humanista erkölcsi értékrend
- Erkölcsi, szociális érzékenység
- Önkifejezés, önérvényesítés
- Keresztény kulturális értékek közvetítése

Értékorientált közösségi nevelés

- A szokás és normarendszer
- Szociális, esztétikai érzelmek
- Az emberek különbözőségének elfogadása, megértése
- A természet és emberi környezet megbecsülése
- Identitástudat, pozitív kötődések
- Interperszonális kapcsolatok

Célok

- Biztonságot nyújtó óvodai légkör biztosítása.
- Az érzelmi stabilitás megteremtése.
- A gyermek viselkedésében a környezet számára elfogadható módon jelenjen meg az erkölcsi érzelmek kinyilvánítása.
- Az együttéléshez szükséges erkölcsi és szociális képességek, készségek megalapozása.
- Egészséges énkép, reális önértékelés kialakítása.
- Önérvényesítéshez, önkifejezéshez szükséges készségek kialakítása.
- Az emberek különbözőségének megértése, elfogadása.
- Az együttműködés igényének kialakítása
- Pozitív attitűdkapcsolatok kialakítása (felnőtt- gyermek, gyermek-gyermek).
- A biztonságot és egyéni érvényesülést támogató, tartós érzelmi kapcsolatot biztosító közösség megteremtése.
- Állandó értékrend közvetítése és az ezzel kapcsolatos jellemvonások, szokások, magatartásformák megalapozása.
- Kötődések mélyítése, alakítása (család, közösség, szülőföld, szűkebb-tágabb környezet)
- A médiahatások ellensúlyozása.
- Legyenek képesek érzelmeik kifejezésére verbális és nonverbális eszközökkel.

Feladatok

Elsődleges feladatunk a gyermekek egyéni tulajdonságainak, érzelmi- erkölcsi- és szociális-képességeinek, kompetenciáinak megalapozása, kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

Érzelmi nevelés

Az érzelmi biztonság, érzelmi stabilitás megteremtése:

- állandó értékrend közvetítése
- derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör megteremtése
- kedvező érzelmi hatások biztosítása az óvodába lépéskor
- biztonságot, otthonos körülményeket nyújtó környezet megteremtése
- pozitív érzelmi hatások /kapcsolat, attitűd/ közvetítése (dolgozók, gyermekek)
- a gyermek, a szülő és a családi környezet megismerése
- a család nevelési elveinek, szokásainak megismerése
- a befogadás, visszafogadás egyénhez igazodó megtervezése, megvalósítása

- Az érzelmi intelligencia fejlesztése:

- az érzelmi kifejezésmód mélyítése
- az önkontroll alakítása
- a proszociális magatartás megalapozása, kialakítása
- a motivációs szükséglet kontrolálásának alakítása
- az empátiás készség fejlesztése
- a megmutatkozó érzelmek kezelése, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelő szinten, figyelembe véve az eltérő szociokulturális tényezőket.
- a gyermekek pozitív, negatív élményeinek, gondolatainak figyelmes meghallgatása, megoldási utak keresése

Erkölcsi nevelés

A humanista erkölcsi és katolikus értékrend kialakítása:

- modell értékű /óvodapedagógusok, alkalmazottak/ viselkedési minta közvetítése (beszéd, kommunikáció, öltözködés, bánásmód, kapcsolatok kezelése).
- erkölcsi tulajdonságok (az egymásra való odafigyelés, együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség…stb) megalapozása, formálása, kinyilvánítási módjainak segítése, fontosságának hangsúlyozása.

- az erkölcsi érzelmek megalapozása (igazmondás iránti igény; az öröm, megbecsülés érzése; tettek reális következményének elfogadása; konfliktusmegoldási technikák elsajátítása; egymásra való odafigyelés).
- erkölcsi értékek közvetítése, az értékrend kialakítása (becsületesség, megbízhatóság, hitelesség, jóindulatúság, kötelesség, felelősségtudat, segítőkészség, együttműködő képesség, kiszámíthatóság, igazságosság, összetartozás)
- akarati képességek megalapozása (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat)
- keresztény kulturális értékek közvetítése,
- egyházi ünnepek megélése.

- Erkölcsi, szociális érzékenység fejlesztése:

  - a gyermeki személyiség pszichés beállítódásának megalapozása
  - toleranciára nevelés

- Önkifejezés, önérvényesítés

  - önérvényesítő, önkifejező törekvések támogatása, segítése a közösség érdekeinek figyelembe vételével

Értékorientált közösségi nevelés

- A szokás és normarendszer megalapozása

  - a tettek reális következményeinek elfogadására nevelés
  - konfliktus megoldási technikák megismertetése
  - az igazmondás iránti igény kialakítása
  - az öröm és megbecsülés érzésének megtapasztaltatása
  - a közösségi élet szabályainak megismertetése, betartására nevelés
  - hagyományok alakítása (csoport és óvodai közösség)
  - közös élményeken alapuló tevékenységek szervezése (csoporton belül; a csoport és a családok; óvodán kívüli csoportos; óvodán kívüli családos; óvodai – intézményi; óvodán kívüli intézményi)
  - a csoport szokásrendszerének, napirendjének, jelkép-és szimbólumrendszerének, hagyományainak, a közösségi élet szabályainak alakítása
  - a közös élményekre épülő tevékenységek cselekvő gyakorlásával és a közösségfejlesztésen keresztül a gyermekek önmegvalósításának biztosítása
  - a mindennapokban való helytállás képességének kialakítása

- Szociális, esztétikai érzelmek megalapozása formálása, kinyilvánítási módjainak segítése:
    - a környezet szépségének felfedeztetése
    - a környezet szeretetére, megóvására, fenntarthatóságára nevelés
    - a tisztaság, a rend iránti igény kialakítása

- Az emberek különbözőségének elfogadására, megértésére nevelés, az ehhez szükséges beállítódások alakítása (szülők, felnőttek, gyerekek, idősek, betegek…)
    - tiszteletre nevelés
    - empátia és tolerancia képességének fejlesztése, erősítése
    - egymás iránti felelősségvállalás kialakítása, erősítése

- A természet és emberi környezet megbecsülése
    - a szűkebb és tágabb környezet megismerése
    - értékek felfedeztetése (keresztény kulturális és humanista értékek)

- Identitástudat megalapozása, pozitív kötődések alakítása:
    - Én-tudat alakítása (egészséges én-kép, reális önértékelés)
    - önmagához, más gyermekhez, felnőtthöz
    - közösséghez,
    - családhoz
    - a szülőföldhöz, nemzethez
    - természeti, és épített környezethez
    - nemzeti identitástudat, hazaszeretet

- Az interperszonális kapcsolatok alakítása, mélyítése.
    - a kapcsolatteremtő és megtartó képesség fejlesztése
    - egymást segítő baráti kapcsolatok kialakulásának támogatása
    - a verbális és nonverbális kommunikáció erősítése (köszönés, kulturált társalgási szokások alakítása)
    - a szociális tanulás lehetőségének megteremtése
    - a nevelés közösség által történő hatásának érvényesítése
    - kapcsolattartás a szülőkkel (együttműködésen alapuló többszintű/személyes, infokommunikációs eszközök, online csatornák/kapcsolat kialakítása az eredményes együttnevelés érdekében)

- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a kiemelkedő képességű gyermekek beilleszkedésének segítése, szükség esetén nevelésükhöz szakemberek bevonása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.
- Az együttműködésre képtelenség – az izoláció és a túlzott önérvényesítés – korrigálása.

Alapelvek:

- Az egyéni bánásmód az óvodai élet minden területén, minden gyermek számára érvényes.
- Minden gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség, szociális lény egyszerre.
- A gyermek személyiségfejlődését a genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Érzelmileg kiegyensúlyozott, önmagával, társaival és környezetével harmóniában él, mentálisan is egészséges.
- Elfogadja és alkalmazza a segítő magatartási formákat.
- A humanista erkölcsi értékrenden keresztül megalapozódnak az erkölcsi érzelmek, tulajdonságok.
- Tudja érzelmeit kezelni, megfelelő formában közvetíteni, kifejezni.
- Képes a közösségi élet szabályai szerint tevékenykedni.
- Igazmondás igényük alakulóban van.
- Konfliktusaik megoldásával próbálkoznak, kompromisszum készek.
- Tetteik következményeit elfogadják.
- Kialakulnak az önérvényesítéshez és az önkifejezéshez, önmegvalósításhoz szükséges készségek.
- Kialakul a mindennapokban való helytállás képessége.
- Megnyilvánul a környezettel szembeni pozitív viszonyulása.
- Kialakul a tisztaság és rend iránti igényessége.
- Magatartásukban kifejeződik a mással szembeni tisztelet.
- Elfogadják, megértik, hogy az emberek különbözőek. Kialakul bennük az empátia, segítőkészség.
- Az egymásért felelősséget vállaló attitűd megalapozódik.
- Pozitív kötődés jellemzi önmagához, társaihoz, családjához, és az óvodai közösségéhez.
- A szocializáció eredményeként identitástudata megalapozott, egészséges én-képpel rendelkezik.
- Nemzeti identitástudata, pozitív kötődése a szülőföldhöz, nemzethez, a természeti és az épített környezethez megalapozott.

- Képes a kapcsolatfelvételre, kapcsolatteremtő és megtartó képessége kialakult.
- Egymást segítő, baráti kapcsolatai vannak.
- Társas kapcsolataiban megteremtődik a szociális tanulás lehetősége.
- Kialakul a csoport iránti érdeklődés, együtt éreznek a közösség tagjaival.
- Kialakul a proszociális magatartás.
- Társas kapcsolataik, a közösségben elfoglalt helyük megszilárdul, elfogadják a másikat, toleránsak.
- Szívesen tevékenykedik a közösségért.
- Képes kulturált társalgásra, érzelmeit szavakban, tettekben kifejezni.

2.6.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Tartalma:

Az anyanyelvi fejlesztés és nevelés

- Anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
- Élmények, tapasztalatok megszerzése a gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről
- Az anyanyelvi fejlesztés területei

Értelmi képességek fejlesztés és nevelés

- Spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek
- Értelmi képességek fejlesztése és az ehhez szükséges ösztönző környezet biztosítása
- Az értelmi képességek fejlesztési területei

Célok

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében, komplex módon valósuljon meg.
- Az anyanyelvi neveléssel párhuzamosan az angolos óvodai csoportokban alapozódjon meg a többnyelvűség, az idegen nyelv megszerettetése, a mindennapi életben használt alapszókincs és beszédpanelek elsajátíttatása az „Easy Learning" angol nyelvi program keretében.
- Az anyanyelvi neveléssel párhuzamosan az angolos óvodai csoportokban törekszünk a többnyelvűség megalapozására, az idegen nyelv megszerettetésére, a mindennapi életben használt alapszókincs és beszédpanelek elsajátíttatására az „Easy Learning" angol nyelvi program keretében.
- Az anyanyelvi nevelés során az értékközvetítés elsődleges módja a játék legyen.
- Alapozódjanak meg a kommunikációhoz szükséges alapjártasságok és készségek, a pozitív

beszélő környezettel, helyes mintaadással, a hibás kifejezések helyes megismétlésével és a szabály közvetítéssel a kivitelező tevékenység szintjén is.

- Alakuljon ki az életkornak és az egyéni képességeknek megfelelő anyanyelvi kultúra, az élményközpontúság figyelembevételével.
- Alapozódjon meg a magyar nyelv iránti tisztelet.
- Alakuljon ki beszéd-és kommunikációs kedvük az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés során.
- Alakuljon ki az életkornak megfelelő beszédészlelés, a beszédmegértés, a kifejezőkészség és a nyelvtanilag helyes beszéd.
- Alakuljanak ki azok a készségek, amelyek az adott helyzetnek megfelelő beszédkapcsolatok, kommunikációs helyzetek kialakításához és fenntartásához szükségesek.
- Fejlődjön beszédbátorságuk.
- Az értelmi képességek kibontakozásának elősegítése az adekvát játékos tevékenységek végzése közben.
- Alakuljon ki és fejlődjön az alkotóképességük és a képzeletük az őket körülvevő ösztönző környezet által.
- Alapozódjanak meg az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés készségei.
- Bővüljenek a gyermek élményei a már meglévő tapasztalatra, élményre, ismeretre alapozva, az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- Alakuljanak ki azon gondolati – fogalmi rendszer alapjai, amely az evidenciaélmény szintjén megkülönbözteti a lehetségest a lehetetlentől.
- Jelenjenek meg az elemi fogalmi gondolkodás alapjai is.
- Alakuljanak ki és fejlődjenek az ismeretek rendszerezéséhez szükséges készségek és képességek az életkornak és az egyéni képességeknek megfelelő szinten.
- Gyarapodjanak ismereteik a különböző változatos tevékenységek által, az egyéni érdeklődés figyelembevételével.

Feladatok:

Elsődleges feladatunk a beszélő környezet megteremtése, olyan tevékenységek szervezése, melyek az élményeken és a gyermeket körülvevő természeti és társadalmi környezetről szerzett tapasztalatokon keresztül, megteremtik a spontán és irányított kommunikáció alapját, melyben eredményesen megvalósítható az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció különböző formáinak alakítása és az anyanyelv ismeretére, szeretetére, megbecsülésére nevelés.

Az értelmi fejlesztést ezzel párhuzamosan kell megvalósítani, olyan ösztönző környezet megteremtésével, melyben kiemelten megvalósul a megismerési folyamatok fejlesztése, amivel elősegítjük a tapasztalatok, ismeretek rendszerezését, bővítését, gyakorlását és az általános műveltség megalapozását.

Az anyanyelvi fejlesztés és nevelés

- az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása
  - pozitív beszélő környezet biztosítása
  - helyes mintaadás, szabálykövetés (szakszerű nyelvhasználat, pontos fogalomhasználat
  - a gyerekek számára érthető formában)
  - a beszélgetés spontán és irányított formáinak alkalmazása
  - a beszédkedv fenntartása /értő figyelem és a beleérzés képességének alakítása /
  - a beszélgetés folyamatként való értelmezése, az óvodapedagógus partneri részvételének hangsúlyozásával
  - a beszéd gondolatközlő funkciójának érvényesítése (szemléletesség, fokozatosság)
  - segítő, kommunikációra inspiráló miliő megteremtése
  - az egyéni szükségletek megfogalmazásának, kifejezésének segítése

- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés
  - természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, ösztönzése
  - a gyermek meghallgatása
  - a gyermeki kérdések támogatása – válaszok igénylése
  - nyelvi identitás /a magyar nyelv szépségének, sajátosságainak megismertetése, felfedeztetése / megalapozása

- Élmények, tapasztalatok megszerzése a gyermeket körülvevő természeti, társadalmi környezetről
  - csoportos élmények biztosítása
  - változatos tevékenységeken keresztül megvalósuló tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása /a gyermek egyéni érdeklődésének, kíváncsiságának figyelembe vételével/
  - a játékosság megvalósulása (anyanyelvi játékok, drámajáték, bábjáték, népi játékok, népzene, néptánc, népdal, hagyományőrzés, hagyományteremtés
  - tevékenységre ösztönző tárgyi környezet biztosítása

- Az anyanyelvi fejlesztés területei (adekvát tevékenységek gyakorlása közben)
  - szókincs, fogalomháló bővítése
  - nyelvi kifejezőkészség fejlesztése
  - nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása
  - beszédbátorság fejlesztése, beszédkedv erősítése
  - nyelvi alkotókészség fejlesztése
  - nyelvi formák elsajátítására nevelés
  - a kommunikáció, metakommunikáció különböző formáinak alakítása

Értelmi fejlesztés és nevelés

- Spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek
    - az általános műveltség megalapozása
    - ismeretek, tapasztalatok rendszerezése, bővítése, gyakorlása
    - a gyermeki ismeretszerzés segítése a csodálkozás, kíváncsiság, érdeklődés, tapasztalatszerzés, szóbeli megerősítés által
    - változatos körülmények között biztosított gyakorlás
    - a gyermek érdeklődésére, élményeire épített változatos tevékenységek biztosítása
    - a gyermekeket foglalkoztató aktuális témák figyelembe vétele
    - a gyermek előzetes ismereteire, tapasztalataira épített fejlesztés, nevelés megvalósítása
    - folyamatos tevékenykedtetés biztosítása
    - a gyermeki csodálkozásra, egyéni kíváncsiságára, érdeklődésére motiválás.

Értelmi képességek fejlesztése és az ehhez szükséges ösztönző környezete biztosítása

- A gondolkodás fejlesztése a problémamegoldó, kreatív gondolkodás irányában, valamint a problémafelvető, a problémát észrevevő, a megoldást megoldásnak minősítő gondolkodás irányában.
- Az értelmi erők fejlesztéséhez szükséges bázis megteremtése, kialakítása, fenntartása és fejlesztése.
- A lehetséges és a lehetetlen biztos felismerését, megkülönböztetését lehetővé tévő gondolati-fogalmi rendszer megalapozása, alakítása, fejlesztése.
- A minden érzékszervre ható tapasztalatszerzés, folyamatos tevékenykedtetés biztosítása.

Az értelmi képességek fejlesztési területei

- érzékelés (minden érzékszervre ható tapasztalatszerzés)
- észlelés
- emlékezet
- képzelet (kiemelten fontos)
- alkotókészség, alkotóképesség
- kreativitás (kiemelten fontos)
- gondolkodás
- figyelem

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Megjelenik a pozitív beszélő környezet iránti igény, tapasztalatai bővülnek.
- Beszédkészségük megfelel életkoruknak.
- Bátran, határozottan alkotnak véleményt az egyes területeken.
- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek.
- Gondolataikat, érzelmeiket mások számára is érthető formában, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal fejezik ki.

- Minden szófajt használnak, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkotnak.
- Végig tudják hallgatni és megérteni mások beszédét.
- A metakommunikációs eszközök személyiségük jellegzetes kifejezőivé válnak.
- A szociális kommunikáció mellett megjelenik a kognitív kommunikáció.
- Képesek elemi összefüggések felismerésére, ok- okozati összefüggések felismerésére, következtetések levonására.
- Képesek analóg következtetésekre.
- Képesek adott feladatra koncentrálni.
- Kialakul az analizáló és szintetizáló képességük.
- Képesek megérteni az átvitt értelmet, képesek elvonatkoztatni a konkrét helyzettől.
- Kialakul a testséma, a pontos térészlelés, téri tájékozódás.
- Megjelenik a tudatos tervezés az eszközkiválasztásban, az egyszerű műveletek sorrendiségének megállapításában.
- Képesek előre látni tevékenységük eredményét, képesek időben előre gondolkodni.
- Kombinatív képességük kialakul.
- Képesek az észlelt jelenségek felidézésére.
- Az érzelemvezérelt megismerés mellett megjelenik a tudatosság. Megalapozódik a szándékos bevésés és felidézés képessége.
- A képszerű gondolkodás mellett megjelenik az elemi fogalmi szintű elvont gondolkodás.
- Képesek saját személyükkel kapcsolatos ismeretek, személyes adatok felidézésére.
- Kialakul a digitális eszközökhöz való pozitív viszony, megalapozódik a használatuk során elvárt kulturált viselkedés.

2.7. Az óvodai élet megszervezése

2.7.1. Csoportszervezés

- A csoporthoz tartozás érzését az érzelmi kötődést, a tájékozódást segítendő: névvel, jellel látjuk el a csoportszobákat
- Programunk megvalósítható homogén és vegyes életkorú csoportszervezéssel is.
- Az óvodába jelentkező gyermekek csoportba sorolásának szempontjai:
    - életkor, nem
    - a gyermekek egyéni adottságaiban mutatkozó főbb eltérések
    - szülői igények (testvérek, barátok, ismerősök, bölcsődés társak együtt)
    - óvodapedagógusi beállítódások
    - az óvoda érdeke

2.7.2. A napirend kialakításának szempontjai

A teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek szervezése óvodapedagógusi kompetencia,

megvalósítása a gondozást végző munkatársakkal együttműködve történik.

- Óvodai csoportok napirendjét és heti rendjét a csoportvezető óvodapedagógus páros alakítja ki a szorgalmi időszak (szeptember 1. – augusztus 31.) idejére, igazodva a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez.
- Óvodai életünk egész időtartamára lehetőséget biztosítunk az örömteli, közös elmélyült tevékenységekre.
- Gyermekek egyéni és életkori jellemzőinek, fejlettségének figyelembevétele.
- Elegendő idő, megfelelő körülmények biztosítása a testi szükségletek kielégítésére.
- Azonos élettérben lévő csoportok tevékenységrendszerének összehangolása.
- Elegendő idő biztosítása a gyermekeknek minden egyes, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységre; összefüggő szabad játéktevékenységre; mozgásra; levegőzésre.
- A gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5'–35') csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével szükséges megvalósítani.
- Szabad levegőn tartózkodás során az évszak, időjárás és a környezeti hatások figyelembevétele.

Napirend

Autonóm		**Kötelező idősáv**		Időtartama	*A tevékenység megnevezése*
Kezdete	**Vége**	**Kezdete**	**Vége**		
7:00	**7:30**	**7:00**	**7:30**	**0:30**	**Ügyelet***
7:30	12:00	**8:00**	**9:30**	**1:30**	**Folyamatos tízórai** Étkezés, önkiszolgálás
		8:00	**10:30**	**2:30**	Játék Tanulási lehetőségek és párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek kihasználása – kezdeményezések; Csendes percek – hitéleti nevelés Mindennapos mozgás Egészségügyi szokások gyakorlása; Gyümölcs evés; Vízkínálás;
		10:30	**12:00**	**1:30**	Öltözködés Udvari játék, levegőzés, séta; Egészségügyi szokások gyakorlása
12:00	13:00	**12:00**	**13:00**	**1:00**	**Ebéd** Étkezés, önkiszolgálás Egészségügyi szokások gyakorlása; Fekvéshez készülés Mese
13:00	14:30	**13:00**	**13:45**	**0:45**	**Ágynyugalom** Alvás, pihenés mesével, altatóval;
		13:45	**14:30**	**0:45**	**Csendes pihenő** Folyamatos ébredés, az egyéni alvásigény figyelembe vételével
14:30	15:00	**14:30**	**15:00**		Folyamatos ébredés Öltözködés Ágyazás Mindennapos mozgás Egészségügyi szokások gyakorlás;
15:00	15:30	**15:00**	**15:30**	**0:30**	**Uzsonna** Étkezés, önkiszolgálás;
15:30	16:30	**15:30**	**16:30**		**Játék** Folyamatos játéktevékenység; Tanulási lehetőségek és párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységek kihasználása – kezdeményezések; Folyamatos hazabocsátás
16:30	17:00	**16:30**	**17:00**	**0:30**	**Ügyelet***

*Az ügyelet rendje az adott nevelési évben változhat.

2.7.3. Heti rend

A heti rend kialakításának szempontjai:

- a heti rendet az adott csoportban dolgozó óvónők döntik el
- figyelembe vesszük a tornaterem/tornaszoba heti beosztását
- a heti rendben foglaltak rugalmasan értelmezzük, a gyermekek érdeklődése
- motivációja vagy a körülmények változása esetén felcserélhetjük
- a heti rend biztosítja a tervszerűséget és a folyamatosságot
- segíti a nyugalmat, rendszerességet, a szokásrendszer kialakítását
- figyelembe vesszük a tevékenységek időigényét, nehézségi fokát; a csoport összetételét; a főiskolai hallgatók képzési napját, feladatát

2.8. Az óvodai élet tevékenységformái

1. Játék
2. Verselés, mesélés
3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc
4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
5. Mozgás
6. A külső világ tevékeny megismerése
7. Munka jellegű tevékenységek
8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás
9. Hitre nevelés

2.8.1. Játék

Célok

- Az élményt nyújtó tevékenység által a személyiségfejlesztés megvalósítása.
- A szabad játék túlsúlyának és a folyamatosságnak az érvényesítése.
- A felszabadult, örömteli és elmélyült játékélet megteremtése.
- Legyen a játék az egyéni sajátosságok és a társas érintkezés szabályainak megtartása mellett az érzelmek, élmények kifejezésének egyik formája.
- A játéktevékenység során az önérvényesítő törekvések szocializált formában történő megjelenítése.
- Legyen a játék életmód, viselkedésmód.
- A gyermek szabad képzettársítása által legyen belülről indított és vezérelt a játéktevékenység.
- A gyermek elemi, pszichikus szükségleteinek kielégítése.
- Legyen a játék a fejlődési diszharmóniák és nehézségek kiküszöbölésének, a korrektív emocionális élmény nyújtásának színtere.
- Legyen vonzó a társas együttlétben folytatott játéktevékenység.
- Alapozódjon meg az a stabil értékrend, amely segíti a helyes arány kialakítását a választható

játéklehetőségeken belül (médiahatások, illetve társas együttjátszás).

- Legyen a játék:
  - a mozgást fejlesztő tevékenység
  - a sokszínű én-élmény biztosítása
  - a fejlődési diszharmóniák és nehézségek kiküszöbölésének, a korrektív emocionális élmény nyújtásának színtere
- Nevelődjenek olyan játékkörnyezetben:
  - ahol kezdeményezők
  - önállóan tervezik, szervezik tevékenységeiket
  - önként szerepet vállalnak
  - játékra motiválnak

Feladatok

Elsődleges feladatunk az elmélyült szabad játék lehetőségének, folyamatosságának, feltételeinek, mindennapos biztosítása és a korszerű, színvonalas játékélet megteremtése.

- A szabad játék túlsúlyának és folyamatosságának érvényesüléséhez szükséges feltételek biztosítása (derűs légkör, megfelelő hely, idő, eszköz, élményszerzési lehetőségek).
- A különböző játékformákhoz élményszerzési lehetőségek és a feltételek tudatos megteremtése.
- A játék kiemelt jelentőségének biztosítása (napirend, időbeosztás, játékos tevékenységszervezés).
- Az óvodapedagógus legyen valódi játszótársa a gyermeknek, jelenléte tegye lehetővé a gyermekek közti játékkapcsolatok kialakulását:
  - utánzó, mintakövető szerep
  - partner, bevonható játszótárs
  - játékszituációban szerepvállaló
  - segítő, kezdeményező, ötletadó társ.
- Az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakoztatását (indirekt irányítás felelőssége).
- A játékon keresztül a gyermekek élményforrásainak megismerése.
- A gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulásának támogatása, fejlesztése.
- A tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások kialakítása, saját és egymás testi épségének védelme.
- A gyermeki fantázia kibontakozását segítő játékok, játékformák, játékszituációk feltételeinek megteremtése (anyagok, eszközök, játékszerek).
- Udvaron egyéb lehetőségek kihasználása mellett a mozgásos játékok kezdeményezése.
- Az akarati képességek (kudarctűrő képesség, frusztrációs tolerancia...) tudatos fejlesztésének megvalósítása.
- Játékorientált környezet biztosítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása a játék

eszközeivel.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Óvodáskor végére szívesen, önállóan kezdeményeznek játékot, megszervezik a tevékenységet.
- Képesek együttműködni, szabályokat felállítani, megállapodást kötni és azokhoz, valamint egymáshoz alkalmazkodni.
- Képesek kitartóan, elmélyülten játszani a játékorientált környezetben adott feltételek között.
- Társas kapcsolatok alakítanak a gyermeki önkifejezés megvalósulása által.
- A játék során kialakult konfliktusok konstruktív megoldására törekszenek.
- Próbálkoznak önállóan, konszenzusos alapon szabályt tartva játszani.
- A játékban rejlő önkifejezés nyelvi eszköze („játék nyelve") nagyban hozzájárul anyanyelvi fejlődésükhöz.
- Mozgásuk fejlődik, mozgásigényük részben kielégül.
- Konstruáló, építő játékban képesek a síkban ábrázolt alakzatokat térben megépíteni, összeszerkeszteni.
- Képesek megtervezni és elkészíteni elemekből tárgyakat, építményeket.
- Szívesen kezdeményeznek szabályjátékokat, önállóan is kitalálnak szabályokat.

2.8.2. Verselés, mesélés

Célok

- Magyar, népi, klasszikus és kortárs irodalmi alkotások megismerése, megkedvelése, melyek segítik a gyermek érzelmi – értelmi és erkölcsi fejlődésének megvalósulását.
- Legyen számukra örömforrás a mesehallgatás, a közös mondókázás, verselés
- A mese varázslatos népi elemei mozgósítsák fantáziájukat, képzeletüket, amelyek a gyermek külvilágra irányított megismerési törekvéseit segítik.
- A gyermek szemléletmódjának formálása, világképének kialakítása.
- Érzéki-érzelmi élménynyújtás a mondókák, dúdolók, versek ritmusán, a mozdulatok és a szavak egységén keresztül.
- A meséken keresztül a gyermek szorongásának visszaigazolása, feloldása és megoldási módok felkínálása.
- A mesék szemléletmódja és az ehhez társuló ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe által a gyermek ráébresztése a pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
- Gazdagodjon verbális kifejezőképességük, belső képi világuk, fantáziájuk az irodalmi érték megalapozásán, a gyermekek gyönyörködtetésén és érzelmeiken keresztül.
- Alakuljanak ki az irodalmi érték befogadásával kapcsolatos szokások.
- Ismerkedjenek meg és használják a verbális kommunikációt kiegészítő, színesebbé tevő metakommunikációs jeleket.
- Önkifejezésük legyen fejlődésük belső mozgató rugója

Feladatok

Elsődleges feladatunk, a gyermekek életkori sajátosságaikhoz igazodóan *a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, klasszikus és kortárs művek által, a magyar gyermekköltészet alkotásain - játékos mozgással kapcsolt mondókák, dúdolók, a népi, dajkai hagyományok – keresztül* megvalósuló élménynyújtás. Az irodalmi élményen keresztül, az örömszerzés és gyönyörködtetés mellett a gyermek megismerési törekvéseinek a külvilágra irányítása, érzelmi- erkölcsi és nyelvi kompetenciáinak fejlesztése, és az olvasóvá nevelés megalapozása.

- Az alkotások képszerű, fantáziára ható bemutatásán keresztül megvalósuló élmény-nyújtás.
- A belső képalkotás folyamatán keresztül az élményfeldolgozás megvalósítása.
- Az önkifejezés megvalósítása a saját vers- mesealkotás által.
- A gyermekek saját vers és mesealkotásának ösztönzése, kombinálása egyéb tevékenységekkel.
- A mindennapos mondókázás, verselés, mesélés nyugalmas színterének, szertartásainak, szimbólumainak megteremtése
- Kialakítja a megfelelő, nyugalmas színterét (mesesarok), annak szertartásait, szimbólumait, amely alkalmat ad a mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre.

- A gyermeki önkifejezéshez és az önkifejezés kombinálásához (vizuális, mozgás), életkorhoz igazodó, motiváló, esztétikus, változatos eszközöket biztosít.
- A gyermekek által kezdeményezett spontán lehetőségek kiaknázása, a természetes beszéd és kommunikációs kedv fenntartása, a gyermeki kérdések támogatása.
- A multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása az irodalmi szemelvények kiválasztása által.
- A magyar gyermekköltészet alkotásain - játékos mozgással kapcsolt mondókák, dúdolók, a népi, dajkai hagyományok – keresztül, a mindennapi verselés mesélés megvalósítása.
- Az olvasóvá nevelés feltételeinek megteremtése.
- A dramatizálás és a bábjáték lehetőségeinek biztosítása.
- Az ágynyugalom előtti mesélés, verselés feltételeinek megteremtése.
- Az aktív és a passzív szókincs bővítése.
- A médiahatások ellensúlyozása.
- Nyelvileg hátrányos helyzetű, illetve kiemelkedően fejlett gyermekek differenciált egyéni fejlesztése.
- A meséken keresztül a gyermek értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésének megvalósítása, a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatainak feltárása, lehetséges és megfelelő viselkedésformák közvetítése.
- Az óvodapedagógus előadásmódja élményszerű, használja a szép magyar nyelv kifejezéseit, ritmusát, szófordulatait, hangsúlyait, hangfestéseit, érzéseit,- gondolatait metakommunikációval is közvetíti a gyermek felé.

A tevékenység irodalmi anyaga:

-népi
  - népmesék,
  - népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok,
  - a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi,

-klasszikus,

-kortárs művek.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Megszilárdulnak a mese,– vershallgatáshoz kapcsolódó szokásaik.
- Alakul kreatív, képszerű gondolkodásuk, melyek megjelenése belső igényből fakadóan természetessé válik.
- Különbséget tudnak tenni a valóság és a mese között.
- Szókincsükben, mondatalkotásukban megjelenik a mesék, versek irodalmi nyelvezete.
- Képessé válnak az irodalmi érték befogadására.
- Megismerkednek multikulturális irodalmi szemelvényekkel, népi és kortárs irodalmi alkotásokkal

- Képesek azonosulni az irodalmi művek szereplőivel.
- Képesek kitalálni mesét, verset, mondókát; önállóan is kezdeményezni mesélést, verselést, mondókázást.
- Képesek irodalmi művek tartalmát megjegyezni, és önállóan előadni.
- Örömmel vesznek részt a mesék feldolgozásában, előadásában (bábozás, dramatizálás)
- Nyelvi fejlettségük megalapozott, képessé válnak kommunikációs eszközök (verbális és metakommunikációs) alkalmazására,

2.8.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célok

- Legyen számukra örömforrás a közös éneklés, a közös játék, a zene.
- Alakuljon ki érdeklődésük a zenei tevékenységek iránt.
- Formálódjon zenei ízlésük, esztétikai fogékonyságuk.
- Alapozódjon meg zenei anyanyelvük.
- Fejlődjön a gyermekek zenei képessége, kreativitása.
- Örökítsük át a szülőföld értékeit.
- A néphagyományok megismerése és továbbélésük segítése.
- A zene és a mozgás egységének megéreztetése.
- Fejlődjön önismeretük, önállóságuk, önfegyelmük, önkifejező képességük.
- Alakuljon a gyermekek téri tájékozódó képessége.

Feladatok

Elsődleges feladatunk az igényes zenei kultúrát képviselő népi gyermekdalok, dalos játékok, mondókák, ölbeli játékok, népdalok, kortárs művészeti alkotások megismerése, megismertetése által - örömteli, élményt-nyújtó, cselekvésre késztető zenei tevékenységen keresztül -, a zenei anyanyelv megalapozása, a zenei érdeklődés felkeltése, a zenei ízlés, esztétikai fogékonyság formálása, a gyermekek zenei képességének fejlesztése.

- A gyermekek ritmusérzékének, zenei hallásának, zenei emlékezetének fejlesztése, a zenei fogalompárok megéreztetése, alkalmazása.
- Igényes zenei kultúrát képviselő, az életkornak és az érettségnek, az adott csoport képességszintjének megfelelő, örömteli ingereket, élményeket adó hallgatásra, cselekvésre késztető zenei tevékenységek biztosítása.

- A gyermekhang ápolása, védelme és megóvása.
- A szép, tiszta éneklésre szoktatás pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű népi énekes játékok, illetve néhány komponált gyermekdal alkalmazásával.
- A zenei érdeklődés felkeltése az örömteli, együttes zenei tevékenység élményszerű megvalósítása által.
- A művészeti élményt nyújtó zenehallgatás által zenei ízlés és esztétikai fogékonyság fejlesztése.
- A multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségének biztosítása a zenehallgatáson keresztül.
- Néphagyományok megismertetése, továbbélésük elősegítése.
- A népi játékok életszerű, élményszerű közvetítése, a szülőföld értékeinek átörökítése (népzene, népdal, népszokások, népi hangszerek).
- A felnőtt minta spontán utánzása által az éneklés és a zenélés mindennapi tevékenységként történő megvalósulásának elősegítése.
- A különböző zenei tevékenységek feltételeinek biztosításával, a felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés a gyermekek mindennapi tevékenységévé válik.
- A közösséghez tartozás és a közösségi magatartás erősítése a zenei tevékenységek által.
- Az énekes játékokon, mondókákon, rövid zenei szemelvényeken keresztül a gyermekek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának, alkotókészségének fejlesztése. (Szabad improvizálás, rögtönzés.)
- Zenei ízlésformálás, médiaártalmak kompenzálása.
- A tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások kialakítása, saját és egymás testi épségének védelme.
- Érzelmi intelligencia, empátia képességének fejlesztése a zenéhez kötődő komplex tevékenységek által.
- Érzékelés, észlelés fejlesztése sokszínű tapasztalással, hangok, zörejek, hangszerek, eszközök megismerésével.
- Mozgáskészség, koordináció alakítása változatos mozgásformák alkalmazásával.
- Helyes beszédlégzés, beszédtechnika és artikuláció fejlesztése énekléssel, mondókázással.
- Anyanyelvi nevelés, szókincs gazdagítása a magyar népi játékokban, dalokban, mondókákban megjelenő népies kifejezések megismerése által.
- Önismeretük, önállóságuk, önfegyelmük fejlesztése az egyéni képességek megismerésével a szerepvállalás és zenehallgatás során.

A tevékenység zenei anyaga:

Igényes zenei kultúrát képviselő

- népi gyermekdalok,
- dalos játékok,
- mondókák, ölbeli játékok,

- népdalok,
- kortárs művészeti alkotások
- pentaton karakterű, 6 hangterjedelmű népi énekes játékok, illetve
- néhány komponált gyermekdal
- nemzetiséghez tartozó gyermekek zenei kultúrájának néhány értékes szemelvénye
- népi játékok
- népzene.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen és örömmel vesznek részt a közös zenei tevékenységekben.
- Maguk is kezdeményeznek zenei tevékenységeket, a felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermekek mindennapi tevékenységének.
- Képesek az egyszerű szerkezetű és ritmusú mondókák, dalok egyenletes lüktetését, ritmusát visszaadni, különböző mozgásokkal, játékos utánzásokkal, tapssal, járással kifejezni csoportosan és egyénileg is.
- Ismerik a lassú – gyors fogalompár jelentését, tudják megszólaltatni, mozgással kifejezni a különböző zenei tevékenységformák végzésekor.

- Képesek a mondókák, dalok motívumhangsúlyait kifejezni, hangoztatni tapssal, járással, bemutatás után visszhangjáték formájában megismételni a különböző, szöveges 4 lüktetésnyi ritmusmotívumokat.
- Tudnak harmonikus, szép mozgással kifejezni, kísérni különböző mondókákat, dalokat, alakítsanak változatos térformákat az óvodapedagógus segítségével és önállóan is.
- Ismerik a magas – mély fogalom-pár jelentését, képesek az óvodapedagógus segítségével magasabb és mélyebb kezdőhanggal énekelni, egyszerű dallamfordulatok irányát kézmozgással kifejezni.
- Képesek eltérő hangerővel zenei tevékenységet végezni, különböző hangerővel mondókákat mondani, dalokat énekelni.
- Ismerik szűkebb és tágabb környezetük hangjelenségeit, képesek hallás után megkülönböztetni azokat.
- Képesek egyre hosszabb dallamú és szövegű, egyre nehezebb fordulatokat, játékokat tartalmazó dalokat elsajátítani.
- Tudnak bemutatás után visszhangjáték formájában megismételni a különböző szöveges 4 lüktetésnyi dallammotívumokat.
- A tanult dalokat felismerik dúdolásról, hangszerről jellegzetes részletei alapján.
- Tudnak mondókát, dalt folyamatosan hangosan illetve magukban mondani, énekelni, képesek hallható jelre cserélgetni a kétféle módot, ezáltal alakul belső hallásuk.
- Kialakul zenei kreativitásuk.
- Képesek a zenei (többek között néhány nemzetiségi és multikulturális) szemelvény figyelmes

hallgatására

- Ismerik az ének, zene és énekes játék tevékenységeihez kapcsolódó szabályokat, magatartásformákat.
- Mozgásuk esztétikus, ritmust követő.
- Felismerik néhány hangszer hangját, maga is képes egyszerűbb hangszerek használatára (dob, cintányér, triangulum).

2.8.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Célok

- Váljanak örömforrássá az ábrázoló tevékenységek.
- Alakuljon ki és fejlődjön képi – plasztikus kifejezőkészségük, térbeli tájékozódó, komponáló és rendező képességük.
- Gazdagodjon tér-, forma-, szín, és anyag-képzetük.
- Gazdagodjon élmény- és fantáziavilágúk és ennek képi kifejezése.
- Fejlődjön képi gondolkodásuk, manuális képességeik.
- Váljon belső igényükké a vizuális tevékenység, a közlésvágy.
- Legyenek nyitottak, fogékonyak környezetük szépségeire.
- A tevékenység közben valósuljon meg az anyanyelvi nevelés, szókincs gazdagítása.
- Alapozódjon meg a művészeti alkotások értő szemlélésének képessége.

Feladatok

Elsődleges feladatunk az élmény- és fantáziavilágot gazdagító, a vizuális tapasztalatszerzést biztosító örömmel végzett vizuális tevékenységeken keresztül - változatos technikák, anyagok, eszközök biztosítása és használata által-, a gyermek belső képi világának gazdagításán keresztül az alkotás, kreatív önkifejezés iránti igény és az esztétikai élmények befogadására való nyitottság alakítása.

- A gyermeki vizuális tapasztalatszerzés és tevékenység feltételeinek biztosítása – az egész nap folyamán.
- A vizuális tevékenységekkel kapcsolatos szokások kialakítása.
- Élmény- és fantáziavilágot gazdagító lehetőségek, alkalmak biztosítása, a képi - plasztikus kifejezésmódjának gazdagítása.
- A gyermek belső képi világának gazdagítása az alkotások által.
- A vizuális tevékenységek örömének biztosítása.
- Az alkotás iránti igény megalapozása, a kreatív önkifejezés támogatása.
- A környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására nevelés.
- Változatos technikák, anyagok, eszközök biztosítása és használatának megismertetése.
- A tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások kialakítása, saját és egymás testi épségének védelme.
- A vizuális kommunikáció mindennapokban használt elemeinek (piktogram, térkép, stb.)

megismertetése.

- Az esztétikai érzék fejlesztése és ízlésformálás.
- Az önkifejező készségek és képességek fejlesztése.
- Finommotorika fejlesztése.
- A grafomotoros készségek fejlesztése.
- A vizuális percepció fejlesztése.
- Síkban és térben való tájékozódás, komponálás és rendezés képességének fejlesztése.
- Vizuális kreativitás fejlesztése.
- A kreatív önkifejezés fejlesztése - multikulturális elemek használatával is.
- A népi kismesterségek lehetőség szerinti megismertetése, kipróbálása.
- A népművészet elemeinek megismertetése.
- Az ábrázolás különböző fajtái által (rajzolás, festés, mintázás, kézi munka, építés, képalakítás), az esztétikus tárgyi környezet megismerése.
- A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal való ismerkedésen keresztül a személyiségfejlesztés megvalósítása.
- Műalkotások megismertetése, a műalkotás-elemzés megalapozása.
- A médiahatások ellensúlyozása és pozitívumainak kihasználása.
- A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen történő bemutatása, a bemutatkozás lehetőségeinek felkutatása, megteremtése.
- A tehetséges gyermekek bátorítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Kialakul a képi – plasztikus kifejezőkészség.
- Képesek a gazdag színhasználatra, és változatos formák alkalmazására.
- Változatos technikákat ismernek és alkalmaznak.
- Képesek az alkotás örömének átélésére egyéni és csoportos formában.
- Képesek a vizuális önkifejezésre.
- A kreativitás megjelenik a vizuális tevékenységekben.
- Esztétikai fogékonyságuk megalapozódik.
- Értékítéletük kialakul, véleményüket képesek megfogalmazni.
- Ismerik a vizuális kommunikáció mindennapokban használt elemeit.
- Életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelő mértékben kialakul finommotorikájuk, szem – kéz, kéz – kéz koordinációjuk, (a) grafomotoros készségük.
- Kialakul a síkban és térben való tájékozódás képessége.
- Biztonsággal használják a vizuális technikákhoz szükséges eszközöket.
- Kialakulnak a vizuális tevékenységekkel kapcsolatos szokások.

2.8.5. Mozgás

Célok

- Alakuljon ki a gyermekek játékos mozgáshoz való pozitív viszonya.
- Szívesen és örömmel vegyenek részt szabad és kötött tevékenységekben.
- Igénnyé, majd szokássá váljék a mindennapi mozgás.
- Testi képességek fejlődésének elősegítése.
- A mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatásának biztosítása.
- Alakuljanak ki a mozgásbeli jártasságok, készségek, képességek.
- Alakuljon ki az egészséges életmód szemlélete, a személyes higiénia iránti igény.
- Valósuljon meg a játékos mozgás szükségletének kielégítése.
- Valósuljon meg a mozgás preventív hatása.
- Alakuljon ki a veszélyhelyzetek elhárításának képessége.
- Fejlődjenek a testi-lelki, mentális egészség eléréséhez szükséges készségek, képességek
- Fejlődjön önismeretük, önállóságuk, önfegyelmük és önkifejezésük.

Feladatok

Elsődleges feladatunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez igazodó rendszeres egészségfejlesztő testmozgás által a gyermekek pszichomotoros – a mentális egészség eléréséhez szükséges - készségeinek, képességeinek kialakítása, formálása, fejlesztése.

- Harmonikus, szép mozgás kialakítása.
- A mindennapi mozgásos tevékenység és egészségfejlesztő testmozgás biztosítása minden gyermek számára -.
- Mozgástapasztalatok bővítése, mozgáskészség alakítása spontán szabadjáték keretében illetve irányított mozgástevékenység során.
- Sokszínű, változatos és örömteli gyakorlási formákkal, játékokkal a természetes hely- és helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének elősegítése.
- A komplex testmozgások beépítése az óvoda egyéb tevékenységeibe
- A nagymozgások (járás, futás, ugrás, mászás, kúszás, csúszás) változatos körülmények között, változatos kézi szerek és különböző tornaszerek alkalmazásával való fejlesztése.
- A motorikus, kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése és ezáltal a mozgás preventív hatásának biztosítása.
- A mozgáson keresztül az értelmi képességek fejlesztése.
- A testkép, testséma kialakítása.
- A személyi higiénia iránti igény felkeltése.
- Egyensúlyérzék és egyensúlyozó képesség fejlesztése.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Ízületi mozgékonyság, hajlékonyság fejlesztése.
- A mozgáskoordináció és a finommotorika fejlesztése.

- A különböző torna- és atlétikai vonatkozású főgyakorlatokhoz tartozó mozgásanyagok elsajátíttatása.
- A különböző futó-, fogó-, váltó- és versenyjátékok megismertetése.
- Az egészséges versenyszellem kialakítása.
- A kudarc- és stressztűrő képesség, a kitartás és a szabálytudat fejlesztése.
- A szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A biológiai fejlődéshez, a szervezet teherbíró, ellenálló, és alkalmazkodó képességének fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítása.
- A rendszeres mozgásos tevékenység, játék, feladat által a kondícionális képességek (erő, állóképesség) fejlesztésén keresztül a gyermeki szervezet teherbíró képességének, egészséges fejlődésének biztosítása.
- Az optimális terhelés biztosítása.
- A szükséges izomegyensúly kialakítása a helyes testtartáshoz, erősítve a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.
- A tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások kialakítása, saját és egymás testi épségének védelme.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten a mozgáshoz kapcsolódó szakkifejezések megismertetése.
- Önbizalom, mozgáshoz való pozitív viszony megalapozása a sikerélmény megélésével, a helyi adottságok kihasználásával.
- A kooperatív mozgásos játékok széleskörű megvalósítása.
- A szabad levegő kihasználása a mozgásos tevékenységek szervezésénél, megvalósításánál.
- Helyes légzés, beszédlégzés alakulásának segítése mozgásos tevékenységek által.
- Lehetőség biztosítása, hogy minden gyermek megtalálja az adottságának, és képességének legmegfelelőbb játékos, mozgásos tevékenységet a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Igénylik, és szívesen végzik a mindennapi, játékos mozgást.
- Téri helyzetekben tudnak tájékozódni, ismerik a téri irányokat, testképük, testsémájuk, testtudatuk, lateraliásuk kialakul.
- Képesek irányítani mozgásukat és, mozgásemlékezetük kialakul.
- Kialakul a harmonikus, összerendezett mozgás.

- Megerősödik önfegyelmük, figyelmük, önismeretük, önbizalmuk, képesek a szabályok betartására.
- Kialakul az egészséges versenyszellemük.
- Kialakul kudarctűrő képességük.
- Testi képességeik életkoruknak és egyéni sajátosságaiknak megfelelően fejlettek.

- Tudják, milyen a helyes testtartás.
- Képesek izmaik ellazítására.
- Értik a mozgással kapcsolatos szakkifejezéseket.
- Ismerik a kéziszereket, képesek azok használatára.
- Képesek a tornavonatkozású gyakorlatok végrehajtására. (Természetes támaszgyakorlatok, talajtorna gyakorlatok, függésgyakorlatok, szerugrások.)
- Képesek az atlétikai vonatkozású gyakorlatok végrehajtására. (Futások, ugrások, dobások, léglabdával végezhető gyakorlatok.)
- Tudnak futó-, fogó-, váltó- és versenyjátékokat játszani.
- Kialakul egészséges életmód szemléletük.

2.8.6. A külső világ tevékeny megismerése

Tartalma:

A környezet megismerése

Matematika tartalmú tapasztalatok

Célok

- Alakuljon ki a gyermekekben a pozitív viszony, harmonikus kapcsolat a külső világgal, a társadalmi és természeti környezettel.
- A külső világ felfedezése során olyan tapasztalatokhoz segíteni gyermekeket, melyek révén képessé válnak az életkoruknak megfelelő eligazodásra, tájékozódásra.
- A természet, az élet tisztelete, az élőlények iránti szeretet, kímélet megalapozása.
- A természeti, társadalmi környezet megóvásához és megbecsüléséhez szükséges magatartási formák, szokások kialakítása.
- Alapozódjon meg a környezeti értékek megőrzésének, védelmének képessége,
- A környezettel harmonikus együttélést biztosító, környezetre figyelő magatartásformák, szokások megalapozása.
- Alapozódjanak meg azok a környezetre figyelő magatartásformák és szokások, amelyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják későbbi életvitelükben.
- Legyenek képesek a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai – mennyiségi-téri viszonyairól tapasztalatokat szerezni.
- Valósuljon meg a gyermekek testi, lelki és mentális egészségének védelme
- Alapozódjanak meg a környezeti és személyes higiénia iránti érzékenységük, a környezettudatos magatartás, és a fenntartható fejlődés érdekében.
- Alapozódjon meg logikus gondolkodásuk.
- Fogalmazzák meg a környezetről szerzett tapasztalataikat az adott beszédhelyzethez alkalmazkodva, az adott anyanyelvi szabályok betartásával.
- Érvényesüljön a baleset - megelőzés fontossága, veszélyelhárítás, veszélyhelyzetek elkerülése.

Feladatok

- A környezet és természet megismertetése, megszerettetése, és védelme.
- A környezettudatos magatartás és a környezetbarát életmód megalapozása, a fenntarthatóság szemléletének kialakítása. A szűkebb/tágabb természeti - emberi - tárgyi környezet aktív megismeréséhez szükséges lehetőségek, alkalmak, eszközök és elegendő idő biztosítása.
- A szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményének, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek megismerése, felfedeztetése, megismertetése és védelmére nevelés.
- Lehetőleg a minden érzékszervre ható közvetlen tapasztalatszerzés kiegészítése szóbeli megerősítéssel.
- A tapasztalatszerzés biztosítása elsősorban a közvetlen környezetből.
- A tágabb környezetből származó ismeretek beépítése a mindennapi tevékenységbe.
- Tevékenykedtetés, ismeretszerzés biztosítása, a természeti környezet megismertetése tapasztalatszerzés által, a következő területeken:
    - az élő és élettelen természet, természetvédelem
    - emberek világa, emberi viszonyok, társadalmi környezet
    - az ember által alkotott mesterséges, technikai környezet, környezetvédelem
    - a környezet formai és mennyiségi viszonyai, matematikai tapasztalatok
- Az ismeretek rendszerezése, tudatos tervezési technikák alkalmazása (projektpedagógia, komplex kommunikációs fejlesztés)
- Mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyok felismertetése, felfedeztetése, az ítélőképesség fejlesztése, a tér-, sík- és mennyiségszemlélet alakítása, formálása.
- A rendszerezéshez szükséges képességek fejlesztése, a szükséges gondolkodásmódok adekvát fejlesztése (analizáló – szintetizáló, induktív – deduktív, konvergens – divergens).
- Részképességek fejlesztése, műveletvégzés elsajátíttatása.
- A tapasztalatszerzéshez szükséges képességek fejlesztése.
- A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakozása.
- A matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.
- Esztétikus, rendezett, ingergazdag környezet biztosítása (élősarok/természetsarok).
- Az érzelmek, attitűdök tudatos formálása, az érzelmi, etikai, esztétikai töltés érvényesítése.
- A gyermek testi, lelki és mentális egészségének megóvása
- A mozgás preventív hatásának megvalósítása a friss levegőn történő tapasztalatszerzés során.
- A média pozitív hatásainak felhasználása, a negatív hatások ellensúlyozása.
- A tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások kialakítása, saját és egymás testi épségének védelme.
- A személyi és környezeti tisztaság iránti igény felkeltése, megerősítése.
- A környezettudatos magatartással és a környezet fenntarthatóságával történő megismertetés:
    - takarékosság

- fogyasztói szokások formálása
- szelektív hulladékgyűjtés
- környezetszennyezés megelőzése

- A környezetkultúra és biztonságos életvitel szokásainak alakítása.
- Az élet minden formájának megbecsülése, a természethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.
- A testséma és térpercepció fejlesztése.
- A gyermekek önkéntelen figyelmének, kérdéseinek, megjegyzéseinek, az őket foglalkoztató aktuális témáknak a figyelembevétele.
- A gyermek önálló véleményalkotásának elősegítése, döntési képességének fejlesztése.
- Az ünnepek, évszakok változásai, a népi megfigyelések, a hagyományőrző jeles napok figyelembevétele lehetőség szerint.
- A külső és a belső környezet harmonikus egységének megláttatása.
- A tudatos természetszeretet és gondozás beépítése az óvodai élet egészébe.
- A baleset - megelőzés, a veszélyelhárítás, a veszélyhelyzetek elkerülése

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Képesek a különbségek, a hasonlóságok, az azonosságok észlelésére a tapasztalt és észlelt benyomások alapján.
- Képesek a három és két kiterjedés megkülönböztetésére: test és sík.
- Képesek a téri tájékozódásra, értik az irányok síkban való alkalmazását
- Képesek a számosságok, egyes tér-, és síkformák felismerésére.
- Képesek egy tárgy jellemzésére tulajdonságai felsorolásával.
- Képesek a jelenségek globális szemléletére, ugyanakkor a részletek észrevételére.
- Kialakul az általánosítás és konkretizálás képessége.
- Képesek csoportosítani minőségi, mennyiségi tulajdonságok szerint.
- Képesek mennyiségi, minőségi összefüggések, viszonyok felismerésére, osztályba sorolására.
- Képesek ok-okozati viszonyok, időrendi sorrend felismerésére, eldöntésére, értelmezésére, kutatására.
- Képesek a szűkebb és tágabb környezetből szerzett ismereteik rendszerezésére.
- Ismeretekkel rendelkeznek az élő és élettelen természet, természetvédelem; az emberek világa, emberi viszonyok, társadalmi környezet; az ember által alkotott mesterséges, technikai környezet, környezetvédelem; a környezettudatos magatartás a környezet formai és mennyiségi viszonyai, matematikai tapasztalatok témaköreiből.
- A problémamegoldásban megjelennek a különböző gondolkodásmódok.
- Képesek egymásra figyelni, egymást végighallgatni.
- Képesek az együttműködésre.
- Képesek gondolataik, érzelmeik és a külső világból szerzett tapasztalataikat az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedően, érthetően megfogalmazni.

- Kialakul a normákhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás képessége.
- Kialakul a kitartás, feladattudat, feladattartás, a befejezésre törekvés, a megoldásra törekvés.
- Megjelenik az önellenőrzés képessége.
- Megjelenik az önálló és tudatos ismeretszerzés igénye.
- Kialakul a pozitív viszony környezetükhöz.
- Képesek az élet minden formájának megbecsülésére.
- Képesek szűkebb - tágabb környezetük tisztaságának, épségének megóvás
- Megalapozódik a környezettudatos magatartás és a környezetbarát életmód.
- Fogyasztói szokásaik formálódnak (energia, víz, újrahasznosítás)

2.8.7. Munka jellegű tevékenységek

Célok

- Legyen a munkatevékenység pozitív élmény, öröm forrása.
- Legyen a munka, a munka jellegű tevékenység a környezet megismerésének és a tapasztalatszerzésnek fontos lehetősége.
- Alakuljanak ki cselekvő tapasztalás útján a munkavégzéshez szükséges szokások, jártasságok és készségek.
- Legyen a munka a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.
- A tevékenység által a közösséghez, környezethez fűződő pozitív viszony kialakulásának elősegítése, annak megóvására, védelmére nevelés megvalósítása.
- Legyenek képesek saját és mások munkájának megbecsülésére, elismerésére.
- Alakuljanak személyiségalkotó képességeik munka általi fejlesztés révén. (Önállóság, felelősségérzet, kötelességtudat, kitartás)

Feladatok

Elsődleges feladatunk a sokoldalú cselekvő tapasztalatszerzést elősegítő, örömmel és szívesen végzett aktív tevékenységek, munkaalkalmak által, olyan szokások, magatartásformák jártasságok és készségek kialakítása, fejlesztése, melyeken keresztül tovább gazdagodik a gyermek személyisége.

- A munka örömének megtapasztaltatása.
- A munkához való pozitív viszony kialakítása.
- A sokoldalú cselekvő tapasztalatszerzést elősegítő munkaalkalmak feltételeinek megteremtése.
- Az önként vállalt egyéni megbízatások és a csoportért végzett munka lehetőségének biztosítása.
- Az önálló munkavégzés lehetőségeinek biztosítása, az önállóság biztosítása minden olyan tevékenységben, amelyre egyéni és életkori sajátosságaik alapján képesek.
- Az óvodapedagógusnak és dajkának való segítés, a tapasztalatszerzésen alapuljon.
- A napirend, a csoportok szokásrendszere és a munkatevékenységek összehangolása.
- Önállóság, felelősségérzet, kitartás, alkalmazkodó-, együttműködő készség fokozása.
- Az óvodapedagógus, a dajka értékelése olyan konkrét, reális legyen, hogy az a gyermekekre saját magukhoz mérten fejlesztően hasson
- Környezettudatos magatartásra, környezetvédelemre nevelés.
- A beszéd- és kommunikációs készség fejlesztése.

- A munka eszközeinek, azok használatának, a munkavégzés legcélszerűbb fogásainak megismertetése, elsajátíttatása.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök, szokások, magatartásformák, jártasságok, készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- A balesetvédelmi, higiéniai szabályok megismertetése, betartása, betartatása, a baleset-megelőzést

szolgáló szokások kialakítása.

- A csoportszoba, a kiszolgálóhelységek tisztaságával, rendjével, óvásával, védésével, helyreállításával kapcsolatos szokások kialakítása, a rendszeretet iránti fogékonyság növelése.
- A megjelenő párhuzamos tevékenységekkel lehetőségeket teremtünk a gyermekek számára a munkajellegű tevékenységeik végzésére, vagy ilyen jellegű tapasztalataik alkalmazására.
- A tudatosság és a gyermekkel való együttműködés megvalósítása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Szívesen, örömmel és kitartóan végeznek önként vállalt egyéni megbízatásokat, munka jellegű tevékenységeket.
- Képesek a munkatevékenységet cselekvések, tapasztalatok által megismerni.
- Kialakulnak a környezetük rendben tartásával, óvásával, védelmével kapcsolatos szokások.
- Az önkiszolgálást természetes teendőként látják el.
- Képesek a munkavégzés során együttműködni, alkalmazkodni.
- Megjelenik a felelősségtudat, kitartás.
- Kialakulóban van a megfelelő munkatempó, önállóság, önfegyelem a munkavégzés során.
- Képesek az egyszerűbb munkafolyamatok megszervezésére.
- Ismerik az egyes munkaeszközöket.
- Ismerik a munkaeszközök használatának módját, a legcélszerűbb munkafogásokat.
- Kialakulnak a munkavégzéshez szükséges szokások, jártasságok, készségek és képességek.
- Kialakulnak a munkavégzéssel kapcsolatos magatartásformák.
- Kialakulnak a tevékenység által megkívánt balesetmegelőző szokások, vigyáznak saját és egymás testi épségére.
- A munka jellegű tevékenységekben a kitartásuk, munkatempójuk, önállóságuk, önfegyelmük, képességeik az iskolai életre való felkészültségüket jelzik.
- Érzik, tudják, hogy tevékenységüknek van hatása környezetükre.
- Kialakul a munkához való pozitív viszony.
- Értékelik és megbecsülik önmaguk és mások munkáját.
- Fejlődik beszédük, kommunikációs képességük.

2.8.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célok

- Alakuljon ki az ismeretszerzéshez, tanuláshoz, a tudás megszerzéséhez való pozitív viszony a pszichikus funkciók adaptivitásának növelésével.
- Szerezzenek olyan tanulási élményeket, amelyekben személyes, szociális és kognitív kompetenciáik fejlődnek.
- Legyenek képesek az előzetes tapasztalatokra, ismeretekre építve a tudás elmélyítésére,

gazdagítására.

- Valósuljon meg a képességfejlesztés, a gyermekek tapasztalatai bővüljenek, rendeződjenek.
- Alakuljon ki a képességek olyan rendszere, amely a spontán és a későbbi tudatos ismeretszerzést lehetővé teszi.
- Alakuljanak ki az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges attitűdök.
- Alapozódjanak meg olyan gondolkodási és viselkedési stratégiák, amelyek elősegítik a világban való eligazodást.

Feladatok

Elsődleges feladatunk olyan tanulást támogató környezet megteremtése, melyben megvalósul az élménnyé váló ismeret- és tapasztalatszerzés, a korszerű műveltségtartalmak közvetítése és kialakul a tanuláshoz való pozitív viszony, belső motiváció.

- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása- a beszélő környezettel a helyes minta- és szabály közvetítésével.
- A folyamatos tanuláshoz szükséges új ismeretek és készségek elsajátítása, a meglévő, előzetes ismeretek, tapasztalatok, képességek további fejlesztése a korszerű műveltségtartalmak közvetítésével
- Az érdeklődésre, kíváncsiságra, játékos cselekvő tevékenységre épülő, pozitív érzelmeket kiváltó és tapasztalati élménnyé váló ismeretszerzés biztosítása, elmélyítése; a mozgás előtérbe helyezése.
- A szervezett és spontán tanuláshoz szükséges támogató környezet megteremtése (élményt nyújtó tevékenységek közötti váltás lehetősége; gazdag tárgyi környezet; változatos helyszín; a tanulás szereplői; a tanulást segítők köre) valamennyi tevékenységi formában lehetőségek, feltételek biztosításával.
- A különböző képességek fejlesztéséhez a minden érzékszervet foglalkoztató tapasztalás, a felfedezés lehetőségének megteremtése, a kreativitás erősítése.
- Az egyes gyermekek egyéni szintjének figyelembevétele (adottság, vérmérséklet, érési és tanulási ütem), a képességfejlesztés személyre szabott stratégiáinak kidolgozása.
- Az énkép, önismeret, önértékelés megalapozása, fejlesztése a személyre szabott pozitív értékeléssel az óvodapedagógus és dajka által is.
- Azon feltételek biztosítása, melyek révén a tanulási tevékenységet a gyermekek örömmel és önként vállalják fel.
- A tapasztalat - és ismeretszerzés folyamatának irányításában a gyermekek önkéntelen figyelmére, kérdéseire, megjegyzéseire kell támaszkodni.
- A nyelvi-gondolati feldolgozás, verbális visszacsatolás lehetőségének biztosítása.
- Játékszituációkban szerepvállalás, azonosulás, beleélő képesség aktivizálódása a különböző helyzetekben; ebben a szerepben az ismeretek szabályozása, viselkedésbeli és beszéd-nyelvminták nyújtása, vélemények előhívása provokálása, akár fegyelmezés által is.
- A tevékenységekben megjelenik az öröm, a humor, az eseményekkel való együttélés.

- A szociális tanulás lehetőségeinek megteremtése.
- A tanulás lehetséges formáinak biztosítása:
  - az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása)
  - a spontán játékos tapasztalatszerzés
  - a játékos cselekvéses tanulás
  - a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
  - az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
  - a gyakorlati problémamegoldás
- A gyermekek személyre szabott, pozitív, előremutató, fejlesztő értékeléssel történő segítése a tanulási tevékenység irányítása során.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek az önkéntelen, spontán tanulás mellett elmozdulnak a tudatos ismeretszerzés világába, a felfedező, cselekvéses tanulás által.
- Megjelenik az önellenőrzés, önismeret, önértékelés képessége.
- Megszilárdul a kognitív képességek alapelemeinek rendszere.
- Képesek tapasztalataik feldolgozására.
- Képesek a tudatos, koncentrált odafigyelésre.
- Kialakul a többféle megoldás keresésének igénye.
- Képesek az együttműködésre, konfliktusaikat sikeresen megoldják.
- Kialakulnak személyes, szociális és kognitív életkor-specifikus kompetenciáik.
- A sokoldalú tapasztalatszerzés és a kreativitás által elmélyül a megismerési vágy iránti igény.
- Kialakulnak a spontán és a szándékos tanuláshoz szükséges jártasságok, készségek, és megszilárdulnak az alapképességek, a pszichikus funkciók aktivitása megnő.
- A támogató környezet biztosítása során a gyermeki korszerű tudás megalapozódik.
- Képesek a tanulás során a verbális és nonverbális technikákat alkalmazni.

4.8.9. Hitre nevelés

Célok

- A katolikus értékek közvetítése mellett a hitre nevelés bevezetése

Feladatok

Elsődleges feladatunk a hitéle megalapozása.

- A családok és az egyházközösség kapcsolatának megalapozása.
- Beszélgetőkör/csendes percek beépítése a napirendbe.
- Az intézmény lelki vezetőjével való közös munka bevezetése a gyakorlatba

- A gyermekek megismertetése az atyákkal, a templommal.
- A templomban való helyes viselkedés szabályainak elsajátítása.
- A keresztvetéssel való megismerkedés.
- Pár soros imák, fohászok, vallásos énekek megjelenése a gyakorlatban

2.9. Hagyományok, ünnepek

A hagyományainkat, ünnepeinket az egyházi, világi és családi ünnepekre építjük. A közös rendezvényeken és intézményi szinten valósulnak meg. Nagy fontosságú Pedagógiai munkánk fontos eleme a hagyományok teremtése és ápolása. Törekszünk arra, hogy mind tartalmában, mind külsőségeiben maradandó élményt jelentsen mindenki számára. A hagyományainkon keresztül is megvalósul a közösségfejlesztés, a szülőkkel való együttműködés, és az intézményszintű kapcsolatok mélyítése.

Óvodai ünnepek, hagyományok, események rendje

- Szüreti vigalom és terményáldás
- Kecskemét napja
- Állatok világnapja
- Egészségnap
- Szent Erzsébet ünnepe
- Szent Miklós ünnepe
- Karácsony várása - Adventi gyertyagyújtás
- Alapítványi bál
- Farsang
- 1848/49-es forradalom és szabadságharc ünnepe
- Víz világnapja
- Húsvét
- Versmondó találkozó
- Dalnap
- Föld napja
- Madarak és fák napja
- Pünkösd
- Kerti parti – Apák napja – Gyermeknap

- Egyéb események: kirándulások, sportversenyek, bábszínház látogatások, vendégművészek előadása, papírgyűjtés, szülők, nevelők közösségért végzett önkéntes munkája, egyéb családi rendezvények.
- A rendezvényekkel kapcsolatos részleteket az óvoda munkatervében határozzuk meg, ezen időpontok a csoportos faliújságon is olvashatók.
- A délelőtt megszervezett gyermekrendezvények általában a szülők számára zártak, kivételt

képezhetnek egyes csoportok rendezvényei

- Az ünnepek, hagyományok megszervezését a csoportos óvónők a szülők bevonásával végzik, a gyermekek életkorának, érzelmi beállítottságának megfelelően.
- Az előadások, kirándulások, stb. költségét a szülők biztosítják, ezek maximált költségéről évente a Szülői Szervezet első értekezletén határoz. A döntésről a szülőket tájékoztatja. A költségek beszedésében a Szülői Szervezet tagjai vesznek részt.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek számára egyéni állapotuk alapján biztosítjuk a rendezvényeken, kirándulásokon, stb. való részvételt. Maximálisan figyelembe vesszük a szülő, ill. szakember ez irányú javaslatát, szükség esetén bevonásukkal biztosítjuk a gyermek jelenlétét.

Célok:

- Legyenek képesek a gyermekek az ünnepek érzelmi ráhangolódásra, átélésre.
- Váljanak képessé az ünnepek megkülönböztetésére a hétköznapoktól.
- Legyenek képesek felismerni az ünnepekhez, hagyományokhoz kapcsolódó jelképeket, szimbólumokat.
- Alakuljon ki a kötődés képessége.
- Fejlődjön a közösségi tudat.
- Legyenek képesek átélni az ajándékkészítés, az ajándékozás örömét.
- A hagyományok, ünnepek megélésén keresztül a közös élmények által az erkölcsi nevelés megalapozása.
- A családi, a katolikus és közösségi értékek közvetítése.

Feladatok:

- Az ünnep jellege által megkívánt hangulat, környezet és külsőségek biztosítása a gyermekekkel, felnőttekkel közösen.
- Az ünnepekkel kapcsolatos szokások kialakítása, elmélyítése.

2.10. Dokumentációs rendszer az óvodában – OVPED dokumentációs rendszer alapján

2.10.1. Mérés értékelés rendszere

A gyermekek egyéni készség- és képességfejlesztése érdekében a minőségfejlesztési rendszerben kidolgozott módszert, eljárást, és alapelveket alkalmazzuk.

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációban a pedagógiai fejlesztőmunka tervezését, elemzését, a gyermekek egyéni megfigyeléseit, az egyénre szabott nevelési – fejlesztési eljárásokat, a fejlesztési tervet írásban rögzítjük.

Az egyéni képességfejlesztés megvalósítására az óvodai élet minden területén van alkalom: a fejlesztő pedagógiai attitűdnek mindenhol érvényesülnie kell. Mindez korszerű szemléletet, magas fokú szakmai felkészültséget is kíván a pedagógustól, hiszen minden óvodapedagógus tudja, hogy a gyermek optimális fejlődése érdekében a fejlesztési irányok pontos, szakszerű meghatározására szükség van. Tudnunk kell, hogy mely területen, milyen módszerekkel, eszközökkel, eljárásokkal valósíthatja meg a gyermek számára, az önmagához mért fejlődési optimumot. Ehhez elengedhetetlen a fejlődési szakaszok folyamatos nyomon-követése, a mérések, megfigyelések regisztrálása, a spontán és irányított szempontok alapján szerzett információk rögzítése, elemzése értékelése és a további fejlesztési irányok meghatározása.

A rögzített adatokról mindenkor – egyéni fogadóóra keretében – a szülőket tájékoztatjuk.

2.10.1.1. A gyermek mérése, értékelése, nyomonkövetése

A gyermekek fejlődésének mérésénél, értékelésénél elveink:

- A gyermek teljesítményt standard alapján mérjük.
- **Az egyéni fejlesztés tervét egyénre szabottan, önmagához mérten készítjük el.**
- Az ellenőrzés, mérés, értékelés minden gyerekre kiterjedő, rendszeres és folyamatos.
- Preferáljuk a megfigyelés alapján történő mérési módszereket (puha mérés).
- Az értékelés a pozitívumokra támaszkodva, azok kiemelésével történik.
- Az egyén értékelésében a terápia megnevezésével jelennek meg a fejlesztendő területek, (mit és mivel).
- A csoport értékelésében számszerű adatok szerepelnek (%).
- A Fejlődési Napló tartalmáról a szülőt fogadó órán tájékoztatjuk.

Cél:

A gyermek fejlettségének, fejlődésének regisztrálása, a fejlesztési irányok meghatározása, a fejlődés nyomon követése, értékelése.

- a gyermekek megismerése
- megfigyelések és mérések alapján a fejlődési irányok megalapozott, szakszerű meghatározása
- állandó, folyamatos odafigyelés minden gyermekre minden területen
- a személyiség egyénre szabott kibontakozásának megvalósítása

- tehetséggondozás és a felzárkóztatás tudatos, korszerű megvalósítása
- a gyermekek felkészítése a következő életszakaszba lépéshez

Feladat:

- A gyermek fejlettségi szintjének megismerése az intézményi szinten kialakított rend szerint (megfigyelés, mérés).
- A fejlettségi szint rögzítése (regisztrációs lap).
- A megismerésén, megfigyelésén és mérésén keresztül a gyermek erősségeinek és a fejlesztés irányának szakszerű és megalapozott meghatározása;
- A gyermek kedvelt tevékenységére, érdeklődésére alapozva a fejlesztés lépéseinek megtervezése.
- A fejlődés nyomon-követése, rögzítése, értékelése.
- A külső szakember iránti igényt rögzítése és az ehhez szükséges nyomtatvány kitöltése és az elkészült szakvélemények a gyermek egyéni Fejlődési Naplójába történő elhelyezése.
- A gyermek fejlődését nyomon-követő dokumentáció alapján a szülő rendszeres tájékoztatása.

2.10.1.2. A csoport előrehaladásának mérése, értékelése, nyomonkövetése

Cél

- Az Országos Alapprogram és a Pedagógiai Program értékeken és célokon nyugvó követelményeknek való megfelelés szintjének vizsgálata.
- Megfelelés a jogszabályoknak, az intézményi alapértékeknek és az intézményben folyó nevelőmunka tartalmának és jellegének.
- Az egyéni mérési eredmények összesítése után a csoport fejlettségi szintjének, előrehaladásának meghatározása.
- A csoport előrehaladásának értékelésével az óvodapedagógusok munkájának – „hozzáadott pedagógiai értékének" meghatározása.
- a tehetséggondozás és a felzárkóztatás tudatos, korszerű megvalósítása
- A nevelési folyamat tervezése és nyomon-követése, mely a csoportok szokás- és szabályrendjének megfigyelése, mérése, elemzése, értékelése alapján történik.
- A nevelés folyamatát nyomon követve a csoportok szokás- és szabályrendjének megfigyelése, mérése, elemzése, értékelése, a kapott eredmények alapján a fejlesztés tervezése, megvalósítása, értékelése.
- Hatékony pedagógiai munka megvalósítása.

Feladat:

- a gyermekek fejlettségére vonatkozó megfigyelések, mérések rögzítése az intézményi szinten kialakított egységes dokumentációban (gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció), (%)-ban is kifejezve;
- a megfigyelés, mérés eredményeire építve féléves Nevelési- és Fejlesztési terv készítése;

- szükség esetén Szakértői vélemény iránti kérelem benyújtása;
- Félévkor a Nevelési – Fejlesztési terv értékelése: elért eredmények, további fejlesztési feladatok meghatározása.

2.11. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

Közös célok:

- Legyenek igényesek környezetükre.
- Alakuljon ki biztonságérzetük, stabil helyük környezetükben.
- Alakuljon ki a kötődés képessége.
- Legyenek képesek önmaguk megismerésére, elfogadására.
- Az egészséges személyiség optimális fejlődésének támogatása.
- Erősítsük együttműködésünket a speciális szakemberekkel.
- Legyenek képesek egyéni sajátosságaik mértékében alkalmazkodni a közösséghez, és szokásaihoz.
- Szocializációt segítő képességeik kompenzálódjanak.
- A családok megsegítése az kiemelt figyelmet igénylő gyermekek elfogadásában.
- Alakuljon ki a korszerű módszerek alkalmazásán keresztül a digitális eszközök iránti pozitív viszonyulás.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára kiemelten fontos az egyéni bánásmód és a differenciálás megvalósítása.

Elsődleges feladatunk a gyermek megismerése, egyéni sajátosságainak feltérképezése. Az egyéni bánásmód alkalmazásával és a differenciált nevelés megvalósításával minden gyermek számára biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy önmagához képest fejlődjön. Így a különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára is adott a lehetőség a felzárkózásra, hátrányaik kompenzálására, tehetségük kibontakoztatására. A tevékenységek tervezésekor és megvalósításakor erre kiemelten figyelni kell.
A differenciálás feltétele a gyermek egyéni jellemzőinek megismerése (képesség, előzetes ismeretek, motiváltság, munkavégzés, együttműködés képessége, szociális háttér, társas helyzet).
Ez a differenciálás alapja, ehhez választjuk meg a szervezeti keretet, formát, stratégiát, szervezési módot, módszert, feladatot és az eszközt.

A differenciálás alkalmazott formái, lehetőségei:

- Önként vállalt vagy egyéni munka
- Csoport- és páros munka
- Egyénre szabott módszer-választás
- Differenciált taneszköz használat
- Differenciált motiválás
- Differenciált feladatok

- Differenciált értékelés
- Az öndifferenciálás lehetőségének biztosítása

A gyermekeket megfigyeljük, felmérjük, fejlesztjük az óvodai élet különböző tevékenységeiben.
A hátrányokkal érkező gyermekek számára több időt, alkalmat biztosítunk a felzárkózásra, gyakorlásra. Az elvárt követelményeket egyéni és életkori sajátosságaik figyelembe vételével határozzuk meg. Szükség esetén szakemberek segítségét is igénybe vesszük, alkalmat teremtünk a velük való konzultációra. A fejlesztés során építünk a személyünkhöz fűződő pozitív kapcsolatra, a közösség támogató erejére.

A kiemelkedő képességű gyermekeinket versenyhelyzetbe hozzuk, támogatjuk képességeik kibontakoztatását: mese- és versmondó verseny, éneklő verseny, rajzpályázatok, logikai játék, sakk, ügyességi és sportversenyek. Szükség esetén szakemberek segítségét is igénybe vesszük a tehetségek további kibontakoztatásához. Nevelőtestületünkben a tehetséges gyermekek fejlődésének támogatásához részt vállalunk az innovatív lehetőségek felkutatásában, alkalmazásában. A tehetségígéretes gyermekek szülei számára szükség esetén segítséget nyújtunk a gyermek családban történő tehetséggondozásához.

2.11.1.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

2.11.1.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

Célok:

- Valósuljon meg a gyermekek szakvéleményben kijelölt képesség területeinek fejlesztése.
- Váljon természetessé a gyermekközösségben jelenlétük.
- Feleljenek meg - a felzárkóztatás segítségével - a köznevelési intézményben folyó pedagógiai munka következő szakaszának.
- Jussanak hozzá az egyéni képességeket figyelembe vevő legeredményesebb speciális. fejlesztéshez, a számukra megfelelő területen (dokumentumok fejezet).
- Túlterhelés elkerülése a nevelés – fejlesztés a sajátos nevelés igényű gyermeknél.

Feladatok:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek irányelveink és az alapprogramba foglaltak összehangolása.
- A szükséges feltételek megteremtése: finanszírozás, eszközkészlet, humán erőforrás.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek elfogadása, megismerése, befogadása.
- A kívánatos viselkedési formák megismertetése, elsajátítatása, alkalmazása az SNI - s gyermekek kapcsolataiban.
- Az intézményben dolgozók pozitív attitűdjének, modell értékű szerepének alakítása.
- Konzultálás a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, egyéb szakszolgálatokkal (team munka)
- Együttműködés a szülőkkel, családdal a rehabilitáció sikeressége érdekében.
- Korszerű pedagógiai módszerek és tanulásszervezési eljárások megismerése, alkalmazása.

(projekt-módszer, drámapedagógia)

- Az egyéni bánásmód jelenléte az egész nap folyamán.
- A differenciálás elsődlegességének biztosítása.
- Elvárásaink is igazodjanak a gyermek fejlődési üteméhez
- Rugalmas idő-intervallum alkalmazása.
- Legyen a gyermek a csoport aktív tagja.
- Erősségeik feltérképezése, azok felhasználása a kompenzáció érdekében.
- Emeljük ki, és támogassuk pozitív tulajdonságait és tehetségét.

A fejlődés jellemzői óvodás kor végére

- Fejlettsége eléri a következő köznevelési intézményben folyó pedagógiai munkához szükséges szintet.
- Rendelkezik olyan képességekkel, technikákkal, amelyek a speciális igényeikhez igazítva a testi-lelki-mentális egészség megőrzéséhez szükségesek.
- Biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz.
- Elfogadják önmagukat és egymást.
- Lehetőségeikhez mérten aktív tagjai a gyermekközösségnek.
- Képesek az alkalmazkodásra.
- Eljutottak fejlődésük optimális szintjére.

2.11.1.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Célok:

- A fejlesztés során valósuljon meg a szakvéleményben kijelölt területek egyéni fejlesztése, kompenzációja - az óvodapedagógus közreműködésével - a pedagógiai kompetencia határokon belül.
- Ne terhelje túl a nevelés – fejlesztés a tanulási, beilleszkedési, tanulási nehézség kialakulására veszélyeztetett gyermeket.

Feladatok:

- Valósuljon meg a szakvéleményben megállapított területek megsegítése az óvodapedagógus közreműködésével.
- Ismerjen meg olyan technikákat és módszereket, amelyek képességeiket figyelembe véve segítik a mentálhigiénés fejlesztését.
- A szükséges feltételek megteremtése: finanszírozás, eszközkészlet, humán erőforrás.
- A kívánatos viselkedési formák megismertetése, elsajátítása, alkalmazása a BTM-es gyermekek kapcsolataiban.
- Konzultálás a gyógypedagógussal, pszichológussal, logopédussal, egyéb szakszolgálatokkal (team

munka).
- Együttműködés a szülőkkel, családdal a felzárkóztatás sikeressége érdekében.
- Korszerű pedagógiai módszerek és tanulásszervezési eljárások megismerése, alkalmazása (projekt-módszer, drámapedagógia).
- Az egyéni bánásmód alkalmazásának jelenléte az egész nap folyamán.
- A differenciálás elsődlegességének biztosítása.
- Az elvárásaink a gyermek fejlődési üteméhez igazítása.
- Rugalmas idő-intervallum alkalmazása.
- Erősségeik feltérképezése, azok felhasználása a kompenzáció érdekében.
- A gyermek pozitív tulajdonságainak és tehetségének támogatása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
- A szakvéleményben megjelölt képességek elérik a következő köznevelési intézményben folyó pedagógiai munkához szükséges szintet.
- Rendelkezik olyan képességekkel, technikákkal, amelyek a speciális igényeikhez igazítva a testi-lelki-mentális egészség megőrzéséhez szükségesek.
- Biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz.
- Elfogadják önmagukat és egymást.
- Lehetőségeikhez mérten aktív tagjai a gyermekközösségnek.
- Képesek az alkalmazkodásra.
- Eljutottak fejlődésük optimális szintjére.

2.11.2. Kiemelten tehetséges gyermek

Célok:
- Legyenek képesek élni tehetségükkel.
- A tehetséges gyermekek kiemelkedő képességeinek korai felismerés.

Feladatok:
- Ingergazdag környezet és a személyre szabott interakció biztosítása.
- Az önálló felfedezés lehetőségének megteremtése.
- Fokozott érzelmi fejlődés lehetőségének biztosítása.
- Egyéni képességeknek megfelelő tanulási utak biztosítása
- Óvó – védő, személyiségfejlesztő funkció megerősítése.
- Megértő, elfogadó légkör, sajátos törődés biztosítása.
- A gyermekek szükségleteinek, igényeinek felmérése, kezelése a pedagógiai kompetencia-határokon belül.
- Hangsúlyozott együttműködés a családokkal, körültekintő pedagógiai tapintattal.

- A beilleszkedés segítése.
- Változatos tevékenységek biztosítása önmaguk kipróbálására, megismerésére.
- Sokszínű játékforma felkínálása.
- Adekvát fejlesztési eszközök, formák alkalmazása.
- A kiemelkedő képesség fejlesztése egyéni terhelés biztosításával.
- A családok segítése, tájékoztatása.
- Gyenge oldal erősítése.
- A megfelelő szakemberrel történő kapcsolatfelvétel és együttműködés.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- Képesek a közösségben megtalálni helyüket, kialakul biztonságérzetük.
- Képesek önmaguk, társaik és a felnőttek elfogadására.
- Képesek az együttműködésre.
- Erősödik önbizalmuk.
- Megalapozódik önmaguk megismerése, lehetőségeik és korlátaik megismerése.
- Kimagasló képességterületén többlettudással rendelkezik.
- Kreativitása fejlett.
- Tudja az érzelmeit kezelni és kifejezni.
- Kiemelkedő képessége, spontaneitása, humorérzéke megjelenik szerepjátékában.
- Tevékenységeiben figyelmes, meglátja az összefüggést, vizsgál, megfigyel, keres, kérdez, átlát, megjósol.
- Önállóan, elmélyülten tevékenykedik, szorgalmas, gondolkodó, tervez, érvel.
- Társai által elismert
- Szabályszerűséget észrevesz, elméletet gyárt.
- Segítőkész, önként bemutat, bátorít, tanácsot ad, megmagyaráz.

2.11.2.1. Bocsok Tehetségpont

Óvodánk tehetségpont

Nemzeti Tehetségsegítő Tanács illetékes szakmai bizottsága a Tehetségpont működési kérelmünket elfogadta. A szakmai bizottság 2016-ban kiállított dokumentuma alapján „Regisztrált Tehetségpont" vagyunk, jogosultak vagyunk használni a „Regisztrált Tehetségpont" megjelölést és a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által a Tehetségpontok részére készített logót.
A tehetségek felismerése, valamint a tehetségek fejlesztése óvodánk pedagógiai programjában kiemelten kezelt terület.

A 3-7 éves korú tehetséges gyermekek felismerésében, fejlesztésében és tehetséggondozásában tevékenykedünk. Több tehetségterületre fókuszálunk:

- beszéd- és nyelvi készségek

- mozgás
- ének, zene
- vizuális képességek
- konstruáló képesség

A tehetségazonosítási módszerek megválogatása kulcsszerepet játszik abban, hogy eredményeink adekvátan tegyék lehetővé minél több gyermek tehetségének kibontakoztatását, fejlesztését.

A tehetséggondozás az alapellátáson túl is megvalósul óvodánkban. Pályázatokon veszünk részt, projekt és témaheteket szervezünk, tehetséggondozó szakköröket működtetünk. Sikeresen szerepelünk városi rendezvényeken, versenyeken:

- versmondó találkozó
- bábtalálkozón való részvétel
- rajz-kiállításokra pályamunkákat küldünk
- torna-versenyeken veszünk részt

Eredményesen működtetjük a Tehetség munkaközösséget, a tehetséggondozás területén elhivatott pedagógusok tevékenységét. Nevelőtestületünk tagjai az adódó továbbképzési lehetőségeket igyekeznek kihasználni, keresik a tehetséggondozásban megjelenő innovatív lehetőségeket, pályázati kiírásokat.

Tevékenységi körök

- TEHETSÉGAZONOSÍTÁS

  A tehetségazonosítás célja óvodánkban, hogy a tehetséges gyermekek számára tehetséggondozó programokat szervezzünk és azokat eredményesen megvalósítsuk. A tehetségazonosítás módját és formáját a tehetségterület alapján dolgozzuk ki.

- TEHETSÉGGONDOZÁS

  Fontosnak tartjuk, hogy olyan programok keretében valósítsuk meg a tehetséggondozást, melyek nemcsak a tehetséges gyermekek számára nyújtanak élményt, hanem lehetőséget adnak az óvodánkba járó gyermekek számára is az érzelmi- értelmi gazdagodásra. A tapasztalatok és ismeretek beépítését a pedagógiai munkába, minden itt dolgozó pedagógus támogatja.

  A nevelési év során kiemelt hangsúlyt fektetünk arra, hogy a tehetséges gyermekek munkáit nyilvánossá tegyük társaiknak, nevelőiknek, szüleiknek és a „külsős" érdeklődőknek is.

- TEHETSÉG TANÁCSADÁS

  A nevelési év során segítséget nyújtunk a tehetséges gyermekek szüleinek és a velük foglalkozó pedagógusoknak egyéni beszélgetés, csoportos találkozás formájában.

2.11.3. Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint

Célok

- Valósuljon meg a HH - s és a HHH- s gyermekek rendszeres óvodába járása
- Csökkenjen az óvodai igazolatlan hiányzások száma
- Legyen arányos a HH- s és a HHH- s gyermekek csoportokban történő elhelyezése
- Legyen rendszeres és hatékony a szülőkkel való kapcsolattartás
- Erősödjön az együttműködés a szakszolgálatokkal
- Valósuljon meg az óvodába lépő hátrányos helyzetű gyermekek komplex állapotfelmérése, a tehetséges gyermekek kiszűrése
- Fejlesztésüket egyéni fejlesztési terv alapján végezzük
- Valósuljon meg a szülők rendszeres tájékoztatása gyermekük fejlődésének értékeléséről
- Valósuljon meg a kommunikációs képesség fejlesztése, szókincs bővítése
- Kompenzáljuk a szociális hátrányokból adódó lemaradásokat
- Rendelkezzenek a gyermekek óvodáskor végére az iskolai élet megkezdéséhez szükséges képességekkel, készségekkel
- Tudatosan készítsük elő az iskolába lépés megkönnyítését
- Valósuljon meg az egészséges életmódra nevelés a szülők, a gyermekorvos, a védőnő bevonásával
- Valósuljon meg a gyermekek testi fejlődésének nyomon követése

Feladatok

- A gyermekek hiányzásainak nyomon követése, jelzése az óvoda gyermekvédelmi felelőse felé
- A gyermekvédelmi felelőssel együttműködve a hiányzások okainak feltárása, segítségnyújtás
- Rendszeres kapcsolattartás „jelzőrendszer működtetése" a szakszolgálatokkal
- Az arányos elhelyezés figyelembevétele a HH - s és HHH - s gyermekek csoportba sorolásánál
- A szülők tájékoztatása szociális juttatások, kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére való jogosultságról, lehetőségekről
- Háromhavonta tájékoztatjuk a szülőket a gyermekük fejlődéséről
- A szülők, családok életvezetési, nevelési gondjainak segítése
- Az óvodai rendezvényeken, azok megszervezésében részt vesznek.
- Hangsúlyozott együttműködés a családokkal, körültekintő pedagógiai tapintattal.
- A beilleszkedés segítése.
- Együttműködés az óvoda gyermekorvosával, a védőnővel.
- Az óvodába lépő hátrányos helyzetű gyermekek komplex állapotfelmérése
- A HH- s és HHH- s gyermekek tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztése
- Kiemelten kezeljük a szociális hátrányokból adódó lemaradásokat, az egészséges életmódra nevelést
- Korszerű pedagógiai módszerek és tanulásszervezési eljárások megismerése, alkalmazása
- Az egyéni bánásmód alkalmazásának jelenléte az egész nap folyamán
- A differenciálás elsődlegességének biztosítása
- Kiemeljük, és támogatjuk a gyermek pozitív tulajdonságait és tehetségét

- Kommunikációs képesség fejlesztése, szókincs bővítése
- Az óvoda- iskola átmenet megkönnyítése
- Az iskolai életre való tudatos ráhangolás
- Az iskolaválasztás segítése a képességek figyelembevételével
- Testi képességeik optimálisan fejlődjenek
- Megalapozzuk az egészséges életmód iránti igényüket

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A HH- s és HHH - s gyermekek rendszeresen járnak óvodába
- Szociális hátrányaik csökkennek
- Kommunikációs képességeik fejlődnek
- Az óvoda- iskola átmenet könnyebb lesz számukra
- Hátrányaik kompenzálódnak, tehetségük kibontakozik
- Biztonságban érzik magukat a közösségben, kötődnek az őket körülvevő felnőttekhez és egymáshoz
- Elfogadják önmagukat és egymást
- Aktív tagjai a gyermekközösségnek
- Képesek az alkalmazkodásra, együttműködésre
- Egyéni ütemben eljutottak fejlődésük optimális szintjére

2.12. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

A gyermekvédelem, a gyermekvédelmi munka, minden gyermekre kortól, nemtől, vallástól, származástól független odafigyelést, gondoskodást jelent.

Programunkban kiemelt feladatként jelenik meg az intézményünkbe kerülő gyermekekkel, családokkal való törődés, a családgondozás, a gyermeki jogok tiszteletben tartása, a prevencióra való törekvés.

Céljaink:

A gyermekvédelmi tevékenységünk célja a gyermekjólétnek, azaz a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, személyi, vagyoni és egyéb jogainak biztosítása mellett

- az esélyegyenlőség biztosítása a gyermekek mindenekfelett álló érdekének figyelembevételével.
- a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek helyzetének korai felismerése a preventív gyermekvédelem keretében.
- a hátrányos és veszélyeztetett helyzet kialakulásának megakadályozására törekvés,
- a tartósan hátrányos helyzetbe kerülés esélyének csökkentése.
- annak megakadályozása, hogy hátrányos helyzetűből ne váljék veszélyeztetetté a gyermek.
- minden gyermek számára biztosítani, elősegíteni azt az optimális fejlődést, mely által egyéni készségei, képességei kibontakozása mellett képes lesz az iskola megkezdésére.
- a rászoruló családok helyzetéhez, szükségleteihez igazodó segítségnyújtás az alapvető szülői kötelezettségeik megtartásához.
- a gyermekvédelmi munkát segítő intézményekkel olyan együttműködő kapcsolat kialakítása, ápolása, mely a gyermek és az őket nevelő család számára biztos alapot nyújt problémáik korszerű, gondos és megnyugtató megoldásában.

Feladataink:

- A gyermek és az őt nevelő család problémáinak korai felismerése.
- A gyermek egészséges személyiségfejlődését hátrányosan befolyásoló, akadályozó problémák, okok feltárása, megismerése.
- Nyilvántartás, statisztika készítése a feltárt problémák, okok megismerése után.
- A megfelelő segítő módok kiválasztása, alkalmazása.
- Segítségnyújtás a hátrányok kompenzálásához a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között - ehhez intézményi gyermekvédelmi felelős biztosítása -.
- Az óvodai gyermekvédelem folyamatában a prevenció és a speciális prevenció megvalósítása.
- Az esélyegyenlőség, és tehetséggondozás folyamatos biztosítása.
- A gyermek személyiségfejlesztésére egyéni ütemterv készítése /hátrányok csökkentése, a felzárkóztatás, tehetséggondozás céljából/
- Szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás.
- A gyermeki – szülői jogok megismertetése és érvényesítése az intézményben.
- A szülők tájékoztatása a segítő szolgáltatások lehetőségéről.
- Szociális ellátások lehetőségének számbavétele/étkezési segély, egyéb segélyek.

- A gyermeket, családot megillető kedvezményekhez való hozzájutás elősegítése.
- A gyermekek, szülők és dolgozók körében a „másság" elfogadtatása.
- Olyan befogadó környezet megteremtése, mely elősegíti a kialakult előítéletek lebontását, és hozzájárul az újabb előítéletek kialakulásának megelőzéséhez.
- Intézményen belül szociális szolgáltatások megszervezése.
- A gyermekvédelmi munkát segítő partnerkapcsolatok folyamatos, rendszeres ápolása.
- Segítő külső szervekkel, szakemberekkel, az eddig kialakított aktív együttműködés, kapcsolattartás folytatása.
- Szükség esetén írásos jelzés a Gyermekjóléti Szolgálathoz, Gyámhivatalhoz, Nevelési Tanácsadó, jegyző bevonása a probléma megoldásában.

A gyermekvédelem minden óvodapedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A szociális eredetű pedagógiai problémák feltárása, megismerése és azok megnyugtató, eredményes megoldása.
- Segítségnyújtás az erőforrások feltárásában /gyermekeknek, családoknak, óvodapedagógusoknak/.
- Gyermekvédelmi munkaterv készítése a nevelési évre.
- Gyermekvédelmi beszámoló készítése a megtett intézkedésekről, változásokról, eredményekről.
- Továbbképzésen, egyéb gyermekvédelmi rendezvényeken való részvétel.
- A gyermekvédelmi munkában partneri együttműködés az óvodapedagógusokkal.
- Óvodapedagógusok tájékoztatása a gyermekvédelmet érintő jogszabályok, rendeletek változásáról, a továbbképzésen megismert új információkról.
- Az óvodapedagógusok prevenciós munkájának támogatása, figyelemmel kísérése.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának figyelemmel kísérése és segítése
- A szociális és a pedagógiai tevékenységek koordinálása.
- A szülői közösség tájékoztatása az óvoda gyermekvédelmi tevékenységéről.
- A szülők tájékoztatása a segítő, támogató lehetőségekről, jogokról, kötelességekről;
- A szülők által jól látható helyen a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények és segítőszolgálatok címének, telefonos elérhetőségének közzététele.
- A szociális, a nevelő–fejlesztő, az egészségügyi, szociálpolitikai, jogi érdekérvényesítő, valamint a gyermekjóléti- és védelmi szolgáltatások igénybevétele érdekében, szükség esetén, érdek-képviseletet lát el.
- Szülők tájékoztatása a személyes fogadóóráról.
- A veszélyeztetett gyermeknél a veszélyeztető okok feltárása érdekében /a gyermek óvodapedagógusával/ családlátogatás kezdeményezése a gyermek környezetének megismerése céljából;
- A veszélyeztetett helyzetben élő gyermekek rendszeres látogatása a csoportos óvodapedagógussal és a változások folyamatos nyomonkövetése.

- A gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén, az óvodavezetőn keresztül, rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti eljárás kezdeményezése.
- Az 5 éves korú gyermekek rendszeres óvodába járásának figyelemmel kísérése, az indokolatlan hiányzás feltárása. Problémás esetekben jelzés és eljárás kezdeményezése a megfelelő szakhatóság felé.
- Szükség esetén írásos jelzés a Gyermekjóléti Szolgálathoz, Gyámhivatalhoz, Nevelési Tanácsadó, jegyző bevonása a probléma megoldásában.
- Partneri, együttműködésen alapuló kapcsolat kialakítása és kapcsolattartás a Családsegítő-, a Gyermekjóléti Szakszolgálattal, a Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Szakszolgálattal, Gyámügyi Hivatallal, Kisebbségi Önkormányzattal, védőnőkkel.
- A gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén az intézmény vezetőjén keresztül a Gyermekjóléti Szolgálat értesítése.
- A Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére esetmegbeszéléseken való részvétel;
- A jogszabályok változásának figyelemmel kísérése.
- A gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekekről nyilvántartás készítése.
- Felmérés készítése a gyermekek családi helyzetéről.
- Munkájáról folyamatosan tájékoztatja az igazgatót.

2.13. Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek

Óvodánk nyitott minden olyan család számára, akik elfogadják intézményünk világnézeti elköteleződését.

Minden év elején feltérképezzük a szociális hátrányokkal küzdő gyermekeket, igyekszünk megismerni problémáikat. A szülőkkel való közvetlen kapcsolat kialakításával oldjuk fel a szorongásaikat, így rövid idő után őszintén feltárják az előttük álló nehézségeket. Igyekszünk a gyermek személyét szem előtt tartva, a számára legjobb megoldást megkeresni, melyet a szülővel együtt valósítunk meg.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek az óvodában:

- Az eltérő szociális helyzetből adódó hátrányok enyhítése
- A gyermek és a család körülményeinek megismerése, regisztrálása, folyamatos követése
- A feltárjuk hátrányos helyzetének okait, stratégiát dolgozunk ki az egyéni megsegítésre
- Beilleszkedésüket egyéni szükségleteiket figyelembe véve segítjük
- Segítséget nyújtunk az eredményes óvodai szocializációjához.
- Tájékoztatjuk a szociális juttatások lehetőségeiről szóban és írásban, szülői értekezleten, fogadóórákon.
- Közös rendezvények, délutánok szervezése szülők számára
- Tájékoztató, felvilágosító, prevenciós programok szervezése
- Beiskolázási tennivalók elvégzése, a szülők rendszeres tájékoztatása
- Szülői közösségek és alapítványok olyan irányú tevékenysége, amely a rászorulókat segíti.
- Szülőkkel való kölcsönös kommunikáció ellenőrzése.
- Természetben nyújtott segítség
- Szabadidős programok biztosítás a gyermekek számára.
- Pszichés segítségnyújtás – nevelési tanácsok
- Gyermekvédelmi felelőssel való folyamatos konzultáció
- Megfelelő külső szakemberhez irányítás
- Délutáni külön tevékenységek, sportolási lehetőségek működtetése igény és érdeklődés alapján
- Kapcsolatteremtés és tartás formái:
    - a csoport felkészítése a kapcsolatfelvételre
    - kapcsolatfelvétel motiválása játékkal
    - kapcsolattartás megbízásokon keresztül
- A gyermek szociális kompetenciájának folyamatos fejlesztése
- Életkori, egyéni sajátosságok, illetve eltérő fejlődési ütem figyelembevételével a tanulási zavarok kiszűrése, megelőzése, korrekciója
- Bizalmi kapcsolat kialakítás a gyermekkel
- Fejlesztést segítő eszközök beszerzése
- Fejlesztő eszközök kölcsönzésének biztosítása
- A kooperatív, differenciált tanulásszervezéshez szükséges feltételeket kialakítjuk.

- Tehetséges gyermekekkel való egyéni foglalkozás
- Tanulást segítő módszerek alkalmazása
- Felzárkóztató jellegű egyéni foglakozások szervezése
- Megállapítjuk, hogy a gyermek képességeinek kibontakozását mi akadályozza elsődlegesen
- Meghatározzuk a lemaradás mértékét, minőségét, és a fejlődés lehetséges útját
- Konfliktusmegoldó technikák alkalmazása
- Verbális kapcsolatfelvétel kiemelt kezelése

2.14. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- Egyenlő hozzáférés megteremtése, a gyermeki jogok biztosítása a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása (a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása a célcsoport körében, a beóvodázási programért felelős személy vagy team kijelölése,)
- A nevelésbe történő bekacsolódás feltételei, ha nem teljesülnek, feltárjuk az okokat, az intézmény által alkalmazható eszközökkel orvosoljuk, esetleg más szerv, intézmény segítségét, közreműködést kérjük.
- Intézményi kapacitások fejlesztése, szemlélet, látókör bővítése
  - óvodai dolgozók felkészültsége
  - a továbbképzések kiválasztásánál az egyéni bánásmódot, differenciált nevelést – oktatást preferáló képzéseket helyezzük előtérbe (az integrációs programokat, formákat, módszereket terjesztjük)
  - belső kommunikáció javítása
  - pedagógus módszertani kultúrájának megújítása, korszerű konfliktuskezelési technikák alkalmazásával
- Törvényi támogatások biztosítása:
  - integrációt elősegítő csoportalakítás (olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlását)
  - az igazolatlan hiányzások minimalizálása
  - a szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítása
- Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesítjük:
  - egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása, egyéni fejlesztési terv alapján – esetmegbeszélések
  - anyagi támogatás biztosítása (étkezési, alapítványi, pályázati)
  - felvételi kérelmek elbírálása
  - a nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetésekor a nevelés követelményeinek megállapítása, követelménytámasztás
- Az óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatások biztosítása, igénybevétele.
- Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos munka.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség

esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia - vizsgálatának) kezdeményezése, megszervezése.

- Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok).
- Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése.
- A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés.
- Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal:
  - gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)
  - védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beíratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás)
  - szakmai szolgáltatók (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása)
  - civil szervezetek (a gyermekek óvodai beíratásával, a hiányzás csökkentésével, iskolaválasztással, szülői programokkal kapcsolatos együttműködés)

Óvoda-iskola átmenet támogatása:

- iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása)
- iskolaválasztás (a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás) támogatása
- az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása (esetleg DIFER mérés 5 éves korban, hospitálások, esetmegbeszélések, szakmai műhely, közös programok)
- a gyerekek fejlődésének utánkövetése legalább az általános iskola első évében

- *Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés:*
  - együttműködő, kölcsönös és konstruktív kapcsolat kialakítása minden szülővel /személyes, online, infokommunikációs/
  - a gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása, a többi gyermek érdekeinek figyelembevételével, és érzelmeik tiszteletben tartásával
  - rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyéni fejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon
  - egyéni beszélgetések, gyermeknevelléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése
- Szülői közösségek kialakítása, rendezvények szervezése.
- Partnerközpontú működés, szülői igények, vélemények figyelembevétele.

2.15. Egészségnevelési programunk az óvodában, egészségnevelési és környezeti nevelési elveink

2.15.1. Egészségnevelési programunk

Az alábbi fejezetekben található:

- „Az egészséges életmód alakítása" – fő feladat
- „Mozgás" tevékenységforma
- „A külső világ tevékeny megismerése" tevékenységforma
- „Hagyományok, ünnepek az óvodában"
- „Kapcsolatok"

Mindezen területek egészségneveléssel kapcsolatos gondolatait, tevékenységeit komplexen, egységes szemléletmóddal alkalmazzuk, s így alakítjuk ki óvodánk egészségfejlesztési programját.

2.15.2. Egészségnevelési és környezeti nevelési elveink

- A gyermek mindenekfelett álló érdekének érvényesülése
- Az egyéni szükségletek kielégítése
- Alapvető emberi szükségletek tiszteletben tartása
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- Emberi jogok tiszteletben tartása
- Biológiai és társadalmi sokféleség figyelembe vétele
- „Az ökológiai lábnyom – az emberi cselekedet nyomot hagy a természetben"
- Testi – lelki, szociális jólét elsődlegessége
- Egészségtudatos szemléletmód érvényesülése
- Az egészséges életmód szemlélete
- Preventív szemléletmód alkalmazása
- Az élet és az egészség, mint alapvető emberi érték
- Az egészségnevelés prioritása
- Mozgásigény kielégítésének fontossága
- Egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás
- Harmonikus, összerendezett mozgás
- A mozgás, mint örömforrás
- A szervezet edzése
- Betegségmegelőzés fontossága
- Egészségmegőrző szemléletmód
- Energiatakarékosság
- Környezettudatos magatartás
- A környezet védelme és megóvása
- Testi – lelki egészség óvása
- A bioszféra és a biológiai sokféleség

- Az egyetemes természet tisztelete
- Természetes alapanyagú eszközök prioritása
- Külső – belső környezetünk egysége
- Állatok, növények óvása
- Baleset megelőzés, balesetvédelem
- Újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés
- A tevékenység és a mozgás pozitív hatása az értelmi fejlődésre
- Sokszínű tevékenységek átélése közvetlen környezetben
- Saját fejlődési ütem figyelembe vétele
- Több tevékenységből való választhatóság
- Környezetkultúra megalapozása
- Szakemberekkel való együttműködés
- Testi, lelki és szociális "jólét"
- Aktív alkalmazkodó és teljesítőképesség
- Környezet rendszeres rendben tartása
- Takarékosság
- Önismeretre, önfejlődésre nevelés

2.16. Az óvoda kiemelt kapcsolatai

2.16.1. Az óvoda és a család kapcsolata

(az együttműködés, a kapcsolattartás formái és továbbfejlesztésének lehetőségei)

Alapelvek:

- Az óvodai nevelésünk a családi neveléssel együtt és azt kiegészítve, esetenként hátránycsökkentő szerepet betöltve valósul meg
- Ebben nagyon fontos folyamat a családok megismerése, elfogadása az együttműködésben a családhoz illesztett intervenciós gyakorlat működtetése, a konstruktív szemlélet, a megoldások keresése.
- A nyitottság, elfogadás az együttérzés, őszinteség, és az a fajta kölcsönösség, hogy mindkét fél meg tudja hallgatni a másikat
- A szülő az óvodai intézmény kiválasztásával az ott dolgozók felé képviseli azt a bizalmat, hogy rájuk bízza gyermekét.
- Elsődlegesnek tekintjük az óvodai évek alatt a partneri kapcsolat kiépítését:
- tervezését, működtetését, mérését, értékelését.
- Intézményünk működésének hatékonyságát növelve építjük be a szülői véleményeket, igényeket.
- Természetesnek tekintjük a szülők eltérő elvárásait, igényeit az óvodai nevelést illetően.
- Törekszünk a szülők sokoldalú megismerése.
- Óvodai nevelésünk hatékonyságát a családokkal való kapcsolatunk intenzitása adja és mozgatja.

Cél:

- A szülő, gyermek, pedagógus hatékony együttműködése.
- Az óvoda és családok egymás iránti tiszteletének, bizalmának erősítése.
- Kölcsönös segítségnyújtás, a pedagógiai együttműködési formák, lehetőségek feltárása.
- A gyermeken keresztül pozitív hatás gyakorlása a szülőkre.

Feladat:

- A kapcsolattartási formák tervezése, dokumentálása a csoportnaplóban, megvalósítása ütemezés szerint
- Intézményi önértékelési folyamatokon keresztül feltárni a szülők véleményét, elégedettségét, és az eredményt beépíteni a hatékonyság, eredményesség érdekében az intézményi folyamatokba.
- Az óvoda alapelveinek, céljainak, feladatainak összehangolása az együttműködés érdekében.

- A családok életében azon pontok megkeresése, amelyen keresztül a gyermekek mélyebb megismeréséhez, megértéséhez vezet az út.
- A hagyományos együttműködési formák felülvizsgálata, a jól működők továbbfejlesztése, a kevésbé jól működő formák elhagyása.
- A gyermek személyiségének fejlesztéséhez kitűzött alapelvek, célok, feladatok egységes értelmezése és megvalósítása.
- Konkrét feladatok meghatározása az eredményes együttműködés érdekében.
- Az együttműködés koordinátorainak (felelőseinek) megválasztása, rögzítése.
- Együttműködési tartalmak meghatározása.
- A partneri igények, elégedettség- és elégedetlenség mérési módjának meghatározása.
- A gyermeki, szülői és pedagógus jogok és kötelezettségek megismertetése.
- Nyílt napi programjaink eljuttatása a bölcsődékbe

A családdal történő együttműködést segíti a Szülői Szervezet és a két alapítvány amely, képviseli a szülők, a gyermekek, és az óvoda érdekeit.

Az óvoda Szülői Szervezete az éves munkaterv alapján végzi munkáját.

Az együttműködés formái

A szülőkkel történő együttműködés már az óvodába lépés előtt megkezdődik, hiszen az egyre csökkenő gyermek létszám és az a szemlélet, hogy az óvodai nevelés, szolgáltatás, feltételezi a menedzser szemléletű hozzáállást az óvoda részéről.

Az óvoda-család együttműködése során hangsúlyt helyezünk az alábbiakra:

- Az **inkluzív nevelés értékeinek** indirekt közvetítése mellett a direktebb módszerek alkalmazására.
- A családon belüli arányos munkamegosztás működtetése érdekében a gyermek szabad választási lehetőségének biztosítására.
- Hangsúlyozzuk, hogy az **iskolára való előkészítés** az óvodában nem külön feladat, foglalkozás,

hanem a gyermeki személyiséget kibontakoztató három-négy éves nevelési folyamat eredménye. Az iskolai beilleszkedés közvetett segítésében az óvoda kiegészíti a családi nevelést.

- A **környezettudatos magatartás kialakítására** közös tevékenységekkel (pl. komposztálás...)
- A **gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követésére**, a fejlődésről történő szülői tájékoztatásra.

Az együttműködés várható eredménye

- Megteremtődnek azok az együttműködési formák, melyekkel közösen segítik a szülők és az óvoda a gyermekek személyiségfejlesztését, képességeik kibontakoztatását.
- Az óvoda a szülőkkel együtt, azonos célokkal, követelményekkel biztosítja a gyermekek fejlődéséhez a legoptimálisabb környezetet.
- A szülők naprakész információhoz juthatnak gyermekeik fejlettségéről.

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

- Az óvodáról készített írásos tájékoztató, PR anyag.
- Speciális témájú szülői értekezletek.
- Szakirodalom-ajánlás.
- Gyermekneveléssel kapcsolatos szakmai tanácsadás.
- A gondozási szokások összehangolása, az azonos elvek kialakítása és betartása.

A kapcsolattartási formái:

- **Napi találkozások**

Célja: Az óvoda és család együttműködésének kiépítése, ápolása. Aktuális problémák megbeszélése, olyan időpontban, amely nem zavarja az óvodapedagógus hatékony munkavégzését.

A szülők, és az óvodapedagógusok között a nevelési feladatok összehangolására lehetőség nyílik az alábbi esetben.

- **Beszoktatás**

Célja: Ismerkedés az óvoda szokásrendszerével, a szülő-gyermek kapcsolatának megismerése, kölcsönös bizalomépítés, „fájdalommentes" elválás biztosítása.

- **Nyílt napok**

Célja: Betekintés az óvoda életébe, az óvodába járás kezdete előtt.

- **Nyilvános ünnepélyek**

1. Szüreti mulatság
2. Adventi kézműves délután
3. Húsvéti kézműves délután
4. Anyák napja /korcsoportonkénti ünneplés/
5. Nagycsoportosok évzáró és ballagási műsorai
6. Családi kirándulás.
7. Apák napja.
8. Gyermeknap.

Célja: Az óvodai és a családi nevelések összehangolása a gyermeknevelés alapvető kérdéseiben. Itt feladatunk, emelni a szülők pedagógiai kultúráját az óvoda és a családi nevelés egységének megteremtése érdekében.

- **Fogadóórák**

Célja: Egy-egy gyermek óvodai és családi nevelése folyamán felmerülő kérdések megvitatása.
Óvodánkban meghatározott időpontja nincs a fogadóóráknak. A szülő és az óvodapedagógus előzetesen egyeztetett egy közös időpontot, amely nem zavarhatja az óvodai nevelést.

- **Munkadélutánok**

Célja: Kellemes hangulatú délutánok az adventi és húsvéti időszakban. Közös játék- és tevékenységi eszközök készítése, az elkészített eszközök hasznosságának bemutatása, egymás megismerése

- **Értekezletek, réteg szülői találkozók**

Célja: Az óvoda életével kapcsolatos információk megbeszélése, jellemző problémák a gyermekcsoport életében, értékelések, esetleg szakemberek bevonása

- **Családlátogatások**

Célja: A szülők kérése alapján a gyermek és a családi környezetének közvetlen megismerése, a gyermekkel való személyes kapcsolat elmélyítése.

- **Alapítványi rendezvények**

Célja: Az óvoda támogatási lehetőségének bővítése, közösségépítés, szülők-dolgozók kulturált kikapcsolódásának biztosítása

- **Óvoda faliújsága**

Célja: Az óvodában elhelyezett faliújság időben tájékoztatja a szülőket az óvoda életével kapcsolatos információkról, óvodai tényekről, hírekről, eseményekről.

- **Az óvodáért végzett közös munka a szülőkkel**

Célja: Az óvoda támogatási lehetőségének bővítése, közösségépítés, egymás megismerése. Közösen az udvar és a játékeszközök javítása, szépítése

2.16.2. Az óvoda és a bölcsőde kapcsolata

A város bölcsődéivel törekszünk a jó partnerkapcsolat alakítására, hogy ismerjék óvodánkat és szívesen ajánlják azt. Keressük a tartalmas együttműködés lehetőségeit. Az azonos bölcsődéből érkezőknek lehetőség és igény szerint biztosítjuk, hogy azonos csoportba kerüljenek. A nevelési év folyamán megszervezzük, hogy gondozónőik meglátogassák az új óvodásokat.

2.16.3. Az óvoda és az iskola kapcsolata

A két intézmény-egység egymás munkája iránti kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat a nevelési céljaink, elképzeléseink megismeréséhez, közelítéséhez, támogatásához.
Az óvoda és iskola működésében kiemelt szerepet kap az átmenet kérdése, ezért a partneri együttműködés keretében egymással összefogva, közös párbeszéden alapulva könnyítjük meg a gyermekeink átmenetét.

Szakmai programok kidolgozásával, amely biztosítja a gyermek folyamatos, zavartalan személyiségfejlődését. Intézményünk nyitott, befogadó és kezdeményező a gyakorló iskolával való kapcsolat kialakításában és fenntartásában. Támogatunk minden olyan együttműködési tartalmat, amely óvodásaink érzelmi ráhangolódását, átvezetését segíti az intézményváltásra.

Célunk:

- Intézményünk közös szakmai értékrendjéhez kapcsolódó tevékenységtartalmai biztosítsák gyermekeink számára, hogy megváltozott helyzetben is önállóak, magabiztosak, nyitottak, érdeklődőek legyenek, sikeres legyen az iskolakezdésük.
- Óvodásaink beiskolázása egyéni fejlettségük, iskolai alkalmasságuk, készültségük szerint történjen, az egyéni sajátosságok figyelembevételével, élve a rugalmas iskolakezdés lehetőségével.
- Az átmenet megkönnyítése érdekében a folyamatos, rendszeres, hagyományteremtő- és megtartó kapcsolat kialakítására törekszünk
- Célunk az óvoda – iskola átmenet tartalmainak, olyan kidolgozása, amely megkönnyíti gyermekeink intézményváltását, helyzetét a folyamatban, a két intézmény közötti közös szakmai program tudatos kidolgozásával.
- Tehetségponti működés megvalósítása.

Feladataink:

- A partneri együttműködés keretében közös szakmai programok kidolgozásával, működtetésével könnyítjük meg az átmenetet. (komplex játszóház, iskola előkészítő foglalkozások, kézműves foglalkozások, bemutató órák látogatása, rajzkiállítás, gyermeknapi közös műsor, évnyitó/évzáró műsor, színpadi szereplés)
- Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda – iskola együttműködési tartalmai a nevelési év indításakor egyeztetett, ütemezett tematika alapján történjen, szolgálva a természetes illeszkedést az óvodai neveléshez.
- A különleges gondozást igénylő gyermekek iskolakezdését a döntési helyzetben lévő partnerek (szülők, nevelők, speciális szakemberek) összefogásával, folyamatos együttműködésével készítjük elő).

2.16.4. Egyéb kapcsolatok

- Kalocsa – Kecskeméti Főegyházmegye és képviselői
- EKIF - Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóság
- KAPI - Katolikus Pedagógiai Intézet
- Kecskeméti Római Katolikus Főplébánia
- A város középiskolái
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat Bács-Kiskun Megyei Intézete
- Kecskeméti óvodák és általános iskolák
- Bács – Kiskun megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztály
- Bölcsődék
- Ciróka Bábszínház
- Egészségügyi- és Szociális Intézmények Intézményvezetősége Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekorvosok, védőnők
- Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft.
- Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti Osztály
- Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal Lakosságszolgálati Iroda Családvédelmi Osztály Gyermekvédelmi Csoport
- Kecskeméti Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola és Logopédiai Intézet
- Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet
- Művészeti csoportok
- Szegedi Pedagógiai Oktatási Központ

2.17. Intézményi innováció

Célja:

Az önképzés, helyi továbbképzés keretében megismert módszertani eljárások gyakorlati kipróbálása. Az egyéni módszertani kultúra bővítése, pedagógiai tudatosság erősítése.

A nevelő munka megújítása, bővítése.

Az intézmény dolgozóinak szemléletváltása, a megújulásra ösztönző környezet megteremtése.

A munkaközösségeken keresztül olyan módszertani, szakmai megújulás megvalósítása, mely épít az elért eredményekre, de teret ad a megújulásra.

Feladat:

- Az intézményegységen belüli egyéni szintű módszertani innovációk támogatása, szem előtt tartva a szakmai értékeinkhez való illeszkedést.
- Az intézményegység- vezető és a nevelőtestület tájékoztatása az egyéni módszertani elképzelésekről, annak kidolgozott tervéről, a megvalósítás folyamatáról.
- A gyakorlati tapasztalatok, eredmények megosztása a nevelőtestülettel.
- A gyakorlatban kipróbált, a nevelőtestület által elfogadott módszertani elemek beépítése a nevelőmunkába.

3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Érvényességi rendelkezések

- A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a nevelőtestület kétharmados többséggel fogadhatja el, a nemzeti köznevelési törvényi vonatkozó előírások figyelembevételével.
- Ez a Pedagógiai program 2021. szeptember 1-jétől a következő módosítás kihirdetéséig érvényes.
- Felülvizsgálatát kérheti a nevelőtestület, illetve a fenntartó, ha az oktatási-nevelési, a finanszírozási vagy a személyi-, tárgyi feltételekben a programot érintő lényeges változások következnek be.
- A Pedagógiai Program mellett az intézmény működését meghatározza:
    - Alapító okirat
    - a Szervezeti és működési szabályzat
    - a Házirend

Pedagógiai programunk nyilvános, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) meg kell/lehet ismernie.

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható:

a) nyomtatott formában: - a fenntartónál.

b) elektronikusan: - az intézmények honlapján,
- a fenntartónál,
- a KIR-ben.

A pedagógiai programról minden érintett tájékoztatást kérhet az intézményvezetőtől, az igazgatóhelyettesektől, valamint az osztályfőnököktől előre egyeztetett időpontban.

Kecskemét, 2021. május 26.

Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Kecskemét, Mészöly Gyula tér 1.3. 6000 (P. H.)

Dr. Szabó Ildikó

Dr. Szabó Ildikó
igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉKOK

Nyilatkozat

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Nevelőtestülete képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt egyetértési jogát gyakorolta. A Nevelőtestület a 2021. június 14-én megtartott értekezletén a szakmai munkaközösségek – szakterületüket érintő – véleményének kikérése után a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai program módosítását megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett, azt elfogadta és jóváhagyásra javasolja.

Kecskemét, 2021. június 14.

a nevelőtestület képviseletében

Nyilatkozat

A Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szülői Munkaközösségének képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a pedagógiai program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, és támogató véleménnyel elfogadásra és jóváhagyásra javasoljuk.

Kecskemét, 2021. június 14.

Kiss Edina

a Szülői Munkaközösség elnöke

Fenntartói jóváhagyási nyilatkozat

A Kalocsa – Kecskeméti Főegyházmegye képviseletében – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 32. § (1) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Petőfi Sándor Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját jóváhagyja.

Kalocsa, 2021. június 18.

(P. H.)

KALOCSA - KECSKEMÉTI ÉRSEKI HIVATAL

érsek

Kalocsa – Kecskemét Főegyházmegye